

OK 66-3

EXLIBRIS
VAN EEN VOORBIJGANGER

CAMINO DE SANTIAGO

N^o

get in beide vanden
rechten vanden
1715 (1. 174)

Zie deel IV. Wonders.
der Nederl. Taal.
Lyst der Franckvaalide schryvers
XIV. waar H. Sluvel vermeld
wordt - A large Dictionary
English and Dutch. - Groot
Wonders-boek der Nederduyt.
Ide in Engelsche taalen.
3de druk. 2 deelen. Amst. 1727.

Zie over Elba, etc. 214.

rengado's p. 222

Zie 220, 243 (repare)

1766-2745

OK

KORTE
WEGWYZER
DER

ENGELSCH TAALE;

Behelzende de noodigste en weezendlykste
Letterkonstige Regelen, om spoedig
zonder veel moeite tot kennisse
dier Taale te geraaken.

A COMPENDIOUS
GUIDE

To the
ENGLISH LANGUAGE,

Containing the most necessary and essential
Grammar-Rules, whereby one may speedily
& without much difficulty attain
to the knowledge of the afore-
said Language.

Door W^m. SEWEL.

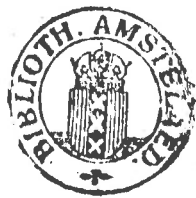
Te AMSTERDAM,
By de JANSOONS VAN WAESBERGE,
Boekverkopers op 't Water, 1724.

OK

A A N D E N

L E E Z E R .

VErwacht niet, Leezer, dat ik u met een lange en grootsche aanspraak zal ophouden; ik heb in dit gansche werkje getracht kort te zyn; dies zoud het een wanschikkelyk gestél weezen, indien ik met een wydlopige Voorrede breed van de nuttelykheid deezer **S P R A A K - K O N S T** opsneede. Alles, wat ik voorheb u te zeggen, komt hierop uyt, dat my nóg heugt, hoe verdrietig 't my voorsquam, toen ik jong was, myn hoofd te breeken met het doorleezen van een party régelen, die meer dienden om eenen Leerling te verbysteren, dan om hem voort te helpen. Want de hedendaagsche taalen, inzonderheid de Engelsche, in alles naar de Latynsche *Grammatica* te schikken, is voor zulke, die Latyn kennen, van weynig óf geen dienst, en voor anderen, die van die taale onkundig zyn, een groote verhinde-

OK

Aan den L E E Z E R

hinderling. Hierom heb ik getracht beknóptelyk, 't gene dat noodigt geweten dient, voor iemand, wien 't niet gebeuren mag het Engelsch door verkeering met Engelschen te leeren, op 't papier te stellen; om daar door een gemaklyker leermiddel aan de hand te geven, dan daar men zich voor dezen mede heeft moeten behelpen. Mcer moeite heeft my dit gekólt, dan veele zullen denken; dóch ik zal my dat getroosten, doordien ik my verzekerd houde, dat andere uyt deezen mynen arbeyd groot nut zullen kunnen trekken. Dit is alles, wat ik hier mede beoog; want voordeel steekt 'er voor my niet in: en zo de Leerling hier door op een ligte wyze aangeleyd wordt, dan houd ik my voldaan.

W. S.

KORTE

Pag 5.

KORTE
WEGWYZER
DER
ENGELSCH E TAALE.

DE Engelschen hebben dezelfde letteren als de Nederduytschen, dóch zy noemenze anders; weshalven ik der zelve klank zo ná in geschrifte zal trachten uyt te drukken, als 't my moogelyk is.

A Wordt by hen niet zo volmondig genoemd als by ons, maar met een blaetende klank, aldus Æ. B, bi. C, ci. D, di. E, i. F, cf. G, dsji. H, ætj. I, y. K, kœ. L, el. M, em. N, en. O, o. P, pi. Q, kauw. R, er. S, es. T, ti. U, joew. W. dubbeljocw. X, ix. Y, wy. Z, iszerd.

Onder deeze zyn A, E, I, O U. *Vokaalen* of *Klinkers*: dóch J. en V. zyn *Consonanten* of *Medeklinkers*: en Y is een *Klinker* en *Medeklinker*, gelyk blykt in de woorden *Yard, yoke, en Sky, marry*, lees *Jaard, jook, sky, marri.*

A 3

Nade-

OK

6 KORTE WEGWYZER

NAdemaal nu de Spelling en uitspraak der Engelschen zeer veel van de Nederduytsche verscheelt, heeft het my niet ondienstig gescheenen, om in 't kort eenige onderrechtingen daar van te geeven; alhoewel ik echter bekennen moet, dat 'er verscheydene klanken zyn, die men onmoogelyk door eene beschryvinge volmaaktelyk kan uytdrukken; doch ik zal daar in zo nâ komen als 't my doenlyk is. 't Waare onderuischen te wenschen, dat de Engelschen zelve zich eens zodanig bevluytigden om hunne Spelling te beschaaven, en de overtöllige letteren te verbannen, als de Franschen en Hóllanders hebben gedaan; dóch 't schynt wel, dat zy den dienst, die daarin zoude steeken, nóg zo zeer niet hebben aangemerkt; als de zaak wel vereyschte. Niettemin moet men bekennen, dat zy niet ganschelyk in dit stuk leedig gestaan hebben; want in 't leezen van oude boeken vindt men nóg merkelyk meer overtöllige letteren, als in deeze, die hedensdaags gedrukt worden; gelyk blykt in de woorden *Goe, childe, minde, rightconnessé, monerh, &c.* die men nu ter tyd speldt: *Go, child, mind, rightconness, month.* Zo schryft men nu ook somtyds *Burden, murderer, sulum*, in plaats van *Burthen, murthber, fatom*; desgelyks, *Complete, extreme, supreme*

der ENGELSCHE TAALE. 7

preme, voor *complete, extream, supream*; en *Hony, mony, peny, chance, gard, &c.* in plaats van *honey, money, penny, chance, guard.* 't Verdubbelen der Medeklinkeren aan 't end is ook tegenwoordig zo veel niet in 't gebruyk als voor deezen; want men ziet al dikwils, *Pen, war, &c.* in plaats van *Penn, warr*, hoewel echter verscheydene onder de Engelschen het laatste beter oordeelen. Zo ziet men nu ook al veel *Easy, jealousy, &c.* in plaats van *easie, jealousy*: *Thief* in plaats van *theef*; *Spite* in plaats van *spight*; en *Roll* in plaats van *rowl*. Sommige beginnen ook *Cloke, smoke, sope*, in plaats van *cloak, smook, soap*, te spelden, maar 't is evenwel nóg niet algemeen; maar *thô* in plaats van *though* is reeds vry gemeen geworden. Dóch 't komt aan vreemdelingen geweldig misselyk voor, als zy hooren dat de uytpraak zo byster veel van de spellinge verscheelt, dat 'er byna geen overeenkomst is; gelyk als *Henketsjer* voor *Handkerchief*; *Surfsjon* voor *Chirurgion*; *Fleem* voor *Phlegm*; *Piepel* voor *People*; *Vüttels* voor *Vittuals*: *Huffif* voor *Houswife*, en *Sennyt* voor *Sevennight*. Maar dewyl dit wat in 't grós gezegd is, zo zal ik liever letter voor letter eens doorloopen, en beginnen met de

A. Deeze letter wordt by de Engelschen genoemd

A 4

noemd

OK

8

KORTE WEGWYZER

noemd *Æ*, en heeft vceltyds de klank van 't geblaet der schapen, zynde dit dezelfde klank, die men hoort in de Nederduytsche woorden, *waereld, paerd, kaers, zwacrd, enz.* gelyk als *Age, grace, name, place, fable, create, &c.* lees *wdsj, gras, nem, ples, fabel, creat*: Echter wordt zy in sommige woorden byna als in 't Hóllandfch uytgesprooken, gelyk *Man, animal, bazard, singular, particular, mutual, altar, was, water, damnable*, (in welk woord de laatste *a* schier niet gehoord wordt) *apply, arrest, assist, enz.* In sommige woorden wordtze als *aa* uytgesprooken, gelyk als *All, also, bald, false, balter, quart, quarter, war*: lees *Aal, aalso, baald, faalt, baalter, quaart, quaater, waar*. Men vindt ook woorden, daar ze zo kort wordt uytgesprooken, dat men 'er geen andere klank van hoort dan die van een flauwe *E*, gelyk als *Miracle, courage, damnable, spectacle*, lees *Mirrekel, kórredsj, damnebel, spēktekel*. En in sommige woorden wordt ze niet gehoord, als *Bread, dealt, earth, head*, lees *Bred, delt, erth, bed*; doch *to Read, leezen*, spreekt men byna uyt, *Ried*; en *Read, geleezen*, spreekt men uyt *Red*.
AE is niet gebruykelyk als in eygene naamen, of woorden, van 't Latyn afkomstig,

der ENGELSCHE TAALE.

9

fig, gelyk *Æneas, Æquator, æthèrial, ærial*, en wordt uytgesprooken als *E* in 't Neerduytsch.
AI heeft mede omtrent dezelfde klank als 't geblaet der schapen, als *Aid, ail, aim, airy, brains, chain, dairy, despair, fair, hail, plain, repair, slain*. lees *Ad, al, an, brans, tsjen, dery, desper, fer, hal, plæn, repar, sten*: doch 't woord *Raisins* spreekt men uyt *reezins*; hier van zyn ook uytgezonderde woorden, *Certain, fountain, mountain, villain*, lees *Serten, founten, mounten, villen*.
AU wordt byna uytgesprooken als *AA*, gelyk *Aunt, daunt, August*, lees omtrent *Aut, daant, August*.
AW klinkt ook als *AA*, gelyk *Aw, awl, bawd, bawl, law*. lees byna *Aa, aal, baad, baal, laa*.
AY heeft het zelfde geluyd als *AI* in 't Engelsch; gelyk *Day, may, stay, way*. lees *De, ma, ste, we*.
B wordt uytgesprooken als by ons, uytgezeyd in de woorden, *Debt, debtor, indebted*, daar zy niet genoemd, maar de klank der *t* verdubbeld wordt; want men zegt *Debt, dettor, indetted*. Ook wordt ze schier niet gehoord in de woorden *Climb, comb, doubt, dumb, limb, subtil, tomb, womb*. lees ten naaften by *Tlym, koom,*
 A 5

OK

10 KORTE WEGWYZER

koom, dout, dom, lim, satiel, toem, woem.

C, staande voor *e* of *i*, wordt uytgesprooken als *C*, en voor *a*, *o*, en *u* als een *K*; ook sprackt menze uyt als een *k*, wanneer zy een sillaab cyndigt, gelyk als *Accoast*, *occur*, *victory*, lees *akkaast*, *okkur*, *wikteri*; maar *Access*, *accident*, lees *Akksés*, *akksident*.

CH heeft een klank, die ons ongewoon is, en men niet beter als door deze letteren *TSJ*, eens galms uytgesprooken, aan onze landslyden kan verbeelden, en wordt gehoord in de woorden, *Chamber*, *charter*, *cherry*, *child*, *choice*, *chósen*, *chuse*. lees *Tsjamber*, *tsjaarter*, *tsjerri*, *tsjyld*, *tsjuys*, *tsjosen*, *tsjuus*. als ook in *Arch*, *Archbishop*, *bench*, *each*, *breach*, *broach*, *rich*, *clinch*, *much*, *such*, *which*, *church*. lees *Aartsj*, *Aartsj-bisjop*, *beatsj*, *eetsj*, *brectsj*, *brootsj*, *ritsj*, *klintsj*, *mutsj*, *satsj*, *whitsj*, *tsurtsj*. In sommige woorden wordt 'er een *z* bygevoegd, zonder dat men echter eenige zonderlinge verandering in de uyt-spraak verneemt; gelyk in *Catch*, *fetch*, *ditch*, *kitchin*, *notch*. lees *Katsj*, *fetsj*, *ditsj*, *kitsjin*, *notsj*. Maar 't woord *Ancher* wordt uytgesprooken *anker*; en de woorden *Antiuch*, *Archangel*. *character*, *zunuch*, *Christ*, *Christian*, *chronicle*, worden

der ENGELSCHE TAALE. 11

den uytgesprooken *Antiok*, *Arkangel*, *karakter*, *esnuk*, *Kryst*, *Kristian*, *krónnikel*; en voor *Schism*, lees *sjism*.

CL wordt schier uytgesprooken als *TL*. gelyk *Clause*, *close*, *clever*, *clear*, *clock*, *clout*, lees byna *Tlaas*, *tloos*, *tlijfver*, *tlier*, *tlok*, *tlout*.

D wordt uytgesprooken als by de Hollanders.

E Achter aan een woord komende wordt niet uytgesprooken, als *Care*, *face*, *make*, *pale*, *extréme*, *hence*, *close*, *love*, *done*, *house*, *mice*, *life*, *hire*, *use*, *malice*, *justice*. lees *Kar*, *fás*, *mák*, *pál*, *extreem*, *hens*, *tloos*, *lóf*, *dón*, *hous*, *mys*, *lyf*, *byr*, *nus*, *mallis*, *dsjustis*. Hiervan zyn uytgezonderd de woorden *Jessé*, *Manassé*, *Epitomé*, *Phebé*, *Penelopé*, *Jubilé*. Ook wordt ze dikwils in 't midden van een woord verzwegen, als in *Safety*, *timely*, *widenefs*, *times*, lees *Sestti*, *tymli*, *wydenes*, *tym*. Niettemin staat aan te merken, dat de sillaab, gaande voor een *E*, die men verzwylt, daar door verlengd wordt, als blykt in *Dame* een *Vrouw*, en *Dam* een *dam*; to *Gape* gaapen, en *gap* een opening of gat: *Mile* een myl, *Mil* een moolen; *Tune* een toon of galm, en *Tun* een ton; *Wine* wyn, en *to win* winnen; lees derhalven *Dám*, *gáp*, *myl*, *tuun*, *wyn*.

OK

12 KORTE WEGWYZER

In sommige woorden wordt ze in de uyt-
spraak verplaatst, als *Acre*, *sepulchre*,
fickle, *fire*, lees *Aker*, *sepulker*, *sikkel*,
fyer.

In verscheydene woorden klinkt ze als I,
gelyk *Be*, *he*, *she*, *me*, *we*, *even*, *eve-*
ning, *evil*, *here*; lees *Bi*, *hi*, *sji*, *mi*,
wi, *iven*, *ivening*, *isvel*, *bier*. In an-
dere klinkt ze weer heel sterk als E, gelyk
Smell, *selt*, *detér*, *refér*; en in veele
woorden wordt ze verbeeten, als *Moved*,
loved, *destroyed*, *disposed*, *denied*, die men
veelyds uytspreekt, *Moer'd*, *low'd*, *de-*
stroy'd, *dispoos'd*, *deny'd*.

Ook klinkt ze in sommige woorden als
U, gelyk *Few*, *new*, *sewet*, lees *Fuuw*,
nuuw, *suwet*.

E A wordt uytgesprooken als EE, gelyk
Bear, *clean*, *conceal*, *speak*; lees *Beer*,
cleen, *konceel*, *speek*, enz. echter worden
eenige woorden daarvan uytgezonderd,
gelyk *Breath*, *death*, *cleanse*, *feather*,
head, *heaven*, *leather*, *meadow*, *measu-*
re, *ready*, *realm*; lees *Breth*, *deth*, *tlens*,
fether, *bed*, *hesven*, *lether*, *meddow*,
meszuur, *reddi*, *raalm*. Dóch *Clear*, *dear*,
near, *appear* spreekt men byna uyt, *Tlier*,
dier, *mer*, *appier*. En *Beauty* spreekt men
schier uyt *buuwti*.

EE wordt uytgesprooken als IE, gelyk
Eel.

der ENGELSCH TAALE. 13

Eel, *bee*, *see*, *bleed*, *need*, *seed*, *feel*,
keep, *sbeep*, *flect*, *street*. lees *Iel*, *bie*,
se, *blied*, *mied*, *fied*, *fiel*, *kiep*, *sjiiep*,
friet, *striet*; en voor *Breech*, lees *Britsj*.
EI wordt uytgesprooken byna als Æ, als
in *Leisure*, *weight*, *streight*. lees *Læsuur*,
wæt, *stræt*.

EW wordt uytgesprooken als Uuw, ge-
lyk blykt in de woorden *Brew*, *few*, *new*,
lees *bruuw*, *fuuw*, *nuuw*.

F wordt uytgesprooken als by de Hollan-
ders.

G (die de Engelschen *Dsjie* noemen) ko-
mende voor A, O, en U, wordt schier uyt-
gesprooken als by ons; dóch echter niet
zo scherp, zynde de klank tusschen G en
K, als in de woorden *Galley*, *garland*,
garret, *gastly*, *go*, *God*, *gospel*, *gont*, *gul*,
gum, *gun*, *guilt*, *gut*: dezelfde klank
heeft zy ook voor een Medeklinker, ge-
lyk als in *Glad*, *glafs*, *glib*, *glory*, *glut-*
ton, *gnat*, *gnaw*, *gracious*, *grast*, *grant*,
grass, *grief*, *gristle*, *grocer*, *ground*, *grum-*
ble. Uytgezeyd dat men ook menigmaal
GL schier uytspreekt, als DL. Gelyk
in 't vervólg zal gezegd worden.

Maar G voor E of I, wordt uytgesproo-
ken als DSJ in éenen galm, als in de
woorden *General*, *gentle*, *George*, *giant*,
ginger, *language*, *badge*, *bridge*, *hugc*,
A 7. *know-*

OK

14. KORTE WEGWYZER

knowledge, lodge, lodging, judge, grudge, fringe, strange. lees *Dsjeneral, dsjenzel, dsjordsj, dsjyunt, dsjindsjer, langwidsj, batsj, bridsj, znowledsj, lodsj, lodsing, dsjudsj, grudsj, frindsj, strandsj.*

Niettemin worden eenige woorden hiervan uytgezonderd, en uytgesprooken byna als G by ons, gelyk als Geer, geese, gelded, get, beget, forget, together, anger, dagger, hunger, monger, finger, linker, tiger, gibberish, giddy, giggle, gilded, begin, gird, girdle, girl, grve, forgive, druggist. Als ook die woorden, welke van een werkwoord, dat in de (*) Onbepaalende wyze in G eyndigt, afkomstig zyn; gelyk Hanged, hangings, van to Hang; en Singer, singing, van to Sing; Begger, begging, van to Beg: mitsgaders woorden van vermeerderinge of vergrootinge, welker oorspronkelyk woord in g eyndigt, als Bigger, biggest, van big; longer, longest, van long; stronger, stronger, van strong.

G voor N wordt niet ofheel flauw uytgesprooken, als in Reign, foreign, feign. lees *Ran, forran, fen.* Doch in Gnash, gnaw, wordt ze zo flauw gehoord, dat men cerder een klank van

(*) *Modus infinitivus.*

der ENGELSCHE TAALE. 15

een D daarvoor schynt te bespeuren, wordende die woorden byna uytgesprooken, *Dnasj, dnaw, dnaw.*

GH voor aan een sillaab komende wordt schier uytgesprooken als G by ons; gelyk in de woorden *Gbesj, gboft.* Doch een sillaab sluytende, als 'er een U voorgaat, zo verneemt men de klank daarvan niet, maar de U wordt uytgesprooken als een V, gelyk in *Rough, enough, cough, laugh, draught,* zegt men byna *Rov of ruf, enocv, kov, laav, draavt;* evenwel worden de woorden *Haughty, naughty, daughter,* byna uytgesprooken *Hanti, naati, daater.* En de woorden *High, nigh, eight, weight, inveigh* spreekt men uyt *Hy, ny, at, wat, invai.* De woorden *Though,* (voor 't welk men nu ook al veel *tho* schryft) *ought, bough,* worden schier uytgesprooken, *tho, oot, boo:* doch *bought, nought, fought* kan men zwaartlyk door een beschryving uytdrukken, wordende de G niet alleen niet uytgesprooken, maar aan de OU ook een klank bygezet, waar onder men iets van een A schynt te verneemen.

G aan 't eynde van een woord heeft de zelfde klank ontrent, als by ons in de woorden *Ding, jong, zong;* evenwel zyn 'er andere woorden, waarin ze maar flauw

OK

16 KORTE WEGWYZER

flaauw gehoord wordt, als *Loving, schifling, &c.*

GL word schier uytgesprooken als DL als *Glad, glass, glean, glister, glib, glory, glove, glue.* lees byna *Dlad, dlaas, dleed, dlisten, dlary, dlof, dluuw.*

GN klinkt byna als DN. gelyk in *Gnaw, gnash, gnat.* lees omtrent *Dnaa, dnasy, dnat.*

H die, by de Engelschen *Ætj* wordt genoemd, heeft doorgaans dezelfde klank als by ons; echter wordt ze in de woorden *Heir* en *hour* niet, en in 't woord *Honest* weinig gehoord. Van CH en GH is reeds op zyne plaats gezegd. PH wordt uytgesprooken als een F. RH wordt met eengeblaas uytgesproken, als *Rheum.* SH wordt uytgesprooken als SJ, gelyk *Shabby*, lees *Sjabbi*: zie onder de S. TH heeft een vreemde klank: zie onder de T. WH wordt ook met een geblaas uytgesprooken, als *Whistle.*

I wordt by de Engelschen Y genoemd, en ook veelyds uytgesprooken als Y. gelyk in *Ice, child, mild, blind, kind, mind, light, night, right, sight, idle, bible, tizle, iron, private, climb, Christ, isle, island, pride, slide, time, crime, guile, guise;* lees *Ys, tsjyld, blynd, kynd, mynd, tyt, nys, ryt, syt, ydel, bybel, tytel, yron, pry-*

der ENGELSCHE TAALE. 17

pryvet, tlym, kryst, yl, yland, pry d, slyd, tym, krym, gyl, gys.

Niettemin behoudt ze in veele woorden ook de klank van I. als *Visible, children, Christian, sin, firmament, sing, sting, fling, sinner, skinner, &c.* En men zou schier mogen zeggen, dat zy maar alleen als Y moet uytgesprooken worden, wani-neer de sillaab door een E achter de Medeklinker komende; (of door eenige andere letter, die niet uytgesprooken wordt, gelyk de G in 't woord *Light*) verlengd wordt, als in *Life, wife, idle, &c.* lees *Lys, wys, ydel*: want belangende de woorden *Child, mild, blind, &c.* men vindt in oude boeken, dat dezelve niet alleen plachten gespeld te worden *Chyld, mynd, blynd*, maar ook *Childe, minde, blinde.* Doch deeze regel heeft ook haare uytzondering, als blykt in de woorden *to Give, to live*, lees *Giv, liv.* Voorts klinkt ze in de woorden *Sir, stir, dirt, first, chird, bird, shirt*, byna als een doffe U; en 't woord *Hüber* spreekt men uyt *Heder, Girl* als *gerl*, en *virtue* als *vertuw.*

I spreken de Engelschen even eens uyt als zy de G voor een E of I uytspreeken, teweten als *DSJ*, gelyk *Jack, jaw, jest, Few, jig, join, journey, joy, judge, jump,*

OK

18. KORTE WEGWYZRE

jump, just. lees *Dsjak, dsjaa, dsjest, dsjuuw, dsjig, dsjuyn, dsjurny, dsjoy, dsjudsj, dsjump, dsjust.*

K wordt uytgesprooken als by ons; doch wannecr 'er een **N** naa volgt, zo te zeggen, niet gehoord, maar schier als een **J** uytgesprooken, als in *Knife, know,* lees byna *Tzyf, tnoo.*

L heeft de zelfde klank als by ons, uytgezeyd dat zy in eenige woorden doorgaans niet wordt uytgesprooken, gelyk als in *Chalf, half, chalk, talk,* waarvoor men meestentyds zegt, *Kaaf, haaf, tsjaak, taak;* zo zegt men voor de woorden *Could, would, should* ook veelyds *Koed, woed, sjoed.*

Mk linkt eveneens als by ons.

N wordt uytgesprooken als by ons, uytgezeyd dat ze in de woorden *Damn, column, autumn, solemn, &c.* maar flauw gehoord wordt.

O heeft verscheydenerley klanken; want in de woorden *Hose, rose, globe, robe, force,* wordt hy lang uytgesprooken, als *Hoos, roos, gloob, roob, foors;* maar in de woorden *Come, some,* klinkt hy dof, als *wom, som.* Doch in de woorden *Love, glove, dove, above,* heeft hy een harde klank, als *Lof, dlof, dof, abof.* In sommige woorden is de klank eenig-
fin

der ENGELSCHE TAALE. 19

lins gemengd, byna als of 'er een **A** onder gehoord wierd, als *God, rod, bot, box, burn, horn, frost, soft, bodkin.*

In de woorden *Comb, port, sport, both, ghost, most, post, roft, toft,* wordt hy lang uytgesprooken, als *Koom, poort, spoort, booth, goest, moost, poost, roost, zoost.*

In sommige woorden is de klank als **O U** by ons, gelyk in de woorden *Bold, bolt, cold, gold, roll,* lees *Bould, boult, kould, gould, roult.*

In de woorden *Rome, lose, move, prove, do, to, behove, tomb, womb,* hoort men de klank van de Nederduytsche **O E**; want men zegt, *Roem, loes, moev, proev, doe, toe, behoev, toem, woem.*

En in de woorden, *Tulk, maggot, anchor, women,* wordt hy gansch niet gehoord, want men zegt, *Jelk, magget, anker, wimmen.*

O A wordt uytgesprooken als **O O** in 't Neerduytsch, als blykt in de woorden *Oak, oar, oath, oats, boar, boat, cloak, coach, coat, load, loaf.* lees *Ook, oor, ooth, oots, boor, boot, klook, kootsj, koot, lood, loof.* Doch de woorden *Groat, broad, abroad,* spreekt men byna uyt *Graad, braad, abraad;* en voor 't woord *Oat-meal* zegt men *Atmeel.*

O E klinkt somtyds als by ons als in *Shoe, doe,*

20 KORTE WEGWYZER

doe. lees *Sjoe*, doe: maar *Foe*, toe wordt uytgesprooken, *Foo*, too. Doch in de woorden *Occónomy*, *occumenical*, &c. die van 't Grieksch herkomstig zyn, wordt de O niet gehoord, en de E maar uytgesprooken.

O I wordt schier uytgesprooken als *UY* by ons, gelyk in de woorden *Oil*, *ointment*, *annoint*, *void*, voor welke men byna zegt, *Uyl*, *uyntment*, *annuynt*, *vuyd*.

O O wordt uytgesprooken als *O E* in 't Neerduitsche als blykt in de woorden *Book*, *hoop*, *fool*, *stool*, *wood*, *stod*, *moon*, *soen*, *doom*, *room*. lees *Boek*, *hoep*, *foel*, *stoel*, *woed*, *stoed*, *moen*, *soen*, *doem*, *roem*.

Doch de woorden, *Wool*, *blood*, *good* spreekt men met een doffe klank uyt, byna als *Wol*, *blud*, *gud*, wanneer men de U op zyn Hoogduytsch uytspreekt. En 't woord *Door* klinkt even als by ons.

O U wordt somtyds uytgesprooken als by ons, gelyk blykt in de woorden *Our*, *out*, *ounce*, *cloud*, *about*, *stout*, *mouth*, *mould*, *foul*, *hous*, *mou*, *louse*, *souldier*, *shou*, *der*. lees *Our*, *out*, *ouns*, *tloud*, *about*, *stout*, *mouth*, *mould*, *foul*, *hous*, *mous*, *lous*, *souldier*, *sjoulder*.

In sommige zulke woorden hoort men byna niets van de U, gelyk in *Four*, *course*, *scour-*

der ENGELSCHE TAALE. 21

scourge, *though*, *courage*, waar voor men Ichier zegt, *Foor*, *koors*, *skourdsj*, *thoo*, *korredsij*.

In andere daarentegen wordt de O schier niet gehoord, gelyk in *Country*, *courtesy*, *journey*, *young*, *neighbour*, *vicious*, *malicious*, *righteous*, *treacherous*; lees *kuntri*, *enz*.

In veele woorden hoort men ook de klank van *O E*, zo als die by ons uytgesprooken wordt, als in *You*, *your*, *could*, *should*, *would*, *youth*, *source*. lees *Joew*, *joewr*, *koeld*, *sjoeld*, *woeld*, *joewth*, *soers*. De woorden *Bloud*, *floud*, *trouble*, *doublet*, klinken enigfins als een doffe O; als *blod*, *stod*, *trobb*, *dobb*, daar in 't tegendeel de woorden *Courage*, *flourish*, *nourish* schier uytgesprooken worden, *Korredsij*, *flórrisj*, *nórrisj*.

In de woorden *Ought*, *nought*, *brought*, *bought*, *sought*, *fought*, *thought*, *wrought*, wordt de *UG* niet gehoord, en de *O* zo breed uytgesprooken, als óf'er een *A* onder vermengd was. De uytpraak van 't woord *Cough* vereyscht mondeling onderwys; voor *Borough* en *thorough* lees *Bórro* en *thórrro*, óf *throe*. Voor *Rough*, *tough*, *enough* lees byna *ruf*, *ruf*, *enuf*, mits dat men de U op zyn Hoogduytsch uytspreeke.

OW wordt somtyds uytgesprooken als *OO*, gelyk

22 KORTE WEGWYZER

gelyk in *Low, sow, know, snow, slow, own.* lees *Loo, soo, tnoo, snoo, floo, oon.*
 Doch de woorden *cow, owl, bowl, fowl, towel, tower, scowr,* spreekt men uyt *kouw, oul, boul, foul, touwel, touwer, skour:* maar in de woorden, *Follow, sorrow, window* wordt de *W* weinig gehoord.
OY heeft ontrent dezelfde uytpraak als van *O I* is gezegd, als in *Oyl, rejoyce;* lees ontrent *Oyl, redjays:* echter hoort men in de woorden *Boy, joy* byna de klank van *Baai, djaai.*
P wordt uytgesprooken als by ons, 'dóch in de woorden, *Psalm, tempt, temptation, receipt,* &c. niet gehoord.
Q wordt als by ons uytgesprooken, uytgezejd in de woorden *Exchequer, publique, antique, relique,* waarvoor men zegt *Exsjekker, publik, antik, relik.*
R heeft geen andere klank dan by ons.
S heeft doorgaans de eygenste klank als by ons, dat is te zeggen met een sissend geluyd, gelyk de Vriezen die meest altyd uytspreeken, en welke klank bespeurd wordt in de Nederduytsche woorden, *Sap, sans, sederd, servét, sober, som, suf, suyker, suyzelen.* Niettemin heeftze in 't midden van sommige woorden een platte klank, teweeten die van de *Z.* als blykt in *Incision, provizion, usual, leisure, ofier, bosier,*

der ENGELSCHE TAALE. 23

bosier, crosier, waarvoor men zegt *Incision, provizion,* (óf anders *incisjon, provisjon,*) *usual, lazuur, oziér, boziér, croziér:* zynde dít die platte klank, welke men verneemt in de Nederduytsche woorden, *Zaag, zee, zien, ziel, zoet, zuur.*
 In de woorden *Ise, Island, Viscount,* wordt de *S* niet uytgesprooken, want men zegt *Il, Yland, Vikount.*
SH wordt uytgesprooken als *S F* eensgals by ons, gelyk blykt in de woorden *Shade, shall, sharp, she, shear, shew, shift, ship, shoe, shoot, shore, shot, shoulder, shrine, shun, shut, shy, lash, flesh, fish.* lees *Sjæd, sjal, sjaarp, sjie, sjeer, sjunuw, sjift, sjip, sjoe, sjoet, sjoor, sjot, sjoulder, sjryn, sjun, sjut, sly, lasj, fletsj, fisj.*
T wordt even als by ons uytgesprooken; maar in veele woorden, van 't Latyn afkomstig, neemt zy de klank van *C* aan, als in *Action, corruption, generation, protection, temptation, patience, martial, nuptial, essential, licentious, equinoctial, ingratiæte.* lees *Aktion, corrupcion, Ect.* zo ook voor *Egyptian, Stationer.* lees *Eed-sjipcian, stacionner.*
 Doch in de woorden, daar een *S* even voor de *T* komt, behoudt de *T* haar eygen

24 KORTE WEGWYZER

eygen klank, als in *Christian*, *bestial*, *question*; als ook in de woorden *Pitied*, van *pity*; *mightier*, van *mighty*; *untied*, van *ty*; *oportunities*, van *oportunity*.

TH heeft een klank, die men door geen beschrijving kan uytdrukken, en moet alleen door 't gehoor geleerd worden; alles wat men 'er van kan zeggen, is, dat men de tong in 't uytspreeken als met een geblaas tegen de tanden dient te stooten. Ondertusschen is 't zeker, dat dit voor de Hollanders de zwaarste klank is, die zy in 't Engelsch ontmoeten. En staat aan te merken, dat dezelve in sommige woorden ruym zo veel naar een **D** als naar een **T** zweemt, als in *The*, *thee*, *this*, *that*, *thine*, *there*, *thou*, *them*, *then*, *though*, *thus*, *farthing*, *father*, *mother*, *brother*, *other*, *either*, *hither*, *thither*, *farther*, &c. Doch in de woorden *Thank*, *thief*, *thimble*, *think*, *thread*, *throw*, *thumb*, *thirst*, *thigh*, *thistle*, *hatb*, *breast*, *with*, *cloth*, *both*, *health*, *height*, *strength*, *saitb*, *tooth*, *mouth*, *truth*, &c. worden scherp uytgesproken.

U wordt meestendeels als by ons uytgesproken; echter zyn 'er woorden, in welke zy de klank van een doffe **O** heeft, als *Humble*, *under*, &c. en 't woord *Chuse* wordt schier uytgesproken, 't woord

der ENGELSCHE TAALE. 25

't woord *Bary* als *Berri*; en *Busy* als *Bissy*; *Guard* spreekt men schier uyt *gaard*; voor *Guest*, *guest*, lees omtrent *Ges*, *gest*; voor *Buy* lees schier *By*; voor *Neutral*, *nutral*; voor *True*, *truuw*; voor *use*, *juus*; en voor *Lieutenant* lees *listennant*.

UI wordt verscheydentlyk uytgesproken: Voor *Fruit*, *suit*, *suitable*, lees *Fruuw*, *suut*, *suutebel*; voor *Juice* lees *djuys*; en voor *Guile*, *beguile*, *guise*, *disguise*, lees schier *Gyl*, *begyl*, *gys*, *disgys*: doch voor *Build* zegt men gemeenlyk *Bild*.

W wordt als by ons uytgesproken, doch voor een **R** Komende, schier niet gehoord, als in *Wrap*, *wrest*, *wretch*, *write*, *wrong*, &c. Ook wordt ze in 't woordtje *Two* niet gehoord; want men zegt daar voor *Toe*, noch ook in *Answer*; lees *anser*.

WH wordt met een geblaas uytgesproken, 't welk men door 't gehoor dient te leeren, als *What*, *wheat*, *wheel*, *whiff*, *whistle*, *while*, *whose*, &c. doch voor *Whire* zegt men *Hoor*. Voorts staat aan te merken, dat de **W** by de Engelschen dikwils de plaats van een Klinkletter beslaat, als in *New*, *jew*, *jewel*, *shew*, *view*, *gown*. lees *Nuuw*, *djuuw*, *djuuwel*, *juuw*, *viuw*, *goun*.

26 KORTE WEGWYZER

X Wordt uytgesprooken als by ons, gelyk als *Ax, wax, six, box.*

Y, Komende voor aan een woord of sillaab, wordt uytgesprooken als J in 't Hollands, als in de woorden *Yard, year, yellow, yes, yield, yoke, you, young, beyond.* lees *Faard, jeer, jellow, jis, jield, jook, joew, jong, bejond.* Doch gebruykt wordende als een Klinkletter, heeft zy veeltyds dezelfde klank als by ons. Als in *By, sky, cry, wry, deny, reply.*

Niettemin heeft zy in zeer veel woorden achteraan komende geen andere klank als I by ons, gelyk in *Marry, tarry, berry, cherry, vary, hurry, fancy, any, angry, army, ready, very, query, witty, duty, city, bounty, charity, majesty, country, constancy, fervency, &c.*

Z Heeft dezelfde klank als by ons, dat is te zeggen plat, en niet scherp als de S. als in *Zeal, gazing, amazed, brazier.* lees *Zeel, gazing, amazed, brazier.*

Hebbende nu dus alle de Letters doorgeloo-
pen, zal ik tot een besluit nog zeggen, dat een Medeklinker in 't midden van een woord dikwils in 't Engelsch wordt uytgesprooken als of die dubbel stoude. Als blykt in de woorden *Deliberate, second, prodigal, meadow, modest, colour, salad,*
for-

der ENGELSCHEN TAALE. 27

*formality, blemish, vanish, honey, money, measure, city, satin, travel, lavish, Di-
vel, river, lover.* lees *Deliberat, sek-
kond, proddigal, meddow, moddest, kollor,
sallad, formality, blemmisj, vannisj, honni,
monni, meszuur, citti, sattin, trafvel,
lafvisj, disvel, rivver, lofver.*

Van de

SPRAAKDEELEN.

DUs veel in 't kort van de Letteren: om nu tot de *Spraakunst* te komen, kan men zeggen, dat de *Spraakkundige* alle de woorden in achterley soorten verdeelen, noemende die op 't Latyn *Partes orationis*, en op 't Engelsch *Parts of speech*, waarvoor men in 't Duytsch zegt *Spraakdeelen*; wordende die by de Engelschen genoemd, *Noun, Pronoun, Verb, Participle, Adverb, Conjunction, Propo-
sition, Interjection*, en by de Nederduytschen *Naamwoord, Voornaamwoord, Werkwoord, Deelwoord, Bywoord, & Zamenvoegsel, Voor-
zetsel, Tusschenwerpsel.* Hierby komen nog de *Particles of Ledekens*, als *A* of *an*, welke voor een Naamwoord gesteld worden, gelyk *a Man*, een Man of mensch, *an house*, een huys; en voorts *The, this, that* (betekende op 't Duytsch *De en het, deeze en dit, die en dat*; en *to*, 't welk voor de
B 2 Werk-

Werkwoorden in de *Onbepaalde* wyze wordt
gebruikt.

Van de NAAMWOORDEN.

Naamwoorden zyn woorden, waarvan men zich bedient om alle zaaken en hoedanigheden, die ons voorkomen, eenen naam te geeven of te noemen, als *an Animal* een dier, *a Creature* een scheepsel, *a Tree* een boom, *the Sea* de zee, *Wrath* gramfchap, *Honour* eere, *Grace* genade, *Good* goed, *Green* groen, *Great* groot, enz.

Deze *Naamwoorden* verdeelt men in *Zelfftandige* en *Byvoeglyke*.

De *Zelfftandige* zyn woorden, die op zich zelven beftaan, en waarvoor men de *Lédekens de, het, of een* kan zetten; als *the air* de lucht, *the earth* de aarde, *the water* het water, *the fire* het vuur, *the sun* de zon, *a King* een Koning, *a fish* een vifch, *warmth* warmte, *Piety* godvruchtigheyd, *Favour* gunft.

De *Byvoeglyke Naamwoorden* zyn hoedanigheden der *Zelfftandige*, gelyk als, *Ligth* ligt, *heavy* zwaar, *wet* nat, *hot* heet, *mighty* magtig, *great* groot. Doch hier flaat aan te merken, dat twee *Zelfftandige Naam-*
woor-

woorden fomtyds t'zamen gevoegd worden, waarvan het één de plaats van een *Byvoeglyk Naamwoord* bekleedt, als *a Scarlet-coat*, een Scharlaken-rök, *Silk stockings*, Zydekoufen, *Brass-mony*, Koper-geld: Maar eer ik meer van de *Byvoeglyke handel*, zal ik eerst fpreken

Van de

ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN

in 't byzonder.

Uyt veele *Zelfftandige Naamwoorden* dan fpruyten weder andere, gelyk van

<i>Fifch</i> , Vifch.	<i>Fifher</i> , Viffcher.
<i>Game</i> , Spel.	<i>Gamefter</i> , Speeler.
<i>Glove</i> , Handschoen.	<i>Glover</i> , Handschoen- maaker.
<i>Pot</i> , Pôt.	<i>Potter</i> , Pôttebakker.
<i>Scam</i> , Naad.	<i>Scamfter</i> , Naaitter.
<i>Garden</i> , Tuyn.	<i>Gardiner</i> , Tuynier.
<i>Law</i> , Wet, de Rech- ten.	<i>Lawyer</i> , Rechtsgeleerde.
<i>Aftrology</i> , Starre- kunde.	<i>Aftrologer</i> , Starrekun- dige.
<i>Geógraphy</i> , Aard- befchryving.	<i>Geógrapher</i> , Aardryks- befchryver.
<i>Love</i> , Liefde, min.	<i>Lover</i> , Minnaar, Liefheb- ber.

Van sommige *Zelfstandige Naamwoorden* worden andere gevormd, die uytgaan in *ian*, als

Grammarian, Spraakkundige, Spraakkonstenaar, van
Grammar, Spraakkonst.
Physician, Geneesmeester, arts, van
Physick, Medicyn.
Musician, Zangkonstenaar, muzikant, van
Musick, Zangkonst, muzyk.

Sommige eyndigen in *ist*, als van

Drugs, Droogeryen. *Druggist*, Droogist.
Query, Vraag. *Querist*, Vraager.

Ook eyndigen eenige *Naamwoorden* van waardigheyt in *ship*, als van

Lord, Heere. *Lordship*, Heerschap.
Master, Meester. *Mastership*, Meesterschap.
Apostle, Apostel. *Apostleship*, Apostelschap.
Admiral, Admiraal. *Admiralship*, Admiraalschap.

Echter komt het woord *Hardship*, moeite of ongemak, van het *Byvoeglyk Naamwoord*, *Hard*, moeijelyk, zwaar.

Men

Men vindt'er ook die in *bead* eyndigen, als

God, Gód. *Godbead*, Gódheyt.
Maid, Maagd. *Maidenbead*, Maagdom.

Andere gaan in *hood* uyt, als

Brother, Broeder. *Brotherhood*, Broederschap.

Man, Man, mensch. *Manhood*, Mannelykheyt, mansheyt.

Child, Kind. *Childhood*, Kindshede.

Widow, Weduw. *Widowhood*, Weduwenschap.

Knight, Ridder. *Knightshood*, Ridderschap.

Doch het woord *Falshood*, Valsheyt, komt van 't *Byvoeglyk Naamwoord*, *False*, Valscheit.

Desgelyks komen van sommige *Zelfstandige Naamwoorden* eenige, die in *dom* eyndigen, als van

King, Koning. *Kingdom*, Koningryk.

Duke, Hertog. *Dukedom*, Hertogdom.

Martyr, Martelaar. *Martyrdom*, Marteldom.

Christian, Christen. *Christendom*, Christenryk, Christendom.

En van 't *Byvoeglyk Naamwoord*, *Wise*, Wys, komt *Wisdom*, Wysheyt.

32 KORTE WEGWYZER

Men heeft ook een eyndiging in *rick*, als

Bifhop, Biffchop. *Bifhoprick*, Bifdom.

Voorts zyn veele *Zelfftandige Naamwoorden* afkomstig van *Byvoeglyke*, uytgaande in *ness*, als van

Black, Zwart. *Blackness*, Zwartheyd.

Blind, Blind. *Blindness*, Blindheyd.

Careless, Zörgeloos. *Carelessness*, Zörgeloosheyd.

Great, Groot. *Greatness*, Grootheyd.

Weak, Zwak. *Weakness*, Zwakheyd.

Wifull, Moedwillig. *Wiffulness*, Moedwilligheyd.

Daar zyn ook andere, die uyt *Byvoeglyke* fpruyten, doch met wat meer verandering, uytgaande in *th*, als van

Long, Lang. *Length*, Lengte.

Strong, Sterk. *Strength*, Sterkte.

Dear, Dier. *Dearth*, Dierte.

Deep, Diep. *Depth*, Diepte.

Men vindt 'er ook onder deezen uytgang die van *Werkwoorden* komen, als *Growth*, Wasdom, van *to Grow*, waffen, groeijen.

Eyndelyk worden 'er zeer veele *Naamwoorden*,

der ENGELSCHE TAALE. 33

den. betekende den doener van iets, uyt *Werkwoorden* gemaakt, als van

to Give, Geeven. *Giver*, Geever.

to Make, Maaken. *Maker*, Maaker.

to Command, Beveelen. *Commander*, Bevelhebber.

to Love, Liefhebben. *Lover*, Liefhebber.

to Sing, Zingen. *Singer*, Zinger.

to Punish, Straffen. *Punisher*, Straffer.

En uyt meest alle *Werkwoorden* fpruyt een *Naamwoord* (t welk ook mei ééne een *Deelwoord* is,) uytgaande in *ing*, als

to Fight, Vechten. *Fighting*, Vechting, vechtende.

to Gild, Vergulden. *Gilding*, Verguldsel, vergulding, verguldende.

to Chide, -Kyven. *Chiding*, Gekyf, kyvende.

Ook komen uyt eenige *Werkwoorden* sommige *Naamwoorden*, uytgaande in *ment*, als van

to Command, Gebieden. *Commandment*, Gebod.

to Govern, Regeeren. *Government*, Regeering.

to Judge, Oordeelen. *Judgment*, Oordeel.

to Manage, Buttieren, beleggen. *Management*, Bestier, Lewind.

B 5 Voorts

Voorts zyn 'er eenige *Naamwoorden* in *th* uytgaande, die ook van *Werkwoorden* afkomstig zyn, als van

to Die, Sterven. *Death*, de Dood.
to Draw, Trekken. *Draught*, Teug.
to Fly, Vliegen, vlugten. *Flight*, Vlucht.
to See, Zien. *Sight*, Gezicht.

Wat de verandering van 't **GENUS** of **GESLACHT** aangaat, dat laat de Engelsche taal zo niet toe, als de Nederduytsche, zulks dat de Engelschen tot onderscheydinge zich veeltyds van de *Voornaamen*, *He* en *She*, bedienen, als

a He-cousin, een Neef. *a She-cousin*, een
 Nicht.
a He-cat, een Kater. *a She-cat*, een Kat.

Hierby zou men ook mogen voegen

a Man-servant, een Dienstknecht.
a Maid-servant, een Dienstvaagd.
a Cock-sparrow, een Musch, ('t mannetje.)
a Hen-sparrow, een Musch ('t wyfje.)
a Buck-rabbit, een Rammelaar, ('t mannetje van een konyn.)
a Doe-rabbit, een Voedster ('t wyfje van een konyn.)

Niet-

Niettemin heeft men eenige woorden, die, door een uytgang in *es*, het *Vrouwelyk geslacht* betékenen, als van

God, Góð. *Goddeſs*, Godin, Godesse.
Duke, Hertóg. *Dutcheſs*, Hertogin.
Emperour, Keizer. *Empreſs*, Keizerin.
Prince, Prins. *Princheſs*, Princes.
Maſter, Meester. *Miſtreſs*, Meesterés.
Prieſt, Priester. *Prieſteſs*, Priesterin, paa-
 pin.

Lion, Leeuw. *Lionceſs*, Leeuwinn.

Dóch daar zyn ook verscheide *Naamwoorden*, die geen overeenkomst met makanderen hebben, als

Man, Man. *Woman*, Vrouw.
King, Koning. *Queen*, Koningin.
Horse, Paerd. *Mare*, Merry.
Boy, Jongen. *Girl*, Meysje.
Dog, Hond. *Bitch*, Teef.
Buck, Hert. *Doe*, Hinde.

De **GETALLEN** der *Zelfstindige* *Naamwoorden* zyn tweederley, *Eenvoudig* en *Meervoudig*, als

King, Kóning. *Kings*, Koningen.
Book, Boek. *Books*, Boeken.

56 KORTE WEGWYZER

Queen, Koningin. *Queens*, Koninginnen.
Tree, Boom. *Trees*, Boomen.

Sommige worden, door 't *Meervoudig* getal te noemen, een tillaab verlengd, als

<i>Church</i> , Kerk.	<i>Churches</i> , Kerken.
<i>Box</i> , Doos.	<i>Boxes</i> , Doozen.
<i>Hedge</i> , Heg.	<i>Hedges</i> , Heggen.
<i>Cross</i> , Kruys.	<i>Crosses</i> , Kruyssen.
<i>Fish</i> , Vifch.	<i>Fishes</i> , Vifchen.
<i>Witness</i> , Getuyge.	<i>Witnesses</i> , Getuygen.

De gene, welker *Eenvoudig* getal in *f* of *se* eyndigt, verwiffelen die letteren in 't *Meervoudig* voor *ves*, als

<i>Knife</i> , Mes.	<i>Knives</i> , Messen.
<i>Life</i> , Leeven.	<i>Lives</i> , Leevens.
<i>Wife</i> , Wyf.	<i>Wives</i> , Wyven.
<i>Calf</i> , Kalf.	<i>Calves</i> , Kalveren.
<i>Loaf</i> , Brood.	<i>Loaves</i> , Brooden.
<i>Wolf</i> , Wolf.	<i>Wolves</i> , Wolven.

Die in *Yuytgaan*, worden dus veranderd:

Berry, Beere. *Berries* of *Berry's*, Beeziën.
Heresy, Kettery. *Heresies* of *Heresy's*, Ketteryen.

Ook zyn 'er eenige, die van den gemeenen Regel geheel afwyken, als

Bro-

dee ENGELSCH TAALE.

57

<i>Brother</i> , Broeder.	<i>Brothers</i> , Broeders.
<i>Man</i> , Man.	<i>Men</i> , Mannen.
<i>Woman</i> , Vrouw.	<i>Women</i> , Vrouwen.
<i>Child</i> , Kind.	<i>Children</i> , Kinderen.
<i>Chick</i> , Kuyken.	<i>Chickens</i> , Kuykens.
<i>Ox</i> , Os.	<i>Oxen</i> , Ossen.
<i>Cow</i> , Koe.	<i>Cows</i> , Koejen.
<i>Mouse</i> , Muys.	<i>Mice</i> , Muysen.
<i>Louse</i> , Luys.	<i>Lice</i> , Luyzen.
<i>Die</i> , Dóbbelsteen.	<i>Dice</i> , Dóbbelsteenen.
<i>Foot</i> , Voet.	<i>Feet</i> , Voeten.
<i>Goose</i> , Gans.	<i>Geese</i> , Ganzen.
<i>Penny</i> , Penning.	<i>Pence</i> , Penningen.
<i>Tooth</i> , Tand.	<i>Teeth</i> , Tandem.

Eenige *Zelfstandige Naamwoorden* hebben geen *Meervoudig* getal, als *Gold* Goud, *Silver* Zilver, *Copper* Koper, enz. *People* Vólk, *Hunger* Honger, *Milk* Melk, *Butter* Boter, *Grass* Gras, *Hay* Hooi, enz.

Andere daarentegen hebben geen *Eenvoudig* getal in 't Engelsch, als

<i>Ashes</i> , Assche.	} Ingewand.
<i>Bowels</i>	
<i>Entrals</i>	
<i>Dregs</i> , Grondsóp, droeffem.	
<i>Breeches</i> , Brock.	
<i>Bellows</i> , Blaasbalg.	

B 7

Siffers,

38 KORTE WEGWYZER.

Siffers,
Shears, } Schaer.
Snuffers, Snuyter.
Tongs, Tang.

Nu zoude order schynen te vereyschen om van de WOORDENBUYGING of DECLINATIO te handelen: Maar cy lieve, waartoe den Leerling gequeld met iets, dat niet in 't Engelsch is? want of schoon het Latyn zodanige *Buygingen* der *Naamwoorden* heeft, zo is 't echter ongerymd, zodaanig een *Leerwyze* voor te schryven in een taal, die niets zulks heeft; waarby nóg komt, dat indien iemand geen Latyn gelceerd heeft, het hem noodzaakelyk een verbyftering moet veroorzaaken, indien men hem voorpraat van een *Nominativus*, *Genitivus*, *Dativus*, *Accusativus*, *Vocativus*, en *Ablativus*, daardóch in alle die *Casus* of gevallen geen verandering in de Engelsche *Naamwoorden* is, en alles, 't welk in 't Latyn door de *Buyging* betekend wordt, in 't Engelsch door 't byvoegen der *Lédekens* wordt uytgedrukt. Om dit te klaarder te toonen, zal ik het Latyns woord *Rex*, Koning, eens *declineeren*, en de Engelsche en Nederduytsche betekenis daar nevens voegen, opdat zo wel de Latynisten, als zy, die onkundig in die taal zyn, te gelyk moogen zien, dat de *De-*
cli-

der ENGELSCH TAALE. 39

clinatio in 't Engelsch niet te pas komt, dewyl 't woord zonder verandering blyft, en alleen eenige *Lédekens* en *Voorzetsels* daar by gevoegd worden.

't Eenvoudig getal.

- Nom.* Rex, a King, or the King, een Koning of de Koning.
Gen. Regis, of a King or of the King, eens Konings of des Konings.
Dat. Regi; to a King or to the King, aan eenen Koning, aan den Koning of den Koning.
Acc. Regem, a King or the King, eenen Koning of den Koning.
Voc. O Rex, O King, O Koning.
Abl. Rege, From a King, or from the King, van eenen Koning of van den Koning.

't Meervoudig getal.

- Nom.* Reges, Kings or the Kings, Koningen of de Koningen.
Gen. Regum, of Kings or of the Kings, der Koningen.
Dat. Regibus, to Kings or to the Kings, aan de Koningen of den Koningen.

Acc.

40 KORTE WEGWYZER

Acc. Reges, *Kings or the Kings*, Koningen
of de Koningen.

Voc. O Reges, O *Kings*, O Koningen.

Abl. Regibus, *From Kings*, or *from the Kings*, Van Koningen of van de Koningen.

Dus gaat het in alle de andere *Naamwoorden*, bestaande de verandering maar alleen in 't byvoegen der *Lédelens*. Dies acht ik het ten eenemaal noodeloos alhier iets meerder van de *Declinatio* te spreken. Echter zou men moogen zeggen, dat de Engelsche *Naamwoorden* in 't *Eenvondig getal*, even als de Nederduytsche, eenen *Genitivus* hebben, door het byvoegen van 's, als *the King's Officers*, des Konings Amptenaars. Doch dewyl de Engelschen in dat *Geval* voor de s altyd een *Apostrophus* of Uytlaatings teeken, aldus (s), stellen, zo schynt 'er eenige reden om te gelooven dat de (s) staat in plaats van *his zyn of zyns*: en evenwel vervalt die aanmerking wanneer men in acht neemt, dat die (s) ook, als men van Vrouwen spreekt, gebruykt wordt, als *the Queens robe*, 's Konings tabberd.

Om nu 't gebruyk deezer verandering eens duydelyk voor ooggen te stellen, zal ik een yder *Geval* met een exempel verklaren, aldus:

En:

der ENGELSCHE TAALE. 41

En Rex,

Lo there's King,

Zie daar is de Koning.

Subditi Regis,

The Subjects of the King,

Des Konings onderdaanen.

Regi dedicatum,

Dedicated to the King,

Opgedraagen aan den Koning, of den Koning toegeëgend.

Regem vidi,

I have seen the King,

Ik heb den Koning gezien.

Ausculat o Rex,

Hearken o King,

Luyster toe o Koning.

A Rege accepi,

I have receiv'd it from the King,

Ik heb 't van den Koning ontvangen.

Uyt dit voorbeeld ziet men, dat het woord *King* altyd het zelfde blyft, zonder verandering.

Hebbende dan dus kortelyk aangewezen, waarin de gewaande *Declinatio* in het Engelsch bestaat, gaa ik over tot de

BYVCEGELYKE NAEMWOORDEN,

Welke verscheydenerley uytgangen hebben, als in *al*, gelyk

Cor-

42 KORTE WEGWYZER
Corporal, Ligchaamlyk. *Eternal*, Eeuwig.
Spiritual, Geestelyk. *Temporal*, Tydelyk.

In *able* en *ible*; als

Abominable, Verfoejelyk. *Terrible*, Schrik-
kelyk.
Desirable, Wenschelyk. *Vendible*, Verkoo-
pelyk.
Palpable, Taftelyk. *Visible*, Zigtelyk,
zigtbaar.

Voorts is 'er een groote meenigte, die aan
geen zekeren uytgang gebonden zynde, ook
niet onder één hoofd kunnen gebracht wor-
den, als

Broad, Breed. *Narrow*, Smal.
Deep, Diep. *Shallow*, Ondiep.
Dear, Dier. *Cheap*, Goedkoop.
Long, Lang. *Short*, Kort.
High, Hoog. *Low*, Laag.
Merry, Vrolyk. *Sad*, Droevig.

Doch die van de *Zelfstandige Naam-
woorden* afkomstig zyn, kunnen onder een-
nige vaste uytgangen betrokken worden, te
weeten sommige in *full*, als

Beanti-

der ENGELSCHE TAALE. 43

<i>Beautifull</i> , Schoon.	<i>Beauty</i> , Schoon- heyd.
<i>Carefull</i> , Zórgvuldig.	<i>Care</i> , Zórg.
<i>Faithfull</i> , Getrouw.	<i>Faith</i> , Geloof. trouw.
<i>Mindfull</i> , Indachtig.	<i>Mind</i> , Zin, ge- moed.
<i>Plentifull</i> , Overvloedig.	<i>Plenty</i> , Over- vloedig.
<i>Willfull</i> , Moedwillig.	<i>Will</i> , Will.

In *son*, als

<i>Burdensom</i> , Lastig.	<i>Burden</i> , Last.
<i>Cumberfom</i> , Beslommerend.	<i>Cumber</i> , Beslommering.
<i>Troublefom</i> , Moeijelyk.	<i>Trouble</i> , Moeite.
<i>Humoursom</i> , Eenzinnig.	<i>Humour</i> , Aard, zin.

In *y*, als

<i>Airy</i> , Luchtig.	<i>Air</i> , Lucht.
<i>Blondy</i> , Bloedig.	<i>Blond</i> , Bloed.
<i>Dirty</i> , Slikkerig.	<i>Dirty</i> , Slik.
<i>Guilty</i> , Schuldig.	<i>Guilt</i> , Schuld, misdaad.
<i>Hairy</i> , Haairig.	<i>Hair</i> , Haair.
<i>Lowly</i> , Luyzig.	<i>Lowse</i> , Luys.
<i>Witty</i> , Vernuftig.	<i>Wit</i> , Vernuft.

In

44 KORTE WEGWYZER

In *ly*, als

<i>Bodily</i> , Ligchaamelyk.	UVA	<i>Body</i> , Ligchaem.
<i>Brotherly</i> , Broederlyk.		<i>Brother</i> , Broeder.
<i>Earthly</i> , Aardsch.		<i>Earth</i> , Aarde.
<i>Godly</i> , Gódzalig.		<i>God</i> , Góð.
<i>Heavenly</i> , Hemelfch.		<i>Heaven</i> , Hemel.
<i>Lovely</i> , Lieflyk.		<i>Love</i> , Liefde.

In *en*, als

<i>Earthen</i> , Aarden.	UVA	<i>Earth</i> , Aard.
<i>Golden</i> , Gouden.		<i>Gold</i> , Goud.
<i>Hempen</i> , Hennipen.		<i>Hemp</i> , Hennip.
<i>Loaden</i> , Looden.		<i>Lead</i> , Lood.
<i>Wooden</i> , Hou en.		<i>Wood</i> , Hout.
<i>Woollen</i> , Wollen.		<i>Wool</i> , Wol.

In *ish*, als

<i>Aguish</i> , Koortsachtig.	UVA	<i>Ague</i> , Koorts.
<i>Blackish</i> , Zwartachtig.		<i>Black</i> , zwart.
<i>Childish</i> , Kinderachtig.		<i>Child</i> , Kind.
<i>Foolish</i> , Zótachtig.		<i>Fool</i> , Zót
<i>Greenish</i> , Groenachtig.		<i>Green</i> , Groen.
<i>Reddish</i> , Roodachtig.		<i>Red</i> , Rood.
<i>Sweetish</i> , Zoetachtig.		<i>Sweet</i> , Soet.
<i>Theevish</i> , Diefachtig.		<i>Theef</i> , Dief.
<i>Waterish</i> , Waterachtig.		<i>Water</i> , Water.
<i>Whitish</i> , Witachtig.		<i>White</i> , Wit.
<i>Whorish</i> , Hoerachtig.		<i>Whore</i> , Hoer.

In

der ENGELSCHE TAALE. 45

In *cal*, als

<i>Angelical</i> , Engels.	UVA	<i>Angel</i> , Engel.
<i>Canonical</i> , Regelmatig.		<i>Canon</i> , Regel.
<i>Musical</i> , Zingkonttig.		<i>Musick</i> , Zang- konst.

In *ous*, als

<i>Couragious</i> , Moedig.	UVA	<i>Cóurage</i> , Moed.
<i>Dangerous</i> , Gevaarlyk.		<i>Danger</i> , Gevaar.
<i>Marvellous</i> , Wonder- baar.		<i>Marvel</i> , Wonder.
<i>Plenteous</i> , Overvloedig.		<i>Plenty</i> , Overvloet.
<i>Virtuous</i> , Deugdzaam.		<i>Virtue</i> , Deugd.
<i>Zealous</i> , Yverig.		<i>Zeal</i> , Yver.

Voorts gebruyken de Engelschen ook de uytgang *less*, even als de Nederduytschen *los*, om de beroofdheid van iets te beté-kenen, als

<i>Beardless</i> , Bardeloos.	UVA	<i>Beard</i> , Baard.
<i>Blameless</i> , Onópspraakelyk, onbesprooken.		<i>Blame</i> , Schult, ópspraak, blaam.
<i>Careless</i> , Zórgeloos.		<i>Care</i> , Zórg.
<i>Comfortless</i> , Troosteloos.		<i>Comfort</i> , Trooft.
<i>Doubtless</i> , Ontwyfelbaar, zonder twyfel.		<i>Doubt</i> , Twyfel.

Father.

46 KORTE WEGWYZER

<i>Fatherless</i> , Vaderloos.	VRIJ	<i>Father</i> , Vader.
<i>Friendless</i> , Vriendeloos.		<i>Friend</i> , Vriend.
<i>Nameless</i> , Naameloos.		<i>Name</i> , Naam.
<i>Senseless</i> , Zinneloos.		<i>Sence</i> , Zin.
<i>Supperless</i> , Zonder avondmaal.		<i>Supper</i> , Avondmaal.

Eyndelyk gebruiken de Engelschen ook het Voorzetsel *an*, in plaats van het Nederduytsch *on*, als

Unadvised, Onbedacht. *Uncast*, Onkuytsch.
Unclean, Onreyn. *Unheard*, Ongehoord.

Van de

VERGELYKING OF COMPARATIO.

De *Byvoeglyke Naamwoorden* worden desgelyks langs graaden of trappen van *Vergelykinge* (*Comparatio*) opgevoerd, om de eygentlyke hoedaanigheyd der zaken te beter uyt te drukken. Deze trappen zyn drierley, als

I. De *Stellige*, (Positivus) die de zaak slechts neêr stelt zo als ze is, gelyk *Great*, groot.

II. De *Vergelykende*. (*Comparativus*) welke by de *Stellige* vergeleeken zynde, de ho-

daa-

der ENGELSCHE TAALE. 47

daanigheyd een trap verder voert, als *Greater*, grooter.

III. De *Overtreffende*, (*Superlativus*) welke de twee voorgaande overtreft, en de zaak tot de hoogste graad opvoert, als *Greatest*, de grootste. Zulx dat dan de *Vergelykende* trap door *er*, en de *Overtreffende* door *est* uytgedrukt word, by voorbeeld:

Stellige. Vergelykende. Overtreffende.
Big, Groot. *Bigger*, Grooter. *Biggest*, Grootste.

Hard, Hard. *Harder*, Harder. *Hardest*, Hardste.
Rich, Ryk. *Richer*, Ryker. *Richest*, Rykste.
Wise, Wys. *Wiser*, Wyzer. *wisest*, Wyfste.

Hier staat ondertusschen aan te merken, dat het woord *Big* de laatste *Medeklinker* verdubbelt; en zo gaat het ook met het woord *Hot*, heet, want men zegt *Bigger*, *Hotter*, *hottest*; en 't woord *Wise* neemt inaar alleen st achter zich. Dóch hiervan zyn uytgezonderd deeze *Onregelmaatige*
Good, Goed. *Better*, Beter. *Best*, Best.
Bad, Quaad, *worse*, Erger, *worst*, Slijmst.
 slimmer.

Many, } Veel. *More*, Meerder. *Most*, Meest.
Much, }
Little, Kleyn, *Lesser*, Kleynner, *Least*, Kleynst.
 weynig. minder.

Onder-

Ondertuffchen zyn 'er echter zeer veele *Byvoeglyke Naamwoorden*, die deeze manier van *Vergelykinge* niet onderworpen zyn, inzonderheyd zodaanige, welke eyndigen in *al, ate, ish, ous, som, able, ible, ant, ent, id*, enz. Doch tót dezelve gebruykt men de woordtjes *more* en *most*, als

General, Algemeen, *More general*, Algemeener, *Most general*, Algemeenst.
Obstinate, Hardnekkig, *More obstinate*, Hardnekkiger, *Most obstinate*, Hardnekkigst.

Peevish, Kribbig, *More Peevish*, Kribbiger, *Most Peevish*, Kribbigst.
Zealous, Yverig, *More zealous*, yveriger, *Most zealous*, yverigst.

Damnable, Verdoemelyk, *More damnable*, verdoemelyker, *Most damnable*, verdoemelykst.

Visible, Zigtelyk, *More visible*, zigtelyker, *Most visible*, Zigtelykst.

Exorbitant, Uytspoorig, *More exorbitant*, uytspooriger, *Most exorbitant*, uytspoorigst.

Excellent, Uytneemend, *More excellent*, uytneemender, *Most excellent*, uytneemendst.

Rigid, Streng, *More rigid*, strenger, *Most rigid*, strengst.

Van

Van de
VOORNAAM-WOORDEN.

Voornaam-woorden worden aldus genoemd, omdat zy meestendeels voor, óf in de plaats van een *Naamwoord* gesteld worden, wanneer de reden zulks vereyscht. Dezelve zyn van verscheydenleye soorten, naamelyk

Aanwyzende óf Demonstrativa.

<i>Eenvoudig</i>	<i>Singular</i>	<i>Meervoudig</i>	<i>Plural</i>
I, Ik, <i>Me</i> , my.		<i>We</i> , Wy, <i>Us</i> , ons.	
<i>Thou</i> , Gy, <i>Thee</i> , u		<i>Ye</i> , Gy lieden, <i>You</i> , u lieden.	
<i>He</i> , Hy, <i>Him</i> , hem.	}	<i>They</i> , Zy, <i>Them</i> , hen, haar.	}
<i>She</i> , Zy, <i>Her</i> , haar.			
<i>This</i> , Deeze, dit		<i>These</i> , Deeze.	
<i>That</i> , Die, dat.		<i>Those</i> , Die, die gene.	

Voorts gebruyken de Engelschen 't woordtje *self* met een zeer krachtigen naadruk, aldus, *I my self*, Ik zelf, *Thou thy self*, Gy zelf, *He him self*, hy zelf, *She her self*, zy zelve, *We our selves*, wy zels, *You your selves*, gylieden zelve, *They them selves*, zy zelve.

C

Be-

50 KORTE WEGWYZER

Betrekkelijke of Relativa.

Which, Welk, dewelke, wie.
Who, Wie, welke, *Whose*, wiens, *Whom*, wien.
What, Wat.
It, Het, het zelve. *They*, *them*, de gene, dezelve, ze.

Bezittelyke of Possessiva.

<i>Eenvoudig.</i>		<i>Meervoudig.</i>	
<i>My</i> ,	Myn, my-	<i>Ours</i> ,	Ons, onze.
<i>Mine</i> ,	ne.	<i>Ours</i> ,	
<i>Thy</i> ,	Uw, u-	<i>Yours</i> ,	U lieder, u-
<i>Thine</i> ,	we.	<i>Yours</i> ,	we.
<i>His</i> ,	Zyn, zync.	<i>Their</i> ,	Hun, hun-
<i>Her</i> ,	Har, haare.	<i>Theirs</i> ,	ne, haare,
<i>Its</i> ,	Deszelts, zyn.		heer:

De *Onbepaalde Voornaam-woorden* zyn deeze:

<i>All</i> , Alle, alles.	<i>None</i> , Niemand.
<i>Every</i> , Yder.	<i>Certain</i> , Zeker.
<i>Every one</i> , een Yder, een iegelyk.	<i>Such</i> , Zulk, zodanig.
<i>Any</i> , Eenig, iemand.	<i>Same</i> , Zelfde.
<i>Any one</i> ,	
<i>Any body</i> ,	<i>Another</i> , een Ander.
	<i>What</i>

der ENGELSCH E TAAL E. 51

<i>Whatever</i> ,	Al wat,	<i>Whoever</i> ,	Al wie,
<i>Whatsoever</i> ,	wat ook.	<i>Whosoever</i> ,	wie ook.
<i>Some</i> ,	Sommige, eenige.	<i>Self</i> ,	Zelf.
		<i>the Self Same</i> ,	de zelf-
<i>Some body</i> ,	Iemand.		ste, de eigenste.
		<i>Ones self</i> ,	<i>himself</i> ,
			Zich
			zelve.

Van de
WERK-WOORDEN.

Werkwoorden zyn alzo genoemd, om dat door dezelve het zyn, de werking of doening, en de lyding van iets betekend wordt. Zy zyn eenige verandering onderworpen, die de Spraakkundigen *Vervoeging* (Conjugatio) noemen: Doch dewyl in de manen deszelfs geen zonderling verschil is van 't Nederduytsch, zo zal ik den Leerling hier niet ophouden met eene beschryving van de *Getallen*, *Persoonen*, *Tyden* en *Wyzen*, dewyl een Hollander, die Engelsch wil leeren spreken, in zyn eygen taal reeds geleerd heeft, van het gene tegenwoordig is, niet te zeggen, dat het nóg geschieden zal, of het gene toekomstig is, uyt te drukken door een spreekwyze, die betekent, dat het al geschied is; en daar beneven wel weer, dat ik, gy, hy op één persoon, en *Wy*, *gyliden*,

den, zy, op verscheydene personen opzigt heeft: En gelyk men op het Nederduytsch de *Wenschende* of *Onderzoekelyke wyze* door byvoeginge van de woordkens *dat, mogt, zoud* uytdukt, zo geschiedt het ook in 't Engelsch. Tot welken eynde ik daar van eenige voorbeelden zal ter neêrstellen: en een begin maaken met het *Helpwoord, to HAVE, Hebben.*

De TOONENDE WYZE.

(MODUS INDICATIVUS.)

De Tegenwoordige Tyd.

<i>Eenvoudig.</i>	<i>Meervoudig.</i>
I HAVE, Ik heb.	We have, Wy hebben.
Thou hast, Gy hebt.	Ye have, Gy lieden hebt.
He hath, of has, Hy heeft.	They have, Zy hebben.

De Onvolkomen verleden tyd.

<i>Eenvoudig.</i>	<i>Meervoudig.</i>
I had, Ik had.	We had, Wy hadden.
Thou hadst, Gy hadt.	Ye had, Gy lieden hadt.
He had, Hy had.	They had, Zy hadden.

De Volkomen Verleden tyd.

<i>Eenvoudig.</i>	<i>Meervoudig.</i>
I have had, Ik heb gehad.	We have had, Wy hebben gehad.
Thou hast had, Gy hebt gehad.	Ye have had, Gy lieden hebt gehad.
He has had, Hy heeft gehad.	They have had, Zy hebben gehad.

De meer als volkomen verleden tyd.

<i>Eenvoudig.</i>	<i>Meervoudig.</i>
I had had, Ik had gehad.	We had had, Wy hadden gehad.
Thou hadst had, Gy hadt gehad.	Ye had had, Gy lieden hadt gehad.
He had had, Hy had gehad.	They had had, Zy hadden gehad.

De Toekomende tyd.

<i>Eenvoudig.</i>	<i>Meervoudig.</i>
I shall of Will have, Ik zal hebben.	We shall of Will have, Wy zullen hebben.
Thou shalt of Wilt have, Gy zult hebben.	Ye shall of Will have, Gy lieden zult hebben.
He shall of Will have, Hy zal hebben.	They shall of Will have, Zy zullen hebben.

56 KORTE WEGWYZER

Ye might, could, should Gylieden mogt, kon-
or would have, det of zoudet heb-
 ben.

They might, could, Zy mogten, kon-
should or would ha- den of zouden heb-
ve. ben.

En zo ook in alle de andere tyden, als

I might have had, | Ik mogt gehad heb-
 ben.

I should have had, | Ik zou gehad hebben.
I could have had, | Ik kon gehad hebben.
enz.

De ONBEPAALENDE WYZE.

(INFINITIVUS.)

to Have, Hebben. | *to Have had,* Gehad
 hebben.

Het Deelwoord.

Having, Hebbende. | *Having had,* Hebben-
 de gehad.

't Helpwoord *I Am,* Ik ben, wordt aldus
 veranderd.

De

der ENGELSCHER TAALE. 57

De TOONENDE WYZE.

De Tegenwoordige tyd.

Eenvoud. *Meervoud.*

I am, Ik ben. | *We are,* Wy zyn.
Thou art, Gy bent. | *You are,* Gylieden zyt.
He is, Hy is. | *They are,* Zy zyn.

De Onvolkomen verleden tyd.

Eenvoud. *Meervoud.*

I was, Ik was. | *We were,* Wy waa-
 ren. (waart.
Thou was, Gy waart. | *Ye were,* Gylieden
He was, Hy was. | *They were,* Zy waa-
 ren.

De Volkomen verleden tyd.

Eenvoud.

I have been, | Ik heb of ben geweest.
Thou hast been, | Gy hebt of bent geweest.
He hath been. | Hy heeft of is geweest.

Meervoud.

We have been, | Wy hebben of zyn geweest.
Ye have been, | Gylieden hebt of zyt ge-
 weest.
They have been. | Zy hebben of zyn geweest.

C 5

De

De meer als volkomen verleden tyd.

<i>I had been,</i>	<i>Eenvoud.</i>	} Ik had of was geweest. Gy hadt of waart geweest. Hy had of was geweest.
<i>Thou hadst been,</i>		
<i>He had been.</i>		

<i>We had been,</i>	<i>Meervoud.</i>	} Wy hadden of waaren geweest. (weest. Gy lieden hadt of waart geweest. Zy hadden of waaren geweest.
<i>Ye had been,</i>		
<i>They had been.</i>		

De Tegenwoordige tyd.

<i>I shall of will be,</i>	<i>Eenvoud.</i>	} Ik zal zyn Gy zult zyn Hy zal zyn	} of weezen.
<i>Thou shalt of wilt be,</i>			
<i>He shall of will be.</i>			

<i>We shall of will be,</i>	<i>Meervoud.</i>	} Wy zullen zyn Gy lieden zult zyn Zy zullen zyn	} of wezen.
<i>Ye shall of will be,</i>			
<i>They shall of will be.</i>			

De GEBIEDENDE WYZE.

<i>Be thou, Wees gy.</i>	<i>Eenvoud.</i>
<i>Let him be, Dat hy zy.</i>	

Meer-

Meervoud
Be we of Let us be, Zynwe of laat ons zyn.
Be ye, Weest of zyt gylieden.
Let them be, Dat zy zyn of laat hen zyn.

De WENSCHENDE of ONDERVOEGELYKE WYZE.

De Tegenwoordige tyd.

<i>That</i>	<i>Eenvoud.</i>	} Ik zy. Gy zyt. Hy zy.
{ <i>I be,</i>	} Dat	
{ <i>Thou beest,</i>		
{ <i>He be,</i>		

<i>That</i>	<i>Meervoud.</i>	} Wy zyn. Gy lieden zyt. Zy zyn.
{ <i>We be,</i>	} Dat	
{ <i>Ye be,</i>		
{ <i>They be,</i>		

De Onvolkomen verleden tyd.

<i>That</i>	<i>Eenvoud.</i>	} Ik waar. Gy waart. Hy waare.
{ <i>I were,</i>	} Dat	
{ <i>Thou wert,</i>		
{ <i>He were,</i>		

<i>That</i>	<i>Meervoud.</i>	} Wy waaren. Gy lieden waart. Zy waaren.
{ <i>We were,</i>	} Dat	
{ <i>Ye were,</i>		
{ <i>They were,</i>		

De *Volkomen verleden tyd.**Eenvoud.*

When	{	<i>I have been,</i>	Als	{	Ik geweest ben
		<i>Thou hast been,</i>			of heb.
		<i>He hath been,</i>			Gy geweest bent of hebt.
					Hy geweest is of heeft.

Meervoud.

When	{	<i>We have been,</i>	Als	{	Wy geweest zyn
		<i>Ye have been,</i>			of hebben.
		<i>They have been,</i>			Gyl. geweest zyt of hebt.
					Zy geweest zyn of hebben.

De *meer als verleden tyd.**Eenvoud.*

If	{	<i>I had been,</i>	Zo	{	Ik geweest waare
		<i>Thou hadst been,</i>			of hadde.
		<i>He had been,</i>			Gy geweest waart of hadt.
					Hy geweest waare of hadde.

*Meer-**Meervoud.*

If	{	<i>We had been,</i>	Zo	{	Wy geweest waaren
		<i>Ye had been,</i>			of hadden.
		<i>They had been,</i>			Gyl. geweest waart of haddet.
					Zy geweest waaren of hadden.

De *Toekomende tyd.**Eenvoud.*

When	{	<i>I shall or will be</i>	Wanneer	{	Ik zyn of weezen zal.
		<i>Thou shalt or wilt be,</i>			Gy zyn of weezen zult.
		<i>He shall or Will be,</i>			Hy zyn of weezen zal.

Meervoud.

When	{	<i>We shall or will be,</i>	Wanneer	{	Wy zyn of weezen zullen.
		<i>Ye shall or wilt be,</i>			Gylieden zyn of weezen zult.
		<i>They shall or will be,</i>			Zy zyn of weezen zullen.

De Onderstellende toekomstige tyd.

Eenvoud.

I should be, Ik zou zyn of wezen.
Thou shouldst be, Gy zoudt zyn of weezen.
He should be, Hy zou zyn of weezen.

Meervoud.

We should be, Wy zouden zyn of weezen.
Ye should be, Gylie. zoud zyn of weezen.
They should be, Zy zouden zyn of weezen.

De ONBEPAALENDE WYZE.

De tegenwoordige tyd. *To be,* Zyn of weezen.De verleden tyd. *To have been,* Geweest te zyn.

De Deelwoorden.

Tegenwoordig. *Being,* Zynde of weezende.Verleden. *Been,* Geweest.
Having been, Geweest zynde of hebbende.Hebbende dus voorbeelden gegeven van de *Verwagting* der twee voornaamste *Helpwoorden*, zal ik, eer ik tot andere *werkwoorden*

woorden overgaa, nóg cenige *Helpwoorden*, die in de *tyden* gebreklyk zyn, en meerder by andere *werkwoorden* gevoegd, dan alleen gebruykt worden, alhier ter neêrstellen: naamelyk *Can, could, may, might, will, would, should, ought en must.*

Tegenwoordig.

Eenvoud.

I CAN, Ik kan.
Thou canst, Gy kont
He can, Hy kan.

Meervoud.

We can, Wy kunnen.
Ye can, Gylie. kon.
They can, Zy kunnen.

Onvolmaakt verleden.

Eenvoud.

I COULD, Ik kon
 of konde.

Thou couldst, Gy
 kondt.

He could, Hy kon

Meervoud.

We could, Wy kon-
 den.

Ye could, Gylie. (den.
 kondet.

They could, Zy kon-

Tegenwoordige.

Eenvoud.

I MAY, Ik mag.

Thou mayst, Gy
 moogt.

He may, Hy mag.

Meervoud.

We may, Wy moo-
 gen.

Ye may, Gylie. (gen.
 moogt.

They may, Zy moo-

On-

Onvolmaakt verleeden.

<i>Eenvoud.</i>	<i>Meervoud.</i>
I MIGHT, Ik mogt.	<i>We might</i> , Wy mogten.
<i>Thou mightest</i> , Gy mogt.	<i>Ye might</i> , Gylieden mogt. (ten.)
<i>He might</i> , Hy mogt.	<i>They might</i> , Zy mogt.

Tegenwoordig.

<i>Eenvoud.</i>	<i>Meervoud.</i>
I WILL, Ik wil of zal.	<i>We will</i> , Wy willen of zullen.
<i>Thou wilt</i> , Gy wilt of zult.	<i>Ye will</i> , Gylieden wilt of zult.
<i>He will</i> , Hy wil of zal.	<i>They will</i> , Zy willen of zullen.

Onvolmaakt verleeden.

<i>Eenvoud.</i>
I WOULD, Ik wilde, wou of zou.
<i>Thou wouldst</i> , Gy wildet, woudt of zoudt.
<i>He would</i> , Hy wilde, wou of zou.

<i>Meervoud.</i>
<i>Wy would</i> , Wy wilden, wouden of zouden.
<i>Ye would</i> , Gylieden wildet, woudet of zoudet.
<i>They would</i> , Zy wilden, wouden of zouden.

Te-

Tegenwoord'g.

<i>Eenvoud.</i>	<i>Meervoud.</i>
I SHALL, Ik zal.	<i>We shall</i> , Wy zullen.
<i>Thou shalt</i> , Gy zult.	<i>Ye shall</i> , Gylied. zult.
<i>He shall</i> , Hy zal.	<i>They shall</i> , Zy zullen.

Onvolmaakt verleeden.

<i>Eenvoud.</i>	<i>Meervoud.</i>
I SHOULD, Ik zou.	<i>We should</i> , Wy zouden.
<i>Thou shouldst</i> , Gy zoudt.	<i>Ye should</i> , Gylieden zoudt. (den.)
<i>He should</i> , Hy zou.	<i>They should</i> , Zy zou.

Ought, als:

<i>Eenvoud.</i>
I OUGHT, Ik behoort, behoorde, of moet en most.
<i>Thou oughtest</i> , Gy behoort, behoordet, of moet en most.
<i>He ought</i> , Hy behoort, behoorde, of moet en most.

<i>Meervoud.</i>
<i>We ought</i> , Wy behooren, behoorden, of moeten en mosten.

Ye

Te ought, Gylieden behoort, behoordet, of moet *en* most.

They ought, Zy behooren, behoorden, of moeten *en* mosten.

Must, als:

<i>Eenvoud.</i>	<i>Meervoud.</i>
<i>I must</i> , Ik moet of most.	<i>We must</i> , Wy moeten of mosten.
<i>Thou must</i> , Gy moet of most.	<i>Ye must</i> , Gylieden moet of most.
<i>He must</i> , Hy moet of most.	<i>They must</i> , Zy moeten of mosten.

Hoewel nu deeze bovenstaande *Gebreke-lyke Helpwoorden* niet de voorste in den rang gesteld zyn, echter zou het voor den Leerling niet quaalyk voegen, dezelve 't eerst te leeren; omdat geen *Werkwoord* door alle deszelfs *uizen en tyden*, zonder 't behulp van eenige derzelve, kan geleyd worden, gelyk het gevolg genoegzaam zal toonen. Doch ik zal hier des Leerlings hoofd niet breeken, met volgens de *Latynsche* manier te zeggen, dat 'er vier *Conjugatien* zyn; want schoon eenige zulk een verdeeling hebben gemaakt, nochtans bevindt men, dat de uytzonderingen of onregelmatige woorden zo veel zyn, dat het inderdaad ligter valt,

valt. zich met zo een gebreklyke regelmaat gansch niet te bemoeijen, en alleen door 't gebruyk te leeren, hoe de verscheydene *Werkwoorden* in den *Onvolkomen verleden-ten* geboogen worden. Ik zal derhalven een voorbeeld geven van 't *bedryvend woord*, (*Affruum*) to *Love*, Beminnen, liefhebben.

De

TOONENDE WYZE.

Tegenwoordige tyd.

<i>Eenvoud.</i>	<i>Meervoud.</i>
<i>I love</i> , Ik bemin.	<i>We love</i> , Wy beminnen.
<i>Thou lovest</i> , Gy bemint.	<i>Ye love</i> , Gylieden bemint.
<i>He loveth</i> of <i>loves</i> , Hy bemint.	<i>They love</i> , Zy beminnen.

Deeze zelfde tyd wordt ook met byvoeging van het woordtje *Do* uytgedrukt, met dit onderscheyd nochtans, dat deeze t'zamen-gevoegde wyze van spreken wat krachtiger van naadruk is, gelyk ook in myn *Woordenboek* onder 't woord *Do* is aangewezen.

Een-

<i>Eenvoud.</i>	<i>Meervoud.</i>
<i>I do love</i> , Ik bemin.	<i>We do love</i> , Wy be- minnen.
<i>Thou dost love</i> , Gy bemint.	<i>Ye do love</i> , Gylicden bemint.
<i>He doth love</i> , Hy be- mint.	<i>They do love</i> , Zy be- minnen.

Onvolkomen verleden tyd.

Deeze tyd wordt ook even als de tegenwoordige op tweederley wyze uytgedrukt, aldus:

<i>Eenvoud.</i>
<i>I loved</i> of <i>did love</i> , Ik beminde.
<i>Thou lovedst</i> of <i>didst love</i> , Gy beminde.
<i>He loved</i> of <i>did love</i> , Hy beminde.

<i>Meervoud.</i>
<i>We loved</i> of <i>did love</i> , Wy beminden.
<i>Ye loved</i> of <i>did love</i> , Zy beminden.
<i>They loved</i> of <i>did love</i> , Zy beminden.

Volkomen verleden tyd.

<i>Eenvoud.</i>
<i>I have</i> } <i>Thou hast</i> } <i>loved</i> , Gy hebt } bemind. <i>He hath</i> } } Hy heeft }

Meer-

	<i>Meervoud.</i>
<i>We have</i> } <i>Ye have</i> } <i>loved</i> , Gylicden } bemind. <i>They have</i> } } Zy hebben }	

Meer als volkomen verleden tyd.

	<i>Eenvoud.</i>
<i>I had</i> } <i>Thou hadst</i> } <i>loved</i> , Gy hadt } bemind. <i>He had</i> } } Hy hadt }	

	<i>Meervoud.</i>
<i>We had</i> } <i>Ye had</i> } <i>loved</i> , Gylicden hadt } bemind. <i>They had</i> } } Zy hadden }	

Toekomende tyd.

	<i>Eenvoud.</i>
<i>I shall</i> of <i>will</i> } <i>Thou shalt</i> of <i>wilt</i> } <i>love</i> , Gy zult beminnen. <i>He shall</i> of <i>will</i> } } Hy zal beminnen.	

	<i>Meervoud.</i>
<i>We shall</i> of <i>will</i> } <i>Ye shall</i> of <i>will</i> } <i>love</i> , Gyl. zult } bemin- <i>They shall</i> of <i>will</i> } } Zy zullen } nen.	

De

De

GEBIEDENDE WYZE.

*Eenvoud.**Meervoud.*

<i>Love of love thou,</i>	<i>Let us love,</i>	Beminnen we.
<i>Bemin.</i>		
<i>Let him love, Dathy</i>	<i>Love of love ye,</i>	Bemint Gylieden.
<i>beminnec.</i>		
	<i>Let them love,</i>	Dat zy beminnen.

De WENSCHENDE of ONDERVOEGLYKE WYZE.

*Tegenwoordige en toekomstige tyd.**Eenvoud.*

<i>That I may love,</i>	Dat ik beminnen of mag beminnen.
<i>That thou mayst love,</i>	Dat gy bemint of moogt beminnen.
<i>That he may love,</i>	Dat hy beminne of mag beminnen.

Meervoud.

<i>That we may love,</i>	Dat wy beminnen of moogen beminnen.
--------------------------	-------------------------------------

That

<i>That ye may love,</i>	Dat gylieden beminnen of moogt beminnen.
<i>That they may love,</i>	Dat zy beminnen of moogen beminnen.

*Onvolkomen verleden tyd.**Eenvoud.*

<i>That I loved of did love,</i>	Dat ik beminde.
<i>That thou lovedst of didst love,</i>	Dat gy beminde.
<i>That he loved of did love,</i>	Dat hy beminde.

Meervoud.

<i>That we loved of did love,</i>	Dat wy beminden.
<i>That ye loved of did love,</i>	Dat gylieden bemindet.
<i>That they loved of did love,</i>	Dat zy beminden.

Dus kan men ook zeggen :

Eenvoud.

<i>Tho I might love,</i>	Schoon ik beminde of mogt beminnen.
--------------------------	-------------------------------------

Tho

Thô thou mightest love, Schoon gy beminde of mogt beminnen.
Thô he might love, Schoon hy beminde of mogt beminnen.

Meervoud.

Thô we might love, Schoon wy beminden of mogten beminnen.
Thô ye might love, Schoon gylieden bemindet of mogtet beminnen.

Thô they might love, Schoon zy beminden of mogten beminnen.

Volkomen verleeden tyd.

Eenvoud.

Thô I have loved, Schoon ik bemind heb.

Thô thou hast loved, Schoon gy bemind hebt.

Thô he hath loved, Schoon hy bemind heeft.

Meervoud.

Thô we have loved, Schoon wy bemind hebben.

Thô ye have loved, Schoon gylieden bemind hebt.

Thô they have loved, Schoon zy bemind hebben.

Maar

Meer als volkomen verleeden tyd.

Eenvoud.

If I had loved, Zo ik bemind hadt.
If thou hadst loved, Zo gy bemind hadt.
If he had loved, Zo hy bemind hadt.

Meervoud.

If we had loved, Zo wy bemind hadden.

If ye had loved, Zo gylieden bemind hadt.

If they had loved, Zo zy bemind hadden.

Toekomende tyd.

Eenvoud.

When I shall love, Als ik beminnen zal.

When thou shalt love, Als gy beminnen zult.

When he shall love, Als hy beminnen zal.

Meervoud.

When we shall love, Als wy beminnen zullen.

D

When

<i>When ye shall love,</i>		Als gylieden bemin-
		nen zult.
<i>When they shall love,</i>		Als zy beminnen zul-
		len.

Tweede toekomende tyd.

Eenvoud.

<i>When I shall have lo-</i>		Als ik bemind zal
<i>ved,</i>		hebben.
<i>When thou shalt have</i>		Als gy bemind zult
<i>loved,</i>		hebben.
<i>When he shall have</i>		Als hy bemind zal
<i>loved,</i>		hebben.

Meervoud.

<i>When we shall have</i>		Als wy bemind zul-
<i>loved,</i>		len hebben.
<i>When ye shall have</i>		Als gylieden bemind
<i>loved,</i>		zult hebben.
<i>When they shall have</i>		Als zy bemind zul-
<i>loved,</i>		len hebben.

Ondersteltende toekomende tyd.

Eenvoud.

<i>I should love,</i>		Ik zou beminnen.
<i>Thou shouldst love,</i>		Gy zoudt beminnen.
<i>He should love,</i>		Hy zou beminnen.

Meer-

Meervoud.

<i>We should love,</i>		Wy zouden bemin-
		nen,
<i>You should love,</i>		Gylieden zoudt be-
		minnen.
<i>They should love,</i>		Zy zouden bemin-
		nen.

Tweede ondersteltende toekomende tyd.

<i>When I should have</i>		Wanneer ik bemind
<i>loved, &c.</i>		zoude hebben, enz.

Onder de *Ondervoeglyke wyze* zyn ook te rekenen deeze manieren van spreken:

<i>I could have loved,</i>		Ik zoud hebben kon-
		nen beminnen.
<i>Thou couldst have</i>		Gy zoud hebben kon-
<i>loved, &c.</i>		nen beminnen, enz.

Desgelyks:

<i>I would have loved,</i>		Ik zou bemind heb-
<i>&c.</i>		ben, enz.
<i>I might have loved,</i>		Ik had kunnen be-
<i>&c.</i>		minnen, enz,

D 2

De

De

ONBEPAALENDE WYZE.

De Tegenwoordige tyd.

To Love, Beminnen.

De Verleeden tyd.

To have loved, Bemind te hebben.

De Deelwoorden.

Tegenwoordig.

Loving, Beminnende.

Verleeden.

Loved, Bemind.*Having loved*, Bemind hebbende.

Dit *Bedryvend Werkwoord* (Activum) dus doorloopen hebbende, blyft nog overig te zeggen, dat het *Leydend woord* (Passivum) uytgedrukt wordt door het helpwoord *I Am*, in deezer voegen:

De TOONENDE WYZE.

Tegenwoordige tyd

I am loved, Ik word of ben bemind.

Onvolkomen verleeden tyd.

I was loved, Ik wierd of was bemind.*I have*

Volkomen verleeden tyd.

I have been loved, Ik ben of heb bemind geweest.

Meer als volkomen verleeden tyd.

I had been loved, Ik was of had bemind geweest.

Toekomende tyd.

I shall of will be loved, Ik zal bemind worden of zyn.

De GEBIEDENDE WYZE.

Eenvoud.

Be thou loved,
Let him be loved,Wees gy bemind.
Dat hy bemind wor-
de.

Meervoud.

Let us be loved,
Be ye loved,Dat wy bemind wor-
den.
Weest gylieden be-
mind.
Dat zy bemind wor-
den.*Let them be loved*,De WENSCHENDE of ONDER-
VOEGLYKE WYZE.

Tegenwoordige tyd.

That I be loved,
May I be loved,Dat ik bemind wor-
de of zy.

D 3

On-

78 KORTE WEGWYZER

Onvolkomen verleeden tyd.
That I were loved, } Dat ik bemind wierde
That I might be loved, } of waare.

Volkomen verleeden tyd.
That I have been loved,
 Dat ik bemind geweest ben of heb.
When I have been loved,
 Wanneer ik bemind geweest ben.

Meer als volkomen verleeden tyd.
That I had been loved,
 Dat ik bemind geweest waare of hadde.
When I had been loved,
 Wanneer ik bemind geweest waare of hadde.
 Toekomende tyd.
When I shall of will be loved, Als ik bemind
 zal zyn of weezen.

De ONBEPAALENDE WYZE.

De Tegenwoordige tyd.
To be loved, Bemind worden of zyn.
To have been loved, Bemind geweest zyn
 of hebben.

Het *Deelwoord.*

Loved, Bemind.
 Merk. Het gene in 't *Bedryvende woord,*
 van 't gebruik der *Helpwoorden,* *would,*
could, *should* is gezegd geweest, vindt hier
 ook

der ENGELSCHE TAALE. 79

ook plaats, en kan gebruykt worden, als de
 zaak zulks vereyscht.

Volgens dit voorbeeld moet men alle de
 andere *Werkwoorden Conjugeeren*: doch
 echter aanmerken, dat de verandering, die
 de *Werkwoorden* in den *Onvolkomen verleeden*
tyd hebben, zeer verscheyden is; want het
 woord *Love* heeft *Loved*: maar men vindt,
 behalven de veelvuldige andere veranderingen,
 ook *Werkwoorden*, die in dat geval geen
 veranderingen toelaaten: als, *I beat*, Ik
 slaa en sloeg. *I burst*, Ik berst en borst. *I cast*,
 Ik werp en wierp. *I eat*, Ik eet en at. *I spit*,
 Ik spuw en spoo. *I put*, Ik stel, doe, en
 stelde, deed. *I shut*, Ik sluyt en sloot. *To*
Cut, Snyder. *cut*, gesneeden, enz.

Doch nademaal de meeste aan verande-
 ringe onderworpen zyn, en sommige daar
 van onder één hoofd kunnen betrokken
 worden, zo zyn hier de naavolgende neêr-
 gesteld; waar uyt den Leerling staat aan te
 merken, dat gelykerwys de *Onbepaalende wy-*
ze van een *Werkwoord*, en de *eerste persoon*
 van den *tegenwoordigen tyd* der *Toonende wy-*
ze één en dezelfde is, bestaande de veran-
 dering maar alleen in de byvoeging van het
Voor naam-woord I, en 't *Ledeken to*, (by
 voorbeeld, *I Love*, Ik bemin, *to Love*, Bemin-
 nen) zo is ook meest altyd de eerste persoon
 der *Onvolkomen verleeden tyd*, en het *Deel-*

80 KORTE WEGWYZER

woord der *Verleden* tyd één en 't zelde, als *I Loved*, Ik beminde, *Loved*, Bemind, zynde echter eenige woorden daar van uytgezonderd.

I. Gelykerwys dan 't woord *Love* met een sillaab verlegd wordt, als *Loved*, zo zyn 'er meer *Werkwoorden*, die desgelyks een sillaab tót zich nemen, als:

to Boast, Roemen, rochgen.
Boasted, Geroemd, gepocht.
to Bridle, Breydelen.
Bridled, Gebreydeid.
to Maintain, Handhaaven.
Maintained, Gehandhaafd.
to Mend, Verbéteren.
Mended, Verbéterd.
to Signify, Betékenen.
Signified, Betékend.
to Vanish, Verdwynen.
Vanished, Verdweenen.

II. De volgende veranderen *cc* in *e*, als:

to Bleed, Bloeden.
Bled, Gebloed.
to Creep, Kruypen.
Crept, Gekroopen.
to Feed, Voeden.
Fed, Gevoed.

to Feel,

der ENGELSCHER TAALE. 81

to Feel, Voelen.
Felt, Gevoeld.
to Keep, Bewaaren.
Kept, Bewaard.
to Meet, Ontmoeten.
Met, Ontmoet.
to Sleep, Slaapen.
Slept, Geslaapen.
to Sweep, Veegen.
Swept, Geveegt.

Hier onder zou men ook kunnen betrekken

to Cleave, Klooven.
Cleft, Geklooft.
to Leave, Verlaaten.
Left, Verlaaten.
to Lead, Leyden.
Led, Geleyd.
to Read, Leezen.
Read, ('t welk men uytspreekt *reed*) geleezen.

III. Sommige veranderen *d* in *t*, als:

to Bend, Buygen.
Bent, Geboogen.
to Lend, Leenen.
Lent, Geleend.
to Rent, Schenren.
Rent, Gescheurd.

D s

to Spend,

to Spend, Verteeren.
Spent, Verteerd.

IV. Sommige veranderen *i* in *u*,

to Drink, Drinken.
Drank, Gedronken.
to Fling, Werpen.
Flung, Geworpen.
to Ring, Luyen.
Rung, Geluyd.
to Sink, Zinken.
Sunk, Gezonken.
to Spring, Springen.
Sprung, Gesprongen.
to Swim, Zwiemmen.
Swoun, Gezwommem.
to Wring, Wringen.
Wrung, Gewrongen.
to Strike, Slaan.
Struk, Geslagen.
to Stink, Stinken.
Stunk, Gestonken.

V. Sommige veranderen *i* in *ou*, als:

to Bind, Binden.
Bound, Gebonden.
to Find, Vinden.
Found, Gevonden.
to Wind, Winden.
Wound, Gewonden.

VI. Som-

VI. Sommige neemen *ght* tot zich, be-
neffens eenige andere verandering, als:

to Bring, Brengen.
Brought, Gebragt.
to Buy, Koopen,
Bought, Gekocht.
to Catch, Vangen.
Caught, Gevangen, en *Catch'd*.
to Fight, Vechten.
Fought, Gevochten.
to Seek, Zoeken.
Sought, Gezocht.
to Think, Denken.
Thought, Gedacht.
to Teach, Onderwyzen.
Taught, Onderweezen.
to Work, Werken.
Wrought, Gewrocht.

VII. Voorts zyn 'er veele woorden, die
men niet zo wel onder een zeker hoofd be-
trekken kan, als:

to Ask, Vraagen.
Askt, Gevraagt.
to Smell, Ruyken,
Smelt, Gerooken.
to Sell, Verkoopen.
Sold, Verkocht.

D 6

to Stand

84 KORTE WEGWYZER.

- to *Stand*, Staan.
Stood, Getaan.
to *Dream*, Droomen.
Dreamt, Gedroomd.
to *Flee*, Tlieden.
Fled, Gevlooden.
to *Hear*, Hooren.
Heard, Gehoord.
to *Make*, Maaken.
Made, Gemaakt.
to *Behold*, Aanschouwen.
Beheld, Aangefchouwd.
to *Deal*, Handelen.
Dealt, Gehandeld.
to *Spill*, Storten.
Spilt, Gestort.
to *Lose*, Verliezen.
Lost, Verlooren.
to *Shoot*, Schieten.
Shot, Geschooten.
to *Have*, Hebben.
Had, Gehad.
to *Withhold*, Onthouden; onttrekken.
Withheld, Onthouden, onttrokken.
to *Can*, Konnen.
Could, Kon.
to *Will*, Willen.
Would, Woud.

VIII. Eyndelyk zyn' er eenige *Werkwoorden*,

der ENGELSCHER TAALE. 85

den, welker *Deelwoord* der *Verleden tyd* van de *Onvolkomen verleden tyd* der *Toonen-*
de wyze verscheelt, als:

- to *Blow*, Blaazen.
I Blew, Ik blies.
Blown, Geblaazen.
to *Grow*, Groeijen.
I Grew, Ik groeide.
Grown, Gegroeid.
to *Know*, Kennen, weeten.
I Know, Ik kende, wist.
Known, Gekend, geweeten.
to *Throw*, Werpen.
I Threw, Ik wierp.
Thrown, Geworpen, gesmeeten.
to *Draw*, Trekken.
I Drew, Ik trok.
Drawn, Getrokken.
to *Bear*, Draagen.
I Bore, Ik droeg.
Born, Gedraagen.
to *Swear*, Zweeren.
I Swore, Ik zwoer.
Sworn, Gezwooren.
to *Tear*, Scheuren.
I Tore, Ik scheurde.
Torn, Gescheurd.
to *Wear*, Draagen, slyten.
I Wore, Ik droeg, sleet.
Worn, Gedraagen, gesleeten.

D 7

Hier

Hier onder konnen ook de volgende *Onregelmaatige* betrokken worden :

- to *Arise*, Opstaan, opryzen.
I Arose, Ik stond op.
Arisen, Opgestaan, opgereezen.
to *Beat*, Slaan.
I Beat, Ik sloeg.
Beaten, Geslagen.
to *Béget*, Teelen.
I Bégot, Ik teelde.
Begotten, Geteeld.
to *Chide*, Bekyven.
I Chid, Ik bekeef.
Chidden, Bekeeven.
to *Choose*, Verkiezen.
I Chose, Ik verkoos.
Chosen, Verkooren.
to *Come*, Komen.
I Came, Ik quam.
Come, Gekomen.
to *Do*, Doen.
I Did, Ik deed.
Done, Gedaan.
to *Drive*, Dryven.
I Drove, Ik dreef.
Driven, Gedreeven.
to *Eat*, Eeten.
I Ate, Ik at.
Eaten, Gegeeten.

to *Fall*,

- to *Fall*, Vallen.
I Fell, Ik viel.
Faln, Gevallen.
to *Fly*, Vliegen.
I Flew, Ik vloog.
Flown, Gevloogen.
to *Forsake*, Verlaaten.
I Forsook, Ik verliet.
Forsaken, Verlaaten.
to *Freeze*, Vriezen.
Frose, Vroor.
Frosen, Gevrooren.
to *Get*, Krygen.
I Got, Ik kreeg.
Gotten, Gekreegen.
to *Give*, Geeven.
I Gave, Ik gaf.
Given, Gegeeven.
to *Go*, Gaan.
I Went, Ik ging.
Gone, Gegaan.
to *Hang*, Hangen.
I Hung, Ik hong.
Hang'd, óf *Hung*, Gehangen.
to *Hide*, Verbergen.
I Hid, Ik verbórg.
Hidden, Verbórgen.
to *Hold*, Houden.
I Held, Ik hield.
Holden, Gehouden.

to *Knit*,

- to Knit*, Breijen.
I Knitted, Ik breyde.
Knit, Gebreyd.
to Ly, Leggen.
I Lay, Ik lag.
Lain, Geleegen.
to Lay, Leggen, neêrzetten.
I Laid, Ik leyde.
Laid, Gelegd.
to Ow, Schuldig zyn, behooren.
I Owed, Ik was schuldig.
It Ought, Het behoorde, 't most.
to Ride, Ryden.
I rid, Ik reed.
Ridden, Gereeden.
to Run, Loopen.
I Ran, Ik liep.
Run, Gelooopen.
to See, Zien.
I Saw, Ik zag.
Seen, Gezien.
to Shake, Schudden.
I Shook, Ik schudde.
Shaken, Geschud.
to Sow, Zaaïen.
I Sowed, Ik zaaide.
Sown, Gezaaid.
to Speak, Spreeken.
I Spoke, Ik sprak.
Spoken, Gesproken.

to Steal,

- to Steal*, Steelen.
I Stole, Ik stal.
Stolen, Gestoolen.
to Take, Nemen.
I Took, Ik nam.
Taken, Genomen.
to Tread, Treeden.
I Tread, Ik trad.
Trodden, Getreeden.
to Weave, Weeven.
I Wove, Ik weede.
Woven, Geweeven.
to Write, Schryven.
I Wrote, of *writ*, Ik schreef.
Written, Geschreeven.

Om nu nóg iets van de *Afleydinge* der *Werkwoorden* te spreken, zo staar aan te merken, dat 'er verscheydene *Werkwoorden* uyt *Naamwoorden* gesineed worden, alleen door byvoeging van 't Ledeken *to*, als:

<i>to Chance</i> , Uytvallen,
gebeuren.		<i>Chance</i> , 't Geval.
<i>to Fear</i> , Vreezen.		<i>Fear</i> , Vreeze.
<i>to Fish</i> , Visschen.		<i>Fish</i> , Visschen.
<i>to Honour</i> , Eeren.		<i>Honour</i> , Eere.
<i>to House</i> , Huyzen.		<i>House</i> , een Huys.
<i>to Love</i> , Liefhebben.		<i>Love</i> , Liefde.
<i>to Milk</i> , Melken.		<i>Milk</i> , Melk.

to Oyl

90 KORTE WEGWYZER

<i>to Oyl</i> , Olien.	van	<i>Oyl</i> , Oly.
<i>to Quiet</i> , Stillen.		<i>Quiet</i> , Stilte, rust.
<i>to Rule</i> , Regeeren.		<i>Rule</i> , een Regel.
<i>to Sin</i> , Zondigen.		<i>Sin</i> , Zonde.
<i>to Trust</i> , Betrouwen.		<i>Trust</i> , het Betrouwen.
<i>to Whip</i> , Geeffelen.		<i>Whip</i> , een Geeffel, zweep.
<i>to Furtber</i> , Vórdere.		<i>Furtber</i> , Vóorder.

Sommige veranderen een weynig, als :

<i>to Breathe</i> , Ademen.	van	<i>Breath</i> , Adem.
<i>to Braze</i> , Verkóperen.		<i>Brass</i> , Kóper.
<i>to Glaze</i> , Verglazen.		<i>Glass</i> , Glas.
<i>to Live</i> , Leeven.		<i>Life</i> , Leeven.
<i>to Prize</i> , Waardeeren.		<i>Prize</i> , Waardy, prys.
<i>to Strive</i> , Stryden, stribbelen.		<i>Strife</i> , Stryd.

En andere zyn'er, die, door byvoeging van de Sillaab *en*, uyt *Byvoegelyke Naamwoorden* in *Werkwoorden* veranderd worden, als :

<i>to Blacken</i> , Zwartten.	van	<i>Black</i> , Zwart,
<i>to Harden</i> , Verhardden.		<i>Hard</i> , Hard.
<i>to Hasten</i> , Haasten.		<i>Haste</i> , Haast.
<i>to Lenghten</i> , Verlenggen.		<i>Lenght</i> , Lengte.

der ENGELSCHER TAALE. 91

<i>to Moisten</i> , Vochtig maaken.	van	<i>Moist</i> , Vochtig.
<i>to Soften</i> , Sacht maaken.		<i>Soft</i> , Zacht.
<i>to Sharpen</i> , Scherp maaken.		<i>Sharp</i> , Scherp.
<i>to Shorten</i> , Verkorten.		<i>Short</i> , Kort.
<i>to Whiten</i> , Witten.		<i>White</i> , Wit.

De

ONPERSOONLYKE WERKWOORDEN

zyn deze en diergelyke :

<i>It raineth</i> , <i>it rains</i> , het Regent.		<i>It did rain</i> , of <i>it rain'd</i> , het Regende.
<i>It hails</i> , het Hagelt.		<i>It snows</i> , het Sneeuwt.
<i>It blows</i> , het Waait.		<i>It blew</i> , het Waaide.

Onder deze kan men ook betrekken eenige, die, hoewel perfoonlyk, echter onperfoonlyk gebruykt worden, als :

<i>It pleaseth</i> , het Behaagt, belieft.		<i>It displeaseth</i> , het Mishaagde.

Van de
DEELWOORDEN.

De *Deelwoorden* worden alzo genoemd, om dat ze, schooneen gedeelte der *Werkwoorden* zynde, echter ook (te weten de *Bedryvende*) als *Byvoeglyke Naamwoorden* gebruykt worden, en overzulks tweederley gebruyk deelachtig zyn; behalven nóg, dat een iegelyk *bedryvend Deelwoord* in 't Engelsch, een *Zelfstandig Naamwoord* wordt, als men de Ledekens *a, an* óf *the* daar voor zet.

Die van de *Bedryvende Werkwoorden* komen, eyndigen in *ing*, en zyn van den *tegenwoordigen tyd*, als:

<i>Asking</i> , Vraagende.	<i>the Asking</i> , de Vraag- ging.
<i>Enquiring</i> , Onder- zoekende.	<i>the Enquiring</i> , de Onderzoeking.
<i>Finding</i> , Vindende.	<i>the Finding</i> , de Vin- ding.
<i>Teaching</i> , Leerende, onderwyzende.	<i>the Teaching</i> , de Lec- ring, onderwyzing.

Die van de *Lydende Werkwoorden* afkomstig zyn, zyn van den *Verleedenen tyd*, als:
Ask'd,

<i>Ask'd</i> , Gevraagd.	<i>Found</i> , Gevonden.
<i>Enquired</i> , Onder- zocht.	<i>Taught</i> , Geleerd.

Van de
BYWOORDEN.

Een *Bywoord* is een *Spraakdeel*, 't welk by een *Werkwoord* gevoegd wordt, om de hoedanigheyd der doeninge, óf eenige omstandigheyd daar omtrent uyt te drukken.

De *Bywoorden der Hoedanigheyd* maaken wel 't grootste getal uyt, en eyndigen doorgaans in *ly*, spruytende uyt de *Byvoeglyke Naamwoorden*, als:

<i>Affectionately</i> , Toe- geneygdelyk.	<i>Affectionate</i> , Toe- geneygt.
<i>Easily</i> , Gemaklyk.	<i>Easy</i> , Ligt, gemak- lyk.
<i>Humbly</i> , Ootmoe- diglyk.	<i>Humble</i> , Ootmoe- dig.
<i>Negligently</i> , Onacht- zaamlyk.	<i>Negligent</i> , Onacht- zaam.
<i>Wisely</i> , Wyslyk.	<i>Wise</i> , Wys.

Hier toe behooren ook *well*, *wel*, *ill*,
quaalyk.

Be-

94 KORTE WEGWYZER

Bewestigende en ontkennde zyn, *Yes, yea*, Ja. *indeed*, inderdaad; *verily, truly*, waarlyk. *surely*, zekerlyk: en *No, nay*, Neen. *not*, niet. *no wise*, geenfins. *not at all*, ganschelyk niet, in geenen deele. *Neither*, nóchte.

Des tyds, als *Now* nu, *then* toen, *to day* heden, *to morrow* morgen, *yesterday* gisteren, *sometimes* fomtyds, *seldom* zelden, *always* altyd, *ever* ooit, *never* nooit, *since* sederd, *soon* haast, *ras*; *presently* terstond, *yet* nóg. *still* steeds, *untill* tót dat

Van Vergelykinge, als *As* als, *so* zo, *like-wise* desgelyks, *more* meer, *less* minder, *rather* liever, *eerder*; *than* dan, als.

Van getal, als *Once* eens, eenmaal, *twice* tweemaal, *thrice* driemaal: *first* voor eerst, *secondly* ten tweeden, *thirdly* ten derden

Van Plaats, als *Where* waar, *whither* waar naar toe, *here* hier, *hither* herwaards, *there* daar, *thither* derwaards, *hence* hier-vandaan, *thence* daar van daan, *whence* waar van daan, *any where* ergens, *no where* nergens, *else where* elders.

Van Hoeveelheyd, als *Many*, *much* Veel, *few*, *little* weynig, *enough* genoeg.

En nóg veele andere, die men echter meestendeels onder die van *Hoedanigheyd* zou konnen betrekken:

Wyders staat aan te merken, dat verschey-dene

der ENGELSche TAALE. 95

deze *Bywoorden* ook aan de trappen der *Vergelykinge* onderworpen zyn, als *Early*, *earlier*, *earliest*, Vroeg, vroeger, vroegst; *Soon*, *sooner*, *soonest*, vroeg óf haast, haaltiger óf radder, radst óf eerst; *Often*, *oftener*, *ofteneft*, dikwils, dikwyliger, meermaalen, dikwilt: *Well*, *better*, *best*, wel, beter, best: *Ill*, *worse*, *worst*, quaad, erger, slim.

Van de

TZAMENVOEGSELS.

En *t'Zamenvoegsel* is een *Spraakdeel*, dienende om woorden en spreuken aan één te koppelen, en behoorlyk t'zamen te voegen.

Hier van zyn sommige volstrektelyk *t'zamenkoppelende*, als:

And en, ende; *or* óf, ofte; *also* ook; *moreover*, daarenboven; *likewise*, desgelyks; *further* voorts.

Schifende, als *Either* óf, 't zy; *nor*, *neither* nóch, nóchte.

Verourzaakende, als *For* want, *because* omdat, *that* so opdat, *lest* opdat niet, *whereat* nademaal, *since* dewyl, vermits; *seeing*

feeing aangezien, *forasmuch* voor zo veel, na-
demaal.

Weerftreevige, als *Yet* noótans, *however*
echter, *but* maar, *though* of *tho* hoewel,
although alhoewel.

Voorwaardige, als *If* indien, *if so be* by
aldien, *provided that* behoudelyk dat, wel-
verstaande dat; *unless* 't en zy, 't en waare.

Uytzonderende, als *Except* uytgenomen,
ten zy; *besides* behalven, *notwithstanding* niet-
tegenstaande, onaan gezien.

Van de

VOORZETZELS.

Voorzetzels worden voor een Naam-
woord gezét, om daar door de omstan-
digheden uyt te drukken, als

About, Omtrent, rondom.
Above, Boven.
Against, Tegen.
After, Achter, naa.
At, Aan, tót.
Beyond, Verby.
Between, Tusschen.
By, Door; by.

Beneath,

Beneath, } Beneden.

Below, }

Before, Voor, alcer.

Behind, Achter.

From, Van.

Hard by, Dicht by.

In, In.

Into, In, tót.

Nigh, *near*, Naa, naby.

Of, Van.

Over, Over.

Over against, Tegen over.

Out, Uyt, buyten.

To, Tót, te, aan, na.

Towards, Na toe.

Under, Onder.

Up, upon, Op.

With, Met.

Within, Binnen, in

Without, Zonder, buyten.

Van de

TUSSCHENWERPSELS.

Tusschenwerpsels zyn niet anders dan ze-
kere woordekens, die tusschen de reeden
ingeworpen worden, om daar door de harts-
togten, 't zy van *Verwonderinge*, *verblydinge*,

E

be-

bedroevinge, verachtinge, enz. uyt te drukken, als O! O! ô straafe! ô wonder! ô brave! Hey dat 's braaf! ô! ach! alas! helaas! wo! wee! fy! fy, foci! hush, whist, stil, ft.

Van de

WOORDSCHIKKING:

Aldus alle de *Spraakdeelen* in 't kort doorloopen hebbende, schynt de orde te vereyfchen, dat men ook iets van de *Syntaxis*, of *Woordschikking* melde: alhoewel een naauwe opmerking, zo in 't leezen als onder 't spreken, niet alleen als het gemaklykste middel, maar ook het gebruik als de zekerste regel moet aangemerkt worden. Dies zal ik maar kortelyk eenige voorbeelden aanwyzen, waar in de Engelsche spreekwyze van de Nederduytsche verscheelt, zonder my aan de orde van een *Latynsche Syntaxis* te binden, of alles onder diergelyke régelen te betrekken.

Van

Van de

NAAMWOORDEN.

Van de *Zelfstandige Naamwoorden* valt niet zonderlings te zeggen, dewyl een Hollander in het zamenvoegen derzelve al omtrent het zelve gebruik heeft; staande alleen aan te merken, dat daar wy *des* of *der* gebruiken, de Engelschen zich doorgaans van de woordjes *of the* bedienen; als: *The fear of the Lord*, De vreeze des Heeren; *The light of the Sun*, het licht der zonne. Zo zegt men ook: *a glass of wine*, een glas wyns, *a pound of butter*, een pond boter, *an ell of cloth*, een elle laken, *enz.*

De verplaatsing der woorden kan best uyt het gebruik geleerd worden, als *Bread and butter*, waar voor men in 't Néerduytsch zegt, *Boter en brood.*

Wat de *Byvoeglyke beënaamingen* aangaat, dewyl die in 't Engelsch maar eenerley uytgang hebben, zo valt daar omtrent niets aan te merken; want schoon men op 't Néerduytsch zegt, een *Eerlyk* man, en eene *Eerlyke* vrouw, zo zegt men echter op 't Engelsch niets anders als *an honest man*, en *an honest woman*; wordende het *Byvoeglyk*

E 2

Naam-

100 KORTE WEGWYZER

Naamwoord, even als in 't Duytsch, voor, en niet achter 't *Zelfstandige* gesteld.

Somtyds gebeurt het wel, dat men een *Byvoeglyk Naamwoord* in de plaats van een *Bywoord* gebruykt, als: *To speak loud*, luyd spreeken: doch dit is in 't Nederduytsch veel gemeener.

Van de

VOORNAAMEN.

't Is aanmerkelyk, dat het *Aanwyzende Voornaamwoord* THAT veelyds gebruykt wordt als een *Betrekkelek*, en dat zo wel in 't *Meervoudig*, als in 't *Eenvoudig getal*, als: *They that will please God must fear him*, De gene, welke (die) Gode willen behaagen, moeten hem vreezen. *The woman that goes yonder*, De vrouw die (welke) ginder gaat. *Birds that seldom fly*, Vogelen, die zelden vliegen. Ook wordt het wel uytgelaaten, als: *The horse he rid upon*, Het paerd, waar op hy reed. Desgelyks wordt *which* (welk) in 't Engelsch veelyds heel gevoeglyk uytgelaaten, als: *I never receiv'd the letter he spoke of*, Ik heb den brief, van welchen hy sprak, nooit gezien.

What wordt somtyds gebruykt als by ons *het gene*, als: *If what he hath told me be true*,
Zo

der ENGELSCHE TAALE. 101

Zo 't gene hy my gezegd heeft waar is. Ook zegt men, *What's the clock?* Hoe laat is 't?

Mine, thine, ours, yours, hers worden zonder byvoeginge van een *Zelfstandig Naamwoord* gebruykt; als *It is mine*, Het is myn. Ook bedient men zich daar van op eene by ons ongewoone wyze, als *I went to a friend of mine*, Ik ging by éenen van myne vrienden: *It is a cousin of ours*, Het is één van onze neeven (of nichten), waar voor men echter op 't Duytsch ook wel zegt, 't *Is een neef van ons*.

All wordt onder anderen ook aldus gebruykt, *All the day long*, Den gantschen dag door. *All over the country*, 't Gantsche land over. *Nothing at all*, gantsch niets.

Any heeft ook een byzonder gebruyk, als *Any paper will serve for that*, Allerley papier is daar toe goed.

Self; als *I my self will go*, Ik zal zelf gaan, *Thou thy self*, Gy zelf, *He him self* hy zelf, *We our selves*, wy zelve, *you your selves*, gylieden zelve, *they them selves told it*, zy zelve zeyden 't, *she her self*, zy zelve, *My own self*, myn eygen zelf, *the self same* of *the very same*, het zelfste, het eygenste.

Van de

WERKWOORDEN.

Van de *Werkwoorden* veel te zeggen, zou t'eenemaal noodeloos zyn; want als de *Leerling* de *Conjugatie* eens wel zal begrepen hebben, en zich dan naerstig in 't *Engelsch* leezen oefent, zal hy bevinden, dat hem geen zonderlinge verandering, behalven die van 't verschil der taalen, zal voorkomen; en hy zal door 't gebruyk en oefening alles veel beter kunnen bevatten, dan of hy zyn hoofd door 't leeren van *Régelen* ging breeken.

Niettemin zal 't niet ondienstig zyn aan te merken, dat de *Engelschen* veeltyds den *Onvolkomen verleden tyd* gebruyken, in plaats dat wy ons van den *Volkomen verleden tyd bedienen*, als *I never saw that man before*, Ik heb dien man nooit te vooren gezien.

't Is ook al een zonderlinge manier van spreken, en die van 't *Nederduytisch* afwykt als de *Engelschen* zeggen, *I would have you to mind what I say*, Ik wenschte dat gy lette op 't gene ik zeg. *He would have me to go along with him*, Hy wou dat ik met hem gaan zoude. *He will have me*

me do it, Hy wil hebben dat ik het doen zal.

Aanmerkelyk is 't mede, dat men in het *Engelsch* 't woord *Make* veeltyds in plaats van ons woord *Doen* gebruykt, als *I will make him do it*, Ik zal 't hem doen doen. *He will never be able to make him work*, Hy zal hem nooit kunnen doen werken.

Wat de plaatting der *Werkwoorden* aangaat, dezelve verscheelt veeltyds van 't *Nederduytisch*, wordende het *Naamwoord* doorgaans achter 't *Werkwoord* gesteld, 't welk in 't *Duytsch* niet altydt wel luydt; want hoewel het goed *Duytsch* is te zeggen, *Hy bemint zynen broeder*, zo is 't echter wenschikelyk, als men zou zeggen, *De kinderen behoorden te beminnen hunne ouders*, alhoewel het *Engelsch* vereyscht, dat men zegt, *Children ought to love their parents*. Zo ook: *To serve his master*, Zynen meester dienen, enz.

Van de

DEELWOORDEN.

De *Deelwoorden* worden in 't *Engelsch* zeer veel gebruykt, en dat zelfs op een by-

E 4

zon-

zondere wyze, die aan andere taalen niet zo eygen is, als:

I am reading, Ik lees, *of* ik ben doende met leezen. *Whilst I was writing*, Terwyl ik aan 't schryven was, *of* zo als ik bezig was met schryven. *Without mentioning any thing of it*, Zonder iets daar van te melden. *I will go a fishing*, Ik zal uyt vissen gaan. *I was going to drink*, Ik zoud eens gedronken hebben, *of* ik stond om eens te drinken. *To spend his time in playing*, Zynen tyd met speelen verquisten: Doch men zou mogen zeggen, dat het woord *playing* alhier niet eygentlyk een *Deelwoord*, maar een *Werkwoordelyk Naamwoord* (Nomen verbale) is, gelyk meest alle de Engelsche *Deelwoorden*, als het de gelegenheid vereyscht, zo konnen gebruykt worden.

Van de

BYWOORDEN.

Omtrent de *Bywoorden* is niet zonderlings aan te merken, als dat dezelve veelyds achter de *Werkwoorden* gesteld worden, als *He went out early*, Hy ging vroeg uyt: Niettemin gebeurt het ook wel, dat men dezelve voor 't *Werkwoord* plaatst, als *I humbly*

der ENGELSCHER TAALE. 105
humbly beseech thee, Ik bid u ootmoediglyk.

Van de

KOPPELWOORDEN,

of t'Zamenvoegfels.

't Koppelwoord *And* wordt dikwils by de Engelschen gebruykt, daar het by ons verzwegen wordt, als *Let us go and walk*, Laat ons gaan wandelen. *I'll go and see*, Ik zal gaan zien.

Van de

VOORZETSELS.

Het Voorzetsel *Into* heeft iets byzonders in zich, geevende eenen zekeren naadruk, dien men in andere Taalen zónder omschryving niet wel weet uyt te drukken; want behalven dat het dezelfde betekenis heeft als de Latynsche *Præpositio* [in] wanneer die by eenen *Accusativus* gevoegd wordt, (gelyk als: *Intrabat in domum*, waar voor men in 't Engelsch zegt: *He went into the house*,) wordende in 't Duytsch het woordje *in* zo wel gebruykt, als men in een plaats reeds is, als

106 KORTE WEGWYZER

als wanneer men nóg in de beweginge daar naar toe is; want men zegt, *Ik was in 't huys*, en *ik ging in 't huys*, waar voor men in 't Engelsch zegt: *I was in the house*, en: *I went into the house*: Ik zeg, behalven deeze betekenis, zo heeft het woordtje *Into* iets zeer aanmerkelyks in zich, als blykt in deeze volgende spreek wyzen: *To betray one into slavery*, Iemand verraaderlyk in slaaverny brengen. *It would frighten us into a greater union*. De vrees daar van zoud ons tót grooter eendragt leyden. *He was terrified into compliance*, Hy wierdt door schrik tót onderwerpinge gebragt.

't Woordtje *At* wordt onder anderen dus gebruykt, *To play at cards or ninepins*, Met de kaart óf met kegels speelen.

Van de

TUSSCHENWERPSELS.

De *Tusschenwerpsels* worden in 't Engelsch even als in 't Duytsch gebruykt, naar dat de gelegenheyd der zaake zulks vereyscht.

Hier

der ENGELSCH E TAALE. 10

Hier mede zal ik afbreeken; dewyl het ligter zal vallen door 't gebruyk, dan door Régelen te leeren, alhoewel men, als men zyne gedachten over alles zou laten gaan, nóg wel eenige byzonderheden zou kunnen aanwyzen, gelyk onder anderen, wanneer de Engelschen, van een schip spreekende, 't zelve onder den Voornaam *She* betrekken, als: *She is a fine ship*, Het is een mooie schip, *She is a good sailer*, 't Is een schip, dat wel zeylt, óf een welbezeyld schip. Dóch myn tegenwoordig besték laat my niet toe meer exempelen van die natuur by te brengen.

Belangende de t'Zamenspreekingen, die achter deeze Spraakkonst volgen, hoewel ze myn werk niet zyn, echter acht ik dat ze met nut van de Leerlingen kunnen gelezen worden.

E Y N D E.

The Second Part of the
G U I D E
To the

ENGLISH LANGUAGE,
Wherin are Collected
SEVERAL DIALOGUES,
Letters and Bills of Exchange.

't Tweede Deel van de
W E G W Y Z E R
Tot de
ENGELSCH E T A A L E,
Behelzende nodige
S A M E N S P R A A K E N,
Brieven en Wisselbrieven.

A morning Salutation
between. *A. B.* and
B. D.

I *Wish you good mor-*
row, Sir.

And to you likewise,

Een Morgen-groete-
nisse tusschen A. B.
ende B. D.

I *K wensch U.*
eën goeden mor-
gen, myn Heer.

Ende u van gely-
ken

A

Sir, *a good morrow,*
and a good year.

Good morrow,
Neighbour.

I thank you, my lov-
ing Neighbour.

I wish you a good
day, Master B.

And to you also, Mr.
A.

A good, and a merry
day to you.

Sir, I very humbly
thank you.

Sir, how do you do
this morning?

Sir, ready to do you
any service.

Sir, how goes it
with your health this
morning-time?

Sir, very well, a
your service.

ken, *my Heer*, een
goeden morgen, ende
een goed jaer.

Goeden morgen,
Buurman.

Ik bedank U myn
lieve naasten (*ge-*
buur.)

Ik wensch u een
goeden dag, Mee-
ster B.

En u ook, Mr
A.

Een goede, ende
een blyde dag zij
U E.

Myn Heer, ik be-
danke U. seer oot-
moedelyk.

Myn Heer, hoe vaant
gy desen ochtent?

Myn Heer, bereyd
om U E. eenigen
dienst te doen.

Myn Heer, hoe gaat
het met uw gesont-
heyt in desen ochtent-
stond?

Myn Heer. seer wel,
tot uwen dienst.

Le

Let this be a prospe-
rous day to you, Sir.

My dear friend, o
that it might not go ill
with you also!

How have you rested
this night?

Well, blessed be God.

Sir, what do you up
so early this morning
abroad in this cold
weather, I pray you?

How, (why) is it
not time to be up? and
as concerning the wea-
ther, it is temperate,
and tolerable.

For what do you
rise so soon?

To rise early (or be-
times) a mornings, is
the most wholesom
thing of all the World.

U moet dese dag
(*Myn Heer*) een voor-
spoedige dag zyn.

Och dat het ook met
U E. niet en mogt
qualyk gaan! myn
waarde vriend.

Hoe hebt gy van
desen nacht gerust?

Wel, Godt lof.

Myn Heer, wat
maakt U E. deesen
morgenstond soo
vroeg op, buyten in
dit koud weder, ik
bid u?

Hoe, is 't niet tyd
op te zyn? ende wat
het weder belangt, 't
is tamelyk ende ver-
draaglyk.

Waarom staat gy
zo vroeg op?

's Morgens (*ofte*
's ochtens) vroeg op te
staan is 't aldergesont-
ste ding van de gan-
sche Wereld.

A Farewel at the Evening-time, between G. and H.

Een Scheydinge in den Avond-stondt, tuschen G. ende H.

W Hat a Clock is it, Sir?

What time a night is it? (or what hour of the night may it be?)

What a Clock is it now, Sir?

It is ten a Clock, it is near ten, it hath struck ten, it is almost ten a Clock, it is about ten a Clock, Sir.

I knew it not, I suppose it is not so late; me thinks it cannot be so late.

With your favour, but it is, it is verily, it is so indeed, it is truly, Sir, I have heard it strike.

H Oe laat is 't (hoe veel heeft de Klok) myn Heer?

Wat uur in (ofte van) der nacht is 't?

Myn Heer, wat uur is het nu?

Het is tien uren, (ofte de Klok heeft tien) het is by tien, het heeft tien geslagen, het is byna tien uren, het is omtrent tien uren, myn Heer.

Ik en wist het niet; Ik meen dat het zo laat niet is, my dunkt dat het so laat niet wesen kan.

Behoudens uw gunste, het is toch, het is immers, het is in der daad also, het is waarlyk (waarachtig) myn Heer, Ik heb 't hooren slaan. Sir,

Sir, what hour is 't that strikes? do you know it?

Eleven, Sir, it is Eleven a Clock.

Sir, what a Clock may it be? I pray.

Sir, it cannot fail but it must be Eleven.

Then it is time to go to bed: it is high time then to go to sleep: we will then go to sleep: we must break off our discourse, and then depart, and go to our rest.

I am not drowsy: I have at present no need of rest: I am not sleepy, I am wholly awake still.

But I am very drowsy, my eye-lids are heavy of sleep (or taken with sleep) rest is very

Myn Heer, weet gy hoe laat het is, dat daar slaat.

Elf, myn Heer, het is elf uren.

Myn Heer, wat uur mag 't toch wesen? bid ik?

Myn Heer, het en kan niet mankeeren; maar het moet elfzyn.

Dan is het tyd te bedde te gaan, het is dan hoog tyd te gaan slapen: wy zullen dan gaan slapen: wy moeten van ons praatjen afbreken, ende dan scheyden, ende naar onse ruste gaan.

Ik ben niet vakerig: Ik heb rechtevoort geen rust van doen: Ik ben niet slaperig: Ik ben noch heel wakker.

Maar ik ben doch heel vakerig, myn oog-leeden: zyn al met vaak bevangen,

6 d'Engelsche en Nederduytsche

needful for me (or I have great need of rest) I am very sleepy: I cannot hold my eyes open any longer; I bid you therefore good night, Sir.

Go to sleep then, and God keep you. I wish you a good night, let this night be beneficial unto you, I wish this night might be salubrious to you, I wish from my heart, that you may sleep soundly (or without incumbrance) this whole night.

To learn how to buy, and sell.

Good morrow, Sir, and your Company.

rust is my seer noodig, (ofte Ik hebbe ruste seer noodig van doen) Ik ben zeer slaperig: Ik en kan myn oogen niet langer open houden; Ik zeg U E. goeden nacht, myn Heer.

Gaa dan slapen, ende God bewaare U E. Ik wensche U E. eenen goeden nacht, laat dese nacht U E. voordeelig zyn, ik wensch dat dese nacht U E. mag heylsaam (gesond) zyn: Ik wensch van herten, dat gy onbeforgd (ofte onbekommerd) deesen geheelen nacht door moogt slapen.

Om te leeren koopen ende verkoopen.

Goeden morgen, myn Heer, ende uw' gezelschap. And

SAMENSpraakEN. 7

And you likewise Mistris.

What do you here in the cold so soon, have you been long here?

About an hour. Have you sold any thing to day?

What should I have sold already? I have not so much as taken handsel.

Nor I.

Be of good courage, God will send us some Chapmen (or Merchants) I hope.

I hope so too, there come's one, he will come hither.

Sir, what lack you? have I any thing for your service? Come hither, doth it please you to buy something? look and see, If I have not that likes you, that serves your turn.

Ende u ook, Juffrouw.

Wat maakt gy hier zo vroeg in de koude, hebje hier lang geweest?

Omtrent een uur. Hebt gy van daag wat verkoft?

Wat zoude ik alreeds verkoft hebben? ik en heb zo veel niet als handgift ontvangen.

Noch ik.

Zyt goeds moeds, ik verhoop dat God ons eenige Kalanten, of Koopluyfenden sal.

Ik hoop het ook, daar komt'er een, hy zal hier komen.

Myn Heer, wat ontbreekt u? heb ik iets van uwen dienst? kom hier, belieft gy iets te koopen? aanschouw ende sie, of ik niet en heb dat u aanstaat, dat u dient.

A 4

Walk

*Walk in, I have be-
re good Cloth, good lin-
nen of all sorts, and of
all prices, good Silks,
Camblet, Damask,
Velvet.*

*I have good Flesh,
good Fish, and good
Herrings: Here is good
Butter, and also good
Cheese, Edam's en
Tergow's.*

*Will you buy a good
Spanish Leather, or
Sattin Cap? a good
Hat; or good Books in
French, English, Low-
dutch, Latin, or in
Italian? or desire you
a writing Book? buy
somewhat, look what
will serve you, and
what may be for your
turn, I will give you
good cheap: ask for
what you please, I'll
let you see it, the sight
shall cost you nothing,*

Tree binnen, ik
hebbe hier goet La-
ken, goet Lynwaad
van allerley soorten,
en van alle pryfen,
goede zyde Lakenen,
Kamelot, Damast,
Fluweel:

Ik heb goed Vlees,
goede Vis, en goe-
den Haring: Hier is
goede Boter, ende
goede Kaas, Edam-
sche en Tergousche.

Wilje een goede
Spaans-Leere, ofte Sa-
tyne Muts koopen?
een goeden Hoed,
of Kastoer, of
goede Boeken in 't
Frans, Engels, Ne-
derduyts, Latyn, of
Italiaans? ofte wil-
je een Schryf-boek?
koopt toch wat, be-
siet wat u dient, ende
wat u gerieven mag,
ik zal u goeden koop
geven: vraag maar
wat u belieft, ik zal
but

but your own pains.

*How much shall I
pay for th'ell of this
Cloth?*

*You shall pay five
Shillings for it.*

*How much must an
Ell of this piece of Lin-
nen cost me?*

*It shall cost you a
dollar.*

*How much the pound
of this Cheese?*

*The pound I rate at
two pence half penny.*

*What costs the can of
this Wine?*

*The can must yield
five stivers.*

*How much do you
rate the piece at?*

*I rate it at seven
gilders, and ten stivers,
at a word.*

What shall I give for

't U E. laten zien, 't
gesichte en sal u niets
kosten, dan uw eygen
moeyte.

Hoe veel zal ik
voor d'Elle van dit
Laken betalen?

Gy zult 'er vyf
schellingen voor be-
talen.

Hoe veel moet my
een elle van dit stuk
Lynwaad kosten?

Het zal u eenen
daalder kosten.

Hoe veel geldt het
pondt van dese Kaes?

Het pondt geldt, ofte
waardeere ik op twee
en een halve stuyver.

Wat geldt de kan
van desen Wyn?

De kan moet vyf
stuyvers gelden.

Hoe veel loofje 't
stuk?

Ik waardeer het, met
een woord, seven gul-
den tien stuyvers.

Wat zal ik daar
A 5. *that?*

10 d'Engelsche en Nederduytsche

*that? but do not over-
prise it to me, I pray.*

*Not I surely: I will
not overrate it you,
I'll tell it you at a word,
you shall pay for it
twenty and seven sti-
vers, and a half; if it
please you, that's not
dear.*

*It is a great deal too
much.*

*Forsooth it is not;
how much do you bid
me? bid something: I
will not give it you for
that which you proffer
me, bid me something.*

*What should I bid
upon that? You have
set it me at too high a
price.*

*I have not: but it
is not said, that I will
not sell it for less,
than I have rated it
at: tell me what you*

voor geven? maar en
overlovet my toch
niet, bid ik.

Neen ik, zeeker:
Ik en zal 't u niet
overloven, ik zal 't
u met een woord zeg-
gen, gy zult'er voor
betaalen zeven-en-
twintig stuyvers, en-
de een halve, als 't u
belieft, dat is *immers*
niet duur.

Het is veel te veel.

Voorwaar 't en is
niet; hoe veel bied gy
my? bied wat; Ik en
zal 't u niet geven
voor 't geene gy my
bied, bied my wat.

Wat zoude ik daar
op bieden? Gy hebt
't my al te hoog ge-
loofd.

Ik heb niet: maar
't is niet geseyd, dat ik
't niet voor minder
verkoopen sal, als
k't wel gewaardeert

will

S A M E N S P R A A K E N. 11

will give for it.

*I will give twenty
and two stivers for it,
and not a doit more.*

*For that price it is
not to be sold, you
proffer me less, you bid
me too little; I have
some here, which I can
sell you for that price:
but it is not so good, no
not to be compared, it
does not come near it
by a good way, I will
shew it you, look, this
I will sell you for less
price; but the least price
is not always good to
be sought: can you do
better than buy that
which is good? If you
were my Brother, I
could not give you a
better.*

heb: zeg my wat
gy 'er voor geeven
wilt.

Ik zal 'er twee en
twintig stuyvers voor
geven, en niet een
duyt meer.

Voor dien prys en
is 't niet te koop, gy
biedt my verlies, gy
bied my al te weynig;
Ik heb hier wel wat,
dat ik u voor dien
prys verkoopen kan,
maar 't en is zo goed
niet, neen niet te ver-
gelyken, het en ge-
maakt 't niet by een
goet stuk weegs: Ik
zal 't u toonen; Zie,
dit wil ik u wel ver-
koopen om minder
prys; doch de minste
prys en is niet altyd
goed gezocht: kan je
beter doen dan te koop-
pen 't gene dat goet is?
al waar je myn Broe-
der, ik en soude u geen
beter konnen geven.

A 6

Will

Will you take my money?

Not so.

I shall give yet two stivers, and a half more.

I cannot: I should still be a looser: I let it you as near as I may, I have set you the lowest, and uttermost price: what should one make many words about it.

I must give no more.

Well, God guide you: go, and try elsewhere: if you can buy cheaper, you shall have it for a stiver: you can get it nowhere for the price you bid me, and such ware; I am able to sell it as cheap as any other man; as any in the City; but I will not sell it to loss; I offer

Wilt gy myn geld anneemen?

Zo niet.

Ik zal u noch twee en een halve stuyver meer geeven.

Ik kan niet: Ik zoud 'er noch aan verliezen: Ik verlaat het u zo deun als ik mag, ik hebbe u de laagste en de uyerste prys gesteld, wat zoude men daar veel woorden om maken?

Ik en mag niet meer geeven.

Wel, God geleyde u: gaa, ende onderzoek ergens op een ander: zoo je beter koop kunt koopen, gy zult 't voor eenen stuyver hebben: gy kunt 't nergens bekomen voor de prys, die je my biedt, en dat sulke Waar; Ik ben machtig om alzo

it

it you very near for the same price, that is bath cost me, I must gain something, I sit not here to gain nothing, if I can shift it; for I must live by it, you know well enough that every thing is very dear, the one must needs follow the other. If you please to give me the twenty and six stivers, you shall have it, otherwise I cannot help you; you fall too hard for me to deal with.

That I am.

I can gain nothing by you; if every one were as parcimonious

goeden koop te verkoopen als een ander man, als yemand in de Stad, maar ik en wil 't niet met verlies niet verkoopen; Ik verlaat het u byna voor de selfde prys, dat 't my gekost heeft. Ik moet wat winnen, Ik en zit hier niet om niet met al te winnen, zo ik 't helpen kan: want ik moet 'er af leven, gy weet wel genoeg, dat alles heel duur is, het een moet nootfaakelyk 't ander volgen. Zo 't u belieft my de zes-en-twintig stuyvers te geeven, gy zult 't hebben, anderssins ik en kan U E. niet helpen, gy valt my al te hard om mede te handelen.

Dat ben ik.

Voorwaar ik kan aan U E. niet winnen: dat yder een zo deun

14 d'Engelsche en Nederduytsche

as you, I might shut up my shop; for I should not get bread to eat.

It pleaseth you to say so.

It is true indeed.

Now, hear yet a word.

Well, speak somewhat to the purpose.

I will give you the other stiver, and not a mite more, I must besow no more, I should be chidden.

That were a small matter, I likewise should get and obtain displeasure, if I let it go for less: are you within a stiver? it is a shame that you should vex a woman so long for one stiver, what may a stiver or two

was, als gy, ik zoud' myn Winkel moeten toeluiten; want ik en zou geen brood krygen om te ceten.

Het belieft u alzo te zeggen.

't Is in der daad waar.

Nu, hoor nog een woord.

Wel, zegt wat te degen.

Ik zal u de andere stuyver geven, ende niet een vier meer, Ik en mag niet meer besleden, Ik zoude bekeven worden.

Dat ware een kleine zaak, Ik zoude ook onlust behaalen, en verkrygen, zo ik 't om minder liet gaan: komt het u op een stuiver aan? 't is schande, dat je een Vrouwensch om een stuyver zo lange temp-

avail

SAMENSPRAAKEN. 15

avail you?

Yes, you say well, here a stiver, and there a stiver, will make two: Well, shall I not have it?

Not for that price, Sir.

Farewell then: I'll go where I shall meet with better usage.

You are welcome: Now, come hither, take it, I must not refuse handsel: It is too cheap.

You will say so: but I say, it is too dear, you have beguiled, and defrauded me, you have oversold it me.

I release you of it, if you find your self aggrieved (or malcontent.)

That would be a

teert, wat mag u een stuyver of twee baten?

Ja, gy zegt wel, een stuyver hier, ende een stuyver daar, maken wel twee: wel aan, zal ik 't niet hebben?

Voor dien prys niet, myn Heer.

Vaar wel dan, Ik wil gaan, alwaar ik beter onthaal ontmoeten sal.

Gy zyt welkom: Nu, komt hier, neemt het, ik en mag geen hand-gift ontzeggen: 't is al te goed koop.

Dat wil je zeggen: maar ik zeg, 't is al te duur, gy hebt my bedroogen, ende veroordeeld, gy hebt my bekost.

Ik scheld het u quyt, is 't zake, dat je u zelve ongenoegt bevind.

Alzo te doen zou-

shame

shame for me, to do so; hold, there is your money; how much must you have?

You know that well enough, fifteen pounds, and ten shillings: is it not so, is it not right?

Well, see there, and give me ten stivers back again.

I have no small money, for how much do you give me this?

For eight shillings, and six groats.

I will not take it at that price, it is not worth so much, you rate it too high.

But it is, ask somebody else, I pray.

Give me other money, I should not be able to put this off.

You may sufficiently

de my een schande zyn: hou, daar is uw geld: hoe veel moet gy hebben?

Dat weet gy wel genoeg, vyftien ponden, ende tien schellingen: is 't niet alzo, is 't niet ter dege?

Wel, zie daar, ende geest my tien stuyvers weërom.

Ik en heb geen kleyn geld, voor hoe veel geest gy my dit?

Voor acht schellingen, endeses groot.

Voor dien prys en wil ik 't niet ontfangen, 't en is zo veel niet waart, gy schat het al te hoog.

't Is doch, vraagt 't liever yemant anders.

Geef my ander geld, Ik en zoud' dit niet kunnen uytgeven.

Gy moogt wel ge-
well,

well, I will make it good, if it do not go: if you cannot put it away, bring it me again, and I will give you other money: hold, there is an other for to please you.

I am now content: will you have it carryed? I will cause it to be carryed for you; thou Boy, take this, go with the Gentleman.

It is needless, I can carry it my self: farewell, Mistress.

I thank you heartily, my friend, when you have need of anything, I will afford you as good a penny-worth as any man, as well without as with money; come when you please, and make a tryal of it,

noegzamilyk, ik wil 't goet doen, zo 't niet en gaat: als je 't niet en kunt wegschikken, brengt 't my wederom, ende ik sal u ander geld geeven: houd daar is een ander stuk, om u te vrede te stellen.

Nu ben ik te vrede: wilt gy 't gedragen hebben, ik zal 't voor u doen draagen. Jonge! neem dit, ende gaa met den Edelman, of Heer.

't Is niet van noode, ik kan 't zelf wel dragen: vaarwel Juffrouw.

Ik heb U E. her-telyk te bedanken, myn vriend: als gy iets van doen hebt, kom wederom by my, Ik zal U zo goeden koop geeven, als eenig mensch, zo wel zonder als
come.

come boldly.

Well, Mistress, I will do it very freely, and willingly: Now, God be with you.

Many thanks to you, Sir.

A Dialogue between a Merchant and his Servants.

Mr. S *Ufanna, where are the Boys.*

S. *Sir, they are not up yet.*

Mr. *What a shame is that? go waken them.*

S. *See there comes Abraham from above.*

Mr. *It is troublesome for you to get out of the bed.*

Ab. *My Master, for-*

met gelt, kom, wanneer gy belieft, ende besoek het, kom stoutelyk.

Wel, Juffrouw, ik zal 't zeer vrypostiglyk ende geern doen: Nu, God zy met U.

Grooten dank, myn Heer.

Een 2 Samenspraak tusschen een Koopman en sijne Dienaren.

Mr. S *Ufanna, waar zyn de Jongens.*

S. *Mijn Heer, zy zyn noch niet op.*

Mr. *Wat schande is dat? gaa, maak haar wakker.*

S. *Sie daar komt Abraham van boven.*

Mr. *Het valt u wel moeijelyk uyt het bed te komen.*

Ab. *Meeſter, vergeve*

give it me.

Mr. *Go open the shop.*

Ab. *I am going.*

Mr. *How comes it that your Comrades do not get up?*

Ab. *They shall come presently.*

Mr. *As soon as you have opened the shop, write out the Account for Master T. S.*

Ab. *I shall do it, Sir.*

Mr. *I am going in.*

Ab. *Ha Benjamin are you there?*

B. *What said the Master to you?*

Ab. *He was troubled that we slept so long.*

B. *It is yet time enough to have a bad day.*

Ab. *That is true.*

B. *Cornelius is yet a sleep.*

geef het my.

Mr. *Gaa doe de winkel open.*

Ab. *Ik gaa.*

Mr. *Hoe komt het dat u Makkers niet opstaan?*

Ab. *Zy zullen terstond komen.*

Mr. *Zo ras als gy de winkel hebt open gedaan, schryf de Reekening uyt voor myn Heer T. S.*

Ab. *Ik zal het doen, myn Heer.*

Mr. *Ik gaa binnen.*

Ab. *Ho Benjamin, zyt gy daar?*

B. *Wat zeyde de Meeſter tegen u?*

Ab. *Hy was moeijelyk dat wy zo lang ſliepen.*

B. *Het is nog vroeg genoeg om een quaden dag te hebben.*

Ab. *Dat is waar.*

B. *Cornelis ſlaapt nog.*

Ab. *If*

Ab. *If the Master doth not find him in the shop, he will be very angry.*

B. *I shall go and call him.*

Ak. *That is good.*

B. *Cornelius, will you sleep the whole day?*

Cor. *Not I, go down, I shall immediately follow you.*

B. *Make haste then.*

Mr. *Do you hear, youth, I will that you get up every morning at six of the clock: Go see whether the Post be come.*

Cor. *Very well, Master, I do go.*

Mr. *And you Benjamin, lay me those Merchandizes together.*

B. *Must we let these bales stand there?*

Mr. *No, draw them into that corner.*

Ab. *Indien de Meester hem niet in de winkel vindt, zal hy zeer quaad zyn.*

B. *Ik zal hem gaan roepen.*

Ab. *Dat is goed.*

B. *Cornelis wilt gy den heelen dag slapen?*

Cor. *Ik niet, ga beneden, ik zal u terstont volgen.*

B. *Haast u dan.*

Mr. *Hoort gy, jongen, ik wil dat gy alle morgen te zes uren opstaat: Gaat zien of de Post aangekomen is.*

Cor. *Seer wel, Meester, ik gaa.*

Mr. *En gy Benjamin, schik my die Koopmanschappen te samen.*

B. *Moet men die baalen daar laten staan?*

Mr. *Neen: trek ze in dien hoek.*

B. *And*

B. *And all those packs?*

Mr. *You must bring them into the Warehouse.*

Ab. *Master, there is the account which you demand.*

Mr. *You must go and carry it.*

Ab. *At what hour?*

Mr. *Betwixt nine and ten; and ask whether he would that we should bring him any goods from the Franckforts Misse? (or Fair?)*

Ab. *I shall do it.*

Mr. *Benjamin, go not out of the shop: I must go out.*

Mistress N. N. *Is the Master within?*

Ben. *No, Madam, he is gone out: do you please to have any thing?*

Mrs. *I would have a fine piece of*

B. *En alle die pakken?*

Mr. *Gy moet die in 't Pakhuys brengen.*

Ab. *Meester, daar is de reekening, die gy eyscht.*

Mr. *Gy moet die gaan brengen.*

Ab. *Op wat uur?*

Mr. *Tusschen negen en tien: en vraagt hem of hy wilde dat men hem eenig goedt van de Frankfortsche Misse soude brengen.*

Ab. *Ik zal het doen.*

Mr. *Benjamin gaa niet uyt de winkel: Ik moet uytgaan.*

Mistress N. N. *Is de Meester in?*

Ben. *Neen, Juffrouw, hy is uytgegaan: beliest u yet te hebben?*

Juf. *Ik zoude wel een mooy stuk ge-*
striped

Striped Taffety?

B. *Madam, have you a mind to this?*

Mrs. *Have you none of another colour?*

B. *Of what colour you please; what do you say of this?*

Mrs. *This is better: but how shall we do concerning the price?*

B. *Madam, it is of five guilders the ell.*

Mrs. *I can get it cheaper at another place.*

B. *That is the price at a word, you can not any where get it cheaper.*

Mrs. *How many ells are there in that piece?*

B. *Just twenty five.*

Mrs. *To how much doth that amount in all?*

B. *To an hundred*

streept Taffetas willen hebben.

B. Mejuffer, hebt gy hier zin in?

Juf. Hebt gy geen van een ander colour?

B. Van wat verw dat het u belieft; wat zegt gy van dit?

Juf. Dit is beter: maar hoe zullen wy het stellen nopende den prys?

B. Mejuffer, het is van vyf gulden de el.

Juf. Ik kan dat op een ander beter koop krygen.

B. Dat is de prys met een woord; gy kunt het nergens beter koop krygen.

Juf. Hoe veel ellen is 'er aan dat stuk?

B. Net vyf en twintig.

Juf. Hoe veel be- loopt het alles?

B. Hondert en

and

and five and twenty guilders.

Mrs. *There is your money, send it home by the porter.*

B. *Very well, Madam, I thank you for your money; when you have need of any things, we shall give you them cheap.*

Mrs. *Farewell, a good day to you.*

B. *Madam, I am your Servant.*

Cor. *Is the Master gone out?*

B. *Long since.*

Cor. *The Post is not come.*

B. *Will you stay a little in the shop? I'll go to get my breakfast.*

Cor. *I shall keep the shop so long.*

B. *Go you now; I shall well attend the shop.*

vyf-en-twintig gulden.

Juf. Daar is uw geld, send het met de kruyer t'huys.

B. Zeer wel, Juf- frouw, ik bedank u voor uw geld, als gy wat van doen hebt, wy sullen u dat goed koop geven.

Juf. Vaar wel, goe- den dag.

B. Mejuffer, ik ben uw dienaar.

Cor. Is de Meester uytgegaan?

B. Al over lang.

Cor. De Post is niet gekomen.

B. Wilt gy wat in de winkel blyven? Ik gaa myn ontbyt ne- men.

Cor. Ik zal zo lang wel op de winkel passen.

B. Gaat gy nu; ik zal de winkel wel waarneemen.

Cor.

Cor. *Have you got your breakfast so soon?*

B. *I do not make so great a do.*

Cor. *Are there any Letters to be written out?*

B. *That you must see before the Master comes home.*

Cor. *Ha! here is much work for me.*

B. *What Letters are there?*

Cor. *Spanish Letters.*

B. *You must work.*

Cor. *We have never one hour leasurable time.*

B. *We must have patience as long as we are Apprentices.*

Cor. *That is our onely hope; that we shall once become Masters also.*

B. *Look, there cometh the Master.*

Cor. Hebt gy zoo ras ontbeeten.

B. Ik maak zo veel omilag niet.

Cor. Zyn 'er brieven uyt te schryven?

B. Dat moet gy zien, eer de Meester te huys komt.

Cor. Ho! hier is veel werk voor my.

B. Wat voor brieven zyn 'er?

Cor. Spaansche brieven

B. Gy moet arbeiden.

Cor. Wy hebben noyt een uur leedigen tyd.

B. Wy moeten geduld hebben zo lang als wy knechts zyn.

Cor. Dat is onze cenige hoop, dat wy ook eens Meesters zullen worden.

B. Zie, daar komt de Meester.

Mr. Is

then soon come back.

Ab. *I believe so.*

B. *So much the less shall we stay for dinner.*

Ab. *Yes, if dinner be ready.*

B. *Is not the Mistress got up.*

A. *Do you not know that she is something sickly.*

A. *That happeneth oftner.*

A. *Where have you been this whole morning?*

B. *That Mr. N. made me stay two hours.*

A. *That is very tedious.*

B. *I shall not come there again in a long time.*

A. *How do you know that?*

B. *It is because my*

dan wel haast weder komen.

Ab. Ik geloof ja.

B. Dies te minder sullen wy wachten met te eeten.

Ab. Ja, indien het eeten gereed is.

B. Is de Juffrouw niet opgestaan?

A. Weet gy niet dat sy wat liekelyk is?

B. Dat gebeurt wel meer.

A. Waar hebt gy desen heelen morgen geweeft?

B. De Heer N. heeft my twee uren doen wachten.

A. Dat is zeer verdrietig.

B. Ik sal in lang daar niet weder komen.

A. Hoe weet gy dat?

B. Dat is om dat

B 2 things

things are made off with him.

A. Hath he given you money?

B. Did you not see that I brought it in with me?

A. That is well.

B. It strikes there one of the clock.

A. I should be willing that we should eat.

B. The Master doth not come so soon as I thought.

A. Look there, he comes.

Mr. Boys, is the dinner ready?

Ab. Master, I got to ask the Maid.

Yes Mr. it is ready.

Mr. Is my Wife dress'd?

B. Yes, Master.

Mr. Let us go to dinner. Is Cor. not come yet?

myn saken met hem afgedaan zyn?

A. Heeft hy u geld gegeven?

B. Hebt gy niet gezien dat ik het medebragt?

A. Dat gaat wel.

B. Het slaat daar een uur.

A. Ik soude wel willen dat wy al aten.

B. De Meester komt so ras niet als ik gedacht hadde.

A. Sie daar komt hy.

Mr. Jongens, is het eeten gereet?

Ab. Meester, ik ga het de Meyd vragen.

Ja Mr. het is vaerdig.

Mr. Is myn Vrouw gekleed?

B. Ja Meester.

Mr. Laat ons gaan eeten. Is Cornel noch niet gekomen?

Ab. No:

Ab. No: but I believe that he shall be soon here.

Mr. Have you laid all those Reckonings in order?

B. Yes.

Mr. That is well.

Here follows more Conferences of diverse matters.

Which is the use of the Feeling?

To distinguish the hot from the cold, the moist from the dry, the hard from the soft, the smooth from the rough, and the heavy from the light.

Which is that of the Taste?

To distinguish the sweet from the salt, the sour from the bitter, the unripe from the ripe, the savourless, or that which hath no taste, from the sharp.

Ab. Neen hy: maar ik geloof dat hy haast hier sal zyn.

Mr. Hebt gy alle die Reekeningen in order gelegd?

B. Ja.

Mr. Dat is wel.

Hier volgen meer Samenspraaken ooververscheyde saken.

Welk is 't gebruyk van 't gevoel?

Te onderscheyden het heet van 't koude, het vochtige van 't drooge, het harde van het weeke, het gladde van het ruuwe, en het zware van het ligte.

Welk is dat van de smaak?

Te onderscheyden het soete van het souete, het suare van het bittere, het onrype van het rype, het smaakloose van het scherpe.

B 3

Which

Which is the use of the Smelling?

To smell (and so distinguish) the raw from the roasted, the fresh from the stinking.

What is the use of the Hearing?

To judge of the sound, the noise, the voice, the cry, and of silence.

Which is the use of the Sight?

To distinguish the colours (or things dyed) the white, the black, the brown, the blew, the violet, the green, the red, and all other colours.

Where is it that the three inward Senses are placed?

In the brains.

Which is the Common Sense?

That which assumeth the image of a thing seen, heard, felt, smell-

Welk is 't gebruyk van de Reuk?

Te ruyken het rauwe van 't gebraden, het versche van het stinkende.

Wat is 't gebruyk van 't Gehoor?

Te oordeelen van 't geluyt, het gerucht, des tem, 't geschreeuw, en van het stilzwygen.

Welk is 't gebruyk van 't Gesicht?

't Onderscheyd der verwen, het wit, het zwart, het bruyn, het graauw, het blaauw, het violet, het groen, het rood, en alle andere coleuren.

Waar is 't dat de drie innerlyke sinnen geseten zyn.

In de hersenen.

Welk is de gemee- ne sin?

Die het beeld aanneemt van een gesien, gehoorde, gevoel-

led and tasted, and being possessed (or exercised) by the damps of sleep, leaveth us in an insensibleness.

Which is the Sense of the Imagination?

That which judgeth of the difference of things, and makes the thoughts.

Which is the Sense of Memory?

That which shutteth up the images of the things, on which we will think.

What is the difference of the operations of waking and sleeping?

That drieth the brains, and this moisteneth them.

What betokeneth the yawning?

Desire to sleep.

And the snoring?

A true or sound sleeping?

de, gerooke en gesmaakte slaak, en die door de dampen des slaaps bezeten zynde ons in de ongevoelgheyt laat.

Welk is de sin van de Inbeeldinge?

Die van 't verschil der dingen oordeelt, en de gedachten maakt.

Welk is de sin van de geheugenisse?

Die de beeltenissen der dingen opsluyt, aan welke wy willen gedenken.

Wat is het onderscheyd der werkingen van het waken en het slapen?

Dat droogt de hersenen, en dit bevochtigt die.

Wat beteekent het geeuwen?

Lult tot slapen.

En het ronken?

Een goede of vaste slaap. B A *When*

<i>When is it that men have hunger and thirst?</i>	Wanneer is 't dat men honger en dorst heeft?
<i>When the stomach is empty</i>	Als de maag ledig is.
<i>From whence is it that men have the hiker (or hick up,) and do riss?</i>	Waar van komt het dat men den hik heeft, en rispt?
<i>From that the stomach is full.</i>	Van dat de maag vol is.
<i>And the loathing, nauseating, or desire to vomit?</i>	En de walging, of braakzucht?
<i>Because that it is raw and unable to digest.</i>	Van dat die raauw en onmachtig is te verteeren.
<i>What doth paleness in the face betoken?</i>	Wat beteekent de bleekheyd in't aangezicht?
<i>An evil constitution, and a weak state of health.</i>	Een quade gesteltheyt, en een zwakke gesontheyd.
<i>And faintness, or loofness of Joins?</i>	En de slapheyd of swakheyd in de leden?
<i>A worn or tired out state of health.</i>	Een afgematte gesontheyd.
<i>What is the cause of tooth-ache?</i>	Welk is de oorzaak van tandpyn?
<i>The rottenness of the</i>	De verrottinge van gums.

<i>gums.</i>	het tandvlees.
<i>What is it that pre-signifyeth (or foresheweth) blindness?</i>	Wat is het voorteecken van de blindheyd?
<i>The running of the eyes.</i>	Het loopen der oogen.
<i>And that of deafness?</i>	En dat van de doofheyd?
<i>The noise of (or in) the ears.</i>	Het ruyssen der ooren.
<i>What is the Rheum?</i>	Wat is de snuf of zinkinge?
<i>The flowing down or distillation of moisture.</i>	Het afvloeyen van vochtigheyt.
<i>And the Asthma or shortwindedness?</i>	En de Amborstigheyd?
<i>It is the difficulty of drawing the breath.</i>	Het is een bezwaartheyd van adem te halen.
<i>What remedy is there against the falling down of the uvula, or the Squinsy, that the Almons of the throat (or ears) may not too much straiten it?</i>	Wat hulpmiddel is 'er tegen den huyl, op dat de amandelen van de keel die niet te zeer benaauwen?
<i>That is to gargle well.</i>	Dat is wel te gorgelen.
<i>What is the Lientery, or Cæliac Passion?</i>	Wat is de raauwe Loop?
	B 5

It is a looseness or flux of the belly, which comes from indigestion, and rawness, when the food comes away either whole or imperfectly decocted.

And the Diarrhea?

It is the simple and common looseness of the belly.

And the bloody flux, or Dysenterie?

It is a running out of bloody excrements.

Which is the beginning of the gravel and of the stone?

That is the Difficulty or difficulty of the Urine.

What is the highest remedy against poison?

That is Treacle.

What is the Gout?

It is a flowing (or running) of a sharp humour which torments the joints of the mem-

Het is een afgank, die nyt raauwigheyt komt, wanneer het voedsel of geheel of ten deele niet gekookt afloopt.

En de Buyk-loop?

Dat is een gemene losse afgang.

En de Roode loop?

Dat is een Bloedgang.

Welk is het begin van het Graveel, en van de Steen?

Dat is de koudé pis.

Wat is het hoogste hulpmiddel tegen vergif?

Dat is de Triakel.

Wat is het Flerescyn, of de Jigt?

Het is een tusschenvloeyen van scherpe vochtigheyt, die de gewrichten der leeden
bers

bers; and that on the hands is called Cheiragra (or hand gout) and that on the foot, the Podagra, or foot-evil.

From whence comes the Dropsy?

From a water that interposesh it self between the skin and flesh.

What is the Epilepsy (or St. John's evil,) and its maladic?

That is a sickness that differs little from the Falling sickness.

What is the forerunner of Lameness, the Palsy and Apoplexy?

That is the Cramp and Convulsion.

Nota. Men may not here understand by the foregoing Dialogues, or any other in this Book, that it is intended to make men exact Philosophers or Physicians; but these Conferences

plaagt, en dat Handeuvcl genoemt word aan de handen, en Voeteuvcl aan de voeten.

Waar van komt de Waterfucht?

Van een water, dat sich tusschen vel en vlees zet.

Wat is het St. Jans euvel, en des zelfs quaal?

Dat is een siekte, weynig verschillende van de vallende siekte.

Wat is de Voorlooper van de Lamheyt en Beroertheyt?

Dat is de Kramp en de Stuypen.

Nota. Door de voorgaande Samensprake, of eenige andere in dit Boekje, moet men niet denken, dat men daar door iemand tot een Filosooph of Medicus meent

are onely brought in, according to the vulgar apprehension, and for discourse sake, also most especially for information in the Languages, which is the design of this Book.

te maken; men brengt deese Samenpraak maar by, volgens 't gemeene begrip der menschen, of om discoushalven, en voornamelyk maar tot onderwysinge in de Talen, 'twelk het oogmerk van dit Boek is.

Of the Elements.

There are four Elements, which are the four parts of this inferior created World, out of which the whole Universe is made (composed,) to wit, the Fire, the Water, the Air, and the Earth.

What is the nature of the Fire?

To be very fine (or subtil) but yet very hot, and very light or enlightening.

And what is that of the Air?

Van de Hoofstoffen.

Daar zyn vier Hoofstoffen (ofte Elementen) die de vier deelen deser onderste geschapene Wereld zyn, waar uyt het geheel-al gemaakt is, te weten het Vuur, de Lucht, het Water, en de Aarde.

Wat is de aart van het Vuur?

Seer fyn te wesen, maar nogtans seer heet en lichtende.

En wat is die van de Lucht?

That

That is to be thin and transparent, or shining.

And that of the Water?

To be cold, flowing or fluid, and fleeting or running.

And that of the Earth?

That is to be very heavy and very fast.

Is it then very certain that all the jointly composed bodies are made of these four Elements?

They who busy themselves with opening of things in their first principles, according to the common opinion, oblige us to believe it, by their daily experience: notwithstanding that some do call Salt, Sulphur (or Brimstone) Quicksilver (or Mercury) the first principles.

Die is dun en doorschynende te wesen.

Ende die des Waters?

Koud, vloeiend, en vlietend te zyn.

En die van de Aarde?

Die is, seer zwaar en seer vast te wesen.

Is het dan seer zeker, dat alle de t'samen-gestelde Lighamen van dese vier Hoofstoffen gemaakt zyn?

Sy, die sich bemoeijen met de dingen in haar eerste beginfel op te lossen, en na de gemeene opinie, verplichten ons dat te geloven, door hare dagelyke ervarenheyd: niet tegenstaande dat sommige Sout, Swavel en Quicksilver de eerste Beginfelen noemen.

B 7

To

To what end were the Stars created in the Firmament of Heaven?

That hath been to enlighten the World, dissipating (driving away) the darkneses, and to measure out the successions, or turns of times, continually revolving about.

How many Planets do they reckon?

Seven, the Sun, the Moon, Mercury, Venus, Mars, Jupiter, Saturn.

Hath the Moon her increase and decrease?

No, but it seemeth to have so, for that it shows it self so to our eyes, and is placed right over or obliquely against the Sun.

How comes the day-break (or Aurora) and the Evening-tide?

Tot wat cynde zyn de Gesternten in de vastigheyt des Hemels geschapen geworden?

Dat heeft geweest om de Wercid te verlichten, de donkerheden verdryvende, en om de beurten der Tyden af te meten, geduurig omrollende.

Hoe veel Planeten telt men?

Seven, de Son, de Maan, Mercurius, Venus, Mars, Jupiter, Saturnus.

Heeft de Maan haar aanwassen en afneeming?

Neen, maar sy scheynt dat te hebben, na dat sy sich aan onse oogen vertoont, en recht of van ter zyden tegen de Son is geitelt.

Hoe komen de Dageraad en de Avondstond?

Th

The one by the Setting of the Sun, and th' other by it's Rising.

Which is the cause of the change of Seasons?

That is the Sun; for it makes the Spring, the Summer, the Harvest (or Autumn) and the Winter, according to the places where it comes.

How are the Eclipses made?

By the interposition of a third, and the opposition of two heavenly bodies.

Are there divers sorts of Stars?

There are, the one greater than the other; and experience lets us see every night, that there are severall Wandering Stars, but infinitely more fixed.

D'eene door het ondergaan van de Son, en d'ander door zyn opgaan.

Welk is de oorzaak van de verandering der Getyden?

Dat is de Son; want die maakt de Lente, de Somer, de Herft, en de Winter, na de plaatsen, daar in hy sich vint.

Hoe geschieden de Verduyteringen?

Door tusschenstellinge van een derde, en de tegenstelling van twee Hemelsche lighamen.

Zyn 'er verscheyde soorten van Sterren?

Daar zyn 'er, d'eene grooter als d'ander; en d'ondervinding doet ons alle nachten sien, dat 'er verscheyde Dwaalsterren, maar oncindig meer vaste zyn.

A Dis-

A Discourse concerning Bills of Exchange.

M. L *Ook, there are two Bills of Exchange, which we must procure (or get) to be accepted; bring them presently.*

K. *On whom are they?*

M. *One is on Master N. and the other on Mr. L.*

K. *When must we have them?*

M. *To-morrow, that we might be able to advise our Friends whether they be accepted or not.*

K. *Mr. N. hath given his word for acceptance, but Mr. L. hath refus'd it.*

M. *Carry it then to a Notarie.*

K. *To whom?*

Een Samenspraak noemde Wissel Brieven.

M. S *le daar zyn twee Wisselbrieven, die men moet doen aannemen, breng die terstond.*

K. *Op wien zyn sy?*

M. *De een is op Myn Heer N. en d'andere op Myn Heer L.*

K. *Wanneer moet men die hebben?*

M. *Morgen, op dat wy bericht mogen kunnen geven aan onse Vrienden of sy aangenomen zyn of niet.*

K. *Myn Heer N. heeft het woord van aannemen gegeven, maar Myn Heer L. heeft het geweygert.*

M. *Breng die dan by een Notaris.*

K. *By wien?*

M. T

S A M E N S P R A A K E N. 41

M. To Mr. D. and *tell him that he make the protest ready to day, for I must send it away by the Post to-morrow.*

M. Have you been *this morning by Mr. B. to let the Bill be accepted, which we received yesterday from Antwerp?*

K. He hath told me, *that he had received no order about it, and that therefore we should stay till the next post.*

M. We must keep *the Bill therefore till that time, being there is no danger.*

M. See there other *Bills which are due, carry them to the persons on whom they rest, that they may be written off in Bank; it is now already the fifteenth*

M. By Myn Heer *D. en segt hem dat hy 't protest van dage ver-vaerdige, want ik moet het morgen met de Post wegfenden.*

M. Hebt gy desen *morgen by myn Heer B. geweest, om de Wisselbrief te doen aannemen, die wy gister avond van Antwerpen ontfangen?*

K. Hy heeft my ge- *seyd, dat hy geen order daar van ontfangen had, en dat men daarom moest wachten tot de naaste post.*

M. Men moet de *brief dan bewaren tot dien tyd, dewyl daar geen gevaar is.*

M. Sie daar andere *wisselbrieven, die vervallen zyn, breng die aande Persoonen, daar sy op houden, dat sy in Bank afgeschreeven werden; het is nu al*
day

day since these Bills were due.

M. Mr. R. hath told me that he would write it off this morning without fail.

M. We must give a shilling, to know it, for fear of losing, and if he hath not done it, we shall be forc'd to protest his bill: Go then to the Bank, see whether he hath writ his Sum upon our account, and in case not, do not fail to cause a protest of his bill to be drawn.

K. Sir, I come to see (enquire) whether the bill of Exchange, I left you yesterday, be good or not.

A. It is good, I shall

de vyfde dag na 't verval.

M. Myn Heer R. heeft my gesegd dat hy sonder fout van desen morgen die sou afschryven.

M. Men sal een schelling moeten geven om dat te weten, uyt vrees van ons schade te doen; en indien hy dat niet gedaan heeft, soo sal men sijnen brief moeten doen protesteeren. Ga dan na de Bank, sie of hy sijne partye op onze reekening geschreven heeft, en by gebrek van dien, soo mis niet een protest van syn brief te doen ligten.

K. Myn Heer, ik kome vernemen, of de Wisselbrief, die ik gisteren u liet, goed is, of niet?

A. Sy is goed, ik
accept

accept it, come in the afternoon to fetch it again.

B. Sir, Look there is a Bill upon you.

M. Let us see it: as yet I can not accept it; you may say so to Mr. T.

B. Sir, he hath said that he could not stay, and that he hath order to send it back accepted or protested.

M. Well, tell him that I shall accept it under protest for the honour of the bill, and of him that indors'd it.

K. Let us go to the Exchange, it is already begun.

M. Sir, do you any thing (by Exchange) to Leghorn?

G. Yes

sal ze aanneemen, komt na den middag die wederhaalen.

B. Myn Heer, sie, daar is een Wissel op u.

M. Laat ons die sien: Ik kan die als noch niet aannemen; gy sult dat seggen aan Myn Heer T.

B. Myn Heer, hy heeft gesegd, dat hy niet kan wachten, en dat hy last heeft die weder te senden aangenomen of geprotesteert.

M. Wel, seg hem, dat ik die sal aannemen onder protest om deere van den brief, en van die haar op den rug heeft getekent.

K. Laat ons na de Beurs gaan, sy is al begonnen.

M. Myn Heer, doet gy iets by Wissel op Livorno?

G. Ja ik.

M. Ac

M. *At what rate is the Exchange?*

G. *At 95.*

Have you good bills at that price?

Yes, I have the best of the Exchange.

I shall give 94.

That cannot be: because I can do it at 95, will you give that?

No, I will give no more than 94.

Sr. Will you that I make this party (sum or parcel) at 95.

No.

It is then impossible, for the Exchange riseth.

Riseth it?

Yes surely, Sir.

That is of no importance; I believe not that you could get more.

If we should give you a fourth (quart) would you do it?

M. *Tot wat prys is de Wissel?*

G. *Tot 95.*

Hebt gy goede brieven tot die prys?

Ja, ik heb de beste van de Beurs.

Ik sal 94 geven.

Dat kan niet zyn: want ik kan doen tot 95, fult gy dat geven?

Neen, ik wil niet meer dan 94 geven.

Myn Heer, wilt gy dat ik dese partye inaa-ke à 95?

Neen.

't Is dan onmogelyk, want de Wissel ryft.

Ryft die?

Ja zeker, myn Heer.

Daar is niet aangelegen; ik geloof niet dat gy meer foud konnen krygen.

Indien men u het quart gaf, foud' gy dat konnen doen?

By

By no means less than I have said.

I shall see, but I see no opportunity to find it; and if I do find it, what sum will you take?

About two or three thousand Crowns.

Sir, I have done (by Exchange) 2000 Crowns.

At what price?

At 96.

That is well; give me the note of it.

Look there it is.

I shall carry it to your house.

Bring it betimes.

At what a clock shall I fetch the bills?

At three or four a clock.

Will you do another sum on Paris?

Yes I have yet about 800 to draw.

Geensins minder dan ik gefegd heb.

Ik sal zien, maar ik zie geen gelegenheid dat men het zou konnen vinden: en indien ik het vinde, wat somme zult gy nemen?

Omtrent twee of drie duysent kroonen.

Myn Heer, ik heb 2000 kroonen gedaan.

Tot wat prys?

Tot 96.

Dat is wel; geef my het Brietje.

Sie daar is het.

Ik sal 't tot uwent brengen.

Breng die vroeg.

Op wat uur sal ik de Wisselbrieven halen?

Ten drie of vier uren.

Wilt gy noch een party doen op Parys?

Ja ik heb noch omtrent 800 te trekken.

Well,

Well, will you do it at the same price?

I should have more; for the Exchange riseth.

Pardon me, it shall be rather.

Do it then at the same price of the other.

I go to see if I can do it.

That is done. What sum is there?

There shall be about 800, as I have told you.

I shall presently go and fetch the note at your house.

I have good bills upon Leghorn at a good price.

I have no more to give.

Sir, you can do that as you think good.

Let us see what price.

Wel, wilt gy't tot de selfde prys doen?

Ik zou meer moeten hebben, want de Wissel ryft.

Vergeef het my, sy daalt eer.

Doet het dan op de selfde prys van de andere.

Ik ga zien of ik het doen kan.

Dat is gedaan. Wat somme is 'er?

Daar sal omtrent 800 wesen, gelyk ik u gesegt heb.

Ik sal het Briefje terstond tot u went gaan halen.

Ik heb goede brieven op Livorno tot een goeden prys.

Ik heb niets meer te geven.

Mijn Heer, gy kont dat naar uw goed-dunken doen.

Laat ons sien wat prys.

It is very high, call you that cheap?

That is low.

Take it at the price of which I told you.

That is done.

To whom must we cause the bills to be paid?

To me, or to my order.

How much will you now give me, and I shall draw in this same party (sum) from Leghorn?

I shall cause that 91 shall be given you.

Not less than 92. What profit should there be of? Must we not pay for that double Brokeridge (or Brokers money)?

There is nothing to do, I will not give more than 91.

Then I shall keep it.

Het is zeer hoog, noemt gy dat goed koop?

Dat is laag.

Neem het tot den prys, dien ik u gesegd heb.

Dat is gedaan.

Aan wien moet men de brieven doen betalen?

Aan my, ofte myn ordre?

Hoe veel sult gy aan my nu geven, en ik sal dese selfde party van Livorno intrekken?

Ik sal u 91 doen geven.

Niet min dan 92. Wat voordeel zou daar zyn? Moet men geen dubbele Make-lardy - gelden daar van betalen?

Daar is niets te doen, ik wil niet meer dan 91 geven.

Ik sal 't dan bewa-
ren. This

This that follow's
shows how we
should ask our ne-
cessary things.

I Pray, give me
something for my
breakfast.

Give me a piece of
bread, if you please.

Reach me that white
bread.

Cut me some of that
great brown loaf.

Give me the crust,
give him the crum.

Give us some Bread
and Butter.

I would have stale
bread.

Buy us some whea-
ten bread.

Let me tast the Ry-
bread.

Let me have some
meat.

I desire some flesh.

A good dish of stew'd
meat.

*Dit navolgende toont
hoe wy onse noodige
saaken eyfchen sou-
den.*

IK bid u, geef my
wat voor myn ont-
byt.

Geef my een stuk
brood, so't u beliest.

Lang my dat witte
brood.

Snyd my wat van
dat groot bruyn brood.

Geef my de korst,
geef hem de kruym.

Geef ons wat bo-
ter en brood.

Ik woud oudbak-
ken brood hebben.

Koop voor ons wat
tarwen brood.

Laat my het rog-
gen brood proeven.

Laat my wat spys
hebben.

Ik verlock wat
vleesch.

Een goede schotel
van gestoofde spys.

A piece of fat beef.

*Well salted (or pow-
der'd) beef.*

*Bring me a little bit
of mutton.*

*I would rather have
lean.*

*Let me have it
either fryed, roasted,
boyled, (sodden) baked,
or broiled.*

*Buy for me a shoul-
der, a neck, a breast
or a leg of Lamb.*

*Please to help me
with a piece of that loin
of Veal.*

A little of the kidney.

*I pray, cut me some
of that Venison pasty.*

*I long for some of
that Apple-py.*

*A couple of fresh Hen
Eggs.*

A Turkey Egg.

Een stukje vet Offe-
vlees.

Wel gesouten (of
gesprengd Offevlees.

Breng my een
kleyn beetje Schape-
vlees.

Ik woude liever
mager hebben.

Laat my het hebben
't zy gefruyt, gebraden,
gekookt, gebak-
ken, of geroot.

Koop voor my een
schouder, hals, borst,
ofte een bout Lams-
vlees.

Gelieft JE. my te
helpen met een stuk
van die Kalfs-lenden.

Een weynig van de
nier.

Ey lieve, snyd my
wat van die Venisoen-
pasty voor.

Ik verlang na wat
van die Appel taart.

Een paar versche
Hoender Eyeren.

Een Kalkoens Ey.
C Bring

50 d'Engelsche en Nederduytsche

*Bring me a cup or
dish of cold milk.*

*Reach me a spoon for
to eat my boild milk
with.*

*Cut me a piece of old
cheese.*

*Bring here Pepper,
Vineger, Salt, and a
Sallet.*

*I love a dish of fish,
both Sea- and River-
fish.*

*Boy, make haste,
and give me a glass of
strong beer, and to this
Gentleman a glass of
wine.*

**Words of most use
Amongst the Mer-
chants.**

To address.

*Agio, Advance of
bank money.*

Laborage.

Brengt my een kop
ofte kommetje koude
Melk.

Lang my een lepel
om myne gekookte
Melk daar mede te
eten.

Snyd my een stuk
oude Kaas

Brengt hier Peper,
Azyn, Sout, en een
Salaat.

Ik mag gaern een
Schotel vis, beyde
Zee en Rivier-vis.

Jongen, rep u, en
geef my een glas goed
Bier, en een glas Wyn
aan dien Heer.

**Woorden van 't mee-
ste Gebruyk onder
de Kooplieden.**

Addresseeren (aan
Schryven.)

Agio, koers van 't
Bankgeld.

Arbeydsloon.

Com.

SAMENSPRAAKEN. 51

Commission.

Bills of loading.

Costume.

Brokeridge.

To Endors.

Invoice.

*Loss or damage in a
Ship.*

Bank-money.

Exchange.

Cash-money.

Rechange.

At Sight.

*Usance, one month
time to pay.*

Double usance.

Provision.

A Protest.

Weigh-money.

Charges.

Accepted.

Leager.

The Journal.

The Memorial.

The Counting house.

Account Carrant.

Commiffie.

Cognoffementen.

Convoy-Geld.

Courtage, of Make-
laardy.

Endorseeren.

Facture. Rekening.

Havery (schade in een
Schip.)

Bankgeld.

Wissel.

Kasgeld.

Her. Wissel.

Op Sight.

Uso, een maand tyd
te betaalen.

Twee Uso (of maan-
den.)

Provisie.

Een Protest.

Waag-geld.

Onkosten.

Aangenomen (geac-
cepteert.)

Grootboek.

Het Journaal.

Het Memoriaal.

Het Kantoor.

Rekening Courant.

52 Engelsche en Nederduytsche

Several Letters.

Nortwick Octob. 13, 1705.

M*Y* *loving Cousin,*
I have understood that you shall come to be tabled with my Master, therefore I let you know how you must live here; First, you must get up every morning at six a clock, and wash your hands and face, then rease your mouth, and rub your teeth, and then you must go into your chamber and pray; after that, you must come into the school, and hear a chapter read, and learn your lesson, then you go down again, and get for your breakfast a piece of bread and butter, and when you have eaten that, go again into the school, and say your lesson to the Master, and write till twelve a clock, when the Maid calls us down to dinner; after dinner you go into the school again, and stay till half an hour past five, and then you play half an hour, and after that, you must come and read a chapter till the supper be ready, then half an hour after that, you must prepare you for bed. Thus we live here, and I let you know this, to inform you thereof before hand, out of the true love which I bear you, as being

*Your affectionate Cousin**L. S.**Ho-*

B R I E V E N.

53

Verscheyde Brieven.

Noortwyck den 13 October, 1705.

M*Y*n lieve Neef.
 Ik heb verstaan, dat gy hier by myn Meeſter in de koſt ſult komen leggen, ſo ſal ik u laten weten, hoe gy hier leven moet; voor eerſt, gy moet alle morgen ten ſes uuren opſtaan, en wel uwe handen u aangelicht wafſen, als dan uwen mont ſpoelen, en de tanden wryven, en dan moet gy in uw kamer gaan, en bidden; daar na moet gy op ſchool komen, en hooren een Kapittel leſen, en leeren uwe les; dan gaat gy weder beneden, en krygt tot uw ontbyt een ſtuk Boter en Brood; en als gy dat gegeeten hebt, gaat gy weder op ſchool, en zegt uwe les op aan den Meeſter, en ſchryft dan tot twaalf uuren, wanneer de Meyd ons afroept om te komen eeten. Nade middag komt gy weder op ſchool, en blyft tot half ſes; en dan ſpeelt gy een half uur; daar na moet gy een Kapittel komen leſen, tot dat het Avondmaal gereed is; dan een half uur daar na moet gy u bereyden te bed te gaan. Aldus leven wy hier, en ik laat u dit weeten, om u van te vooren te verwittigen, uyt de oprechte liefde, die ik u toedrage, als zynde

*Uw toegeneegen Neef**L. S.*

C 3

Ecr-

Honoured Father,
My humble duty unto you presented, giving you hearty thanks for your tender love to me, and great care of my education; I make bold at this time, having gained a little skill in the art of writing, to present you with a few lines, being the first fruits of my labours; and I hope in a short time to be better accomplished, and to give you such an account of my proceedings as shall demonstrate that your cost and charges are not bestowed on me in vain. Mean while I humbly crave your acceptance of this, as coming from him who in all things studieth to give you content, being now and ever

Beverwyk

Octob. 20. 1705.

Your obedient Son
 A. D.

Haarlem, in Holland, Octob. 20. 1705.

My dear Brother,
Providence having separated our bodies for a season, directs us also how to improve in every place where we come: and precious time, which never can be recalled, is to be made use of with our utmost diligence. Our minds which never

Eerwaardige Vader.
 Na voorgaande aanbiedinge myns schuldigen plichts, bedanke ik UE. hertelyk voor uwe tedere liefde tot mywaarts, en grootte forge voor myne opvoedinge. Ik verfloute my tegenwoordig, eenige kennisse in 't schryven bekomen hebbende, aan u te vertoonen dese weynige regelen, zynde de eerste vruchten van mynen arbeyd; en ik hoope in 't kort noch meer ervaren te zyn, en u sodanige blyken van myn toeneemen te geven, welke te kennen sullen geven, dat gy geen onkosten en arbeyd aan my te vergeefs gedaan hebt. Ondertusschen smeek ik dit in dank te willen aannemen, als uyt hem voortkomende, die in alles sich bevlytigt UE. contentement te geven, blyvende nu en altoos

Beverwyk den 20.

October, 1705.

UE. Onderdanige Soon
 A. D.

Haarlem, in Hollandt, Octob. 20. 1705.

Dierbare Broeder.
 De Voorsienigheyd onse Lichamen voor een tyd afgescheyden hebbende, wyft ons aan hoe wy ons over al, daar wy koinen, te dragen hebben: en de kostelyke tyd, die niet te herroepen is, moet men met de uysterste

never can be separated, must therefore by our pens be constantly communicating to one another in such things, as may encrease our mutuall knowledge, and continue the testimonies of our reall affections to each other. You have the advantage of your native Country, a good air, great plenty of all things necessary, and especially the constant advice of our vertuous Parents: I dwell in a neat and cleanly City, among very civil people, have a due freedom, am indifferently well supplied, gain knowledge in Arithmetick, and Book-keeping, am in a way of attaining the methods of merchandizing, and correspondence in sundry parts of the World, with many other advantages: but that which must make both our enjoyments prosperous to us, is the gracious temper of our minds, and the blessing of God thereupon, which I heartily wish for us both, and so rest

Your most endeared Brother

A. D.

Utrecht,

vlyt gebruyken. Onse gemoederen, welke noyt van den anderen kunnen worden afgesondert, moeten derhalven door onse pennen geduurig met malkanderen discoureeren van sodanige saaken, die onse onderlinge kennisse mogen vermeerderen, en de getuygenissen van onse oprechte genegenheden tot malkanderen continuereeren. Gy hebt het voordeel van uw Vaderland, een gesonde lucht, grooten overvloed van alle nooddrust, en voornaamlyk de geduurige heylsaame raad van onse vroomme Ouders. Ik woon in een nette en reyne Stadt, onder veele Borgerlyke Luyden; geniet behoorlyke vryheyt, word redelyk wel onderhouden, neem toe in de kennisse van Cyffer-konst en Boekhouden, en ben nu op den weg van een styl van Koopmanschap te bekomen, en correspondentie in verscheide Gewesten der Werelt, nevens veel andere voordeelen; doch het gene onser beyder genot voorspoedig moet maaken, is de deugdsame gematigtheyt onser gemoederen, en Gods zegen daar op, 't welk ons beyde hertelyk toewenschende, blyve

Uw geaffectioneerde Broeder

D. B.

C 5

Utrecht,

Utrecht, Octob. 22. 1705.

Sir,

When I turn my thoughts and pen towards you, who have been my old Fellow-Student, in whose society I have had so much complacence, and from whose affable deportment, and free communication, such rare discoveries as might serve to enrich my mind above the trite and common Notions of Vulgar Pretenders, I must acknowledge, that the Remembrances of you are a fresh tincturing of my ruder Genius, a mollyfying dew and a gratefull odour, enamouring and delighting all my senses: and I could write all day to such a friend with the greatest facility and fluency, and blame my eyes also, if at night they should encline to such a drowsiness as should prevent my converse, or restrain the motions of my mind from your dear self. Oh how true do I now find your words, that true Philosophy is to be preferr'd before all the gold in the Indies! and the enriching of the noble

Utrecht den 22. Octob. 1705.

Myn Heer.

SOo wanneer ik myne gedachten en penne t'uwarts wende, die myn mede-Scholier zyt geweest in wiens geselschap ik soo groot behagen hebbe geschept, mitsgaders dat lief-tailig comportement. en die openhertige mededeeling van sodanige raare ontdekkingen, welke dienen mochten tot verrykinge van myn gemoed boven den trant en d'algemeene notitien der gener, die slechts een gewoonlyke professie doen: soo moet ik voorwaar bekenne, dat de gedachtenisse van u, myn ruwe geest met een frisse verwe overtrekken, en voor my zyn een versachtende dauw en aangenaame reuk, waar door alle myne zinnen verlief en verquikt worden; en ik sou met seer groot gemak en soetvloeyentheyt den gan-schen dag aan sodanigen Vriendt kunnen schryven, en ook myne oogen bestraffen, by aldien datse in der nacht soo slaperig mochten worde, dat daar door d'ommegang met een so-waarden Vriendt belet, of de genegenheden myns gemoets van hem afgeweert souden worden. Och! hoe waarachtig bevind ik nu dat uwe woorden zyn, te weeten, dat de rechte Philosophie ofte Wysgeerte boven al het goud van *Indien* te waardceren is, en dat de

Engelschē en Nederduytschē

noble parts of the mind superlatively exceeding all those cabinets of Jewels and tuns of treasure which vulgar spirits make their God. But this short Epistle is, through the straits of time which imprison my active thoughts, to be confined within those narrow bounds, which ouely permit me to tell you, that the vain conversation of most men here, and the confuseness of their janglings in the Schools, with their advancing of their Scholastical Theology, and confining the vast and noble spirit of man to an Aristotelian Philosophy, have rendered all my hope for advantages from the Academy unusefull and uncomfortable. I wish I were better with you in England. Hereupon I betake myself to a more retired state, wherein my mind is transcending all those other seeming substances, but reall shadows: Yet can I never live so abstractedly from other men and things, but that I must still retain in the more intimate recesses of my thoughts, your worthby self; to whom I am.

Ever obliged.

R. E.

Severall

BRIEVEN.

61

edele deelen des gemoeds te verryken alle de kabinetten van Juweelen, en tonnen schats, daar de gemeene man zyn God van maakt, verre te boven gaat. Doch dese myne beknop- te Brief wordt, door de engheyt ofte kortheyt des tyds, die myne werkelyke gedachten ge- vangen neemt, binnen deese naauwe paalen bepaalt, welke my slechts toelaten UE. be- kent te maken, dat de ydele ommevang der meeste menschen alhier, en de verwertheyt der knibbelingen in de Schoolen, nevens de verheffinge van hunne Schoolgeleerde God- geleertheyt, en de bepalinge van de wydluf- tige en edele geest des menschen binnen de pa- len van een Aristotelische wysgerce. alle myne gewenschte verhoogingen door d'Acad- emie onnut en troosteloos hebben gemaakt. Ik wensch, dat het UE. in Engeland beter ga. Hier op is het dat ik my tot eenfaamer plaats be- geeve, waar in myn gemoed alle die andere schynbare wemens, doch wefentlyke schadu- wen, overtreft: echter evenwel kan ik van andere menschen en dingen soo afgescheyden niet leven, of ik moet noch in myn aller-in- nerste eenfaame gedachten gestadig behouden uwe eerwaardige Persoon, wien ik altydt verobligeert blyve.

R. E.

C 7

Ver-

Severall Letters and other things peculiarly relating to Merchandize.

One Friend counselleth another how to proceed well in merchandizing which he newly begun.

The superscription.

To Mr. B. L. Merchant in Amsterdam.

M*Y dear Friend B. L. having heard that you have begun to trade for your self, and that you have taken upon you so great and weighty a calling as a Merchant adventurer, I have thought myself bound as a professed Friend of yours, to congratulate you in your state, and to give you the best advice I can for your better managing of your affairs. First therefore let me advise you, not to be too hasty to be rich, for Salomon sayth, he that hasteth to be rich shall suddainly come to poverty. Be sure, in the first place, that you fear God, and serve him instantly night and day, and let not your cares for this life hinder you of doing any part of your duty*

Verscheide Brieven en andere saaken, bysonderlyk raakende 't stuk van Koopmanschap.

Een Vriend geeft den anderen raad, hoe hy in synen handel, dien hy eerst begonnen heeft, welvoort sal varen.

Het Opschrift.

Aan den Heere B. L. Koopman tot Amsterdam.

M*Yn geliefde Vriend B. L. Gehoort hebbede, dat gy voor u selfs begonnen hebt te handelen, en dat gy soo grooten en gewichtigen beroep aangenomen hebt, een Koopman avonturier te wesen, heb ik my als verbonden geacht, my als U E. vriend uytgevende, in uwen staat te verblyden, en U E. de beste raad te geven, dat my mogelyk is, tot beter uytvoeringe van uwen handel. Laat my U E. dan in 't eerste raaden, dat gy u niet al te seerspoedt om ryk te worden; want Salomon segt, Die sich haastet om ryk te worden, sal met'er haast tot armoede vervallen. Sie ten eersten wel toe, dat gy de vreesse Gods hebt, hem sonder ophouden dag en nacht dienende, en laat ook de sorgen van dit leven u van geen gedeelte der plicht, die gy aan God schuldig zyt, beletten.*

duty to God. Be not too greedy of falling into much business: for great merchandize soon makes a man either rich or poor. Acquaint your self much with the uncertainty or fading condition of outward things, and be strong in faith and hope of eternall life: for Merchants run many hazards, fears, and adventures, and often undergo great losses; and if you have not a foundation laid up for the life to come, you may possibly meet sometimes with such changes here, as may make your heart to quake. Whatsoever you take in hand or do, be sure to deal justly with all men: for ill gotten goods seldom prosper long. Rob not the Prince of his customs; for many times a pound that way gotten costs ten. Trade not in deceitful, unmerchantable, and false wares. Keep just weights, equal ballance, and lawfull measures. Take good notice of all that you receive in, and pay out, in the way of your trade. Keep your Books and Accompts exact and in good order: for therein stands

much

beletten. Wees niet al tegicrig om al te veel te doen te hebben: want groote koophandel veroorzaakt een mensch haast ryk of arm te worden. Van de onsekerheyt en vergankelykheyt van aardsehe dingen sult gy u verseekeren, en sterk in den geloove en hoope van het eeuwige leven wesen: want Kooplieden loopen groote perykelen, vreesen en avonturen, en moeten dikwils groote verliezen dragen: en soo gy dan geen fundament voor het toekomende leven geleyt hebt, waar 't mogelijk dat gy hier al te mets fulke veranderingen soudt ontmoeten, die uw herte souden doen sidderen en beven. Wat gy by der hand neemt of doet, weest verseekert, dat gy alle menschen recht doet: want het beurt selden, dat goederen, met onrecht verkregen, lang voorspoedig zyn. Outroof den Prince van zyn Tollen niet: want een pond, op die maniere gewonnen, kost dikwils wel tien. Handelt niet met bedriegelyke, valsche, of dat geen Koopmans waare is. Houd recht gewicht, gelycke rekening, en wettige maaten. Neem goede acht op al het gene gy in uwen handel ontfangt en uytgeeft. Houd uwe boeken en rekeningen bequaam en in goede order: want daar bestaat de eere van een Koopman grootelyks in. Overzie uwe boeken dikwils; maak dat gy uwen staat wel kent: want door het versuym van dien zyn 'er veelen

niet

*much the credit of a Merchant. Be often per- niet alleenlyk bedorven, maar in groote
 using your Books, acquaint your self with hande vervallen. Waag op eenen tyd niet
 your estate: for many through neglect of thameer, dan soo gy het quaat te verliefen,
 have not owely been undone, but greatly dugy door Godes zegen soudt konnen draagen.
 graced. Adventure no more at any one timMaak dat het geene gy avontuurt, in veele
 than what if you lose you can by God's blessingedeelten zy, op dat soo 't eene quam te ver-
 bear. Make your adventures in many parcelsongelukken, het andere de schade mogelyk
 that if one should fail, the other perhaps masoude konnen helpen draagen. Sie toe met
 help the loss. Take heed with whom you travvien gy handelt, en wien gy vertrouwt.
 de, and whom you trust. Trust no man buVertrouw niemant, of beproef hem eerst. En
 try him first. And seek not without greatracht ook niet sonder groot gebrek van an-
 necessity to be credited of others: for the morderere vertrouwt te worden: want hoe vaster
 you stand on your own feet, the less care angy in uwe eygene schoenen staat, hoe minder
 more honour you have. Be not lightly suretforge, en hoe meerder eere gy sult hebben.
 for any, for many thereby suffer great damaWees voor niemant lichtelyk borge: want
 ge: neither lightly desire any to be surety soveelen lyden daar groote schade door: verfoek
 you: for one good turn will ask another. Whook niemant licht borge voor u te blyven:
 you have once promised be carefull to performwant de eene vriendschap eyscht de andere.
 for Merchants suffer much by not keeping theWees sorgvuldig na te komen dat gy eens
 word. When therefore you have payments belooft hebt: want Kooplieden lyden groote
 make provide for them in time, have the sum amschade, doordien sy haar woord niet hou-
 days continually in remembrance. Rolie on den. Daarom wanneer gy eenige betaalinge
 other man to the last for your own paymentste doen hebt, versorg het in tyds: de som-
 for so you may be deceived and crack your ovmen en vervaldagen altyd in uw gedachten heb-
 credit. Be as carefull as may be not to tradbende. Verlaat u tot op het leff op niemant
 above the compass of your stock. Leave nowegens u betalinge: want daar door soud gy
 your busines too much to others, but harkonnen bedrogen worden, en uw eygen geloof
 a conbreken. Wees so sorgvuldig als 't mogelyk is,
 boven de strek van uw vermogen niet te han-
 delen. Laat uwe dingen niet te veel op anderen
 staan:*

much the credit of a Merchant. Be often perusing your Books, acquaint your self with your estate: for many through neglect of that have not onely been undone, but greatly disgraced. Adventure no more at any one time than what if you lose you can by God's blessing bear. Make your adventures in many parcels, that if one should fail, the other perhaps may help the loss. Take heed with whom you trade, and whom you trust. Trust no man but try him first. And seek not without great necessity to be credited of others: for the more you stand on your own feet, the less care and more honour you have. Be not lightly surety for any, for many thereby suffer great damage: neither lightly desire any to be surety for you: for one good turn will ask another. What you have once promised be carefull to perform: for Merchants suffer much by not keeping their word. When therefore you have payments to make, provide for them in time, have the sum and days continually in remembrance. Relie on no other man to the last for your own payments; for so you may be deceived and crack your own credit. Be as carefull as may be not to trade above the compass of your stock. Leave not your busines too much to others, but have
a con-

niet alleenlyk bedorven, maar in groote schade vervallen. Waag op eenen tyd niet meer, dan soo gy het quaamt te verliezen, gy door Godes zegen soudt kunnen draagen. Maak dat het geene gy avontuurt, in veele gedeelten zy, op dat soo 't eene quam te verongelukken, het andere de schade mogelyk soude kunnen helpen draagen. Sie toe met wien gy handelt, en wien gy vertrouwt. Vertrouw niemant, of beproef hem eerst. En tracht ook niet sonder groot gebrek van andere vertrouwt te worden: want hoe vaster gy in uwe eygene schoenen staat, hoe minder forse, en hoe meerder eere gy sult hebben. Wees voor niemant lichtelyk borge: want veelen lyden daar groote schade door: verfoek ook niemant licht borge voor u te blyven: want de eene vriendschap eyfcht de andere. Wees sorgvuldig na te komen dat gy eens beloofd hebt: want Koopliden lyden groote schade, doordien sy haar woord niet houden. Daarom wanneer gy eenige betaalinge te doen hebt, versorg het in tyds: de sommen en vervaldagen altyd in uw gedachten hebbende. Verlaat u tot op het leest op niemant wegens u betalinge: want daar door soud gy kunnen bedrogen worden, en uw eygen geloof breeken. Wees so sorgvuldig als 't mogelyk is, boven de streek van uw vermogen niet te handelen. Laat uwe dingen niet te veel op anderen staan:

a continuall oversight of it your self. Live not in fashion either above your rank, or too much inferior to it: but keep in a middle way, so as your conscience may not be wounded if you should fail. Love more your honour than riches. Seek not to be credited for all that you can: When you have gained, praise God and remember the poor. Be not prodigal, for that is wasting; nor yet niggardly, for that is base. Keep still a noble and generous mind guided by a good understanding. Shun by all means evil company, and among other things take heed of horses, wine, and women, which have been the overthrow of many young Merchants. Have a certain time ordinarily of being at home, and miss no man if it be possible at time appointed. Frequent the Exchange and meeting places of Merchants: for absence makes a man sometimes suspected. If you deal for others, do for them as for your self: you thereby gain friends and reputation. Be sure your advise be good, or have it altered, and when it is right, follow it punctually. Reckon often with your Masters or Chapmen, for short reckoning makes long friends.

staan: maar hebt 'er self een gestadig oog dan op. Gaa in uwen dracht, noch boven uwen staat, noch al te veel onder uwen staat: maar houd u in den middel-weg: op dat uwe conscientie niet gequetst worde, indien gy quaamt te faillceeren. Heb uw eere liever dan rykdom. Tracht niet voor soo veel vertrouwt te worden als gy kont. Als gy winst gedaan hebt, loof God, en gedenk den armen. Wees niet overdaadig: want dat is verachting, noch te gierig; want dat is verachtelyk. Houd altydt een edel en doorluchtig gemoed, door een goed verstand geleyd zynde. Schuw voor alle dingen quaad geselschap, en onder andere dingen wacht u voor paerden, wyn en vrouwen; dewelke yeele jonge Kooplieden bedorven hebben. Stel een seekeren tyt om gemeenelyk t'huys te wesen, en soo 't mogelyk is, set niemand te leur op gesette tyden. Verkeer op de Beurse en andere plaatsen, daar Kooplieden by een komen: want af-wesen veroorsaakt somtyds dat een mensch in twyffel getrokken word. Soo gy voor anderen handelt, doet voor haar als voor u selven: daar door verkrygt gy vrienden en een goeden naam. Weest verseekert, dat uw advys goet is, of laat het verandert worden: en wanneer 't recht is, kom het sonder missen na. Reeken dikwils af met u Meesters of Koopluyden: want korte reekeningen ver-
oor-

friends. There are many other things doubtless, which are needfull to be taken care of, which are not possible for me to think on: but time and experience will teach you them. And think it not strange if you learn something by shame and loss: for things so learned usually are best remembered. So hoping that my advise to you herein shall not be altogether cast off, I leave you to God, and rest,

Your faithfull Friend
D. C.

S*r,*
It may perhaps yield you content to understand, that within a few days severall Merchandizes are come into this City, which a while since you desired to have: You do undoubtedly well know what they be. Write me then if you have inclination thereto: and also how much: but do it without delay, because I do very well know, that men shall have all things cheaper in the beginning than in the sequel (or following part) of the sale, which men shall make thereof. As to the Merchandize which you last offerd me, I have (consulted) laid it over, that I shall not find my Account (or get what I aim'd at) therein: but I inform you of
Mr.

oorfaaken lange vriendschap. Daar zyn ongetwyffelt veele andere dingen, die noodig zyn waargenomen te worden, die my onmogelyk zyn te bedenken; maar tyd en ervarenheit sullen u die wel leeren. En denk het niet vreemt te wesen, dat gy iets door schande en schade leert: want dingen, op die wyse geleert, werden best onthouden. Dus hoopende, dat myn raad aan U E. in desen, in 't geheel niet verworpen sal worden, beveel ik U E. den Heere, en blyve

Uw getrouwe Vriend
D. B.

M*yn Heer.*
Gy sult misschien vernoegt zyn van te verstaan, dat sedert eenige dagen in dese Stad verscheyde Koopmanschappen gekomen zyn, die gy over eenigen tyd wenschte te hebben. Gy weet sonder twyffel wat die zyn. Schryf my dan, soo gy daar toe genegen zyt, en ook hoe veel; maar doe dat sonder uytstel, om dat ik seer wel weet, dat men alles beter koop hebben sal in het begin, dan in 't vervolg van 't verkoopen, dat men daar van sal doen. Wat belangt de Koopmanschap, die gy my laatst aanbodt, ik heb overleyd, dat ik daar by myn reekening niet sal vinden; maar ik wyse U E. aan *Myn Heer N.* die my betuygt heeft

Mr. N. who hath confessed to me, that he wished to have the same, in case you will exchange with him for other goods which he hath, which do vend very well. Here you see all that at present I have to say; I beseech you to answer with the first, and always to be assur'd of my Friendship.

Sir,
Your most humble and most obedient Servant.

For Mr. J. F. in Genoua.

Sir,
These serve for answer of your acceptable (Letter) of the 21st past; that I have well received the small chest with 22² Pieces of silk Taffety number'd and mark'd S. S. No. 5. As soon as I shall have opened the same, the vertue and quality thereof shall be advis'd you: I shall omit no buyers; yet being the present heavy warr makes great scarcity of money, I believe I shall be forc'd to stay a longer time before I shall be able to do any good with the same; but you shall be advis'd of the success.

The two Bills of exchange charged upon Mr. B. L. of 5000 doll., of which you have communicated the Acceptance, are written off to me in due time: for which I have credited you
in

heeft, dat hy deselve wenschte te hebben, in geval gy een ruyling met hem wilt doen voor andere dingen, die hy heeft, die seer wel verkocht worden. Sie hier alles wat ik u tegenwoordig te seggen heb. Ik bid u met den eersten te antwoorden, en altyd van myne Vriendschap verseekert te zyn. Ik ben

Myn Heer,

Uw ootmoedige en onderdanige Dienaar.

Aan de Heer J. F. in Genua.

M^{yn} Heer,
In antwoord van UE. aangename van den 21. passato dient desen, dat het kasje met 22² Ps. Armozyen, genommert en gemerkt S. S. No. 5. wel hebbe ontfangen; soo dra de selve sal geopent hebben, wert UE. de deugd en qualiteyt geadviseert, en sal geen Koopers verluymen. Doch alsoo de tegenwoordige zwaare Oorlog groote schaarsheyd van geld maakt, soo vertrouw noch al langen tyd sal moeten wachten eer de selve sal konnen beneficeeren; 't succes werd UE. geadviseert. De twee Wissel-brieven ten laste van M^{yn}fr. B. L. van 5000 Daald. waar van UE. de acceptatie hebbe gecommuniceert, zyn de acceptatie hebbe gecommuniceert, zyn my ter behoortlyken tyd in Banco afgeschreven,
D
waar

74 Engelsche en Nederduytsche

in your Reckoning courant for guilders 1301 : 4 : 8. with the agio of Bank money at 4½ per cent : wherefore please to make me debtor, that we may agree in oze. Further, in trading is no aliation; I refer to the enclosed Price-courant; if you see any profit therein, I am ready to concurr with you; wherewith, asier cordial salutations, I recommend you to God in mercy.

Amsterdam Feb: the 15. 1705.

To Mr. P. C. in Milain.

Sir, *The above is copy of my last; since which I have been without any of your acceptable Letters; wherefore they will come the sooner: I will not doubt but you shall have had effected the orders for the buying in of the chest of gold thread, which being done, please not to fail to send it me over with the very first; being there is a great longing for it, and the sum thereof you may please to draw over Lyons with order on Paris upon Mr. N. N. where I have given the requisite orders for the honouring of your Bills.*

Th

B R I E V E N.

75

waar van UE. op sijn reekening courant hebbe gecrediteert voor guldens 1301 : 4 : 8. met de agio van Bankgeld *a* 4½ per cento, waar voor my gelief te debiteeren om accoord te konnen zyn. Vorders is in Negotie geen verandering, my refererende aan d'ingesloote Prys-Courant, UE. eenig profyt daar in fiende, ben bereyd met UE. aan te gaan, waar mede na cordiaale groetenis God in genade bevoolen.

T. P.

*In Amsterdam, den 15.
February, 1705.*

Aan de Heer P. C. in Milain.

M^{yn} Heer, 't Bovenstaande is Copia van myn laatste, 't sedert bevindt my sonder UE. aangename Brieven, dat dies te korter sal zyn: ik wil niet twyffelen of UE. sal de ordres tot den inkoop van het kasje Gouddraat ge-effectueert hebben, 't welk geschied zynde, gelieft niet te manqueeren, om my op het alderspoedigste over te senden, alsoo daar groot verlangen na is, en 't beloop daar van kan UE. sich prevalleeren te trekken over *Lions*, met ordre op *Parys* in *Sr. N. N.* alwaar de nodige ordres gegeven hebbe om UE. Brieven te honoreren.

D 2

't Pro-

The Provant of my clot which is sold, that will now in a few time be due, please to bestow in a Bale of silk, ½ Tram and half organfin, at the price you last advised.

I will hope that you shall have sold the Russia Leather; if not, I desire you let no occasion be neglected.

Your orders concerning the buying in of 10 Bales of Pepper, I have not yet been able to effect; the same, contrary to all mens opinions, went higher in the Company's sale in the respective Chambers of these Lands, than was thought: but I believe that wit in 3 or 4 weeks the same shall be to be had at the limited price; wherein I shall let no opportunity slip.

The Convoy to Cadix, Leghorn and Smirna is granted against ultimo Junii: if you have any thing to command, I shall observe the same most diligently. Further it is in trading as you may see by the enclosed Price conrant; which I refer my self; wherewith &c.

G. S.

Amsterdam March the 12. 1705.

Lon

't Provenü van myn verkofte Lakens, dat nu met den eerften staat te vervallen, geliefte te besteeden in een Baaltje Zyde, ½ Tram, en half Organfin, ten pryse als UE. laatt hebbe geadviseert.

De Juchten wil vertrouwen dat UE. sal verkofst hebben, soo niet, verfoeke geen occasie voorby te laten gaan.

De ordres nopende den Inkoop van 10 Bales Peper hebbe voor als noch niet kunnen effectueeren, alsoo (tegen alle opinie) de seive by de Compagnie in de respectieve Kameren van dese Landen hooger zyn geloozen als men gegift hadde; maar vertrouwe na verloop van 3 a 4 wecken noch tot de gelimiteerde prys sal kunnen geraaken, daar in geen gelegenheyt sal laten voorby gaan.

't Convoy op Cadix, Livorno en Smirna is toegestaan tegens ultimo Junij, soo UE iets heert te commandeeren, sal deselve op het aldernaertigste observeeren. Vorder in Negocie als by de ingesloote Prys Conrant sal kunnen sien, waar aan my refereere: waar mede &c.

G. S.

In Amsterdam, den 12. Maart, 1705.

D 3

Lon

The Provant of my clot which I sold, that will now in a short time be due, please to bestow in a Bale of silk, 2 Tram and half organfin, at the price you last advised.

I will hope that you shall have sold the Russia Leather; if not, I desire you let no occasion be neglected.

Your orders concerning the buying in of 10 Bales of Pepper, I have not yet been able to effect; the same, contrary to all mens opinions, went higher in the Company's sale in the respective Chambers of these Lands, than was thought: but I believe that wit in 3 or 4 weeks the same shall be to be had at the limited price; wherein I shall let no opportunity slip.

The Convoy to Cadix, Leghorn and Smirna is granted against ultimo Junii: if you have any thing to command, I shall observe the same most diligently. Further it is in trading as you may see by the enclosed Price-courant; to which I refer my self; wherewith &c.

G. S.

Amsterdam March the 12. 1705.

Lon-

't Provenu van myn verkofte Lakens, dat nu met den eerften staat te vervallen, gelieft te befteeden in een Baaltje Zyde, 4 Tram, en half Organfin, ten pryfe als UE. laatt hebbe geadvileert.

De Juchten wil vertrouwen dat UE. fal verkofst hebben, soo niet, verfoeke geen occasie voorby te laten gaan.

De ordres nopende den Inkoop van 10 Balen Peper hebbe voor als noch niet kunnen effectueeren, alsoo (tegen alle opinie) de seive by de Compagnie in de respective Kameren van dese Landen hooger zyn gelooopen als men gegilt hadde; maar vertrouwte na verloop van 3 a 4 wecken noch tot de gelimiteerde prys fal kunnen geraiken, daar in geen gelegenheyt fal laten voorby gaan

't Convoy op Cadix, Livorno en Smirna is toegestaan tegens ultimo Juny, soo UE iets heeft te commandeeren, fal deselve op het aldernaestligte observeeren. Vorder in Negocie als by de ingesloote Prys Courant fal kunnen sien, waar aan my refereere: waar mede &c.

G. S.

In Amsterdam, den 12. Maart, 1705.

D 3

Lon-

London, Octob. 17. 1705.

Sir, *Having finished my seven years Apprentiship, I am now entering into the world for employment for my self, and knowing my Trade depends upon acquaintance, I make bold to renew former friendship with you; hoping, if it lies in your power, to do me any kindness therein, you will (for the love you bear to me) do your utmost to help me, and what you shall do therein shall be acceptable to*

Your Servant to command

A. Q.

BILLS OF EXCHANGE.

Exon the 1. December, 1705. for 300 pounds Sterling at 35. Shilling and 6 pen. Flemish.

A double usance pay this my first Bill of Exchange to Mr. D. C. or order, three hundred pounds Sterling at thirty five Shillings six pence Flemish for the value of Mr. J. B. and place it to my account as per advice from

Your Friend

P. P.

To Mr. H. A. Merchant
in Amsterdam.

Am-

London, ady des 17. October 1705.

Mijn Heer,
Myn seven-jarigen dienst volevndigt hebbende, ben nu beginnende in de Werelt Negotie te doen voor my selven; en wetende dat myn Neeringe veel op kennisse steunt, soo neme de stoutigheyt myn voorige vriendschap met UE. te vernieuwen, verhopende, indien het in UE. macht is, my eenige vriendschap daar in te bewylen, dat UE. uw uytterste doen sult, (om de liefde, die UE. my toedraagt) om my te helpen, en het gene UE. daar in doen sult, sal aangenaam zyn aan UE. dienstwillige Dienaar

A. Q.

WISSEL-BRIEVEN.

Exon ady 1. December 1705. voor 300 pond Sterlings a 35 Schellingen en 6 groot Vlaams.

Op dubbel usf betaalt desen mynen eersten Wissel-brief aan de Heer D. C. ofte orde-re, drie hondert ponden Steerlings, a vyf en dertig Schellingen, en ses groot Vlaams. de waarde van de Heer J. B. en stelt het op myn reekening als per advys,

UE. Vriend

P. P.

Aan myn Heer A. H. Koopman
in Amsterdam.

D 4

Am.

Amsterdam May the 20. 1705. £ 100
Sterlings at 10 days Sigt.

AT ten days Sigt pay this my first Bill of Exchange unto Mr. A. B. or order one Hundred pound Sterling, value Mr. C. D. and Compagnie, and put to my account as per advice from

Your Friend and Servant
D. E.

To Mr. A. B. Merchant
in London.

Amsterdam the 2. May, 1705. £ 150
Sterlings at 2 ufo.

AT two usance Pay this my first Bill of Exchange unto Mr. E. B. or order one Hundred pound Sterling, value of the same as per advice from

Your Friend and Servant
H. A.

To Mr. A. H. Merchant
in London.

Am-

Amsterdam 20 May, 1705. £ 100 Sterlings
a. 10 dagen Sigt.

ATien dagen Sigt Betaalt deese myne Primo, (of eerste) Wissel-Brief, aan de Heer A. B. of ordre, hondert ponden sterlings, de waarde ontfangen van de Heeren C. D. en Compagnie, en stelt op rekening als per advys van

UE. dienstwillige Dienaar
D. E.

Myn Heer A. B. Koopman
tot London.

Amsterdam 2 May, 1705. £ 150 Sterlings
a 2. Ufo.

NA twee maanden Betaalt deese myne eerste Wissel Brief. aan de Heer E. B. of ordre, hondert ponden Sterling, de waarde van dezelve, als per advys van

UE dienstwillige Dienaar
H. A.

De Heer A. H. Koopman
tot Londen.

D 5

Am-

Amsterdam May the 2. 1705. £ 150
Sterlings 2 ufo.

AT two usance pay this my Second Bill of Exchange (my first not payed) unto Mr. E. B. or order one hundred and fifty pound Sterling, value of the same as per advice from

Your Friend and Servant
H. A.

To Mr. A. H. Merchant
in London.

London 17. April, 1705. £ 100 Sterling
at 2 ufo at 34 § 5 §

AT two usance pay this my first Bill of Exchange to Mr. G. S. or order one hundred pound Sterling, at thirty four Sbillings and five pence Flemmish per pound Sterling, value received of him and place it to account as per advice from

Your Friend and Servant
R. H.

To Mr. J. D. O. Merchant
in Amsterdam.

An

Amsterdam 2. May, 1705. £ 150 Ster-
lings 2 ufo.

NA twee maanden Betaalt deese myne tweede Wissel-Brief (myn eerste niet betaalt zynde) aan de Heer E. B. of ordre een Honderd pond Sterlings, de waarde van de zelve als per advys van

UE. dienstwillige Dienaar
H. A.

De Heer A. H. Koopman
tot London.

London 17. April, 1705. £ 100 Sterlings a 2
ufo tot 34 § 5 §.

NA twee maanden Betaalt deese myne eerste Wissel-Brief aan de Heer G. S. of ordre een Honderd pond Sterlings, tot vier en dertig Scheellingen en vijf grooren Vlaams per pond, de waarde ontfangen van de zelve en stelt op Rekening als per advys van

UE. dienstwillige Dienaar
R. H.

De Heer J. D. O. Koopman
tot Amsterdam.

D 6

Een

An Assignation.

MR. O. N. be pleased to pay to Mr. D. H. or to the bearer (shewei) herof, eight hundred and fifty guilders. and it will be as satisfactory as pay'd to my self. (or, and it will prove to you good payment against me.)

J. W.

In Middelburg, the 6.
June, 1705.

A Bill of loading (*Connossement*) after the Dutch manner.

SHipped by the grace of God in good order, and well conditioned, by Robert Merchant, in and upon the good Ship, called the Palm-Tree, whereof is Master under God for this present voyage William Goodman, and now riding at anchor in the Mase by Rotterdam, and by God's grace bound for Roan, to wit, M: W: ten Bales of Russia Leather, being marked and numbred as in the margin. and are to be delivered in the like good order, and well conditioned at the aforesaid Port of Roan (the danger of the Seas onely excepted) unto John Liever or
to

Een Assignatie.

SR. O. N. U E. gelieve aan Sr. D. H. ofte aan toonder deses te betalen acht hondert en vyftig guldens, ende het sal U E. tegens my voor goede betaalinge verstrekken.

J. W.

In Middelburg, den 6.
Juni, 1705.

Een Connossement (A Bill of Loading) na de Engelsche manier.

IK Willem Goetman van Dordrecht, Schipper naast God van myn Schip, genaamt *De Palm-Blom*, als nu ter tyd gereed leggende in de *Maas* by *Rotterdam*, om met den eersten goeden wint, die God verleenen zal, te zeylen na *Rouaan*, alwaar myn rechte ontloadinge zyn sal, oirkonde ende bekeune dat ik ontfangen hebbe onder den Overloop van myn voorsz. Schip van u *Robbert Koopman*, te weten: *M. W.* tien Baalen Juchten, al droog ende wel geconditioneert. ende gemerkt met dit voorstaande merk. Al het welke ik be-loove te leveren (indien my Godt behouden reyse verleent) met myn voorn. Schip tot *Rouaan* voorsz. aan den eersame *Joannes Liever*;
D 7

86 Engelse en Nederduytsche

to his assigns, he or they paying freight for the said goods five and twenty Hollands guilders, with primage and average accustomed. In witness whereof the Master or Purser of the said Ship hath affirmed to three Bills of Lading, all of this tenor and date, the one of which three Bills bring accomplished, the other two to stand void. And so God send the good Ship to her desired Port in safety. Amen. Dated in Rotterdam the 20. day of October, 1705.
 William Goetman.

A Dutch Bond or Obligation for money.

I Underwriten do acknowledge by these, really to be indebted to Mr. H. Q. the sum of eight hundred guilders, for ready money to my content received, by me R. V. which said sum of eight hundred guilders I do promise to pay to him or the Shewer hereof without charges or damages at the end of twelve months, precisely after the date hereof with the Interest of the same, according to four and a fourth part per cent in the year; untill the full payment. Hereto bin.

B R I E V E N.

87

ver, ofte aan sijnen Facteur ofte Gedeputeerden, mits my betalende voor myn Vracht van dit voorz. Goed vyf-en-twintig guldens Hollands gelt, ende de averye nade usantien van der Zee. Ende om dit te voldoen dat voorz. is, soo verbinde ik my selven ende alle myn goet, ende myn voorz. Schip met alle sijn toebehooren. In kennisse der waarheyt, soo hebbe ik drie Connossementen hier af onderteekent met mynen name, of myn Schryver van mynent wegen, al van eener inhoudt, het eene voldaan, de andere van geener waerde. Geschreven in Rotterdam, den 20. dag van October, 1705.

Wiliem Goetman.

Een Duytse Obligatie voor Geld.

IK ondergeschreven bekenne mits deesen deugdelyk schuldig te wesen aan den Heer H. Q. de somme van acht honderd gulden voor contant geld, by my R. V. tot myn genoegen ontfangen, welke voorn. somme van acht hondert gulden ik aan hem ofte Toonder deses beloove kost en schadeloos te betalen over twaalf Maanden, naar dato deses precys, met den Interest van dien, tegens vier en een quart per cento in 't jaar; tot de effectueele betaalinge toe. Hier vooren verbindende

Several Letters.

Nortwick Octob. 13, 1705.

MY loving Cousin,
I have understood that you shall come to be tabled with my Master, therefore I let you know how you must live here; First, you must get up every morning at six a clock, and wash your hands and face, then rease your mouth, and rub your teeth, and then you must go into your chamber and pray; after that, you must come into the school, and hear a chapter read, and learn your lesson, then you go down again, and get for your breakfast a piece of bread and butter, and when you have eaten that, go again into the school, and say your lesson to the Master, and write till twelve a clock, when the Maid calls us down to dinner; after dinner you go into the school again, and stay till half an hour past five, and then you play half an hour, and after that, you must come and read a chapter till the supper be ready, then half an hour after that, you must prepare you for bed. Thus we live here, and I let you know this, to inform you thereof before hand, out of the true love which I bear you, as being

Your affectionate Cousin

L. S.

Ho-

Verscheyde Brieven.

Noortwyck den 13 October, 1705.

MYn lieve Neef.
Ik heb verstaan, dat gy hier by myn Meeſter in de koſt ſult komen leggen, ſo ſal ik u laten weten, hoe gy hier leven moet; voor eerſt, gy moet alle morgen ten ſes uuren opſtaan, en wel uwe handen u aangelicht wafſen, als dan uwen mont ſpoelen, en de tanden wryven, en dan moet gy in uw kamer gaan, en bidden; daar na moet gy op ſchool komen, en hooren een Kapittel leſen, en leeren uwe les; dan gaat gy weder beneden, en krygt tot uw ontbyt een ſtuk Boter en Brood; en als gy dat gegeten hebt, gaat gy weder op ſchool, en zegt uwe les op aan den Meeſter, en ſchryft dan tot twaalf uuren, wanneer de Meyd ons afroept om te komen eeten. Nade middag komt gy weder op ſchool, en blyft tot half ſes; en dan ſpeelt gy een half uur; daar na moet gy een Kapittel komen leſen, tot dat het Avondmaal gereed is; dan een half uur daar na moet gy u bereyden te bed te gaan. Aldus leven wy hier, en ik laat u dit weeten, om u van te vooren te verwittigen, uyt de oprechte liefde, die ik u toedrage, als zynde

Uw toegeneegen Neef

L. S.

C 3

Ecr-

Honoured Father,
My humble duty unto you presented, giving you hearty thanks for your tender love to me, and great care of my education; I make bold at this time, having gained a little skill in the art of writing, to present you with a few lines, being the first fruits of my labours; and I hope in a short time to be better accomplished, and to give you such an account of my proceedings as shall demonstrate that your cost and charges are not bestowed on me in vain. Mean while I humbly crave your acceptance of this, as coming from him who in all things studieth to give you content, being now and ever

Beverwyk

Octob. 20. 1705.

Your obedient Son
 A. D.

Haarlem, in Holland, Octob. 20. 1705.

My dear Brother,
Providence having separated our bodies for a season, directs us also how to improve in every place where we come: and precious time, which never can be recalled, is to be made use of with our utmost diligence. Our minds which never

Erwaardige Vader.
 Na voorgaande aanbiedinge myns schuldigen plichts, bedanke ik UE. hertelyk voor uwe tedere liefde tot mywaarts, en grootte forge voor myne opvoedinge. Ik verfloute my tegenwoordig, eenige kennisse in 't schryven bekomen hebbende, aan u te vertoonen dese weynige regelen, zynde de eerste vruchten van mynen arbeyd; en ik hoope in 't kort noch meer ervaren te zyn, en u sodanige blyken van myn toeneemen te geven, welke te kennen sullen geven, dat gy geen onkosten en arbeyd aan my te vergeefs gedaan hebt. Ondertusschen smeek ik dit in dank te willen aannemen, als uyt hem voortkomende, die in alles sich bevytigt UE. contentement te geven, blyvende nu en altoos

Beverwyk den 20.

October, 1705.

UE. Onderdanige Soon
 A. D.

Haarlem, in Hollandt, Octob. 20. 1705.

Dierbare Broeder.
 De Voorsienigheyd onse Lichamen voor een tyd afgescheyden hebbende, wyft ons aan hoe wy ons over al, daar wy koinen, te dragen hebben: en de kostelyke tyd, die niet te herroepen is, moet men met de uysterste

never can be separated, must therefore by our pens be constantly communicating to one another in such things, as may encrease our mutuall knowledge, and continue the testimonies of our reall affections to each other. You have the advantage of your native Country, a good air, great plenty of all things necessary, and especially the constant advice of our vertuous Parents: I dwell in a neat and cleanly City, among very civil people, have a due freedom, am indifferently well supplied, gain knowledge in Arithmetick, and Book-keeping, am in a way of attaining the methods of merchandizing, and correspondence in sundry parts of the World, with many other advantages: but that which must make both our enjoyments prosperous to us, is the gracious temper of our minds, and the blessing of God thereupon, which I heartily wish for us both, and so rest

Your most endeared Brother

A. D.

Utrecht,

vlyt gebruyken. Onse gemoederen, welke noyt van den anderen kunnen worden afgesondert, moeten derhalven door onse pennen geduurig met malkanderen discoureeren van sodanige saaken, die onse onderlinge kennisse mogen vermeerderen, en de getuygenissen van onse oprechte genegenheden tot malkanderen continuereeren. Gy hebt het voordeel van uw Vaderland, een gesonde lucht, grooten overvloed van alle nooddrust, en voornaamlyk de geduurige heylsaame raad van onse vroomme Ouders. Ik woon in een nette en reyne Stadt, onder veele Borgerlyke Luyden; geniet behoorlyke vryheyt, word redelyk wel onderhouden, neem toe in de kennisse van Cyffer-konst en Boekhouden, en ben nu op den weg van een styl van Koopmanschap te bekomen, en correspondentie in verscheide Gewesten der Werelt, nevens veel andere voordeelen; doch het gene onser beyder genot voorspoedig moet maaken, is de deugdsame gematigtheyt onser gemoederen, en Gods zegen daar op, 't welk ons beyde hertelyk toewenschende, blyve

Uw geaffectioneerde Broeder

D. B.

C 5

Utrecht,

Utrecht, Octob. 22. 1705.

Sir,

When I turn my thoughts and pen towards you, who have been my old Fellow-Student, in whose society I have had so much complacence, and from whose affable deportment, and free communication, such rare discoveries as might serve to enrich my mind above the trite and common Notions of Vulgar Pretenders, I must acknowledge, that the Remembrances of you are a fresh tincturing of my ruder Genius, a mollyfying dew and a gratefull odour, enamouring and delighting all my senses: and I could write all day to such a friend with the greatest facility and fluency, and blame my eyes also, if at night they should encline to such a drowsiness as should prevent my converse, or restrain the motions of my mind from your dear self. Oh how true do I now find your words, that true Philosophy is to be preferr'd before all the gold in the Indies! and the enriching of the noble

Utrecht den 22. Octob. 1705.

Myn Heer.

SOo wanneer ik myne gedachten en penne t'waarts wende, die myn mede-Scholier zyt geweest in wiens geselschap ik soo groot behagen hebbe geschept, mitsgaders dat lief-tailig comportement. en die openhertige mededeeling van sodanige raare ontdekkingen, welke dienen mochten tot verrykinge van myn gemoed boven den trant en d'algemeene notitien der gener, die slechts een gewoonlyke professie doen: soo moet ik voorwaar bekenne, dat de gedachtenisse van u, myn ruwe geest met een frisse verwe overtrekken, en voor my zyn een versachtende dauw en aangenaame reuk, waar door alle myne zinnen verlief en verquikt worden; en ik sou met seer groot gemak en soetvloeyentheyt den gan-schen dag aan sodanigen Vriendt kunnen schryven, en ook myne oogen bestraffen, by aldien datse in der nacht soo slaperig mochten worde, dat daar door d'ommegang met een so-waarden Vriendt belet, of de genegenheden myns gemoets van hem afgeweert souden worden. Och! hoe waarachtig bevind ik nu dat uwe woorden zyn, te weeten, dat de rechte Philosophie ofte Wysgeerte boven al het goud van *Indien* te waardceren is, en dat de

Engelschē en Nederduytschē

noble parts of the mind superlatively exceeding all those cabinets of Jewels and tuns of treasure which vulgar spirits make their God. But this short Epistle is, through the straits of time which imprison my active thoughts, to be confined within those narrow bounds, which ouely permit me to tell you, that the vain conversation of most men here, and the confuseness of their janglings in the Schools, with their advancing of their Scholastical Theology, and confining the vast and noble spirit of man to an Aristotelian Philosophy, have rendered all my hope for advantages from the Academy unusefull and uncomfortable. I wish I were better with you in England. Hereupon I betake myself to a more retired state, wherein my mind is transcending all those other seeming substances, but reall shadows: Yet can I never live so abstractedly from other men and things, but that I must still retain in the more intimate recesses of my thoughts, your worthby self; to whom I am.

Ever obliged.

R. E.

Severall

BRIEVEN.

61

edele deelen des gemoeds te verryken alle de kabinetten van Juweelen, en tonnen schats, daar de gemeene man zyn God van maakt, verre te boven gaat. Doch dese myne beknop- te Brief wordt, door de engheyt ofte kortheyt des tyds, die myne werkelyke gedachten ge- vangen neemt, binnen deese naauwe paalen bepaalt, welke my slechts toelaten UE. be- kent te maken, dat de ydele ommevang der meeste menschen alhier, en de verwertheyt der knibbelingen in de Schoolen, nevens de verheffinge van hunne Schoolgeleerde God- geleertheyt, en de bepalinge van de wydluf- tige en edele geest des menschen binnen de pa- len van een Aristotelische wysgerce. alle myne gewenschte verhoogingen door d'Acad- emie onnut en troosteloos hebben gemaakt. Ik wensch, dat het UE. in Engeland beter ga. Hier op is het dat ik my tot eenfaamer plaats be- geeve, waar in myn gemoed alle die andere schynbare wemens, doch wefentlyke schadu- wen, overtreft: echter evenwel kan ik van andere menschen en dingen soo afgescheyden niet leven, of ik moet noch in myn aller-in- nerste eenfaame gedachten gestadig behouden uwe eerwaardige Persoon, wien ik altydt verobligeert blyve.

R. E.

C 7

Ver-

Severall Letters and other things peculiarly relating to Merchandize.

One Friend counfelleth another how to proceed well in merchandizing which he newly begun.

The superscription.

To Mr. B. L. Merchant in Amsterdam.

M*Y dear Friend B. L. having heard that you have begun to trade for your self, and that you have taken upon you so great and weighty a calling as a Merchant adventurer, I have thought myself bound as a professed Friend of yours, to congratulate you in your state, and to give you the best advice I can for your better managing of your affairs. First therefore let me advise you, not to be too hasty to be rich, for Salomon sayth, he that hasteth to be rich shall suddainly come to poverty. Be sure, in the first place, that you fear God, and serve him instantly night and day, and let not your cares for this life hinder you of doing any part of your duty*

Verscheide Brieven en andere saaken, bysonderlyk raakende 't stuk van Koopmanschap.

Een Vriend geeft den anderen raad, hoe hy in synen handel, dien hy eerst begonnen heeft, welvoort sal varen.

Het Opschrift.

Aan den Heere B. L. Koopman tot Amsterdam.

M*Yn geliefde Vriend B. L. Gehoort hebbede, dat gy voor u selfs begonnen hebt te handelen, en dat gy soo grooten en gewichtigen beroep aangenomen hebt, een Koopman avonturier te wesen, heb ik my als verbonden geacht, my als U E. vriend uytgevende, in uwen staat te verblyden, en U E. de beste raad te geven, dat my mogelyk is, tot beter uytvoeringe van uwen handel. Laat my U E. dan in 't eerste raaden, dat gy u niet al te seerspoedt om ryk te worden; want Salomon segt, Die sich haastet om ryk te worden, sal met'er haast tot armoede vervallen. Sie ten eersten wel toe, dat gy de vreesse Gods hebt, hem sonder ophouden dag en nacht dienende, en laat ook de sorgen van dit leven u van geen gedeelte der plicht, die gy aan God schuldig zyt, beletten.*

duty to God. Be not too greedy of falling into much business: for great merchandize soon makes a man either rich or poor. Acquaint your self much with the uncertainty or fading condition of outward things, and be strong in faith and hope of eternall life: for Merchants run many hazards, fears, and adventures, and often undergo great losses; and if you have not a foundation laid up for the life to come, you may possibly meet sometimes with such changes here, as may make your heart to quake. Whatsoever you take in hand or do, be sure to deal justly with all men: for ill gotten goods seldom prosper long. Rob not the Prince of his customs; for many times a pound that way gotten costs ten. Trade not in deceitful, unmerchantable, and false wares. Keep just weights, equal ballance, and lawfull measures. Take good notice of all that you receive in, and pay out, in the way of your trade. Keep your Books and Accompts exact and in good order: for therein stands

much

beletten. Wees niet al tegicrig om al te veel te doen te hebben: want groote koophandel veroorzaakt een mensch haast ryk of arm te worden. Van de onsekerheyt en vergankelykheyt van aardsehe dingen sult gy u verseekeren, en sterk in den geloove en hoope van het eeuwige leven wesen: want Kooplieden loopen groote perykelen, vreesen en avonturen, en moeten dikwils groote verliezen dragen: en soo gy dan geen fundament voor het toekomende leven geleyt hebt, waar 't mogelijk dat gy hier al te mets fulke veranderingen soudt ontmoeten, die uw herte souden doen sidderen en beven. Wat gy by der hand neemt of doet, weest verseekert, dat gy alle menschen recht doet: want het beurt selden, dat goederen, met onrecht verkregen, lang voorspoedig zyn. Outroof den Prince van zyn Tollen niet: want een pond, op die maniere gewonnen, kost dikwils wel tien. Handelt niet met bedriegelyke, valsche, of dat geen Koopmans waare is. Houd recht gewicht, gelycke rekening, en wettige maaten. Neem goede acht op al het gene gy in uwen handel ontfangt en uytgeeft. Houd uwe boeken en rekeningen bequaam en in goede order: want daar bestaat de eere van een Koopman grootelyks in. Overzie uwe boeken dikwils; maak dat gy uwen staat wel kent: want door het versuym van dien zyn 'er veelen

niet

*much the credit of a Merchant. Be often per- niet alleenlyk bedorven, maar in groote
 using your Books, acquaint your self with hande vervallen. Waag op eenen tyd niet
 your estate: for many through neglect of thameer, dan soo gy het quaat te verliefen,
 have not owely been undone, but greatly dugy door Godes zegen soudt konnen draagen.
 graced. Adventure no more at any one timMaak dat het geene gy avontuurt, in veele
 than what if you lose you can by God's blessingedeelten zy, op dat soo 't eene quam te ver-
 bear. Make your adventures in many parcelsongelukken, het andere de schade mogelyk
 that if one should fail, the other perhaps masoude konnen helpen draagen. Sie toe met
 help the loss. Take heed with whom you trawien gy handelt, en wien gy vertrouwt.
 de, and whom you trust. Trust no man buVertrouw niemant, of beproef hem eerst. En
 try him first. And seek not without greatracht ook niet sonder groot gebrek van an-
 necessity to be credited of others: for the morderere vertrouwt te worden: want hoe vaster
 you stand on your own feet, the less care angy in uwe eygene schoenen staat, hoe minder
 more honour you have. Be not lightly suretforge, en hoe meerder eere gy sult hebben.
 for any, for many thereby suffer great damaWees voor niemant lichtelyk borge: want
 ge: neither lightly desire any to be surety soveelen lyden daar groote schade door: verfoek
 you: for one good turn will ask another. Whook niemant licht borge voor u te blyven:
 you have once promised be carefull to performwant de eene vriendschap eyscht de andere.
 for Merchants suffer much by not keeping theWees sorgvuldig na te komen dat gy eens
 word. When therefore you have payments belooft hebt: want Kooplieden lyden groote
 make provide for them in time, have the sum amschade, doordien sy haar woord niet hou-
 days continually in remembrance. Rolie on den. Daarom wanneer gy eenige betaalinge
 other man to the last for your own paymentste doen hebt, versorg het in tyds: de som-
 for so you may be deceived and crack your owmen en vervaldagen altyd in uw gedachten heb-
 credit. Be as carefull as may be not to tradbende. Verlaat u tot op het leff op niemant
 above the compass of your stock. Leave no wegens u betalinge: want daar door soud gy
 your busines too much to others, but harkonnen bedrogen worden, en uw eygen geloof
 a conbreken. Wees so sorgvuldig als 't mogelyk is,
 boven de strek van uw vermogen niet te han-
 delen. Laat uwe dingen niet te veel op anderen
 staan:*

much the credit of a Merchant. Be often perusing your Books, acquaint your self with your estate: for many through neglect of that have not onely been undone, but greatly disgraced. Adventure no more at any one time than what if you lose you can by God's blessing bear. Make your adventures in many parcels, that if one should fail, the other perhaps may help the loss. Take heed with whom you trade, and whom you trust. Trust no man but try him first. And seek not without great necessity to be credited of others: for the more you stand on your own feet, the less care and more honour you have. Be not lightly surety for any, for many thereby suffer great damage: neither lightly desire any to be surety for you: for one good turn will ask another. What you have once promised be carefull to perform: for Merchants suffer much by not keeping their word. When therefore you have payments to make, provide for them in time, have the sum and days continually in remembrance. Relie on no other man to the last for your own payments; for so you may be deceived and crack your own credit. Be as carefull as may be not to trade above the compass of your stock. Leave not your busines too much to others, but have
a con-

niet alleenlyk bedorven, maar in groote schade vervallen. Waag op eenen tyd niet meer, dan soo gy het quaamt te verliezen, gy door Godes zegen soudt kunnen draagen. Maak dat het geene gy avontuurt, in veele gedeelten zy, op dat soo 't eene quam te verongelukken, het andere de schade mogelyk soude kunnen helpen draagen. Sie toe met wien gy handelt, en wien gy vertrouwt. Vertrouw niemant, of beproef hem eerst. En tracht ook niet sonder groot gebrek van andere vertrouwt te worden: want hoe vaster gy in uwe eygene schoenen staat, hoe minder forse, en hoe meerder eere gy sult hebben. Wees voor niemant lichtelyk borge: want veelen lyden daar groote schade door: verfoek ook niemant licht borge voor u te blyven: want de eene vriendschap eyfcht de andere. Wees sorgvuldig na te komen dat gy eens beloofd hebt: want Koopliden lyden groote schade, doordien sy haar woord niet houden. Daarom wanneer gy eenige betaalinge te doen hebt, versorg het in tyds: de sommen en vervaldagen altyd in uw gedachten hebbende. Verlaat u tot op het leest op niemant wegens u betalinge: want daar door soud gy kunnen bedrogen worden, en uw eygen geloof breeken. Wees so sorgvuldig als 't mogelyk is, boven de streek van uw vermogen niet te handelen. Laat uwe dingen niet te veel op anderen staan:

a continuall oversight of it your self. Live not in fashion either above your rank, or too much inferior to it: but keep in a middle way, so as your conscience may not be wounded if you should fail. Love more your honour than riches. Seek not to be credited for all that you can: When you have gained, praise God and remember the poor. Be not prodigal, for that is wasting; nor yet niggardly, for that is base. Keep still a noble and generous mind guided by a good understanding. Shun by all means evil company, and among other things take heed of horses, wine, and women, which have been the overthrow of many young Merchants. Have a certain time ordinarily of being at home, and miss no man if it be possible at time appointed. Frequent the Exchange and meeting places of Merchants: for absence makes a man sometimes suspected. If you deal for others, do for them as for your self: you thereby gain friends and reputation. Be sure your advise be good, or have it altered, and when it is right, follow it punctually. Reckon often with your Masters or Chapmen, for short reckoning makes long friends.

staan: maar hebt 'er self een gestadig oog dan op. Gaa in uwen dracht, noch boven uwen staat, noch al te veel onder uwen staat: maar houd u in den middel-weg: op dat uwe conscientie niet gequetst worde, indien gy quaamt te faillceeren. Heb uw eere liever dan rykdom. Tracht niet voor soo veel vertrouwt te worden als gy kont. Als gy winst gedaan hebt, loof God, en gedenk den armen. Wees niet overdaadig: want dat is verachtting, noch te gierig; want dat is verachtlyk. Houd altydt een edel en doorluchtig gemoed, door een goed verstand geleyd zynde. Schuw voor alle dingen quaad gefelschap, en onder andere dingen wacht u voor paerden, wyn en vrouwen; dewelke yeele jonge Kooplieden bedorven hebben. Stel een seekeren tyt om gemeenelyk t'huys te wesen, en soo 't mogelyk is, set niemand te leur op gefette tyden. Verkeer op de Beurfe en andere plaatsen, daar Kooplieden by een komen: want af-wesen veroorsaakt somtyds dat een mensch in twyffel getrokken word. Soo gy voor anderen handelt, doet voor haar als voor u selven: daar door verkrygt gy vrienden en een goeden naam. Weest verseekert, dat uw advys goet is, of laat het verandert worden: en wanneer 't recht is, kom het sonder missen na. Reeken dikwils af met u Meesters of Koopluyden: want korte reekeningen ver-
oor-

friends. There are many other things doubtless, which are needfull to be taken care of, which are not possible for me to think on: but time and experience will teach you them. And think it not strange if you learn something by shame and loss: for things so learned usually are best remembered. So hoping that my advise to you herein shall not be altogether cast off, I leave you to God, and rest,

Your faithfull Friend
D. C.

S*r,*
It may perhaps yield you content to understand, that within a few days severall Merchandizes are come into this City, which a while since you desired to have: You do undoubtedly well know what they be. Write me then if you have inclination thereto: and also how much: but do it without delay, because I do very well know, that men shall have all things cheaper in the beginning than in the sequel (or following part) of the sale, which men shall make thereof. As to the Merchandize which you last offerd me, I have (consulted) laid it over, that I shall not find my Account (or get what I aim'd at) therein: but I inform you of
Mr.

oorfaaken lange vriendschap. Daar zyn ongetwyffelt veele andere dingen, die noodig zyn waargenomen te worden, die my onmogelyk zyn te bedenken; maar tyd en ervarenheyt sullen u die wel leeren. En denk het niet vreemt te wesen, dat gy iets door schande en schade leert: want dingen, op die wyse geleert, werden best onthouden. Dus hoopende, dat myn raad aan U E. in desen, in 't geheel niet verworpen sal worden, be- veel ik U E. den Heere, en blyve

Uw getrouwe Vriend
D. B.

M*yn Heer.*
Gy sult misschien vernoegt zyn van te verstaan, dat sedert eenige dagen in dese Stad verscheyde Koopmanschappen gekomen zyn, die gy over eenigen tyd wenschte te hebben. Gy weet sonder twyffel wat die zyn. Schryf my dan, soo gy daar toe genegen zyt, en ook hoe veel; maar doe dat sonder uytstel, om dat ik seer wel weet, dat men alles beter koop hebben sal in het begin, dan in 't vervolg van 't verkoopen, dat men daar van sal doen. Wat belangt de Koopmanschap, die gy my laatst aanbodt, ik heb overleyd, dat ik daar by myn reekening niet sal vinden; maar ik wyse U E. aan *Myn Heer N.* die my betuygt heeft

Mr. N. who hath confefsed to me, that he wifhed to have the fame, in cafe you will exchange with him for other goods which he hath, which do vend very well. Here you fee all that at prefent I have to fay; I befecch you to answer with the firft, and always to be affur'd of my Friendfhip.

Sir,
Your moft humble and moft obedient Servant.

For Mr. J. F. in Genoua.

Sir,
Thefe ferve for answer of your acceptable (Letter) of the 21st past; that I have well received the fmall cheft with 22² Pieces of filk Taffety number'd and mark'd S. S. No. 5. As foon as I fhall have opened the fame, the vertue and quality thereof fhall be advis'd you: I fhall omit no buyers; yet being the prefent heavy warr makes great fcarcity of money, I believe I fhall be forc'd to ftay a longer time before I fhall be able to do any good with the fame; but you fhall be advis'd of the fuccefs.

The two Bills of exchange charged upon Mr. B. L. of 5000 doll., of which you have communicated the Acceptance, are written off to me in due time: for which I have credited you
in

heeft, dat hy defelve wenfchte te hebben, in geval gy een ruyling met hem wilt doen voor andere dingen, die hy heeft, die feer wel verkocht worden. Sie nier alles wat ik u tegenwoordig te feggen heb. Ik bid u met den eerften te antwoorden, en altyd van myne Vriendfchap verfeekert te zyn. Ik ben

Myn Heer,

Uw ootmoedige en onderdanige Dienaar.

Aan de Heer J. F. in Genua.

M^{yn} Heer,
In antwoord van UE. aangename van den 21. paffato dient defen, dat het kasje met 22² Ps. Armozyne, genommert en gemerkt S. S. No. 5. wel hebbe ontfangen; foo dra de felve fal geopent hebben, wert UE. de deugd en qualiteyt geadvifeert, en fal geen Koopers verfuymen. Doch alfoo de tegenwoordige zwaare Oorlog groote fchaarsheyd van geld maakt, foo vertrouw noch al langen tyd fal moeten wachten eer de felve fal konnen beneficeeren; 't fucces werd UE. geadvifeert. De twee Wiffel-brieven ten lafte van M^{yn}fr. B. L. van 5000 Daald. waar van UE. de acceptatie hebbe gecommuniceert, zyn de acceptatie hebbe gecommuniceert, zyn my ter behoortlyken tyd in Banco afgefchreven,
D
waar

74 Engelsche en Nederduytsche

in your Reckoning courant for guilders 1301 : 4 : 8. with the agio of Bank money at 4½ per cent : wherefore please to make me debtor, that we may agree in oze. Further, in trading is no aliation; I refer to the enclosed Price-courant; if you see any profit therein, I am ready to concurr with you; wherewith, asier cordial salutations, I recommend you to God in mercy.

Amsterdam Feb: the 15. 1705.

To Mr. P. C. in Milain.

Sir, *The above is copy of my last; since which I have been without any of your acceptable Letters; wherefore they will come the sooner: I will not doubt but you shall have had effected the orders for the buying in of the chest of gold thread, which being done, please not to fail to send it me over with the very first; being there is a great longing for it, and the sum thereof you may please to draw over Lyons with order on Paris upon Mr. N. N. where I have given the requisite orders for the honouring of your Bills.*

Th

B R I E V E N.

75

waar van UE. op sijn reekening courant hebbe gecrediteert voor guldens 1301 : 4 : 8. met de agio van Bankgeld *a* 4½ per cento, waar voor my gelief te debiteeren om accoord te konnen zyn. Vorders is in Negotie geen verandering, my refereerende aan d'ingesloote Prys-Courant, UE. eenig profyt daar in fiende, ben bereyd met UE. aan te gaan, waar mede na cordiaale groetenis God in genade bevoolen.

T. P.

*In Amsterdam, den 15.
February, 1705.*

Aan de Heer P. C. in Milain.

M^{*yn*} Heer, 't Bovenstaande is Copia van myn laatste, 't sedert bevindt my sonder UE. aangename Brieven, dat dies te korter sal zyn: ik wil niet twyffelen of UE. sal de ordres tot den inkoop van het kasje Gouddraat ge-effectueert hebben, 't welk geschied zynde, gelieft niet te manqueeren, om my op het alderpoedigste over te senden, alsoo daar groot verlangen na is, en 't beloop daar van kan UE. sich prevalleeren te trekken over *Lions*, met ordre op *Parys* in *Sr. N. N.* alwaar de nodige ordres gegeven hebbe om UE. Brieven te honoreren.

D 2

't Pro-

The Provant of my clot which is sold, that will now in a few time be due, please to bestow in a Bale of silk, ½ Tram and half organfin, at the price you last advised.

I will hope that you shall have sold the Russia Leather; if not, I desire you let no occasion be neglected.

Your orders concerning the buying in of 10 Bales of Pepper, I have not yet been able to effect; the same, contrary to all mens opinions, went higher in the Company's sale in the respective Chambers of these Lands, than was thought: but I believe that wit in 3 or 4 weeks the same shall be to be had at the limited price; wherein I shall let no opportunity slip.

The Convoy to Cadix, Leghorn and Smirna is granted against ultimo Junii: if you have any thing to command, I shall observe the same most diligently. Further it is in trading as you may see by the enclosed Price conrant; which I refer my self; wherewith &c.

G. S.

Amsterdam March the 12. 1705.

Lon

't Provenū van myn verkofte Lakens, dat nu met den eersten staat te vervallen, geliefte te besteeden in een Baaltje Zyde, ½ Tram, en half Organfin, ten pryse als UE. laatst hebbe geadviseert.

De Juchten wil vertrouwen dat UE. sal verkofst hebben, soo niet, verfoeke geen occasie voorby te laten gaan.

De ordres nopende den Inkoop van 10 Balen Peper hebbe voor als noch niet kunnen effectueeren, alsoo (tegen alle opinie) de seive by de Compagnie in de respectieve Kameren van dese Landen hooger zyn geloozen als men gegift hadde; maar vertrouwe na verloop van 3 a 4 wecken noch tot de gelimiteerde prys sal kunnen geraaken, daar in geen gelegenheyt sal laten voorby gaan.

't Convoy op Cadix, Livorno en Smirna is toegestaan tegens ultimo Junij, soo UE iets heert te commandeeren, sal deselve op het aldernaerstigste observeeren. Vorder in Negocie als by de ingesloote Prys Conrant sal kunnen sien, waar aan my refereere: waar mede &c.

G. S.

In Amsterdam, den 12. Maart, 1705.

D 3

Lon

The Provant of my clot which I sold, that will now in a short time be due, please to bestow in a Bale of silk, 3/4 Tram and half organfin, at the price you last advised.

I will hope that you shall have sold the Russia Leather; if not, I desire you let no occasion be neglected.

Your orders concerning the buying in of 10 Bales of Pepper, I have not yet been able to effect; the same, contrary to all mens opinions, went higher in the Company's sale in the respective Chambers of these Lands, than was thought: but I believe that wit in 3 or 4 weeks the same shall be to be had at the limited price; wherein I shall let no opportunity slip.

The Convoy to Cadix, Leghorn and Smirna is granted against ultimo Junii: if you have any thing to command, I shall observe the same most diligently. Further it is in trading as you may see by the enclosed Price-courant; to which I refer my self; wherewith &c.

G. S.

Amsterdam March the 12. 1705.

Lon-

't Provenu van myn verkofte Lakens, dat nu met den eerften staat te vervallen, gelieft te befteden in een Baaltje Zyde, 1/4 Tram, en half Organfin, ten pryfe als UE. laatt hebbe geadvileert.

De Juchten wil vertrouwen dat UE. fal verkofst hebben, soo niet, verfoeke geen occasie voorby te laten gaan.

De ordres nopende den Inkoop van 10 Balen Peper hebbe voor als noch niet kunnen effectueeren, alsoo (tegen alle opinie) de seive by de Compagnie in de respective Kameren van dese Landen hooger zyn gelooopen als men gegilt hadde; maar vertrouwte na verloop van 3 a 4 wecken noch tot de gelimiteerde prys fal kunnen geraiken, daar in geen gelegenheyt fal laten voorby gaan

't Convoy op Cadix, Livorno en Smirna is toegestaan tegens ultimo Juny, soo UE iets heeft te commandeeren, fal deselve op het aldernaertligte observeeren. Vorder in Negocie als by de ingesloote Prys Courant fal kunnen sien, waar aan my refereere: waar mede &c.

G. S.

In Amsterdam, den 12. Maart, 1705.

D 3

Lon-

London, Octob. 17. 1705.

Sir, *Having finished my seven years Apprentiship, I am now entering into the world for employment for my self, and knowing my Trade depends upon acquaintance, I make bold to renew former friendship with you; hoping, if it lies in your power, to do me any kindness therein, you will (for the love you bear to me) do your utmost to help me, and what you shall do therein shall be acceptable to*

Your Servant to command

A. Q.

BILLS OF EXCHANGE.

Exon the 1. December, 1705. for 300 pounds Sterling at 35. Shilling and 6 pen. Flemish.

A double usance pay this my first Bill of Exchange to Mr. D. C. or order, three hundred pounds Sterling at thirty five Shillings six pence Flemish for the value of Mr. J. B. and place it to my account as per advice from

Your Friend

P. P.

To Mr. H. A. Merchant
in Amsterdam.

Am-

London, ady des 17. October 1705.

Mijn Heer,
Myn seven-jarigen dienst volevndigt hebbende, ben nu beginnende in de Werelt Negotie te doen voor my selven; en wetende dat myn Neeringe veel op kennisse steunt, soo neme de stoutigheyt myn voorige vriendschap met UE. te vernieuwen, verhopende, indien het in UE. macht is, my eenige vriendschap daar in te bewylen, dat UE. uw uytterste doen sult, (om de liefde, die UE. my toedraagt) om my te helpen, en het gene UE. daar in doen sult, sal aangenaam zyn aan UE. dienstwillige Dienaar

A. Q.

WISSEL-BRIEVEN.

Exon ady 1. December 1705. voor 300 pond Sterlings a 35 Schellingen en 6 groot Vlaams.

Op dubbel usf betaalt desen mynen eersten Wissel-brief aan de Heer D. C. ofte orde-re, drie hondert ponden Steerlings, a vyf en dertig Schellingen, en ses groot Vlaams. de waarde van de Heer J. B. en stelt het op myn reekening als per advys,

UE. Vriend

P. P.

Aan myn Heer A. H. Koopman
in Amsterdam.

D 4

Am.

Amsterdam May the 20. 1705. £ 100
Sterlings at 10 days Sigt.

AT ten days Sigt pay this my first Bill of Exchange unto Mr. A. B. or order one Hundred pound Sterling, value Mr. C. D. and Compagnie, and put to my account as per advice from

Your Friend and Servant
D. E.

To Mr. A. B. Merchant
in London.

Amsterdam the 2. May, 1705. £ 150
Sterlings at 2 ufo.

AT two usance Pay this my first Bill of Exchange unto Mr. E. B. or order one Hundred pound Sterling, value of the same as per advice from

Your Friend and Servant
H. A.

To Mr. A. H. Merchant
in London.

Am-

Amsterdam 20 May, 1705. £ 100 Sterlings
a. 10 dagen Sigt.

ATien dagen Sigt Betaalt deese myne Primo, (of eerste) Wissel-Brief, aan de Heer A. B. of ordre, hondert ponden sterlings, de waarde ontfangen van de Heeren C. D. en Compagnie, en stelt op rekening als per advys van

UE. dienstwillige Dienaar
D. E.

Myn Heer A. B. Koopman
tot London.

Amsterdam 2 May, 1705. £ 150 Sterlings
a 2. Ufo.

NA twee maanden Betaalt deese myne eerste Wissel Brief. aan de Heer E. B. of ordre, hondert ponden Sterling, de waarde van dezelve, als per advys van

UE dienstwillige Dienaar
H. A.

De Heer A. H. Koopman
tot Londen.

D 5

Am-

Amsterdam May the 2. 1705. £ 150
Sterlings 2 ufo.

AT two usance pay this my Second Bill of Exchange (my first not payed) unto Mr. E. B. or order one hundred and fifty pound Sterling, value of the same as per advice from

Your Friend and Servant
H. A.

To Mr. A. H. Merchant
in London.

London 17. April, 1705. £ 100 Sterling
at 2 ufo at 34 § 5 §

AT two usance pay this my first Bill of Exchange to Mr. G. S. or order one hundred pound Sterling, at thirty four Sbillings and five pence Flemmish per pound Sterling, value received of him and place it to account as per advice from

Your Friend and Servant
R. H.

To Mr. J. D. O. Merchant
in Amsterdam.

An

Amsterdam 2. May, 1705. £ 150 Ster-
lings 2 ufo.

NA twee maanden Betaalt deese myne tweede Wissel-Brief (myn eerste niet betaalt zynde) aan de Heer E. B. of ordre een Honderd pond Sterlings, de waarde van de zelve als per advys van

UE. dienstwillige Dienaar
H. A.

De Heer A. H. Koopman
tot London.

London 17. April, 1705. £ 100 Sterlings a 2
ufo tot 34 § 5 §.

NA twee maanden Betaalt deese myne eerste Wissel-Brief aan de Heer G. S. of ordre een Honderd pond Sterlings, tot vier en dertig Scheellingen en vijf grooren Vlaams per pond, de waarde ontfangen van de zelve en stelt op Rekening als per advys van

UE. dienstwillige Dienaar
R. H.

De Heer J. D. O. Koopman
tot Amsterdam.

D 6

Een

An Assignation.

MR. O. N. be pleased to pay to Mr. D. H. or to the bearer (shewei) hercos, eight hundred and fifty guilders. and it will be as satisfactory as pay'd to my self. (or, and it will prove to you good payment against me.)

J. W.

In Middelburg, the 6.
June, 1705.

A Bill of loading (*Connossement*) after the Dutch manner.

SHipped by the grace of God in good order, and well conditioned, by Robert Merchant, in and upon the good Ship, called the Palm-Tree, whereof is Master under God for this present voyage William Goodman, and now riding at anchor in the Mase by Rotterdam, and by God's grace bound for Roan, to wit, M: W: ten Bales of Russia Leather, being marked and numbred as in the margin. and are to be delivered in the like good order, and well conditioned at the aforesaid Port of Roan (the danger of the Seas onely excepted) unto John Liever or
to

Een Assignatie.

SR. O. N. U E. gelieve aan Sr. D. H. ofte aan toonder deses te betalen acht hondert en vyftig guldens, ende het sal U E. tegens my voor goede betaalinge verstreken.

J. W.

In Middelburg, den 6.
Jany, 1705.

Een Connossement (A Bill of Loading) na de Engelsche manier.

IK Willem Goetman van Dordrecht, Schipper naast God van myn Schip, genaamt *De Palm-Blom*, als nu ter tyd gereed leggende in de *Maas* by *Rotterdam*, om met den eersten goeden wint, die God verleenen zal, te zeylen na *Rouaan*, alwaar myn rechte ontloadinge zyn sal, oirkonde ende bekeune dat ik ontfangen hebbe onder den Overloop van myn voorsz. Schip van u *Robbert Koopman*, te weten: *M. W.* tien Baalen Juchten, al droog ende wel geconditioneert. ende gemerkt met dit voorstaande merk. Al het welke ik be-loove te leveren (indien my Godt behouden reyse verleent) met myn voorn. Schip tot *Rouaan* voorsz. aan den eersame *Joannes Liever*;
D 7

86 Engelse en Nederduytsche

to his assigns, he or they paying freight for the said goods five and twenty Hollands guilders, with primage and avarage accustomed. In witness whereof the Master or Purser of the said Ship hath affirmed to three Bills of Lading, all of this tenor and date, the one of which three Bills bring accomplished, the other two to stand void. And so God send the good Ship to her desired Port in safety. Amen. Dated in Rotterdam the 20. day of October, 1705.
 William Goetman.

A Dutch Bond or Obligation for money.

I Underwriten do acknowledge by these, really to be indebted to Mr. H. Q. the sum of eight hundred guilders, for ready money to my content received, by me R. V. which said sum of eight hundred guilders I do promise to pay to him or the Shewer hereof without charges or damages at the end of twelve months, precisely after the date hereof with the Interest of the same, according to four and a fourth part per cent in the year; untill the full payment. Hereto bin.

BRIEVEN.

87

ver, ofte aan sijnen Facteur ofte Gedeputeerden, mits my betalende voor myn Vracht van dit voorz. Goed vyf-en-twintig guldens Hollands gelt, ende de averye nade usantien van der Zee. Ende om dit te voldoen dat voorz. is, soo verbinde ik my selven ende alle myn goet, ende myn voorz. Schip met alle sijn toebehooren. In kennisse der waarheyt, soo hebbe ik drie Connossementen hier af onderteekent met mynen name, of myn Schryver van mynent wegen, al van eener inhoudt, het eene voldaan, de andere van geener waerde. Geschreven in Rotterdam, den 20. dag van October, 1705.

Wiliem Goetman.

Een Duytse Obligatie voor Geld.

IK ondergeschreven bekenne mits deesen deugdelyk schuldig te wesen aan den Heer H. Q. de somme van acht honderd gulden voor contant geld, by my R. V. tot myn genoegen ontfangen, welke voorn. somme van acht hondert gulden ik aan hem ofte Toonder deses beloove kost en schadeloos te betalen over twaalf Maanden, naar dato deses precys, met den Interest van dien, tegens vier en een quart per cento in 't jaar; tot de effectueele betaalinge toe. Hier vooren verbindende

88 Engelfche en Nederduytfche

binding my person and all my goods, none excepted, setting the same open to the power of all Judges and Laws: In witness of the truth whereof I have signed the same with my own hand. Actum in Amsterdam the 3 of November, in the year 1705.

R. V.

A clearing of an Accompt.

THis day the tenth of November 1705. have we V. L. and B. H. friendly agreed together, and have reckoned from the beginning to the end for certain disbursed moneys, and other things, which I V. L. demanded and he remained indebted to me by the end of the Accompt for the sum of 194. guilders, which I acknowledge to have received; and herewith all our Reckonings are dead and annihilated, and all that was standing out between us satisfied. Acted in Amsterdam in the house of A. M. in presence of A. B. and N. L. as witnesses, the 10. of November, 1705.

V. L. B. H.

The

B R I E V E N. 89

dende myn persoon ende alle myne goederen, geen uytgefondert, stellende deselve tot bedwang van alle Rechteren en rechten. In kennisse der waarheyt dit met myn eygen hand onderteekent. Actum in *Amstelredam* den 3. November, 1705.

R. V.

Een Af-rekening.

OP huyden den tienden November 1705. zyn wy V. L. ende B. H. minnelyk overeen gekomen, ende hebben van alles afgerekent voor verschoote penningen, en andere dingen, die ik V. L. was eyschende, en hy my tot slot van reekeninge schuldig bleef, voor de somme van 194 guldens, welke somme ik bekenne ontfingen te hebben; ende hier mede zyn alle onse reekeningen dood ende teniet, ende alles, wat wy met malkanderen hadden uytstaen, voldaan. Aldus gedaan binnen Amsterdam, ten huysse van A. M. in de tegenwoordigheyt van A. B. ende N. L. als Getuygen, den 10. November, 1705.

V. L. B. H.

De

*Holy; six dayes shall
thou labour, and do all
thy work, but the se-
venth day is the Sab-
bath of the Lord thy
God, (then) thou shalt
not do any work, thou
nor thy Son, nor thy
Daughter, nor thy
Man-servant, nor thy
Maid-servant, nor thy
Cattle, nor thy Stranger
that is within thy Ga-
tes: for in six dayes the
Lord made Heaven
and Earth, the Sea,
and all that in them is,
and he rested the se-
venth day, wherefore
the Lord blessed the
Sabbath-day, and hal-
lowed it.*

The fifth Command-
ment.

*Honour thy Father,
and thy Mother; that
thy dayes may be long*

heyligen; ses dag n
sult gy arbeeyden, en al
uw werk doen, maar
de sevende dag is de
Sabbath des Heeren
uwes Gods, dan en
sult gy geen werk
doen, gy, noch uw
Zone, noch uwe
Dochter, noch uw
Dienst-knecht, noch
uwe Dienstmaagd,
noch uw Vee, noch
uwe Vreemdeling, die
in uwe Poorten is;
want in ses dagen
heeft de Heere den
Hemel ende de Aar-
de gemaakt, de Zee,
ende alles wat daar in
is, ende hy rustede ten
sevenden dage; daar-
om zegende de Heere
den Sabbath dag, ende
heyligde den selven.

Dat vyfde Gebod.

Eert uwen Vader,
ende uwe Moeder; op
dat uwe dagen ver-
upon

*upon the Land, which
the Lord thy God gi-
veth thee.*

The sixth Command-
ment.

Thou shalt not Kill.

The seventh Com-
mandment.

*Thou shalt not com-
mit Adultery.*

The eight Command-
ment.

Thou shalt not steal.

The ninth Command-
ment.

*Thou shalt not bear
false witness against
thy neighbour.*

The tenth Command-
ment.

*Thou shalt not co-
vet thy neighbour's
House, thou shalt not
covet thy neighbour's
Wife, nor his Man-ser-
vant, nor his Maid-
servant, nor his Ox,*

langt worden in den
Lande, dat u de Hee-
re uw God geeft.

Dat sesde Gebod.

Gy en sult niet
Dood-slaan.

Dat sevende Gebod.

Gy en sult niet
Echtbreken.

Dat achtste Gebod.

Gy en sult niet stee-
len.

Dat negende Gebod.

Gy en sult geen
valsche getuygenisse
spreken tegen uwen
naasten.

Dat tiende Gebod.

Gy en sult niet be-
geeren uwes naasten
Huys, gy en sult niet
begeeren uwes nae-
sten Wyf, noch synen
Dienst-knecht, noch
syne Dienst-maagd,

nor his As, nor any thing that is thy neighbour's.

The H. Prayer, written in *Mat. h. 6.* which the Lord *Jesus Christ* taught his Disciples, for to pray thus.

Our Father, which art in heaven, hallowed be thy Name, thy Kingdom come, thy will be done, as in Heaven (so) likewise upon the Earth: give us this day our dayly bread, and forgive us our debts even as we forgive our debtors: And lead us not into temptation, but deliver us from evil: for thine is the Kingdom, and the power, and the glory, for ever. Amen.

noch synen Otte, noch synen Efel, noch iets dat uwes naasten is.

*Het II. Gebed, gescreven in *Matth. 6.* dat de Heere *Jesus Christus* synen Discipelen geleert heeft, om aldus te bidden.*

Onse Vader, die in de Hemelen [zyt] uwen Naam werde geheyligt, uw Koningryke kome, uwe wille geschiede, gelyk in den Hemel, [als] ook op der Aerde: ons dagelyks brood geeft ons heden, ende vergeeft ons onse schulden, gelyk ook wy vergeven onse schuldenaren: Ende en leyd ons niet in verfoeking, maar verlost ons van den boosen: want uwe is het Koningryke, ende de kracht, ende de

The

heerlykheyd in der eeuwigneyd, *Amen.*

The Creed.

I Believe in God the Father, the Almighty maker (or Creator) of Heaven and Earth; and in Jesus Christ his Only Son, our Lord, which was conceived by the Holy Ghost, born of the Virgin Mary, suffered under Pontius Pilate, was crucified, dead, and buried, and descended into Hell.

That is: continued in the state of the Dead, and under the power of death till the third day.

The third day he rose again from the dead, he ascended into Heaven, and sitteth on the right hand of

Het Geloof.

*I K geloof in God den Vader, den Almachtigen Schepper des Hemels ende der Aarde; Ende in *Jesus Christus*, synen Eenig-geboren Zoon, onsen Heere, die ontfangen is van den Heyligen Geest, geboren uyt de Maagd *Maria*, die geleeden heeft onder *Pontius Pilatus*; is gekruyst, gestorven, ende begraven, neder gedaald ter Hellen.*

Dat is: bleef in den stand der Dooden, ende onder de magt des doods, tot op den derden dag.

Ten derden dage wederom opgestaan van den dooden, opgevaren ten Hemel, en sit ter rechterhand Gods

God

God the Father Almighty, from thence he shall come to judge the living, and the dead.

I believe in the Holy Ghost: I believe an Holy Catholick Christian Church, the communion of Saints, the forgiveness of sins, the resurrection of the body and the life everlasting, Amen.

des Almachtigen Vaders, van daar hy komen sal om te oordeelen de leevende, ende de dooden.

Ik geloof in den Heyligen Geest: Ik geloof een Heyligealgemeyne Chruttelyke Kerk, gemeynschap der Heyligen, vergevinge der sonden, opstanding des vleeschs, ende een eeuwige leeven, Amen.

Familiar Phrases.

Phrases between a Governess and a young Gentlewoman.

I am very sleepy.
Let me sleep.
Do you sleep?
Are you in bed still?
Awake.
You sleep too much.
You are very sleepy.

Rise quickly.

Why will you not make haste?
Are you up?
Is your sister up?
Take care; You will catch cold.
Blow your nose.
Put on my Cloths.

Dress my head.
Take that clean

Fa-

sist.

Gemeene Spreekwyzzen.

Spreekwyzzen tusschen een Gouvernante, en een Jonge Juffer.

IK ben zeer slaaperig.
Laat my slaapen.
Slaapt gy?
Bent gy nog te bed?
Ontwaakt.
Gy slaapt al te veel.
Gy bent zeer slaaperig.

Staa met der haast op.

Waarom wilt gy u niet haasten?
Zyt gy al op?
Is uw Zutter al op?
Draag zorg, gy zult koude vatten.
Snuyt uw neus.
Doec myre kleederen aan.

Zet myn kap.
Neem dat schoon hemd.

E Wash

<i>Wash your hands.</i>	Wasch uw handen.
<i>Comb my head.</i>	Kem myn hoofd.
<i>Lace me.</i>	Ryg my.
<i>Help me.</i>	Help my.
<i>Have you done?</i>	Hebt gy gedaan?
<i>Say now your prayer.</i>	Zeg nu uw gebed.
<i>Begin again.</i>	Begin op nieuws.
<i>Where is your Prayer-Book?</i>	Waar is uw gebede-boek?
<i>Fetch your Bible.</i>	Haal uw Bybel.
<i>Read a Chapter.</i>	Lees een Kapittel.
<i>Read softly.</i>	Lees zachtjes.
<i>Spell that word.</i>	Spel dat woord.
<i>You do not read well.</i>	Gy leest niet wel.
<i>You read too fast.</i>	Gy leest al te rad.
<i>You learn nothing.</i>	Gy leert niets.
<i>You observe nothing.</i>	Gy let nergens op.
<i>You do not study.</i>	Gy bevllytigt u niet.
<i>You are idle.</i>	Gy zyt luy.
<i>You do not know your lesson.</i>	Gy kent uw les niet.
<i>There is your lesson.</i>	Daar is uw les.
<i>Why do you speak English to me?</i>	Waarom spreekt gy Engels tegens my.
<i>Speak always Dutch.</i>	Spreek altyt Duyts.
<i>Will you eat your breakfast?</i>	Wilt gy ontbyten?
<i>What will you have for your breakfast?</i>	Wat wilt gy tot uw ontbyt hebben?
<i>Take your work.</i>	Nem uw Werk.

Say

<i>Say what you will h.w.e.</i>	Zeg wat gy hebben wilt.
<i>Show me your work. That is not well. You make mouths.</i>	Toon my uw werk. Dat is niet wel. Gy trekt uw mond scheef.
<i>It is dinner time.</i>	't Is tyd om 't Mid- dagmaal te houden.
<i>Leave your work.</i>	Laat uw Werk staan.
<i>Sit at Table. Sit you down.</i>	Zit aan de Tafel. Zit neer.
<i>Put your Napkin before you.</i>	Doe uw Servét voor.
<i>Where is your knife? Bless the Table.</i>	Waar is uw Mes? Zegen de Tafel (of bid.)
<i>Eat some potage. Eat some.</i>	Eet wat Warmoes. Eet 'er wat van.
<i>Will you have some mutton?</i>	Wilt gy wat Schaa- penvlees hebben?
<i>Will you have fat or lean?</i>	Wilt gy vet of ma- ger hebben?
<i>Do you love fat? Will you have some of that?</i>	Eet gy gaern vet? Wilt gy daar wat van hebben?
<i>Do you love sauce?</i>	Houd gy wel van saus?
<i>Tell me what you love.</i>	Zeg my wat gy graag eet.

E 2

Eat

<i>Eat.</i>	Eet.
<i>You do not eat.</i>	Gy eet niet.
<i>Will you have a bone?</i>	Wilt gy een been hebben?
<i>There is the wing of a Pullet.</i>	Daar is een voor- bout van een Kuyken.
<i>Eat bread with your meat.</i>	Eet brood tot uw kost, (of vleesch.)
<i>You do not eat bread with your meat.</i>	Gy eet geen brood tot uw kost.
<i>Have you drunk?</i>	Hebt gy gedronken.
<i>Call for some drink.</i>	Eysch drinken.
<i>Is this meat good?</i>	Is deese spys goed?
<i>Will you have any more of it?</i>	Wilt gy'er ook nog wat van hebben?
<i>Have you eaten enough?</i>	Hebt gy genoeg ge- geeten?
<i>Have you dined well?</i>	Hebt gy een goed Midtagmaal gedaan?
<i>Do you love cheese?</i>	Houdt gy wel van Kaas?
<i>Give grace.</i>	Dank nu.
<i>Go to play.</i>	Ga speelen.
<i>You must make this up again.</i>	Gy moet dit weer verdoen.
<i>Have you a good needle?</i>	Hebt gy een goede Naald?
<i>Have you got some thread?</i>	Hebt gy garen ge- kreegen?
<i>Go to dance.</i>	Gaa dansen.

Have

<i>Have you danced?</i>	Hebt gy gedaant?
<i>Exercise your self.</i>	Oefen u zelven.
<i>Dance a Courant.</i>	Dans een Courant.
<i>You do not dance well.</i>	Gy dant niet wel.
<i>Stand right.</i>	Staa recht over end.
<i>Raise up your head.</i>	Houd uw Hoofd recht op.
<i>Do the reverence.</i>	Doe uw eerbiedig- heyd.
<i>Look upon me.</i>	Zie my aan.
<i>Is your Master gone?</i>	Is uw Meester heen gegaan?
<i>Have you done al- ready?</i>	Hebt gy alreede ge- daan?
<i>Go to sing.</i>	Gaa zingen.
<i>Carry your book with you.</i>	Neem uw boek met u.
<i>Come to work again when you have done.</i>	Kom weer te werk als gy gedaan hebt.
<i>Have you sung?</i>	Hebt gy gezongen?
<i>Have you a new les- son?</i>	Hebt gy een nieu- we Lesse.
<i>You do not sing well.</i>	Gy zingt niet wel.
<i>Sing a Song.</i>	Zing een Lied.
<i>Go to, play on the Guitarre.</i>	Gaa speel op de Luyt.
<i>There is your Gui- tarre.</i>	Daar is uw Luyt.
<i>Repeat your lesson.</i>	Hethaal uwe Les.

E 3

You

*You do not know it.
You know nothing.*

*Is your Guitarre in
tune.*

*Can you tune your
Guitarre?*

*Your Chanterel is
worth nothing.*

*You do not hold
your Guitarre well.*

*Return to your
work.*

*Go and learn Dutch.
Where have you put
your Grammar?*

*Look for your Book.
What lesson have
you?*

*What Dialogue ha-
ve you read?*

*Read before me.
You do not pronoun-
ce well.*

*Can you say your
lesson by heart?*

*You have no memo-
ry.*

Gy kent ze niet.
Gy kent 'er niets
van.

Is uw Luyt wel ge-
steld?

Kont gy uw Luyt
wel stellen?

Uw kleyne snaar
deugt niet.

Gy houdt uw Luyt
niel wel.

Gaa weer aan uw
Werk.

Ga en leer Duyts.
Waar hebt gy uw
Letterkonst gelaten?

Zie na uw boek.
Wat voor een Les
hebt gy?

Welke t'zamen-
spreeking hebt gy ge-
lezen.

Lees my eens voor.
Gy spreekt niet wel
uyt.

Kent gy uw Les
van buyten.

Gy kont niets ont-
houden.

You

You take no pains.

*Go and walk in the
Garden.*

*Do not over-beat
your self.*

*Come again quick-
ly.*

*What will you have
for your supper?*

Come to supper.

*Eat some milk.
Do not eat so much
fruit.*

You will be sick.

*Fruit is not good for
you.*

*'T is time to go to
bed.*

*Go to bed.
Undress your self.*

*Pray to God.
Rise to morrow be-
times.*

*Do you understand
him well?*

*Did you understand
what he said?*

Gy doet 'er geen
moeite toe.

Gaa en kuyer wat
in de tuyn.

Maak u zelven niet
te heet.

Kom ras weer.

Wat wilt gy t'avont
eeten?

Kom om uw avond-
maal te eeten.

Eet wat melk.
Eet zo veel fruyt
niet.

Gy zult 'er ziek van
worden.

Fruyt is niet goed
voor u.

't is tyd om na bed
te gaan.

Gaa na bed toe.
Ontkleed u.

Bid God.
Staa morgen vroeg
op.

Verstaat gy hem
wel?

Verstondt gy wel
wat hy zeyde?

E 4

De

<i>Do you understand what he says?</i>	Verstaat gy wat hy zegt?
<i>Do you understand me well?</i>	Verstaat gy my wel?
<i>I do not understand you.</i>	Ik verstaat u niet.
<i>I understand you well.</i>	Ik verstaat u wel.
<i>Do you understand Dutch?</i>	Verstaat gy Duits?
<i>I do not understand it.</i>	Ik verstaat 't niet?
<i>I understand it well.</i>	Ik verstaat 't wel.
<i>Doth the Master understand it?</i>	Verstaat het de Meester wel?
<i>Have you understood me?</i>	Hebt gy my verstaan?
<i>I did not understand you.</i>	Ik verstond u niet.
<i>I understood you well.</i>	Ik verstond u wel.
<i>Have you understood him?</i>	Hebt gy hem verstaan?
<i>Have you understood her?</i>	Hebt gy haar verstaan?
<i>Have you understood them?</i>	Hebt gy hen verstaan?
<i>Have you understood them?</i>	Hebt gy haar verstaan?
<i>I do not know what you say.</i>	Ik weet niet wat gy zegt. <i>What</i>

<i>What do you say?</i>	Wat zegt gy?
<i>What have you said?</i>	Wat hebt gy gezegd?
<i>I heard it.</i>	Ik hoorde het.
<i>I never heard it.</i>	Ik heb het nooit gehoord.
<i>One told it me.</i>	Iemand heeft het my gezegd.
<i>They say so.</i>	Zy zeggen zo.
<i>Every one saith it.</i>	Elk een zegt het.
<i>The Master told it me.</i>	De Meester heeft het my gezegd.
<i>Madam did not tell it me.</i>	Julvrouw heeft het my niet gezegd.
<i>Did he tell it to you?</i>	Heeft hy 't u gezegd?
<i>Did she tell you so?</i>	Heeft sy u so gezegd?
<i>When did you hear it?</i>	Wanneer hebt gy 't gehoord?
<i>I heard it this day.</i>	Ik hoorde het van dag.
<i>Who told you that?</i>	Wie heeft u dat gezegd?
<i>I do not believe it.</i>	Ik geloof het niet.
<i>'T is a Chimera.</i>	't Is een verlichtfel.
<i>What doth he say?</i>	Wat zegt hy?
<i>What doth she say?</i>	Wat zegt zy?
<i>What did he say to you?</i>	Wat zeyde hy tegens u?
<i>What did she say to you?</i>	Wat zeyde zy tegens u?

<i>He said nothing to me.</i>	Hy zeyde niets tegen my.
<i>She said nothing to me.</i>	Zy zeyde niets tegen my.
<i>He told me no news.</i>	Hy heeft my geen nieuws verteld.
<i>Master told me some news.</i>	De Meester heeft my wat nieuws verhaald.
<i>Do not tell him that. I will tell him.</i>	Zeg hem dat niet. Ik zal 't hem zeggen.
<i>I will not tell him.</i>	Ik zal 't hem niet zeggen.
<i>I will not tell them.</i>	Ik zal 't hen niet zeggen.
<i>Do not tell them. Have you said that?</i>	Zeg het hen niet. Hebt gy dat gezegd?
<i>No, I did not say it.</i>	Neen ik heb 't niet gezegd.
<i>The Master told it me.</i>	De Meester heeft het my gezegd.
<i>Do you know him?</i>	Kent gy hem?
<i>Do you know her?</i>	Kent gy haar?
<i>Do you know them?</i>	Kent gy hen?
<i>I do not know them.</i>	Ik ken hen niet.
<i>We know one another.</i>	Wy kennen mal-kander wel.
<i>We do not know one another.</i>	Wy kennen mal-kander niet.

I

<i>I think I know him.</i>	Ik denk dat ik hem ken.
<i>I think I have seen him.</i>	Ik meen dat ik hem gezien heb.
<i>I have known him.</i>	Ik heb hem gekend.
<i>I have known her.</i>	Ik heb haar gekend.
<i>We have known one another.</i>	Wy hebben mal-kander gekend.
<i>He did know me well.</i>	Hy kende my wel.
<i>She did know me well.</i>	Zy kende my wel.
<i>I never knew him.</i>	Ik heb hem nooit gekend.
<i>Do you know me?</i>	Kent gy my?
<i>Do you not know me?</i>	Kent gy my niet?
<i>I have forgot your name.</i>	Ik heb uwen naam vergeeten.
<i>Have you forgot me?</i>	Hebt gy my vergeeten?
<i>Doth she know you?</i>	Kent zy u?
<i>Doth Master . . . know you?</i>	Kent Meester . . . u?
<i>Master . . . doth not know me.</i>	Meester . . . kent my niet.
<i>Mistris doth not know me.</i>	Juffrouw kent my niet.
<i>Master . . . knows me well.</i>	Meester . . . kent my wel.

E 6

H:

<i>He doth not know me.</i>	Hy kent my niet.
<i>He doth not know me any more.</i>	Hy kent my niet meer.
<i>He hath forgot me.</i>	Hy heeft my vergeeten.
<i>She knows me no more.</i>	Zy kent my niet meer.
<i>Do you see one another?</i>	Ziet gy malkander?
<i>I see him every day.</i>	Ik zie hem alle dagen.
<i>I see her every day.</i>	Ik zie haar alle dagen.
<i>We see one another often.</i>	Wy zien malkander dikwils.
<i>We see one another no more.</i>	Wy zien malkander niet meer.
<i>I see them often.</i>	Ik zie hen dikwils.
<i>I have not feen him this great while.</i>	Ik heb hem in lang niet gezien.
<i>I did not see her this great while.</i>	Ik heb haar in lang niet gezien.
<i>I have not feen them this great while.</i>	Ik heb hen in lang niet gezien.
<i>One fees you no more.</i>	Men ziet u niet meer.
<i>One never fees you.</i>	Men ziet u nooit.
<i>'T is a miracle to see you.</i>	't Is een wonder u te zien.

We

<i>We saw one another formerly.</i>	Wy hebben malkander voor deezen wel gezien.
<i>Master . . . saw me.</i>	Meefter . . . heeft my gezien.
<i>He never saw me.</i>	Hy heeft my nooit gezien.
<i>I saw him but once in my life.</i>	Ik heb hem maar eens van myn leeven gezien.
<i>I have feen him by chance.</i>	Ik heb hem by geval gezien.
<i>I see him no more.</i>	Ik zie hem niet meer.
<i>Go to see there.</i>	Ga om 'daarte zien.
<i>When will you go to see Mafter . . . ?</i>	Wanneer zult gy Meefter . . . gaan bezoeken?
<i>I have the honour to know him.</i>	Ik heb de eere van hem te kennen.
<i>I will see him this afternoon.</i>	Ik zal hem na de Middag zien.
<i>Pray, remember me to him.</i>	Doe myn groetniffe aan hem.
<i>What is it a lock?</i>	Hoe laat is 't?
<i>What a Clock do you think it is?</i>	Hoe laat denkt gy dat het is?
<i>See how late it is.</i>	Zie hoe laat het is.
<i>Do you know what a Clock it is?</i>	Weet gy ook hoe laat het is?

E 7

Tell

110 Engelsche en Nederduytsche

<i>Tell me what a Clock it is.</i>	Zeg my eens hoe laat het is.
<i>I do not know what a Clock it is.</i>	Ik weet niet hoe laat het is.
<i>One of the Clock struck just now.</i>	't Is zo even een uur geslagen.
<i>'T is a quarter past one.</i>	't Is een quartier over eenen.
<i>It is half an hour past one.</i>	't Is half twee.
<i>It is three quarters past one.</i>	't Is een quartier voor tweeën.
<i>Two of the Clock will strike presently.</i>	't Zal daadelyk twee slaan.
<i>It has not struck one yet.</i>	't Heeft noch geen een geslagen.
<i>It has not struck two yet.</i>	't Heeft noch geen twee geslagen.
<i>I have not heard the Clock.</i>	Ik heb de Klok niet gehoord.
<i>'T is two by the Sun.</i>	't Is twee by de Zon.
<i>'T is between three and four.</i>	't Is tusschen drien en vieren.
<i>It struck four just now.</i>	't Heeft zo even vier geslagen.
<i>It has struck five.</i>	't Heeft vyf geslagen.
<i>About ten of the Clock.</i>	Omtrent tien uren.
<i>This Clock goes too fast.</i>	Dit Uurwerk gaat te rad. <i>This</i>

SAMENSPRAKEN. 111

<i>This Clock goes too slow.</i>	Dit Uurwerk gaat te langzaam.
<i>'T is but one by my Watch.</i>	't Is noch maar een uur by myn Uurwerk.
<i>The Clocks do not agree.</i>	De Klokken ver- scheelen.
<i>See by the Sun. The hour is passed. His hour was come.</i>	Zie aan de Zon. 't Uur is gepasseert. Zyn uur was geko- men.
<i>Where is your hour- glass?</i>	Waar is uw Zand- looper?
<i>Have you an hour- glass?</i>	Hebt gyeen Zand- looper?
<i>Within eight days. Within a fortnight.</i>	Binnen acht dagen. Binnen veertien da- gen.
<i>Speak out. You speak too low.</i>	Spreek uyt. Gy spreekt al te zacht.
<i>Towards night. At night.</i>	Tegen den Avond. 't Avond.
<i>Come this way. Go by that way.</i>	Kom dit heen. Gaa die weg langs.
<i>Pass this way. Pass that way.</i>	Gaa dit heen. Gaa dat heen.
<i>Let us pass the other side.</i>	Laat ons aan de an- dere zyde gaan.
<i>On the right hand. On the left hand.</i>	Ter rechterhand. Ter linkerhand.

By

<i>By the Sun.</i>	By de Zon.
<i>By the Moon.</i>	By de Maan.
<i>Turn upon your right hand.</i>	Slaa dan uw rechterhand om.
<i>The sixth house of the street on the left hand.</i>	Het zesde huys van de straat aan de linkerhand.
<i>Are you married?</i>	Bent gy getrouwd?
<i>How many times have you been married?</i>	Hoedis wils bent gy algetrouwt geweest?
<i>How many Wives have you had?</i>	Hoe veele vrouwen hebt gy al gehad?
<i>Are your Father and Mother living still?</i>	Zyn uw Vader en Moeder nog in't leve?
<i>Sir, is your Father living?</i>	Myn Heer, leeft uw Vader nog?
<i>His Father and Mother are dead.</i>	Zyn Vaderen Moeder zyn dood?
<i>Is your Mother living?</i>	Is uw Moedernog in 't leeven?
<i>My Mother is dead.</i>	Myne Moeder is dood.
<i>My Father is dead.</i>	Myn Vader is dood.
<i>My Father died four years ago.</i>	Myn Vader is al over vier jaaren gestorven.
<i>My Mother is married again.</i>	Myne Moeder is weer getrouwd.
<i>My Father is married again.</i>	Myn Vader is weer getrouwd.

Is

<i>Is Master . . . married?</i>	Is Monsieur . . . getrouwd?
<i>Is Mistress . . . married?</i>	Is Juffrouw . . . getrouwd?
<i>How many Children have you?</i>	Hoe veel Kinderen hebt gy?
<i>I have four.</i>	Ik heb 'er vier.
<i>Sons or Daughters.</i>	Zonen of dochters?
<i>I have a Son and three Daughters?</i>	Ik heb een Zoon, en drie Dochters.
<i>How many Brothers have you?</i>	Hoe veele Broeders hebt gy?
<i>I have four.</i>	Ik heb 'er vier.
<i>I have none.</i>	Ik heb 'er geen.
<i>How many Sisters have you?</i>	Hoe veel Zusters hebt gy?
<i>How old is Master?</i>	Hoe oud is Monfr.?
<i>How old is Mistress?</i>	Hoe oud is Juffr.?
<i>How many Children hath he?</i>	Hoe veel Kinderen heeft hy?
<i>How many hath she?</i>	Hoe veel heeft zy'er?
<i>When will you go into the Country?</i>	Wanneer gaat gy na buyten, of op 't Land?
<i>The Master is gone into the Country.</i>	De Meester is na buyten gegaan.
<i>My Lady is gone to London.</i>	Mejuffrouw is na Londen gegaan.
<i>Is your Sister married?</i>	Is uw Zuster getrouwd?
<i>When was she married?</i>	Wanneer is zy getrouwd?

She

<i>She is not married.</i>	Zy is noch onge- trouwd.
<i>She is going to be married.</i>	Zy zal gaan trou- wen.
<i>She will not marry.</i>	Sy wil niet trouwen.
<i>I will not marry.</i>	Ik wil niet trouwen.
<i>'T is very cold.</i>	't Is zeer koud.
<i>I am very cold.</i>	Ik ben zeer koud.
<i>Are you not cold?</i>	Bent gy niet koud?
<i>How cold is it!</i>	Hoe koud is 't?
<i>Warm your self.</i>	Warm u wat.
<i>Let us warm our selves.</i>	Laatenwe ons wat warmen.
<i>Come near the fire.</i>	Kom digt by 't vuur.
<i>Let us come near the fire.</i>	Laat ons by 't vuur komen.
<i>Make a good fire.</i>	Leg een goed vuur aan.
<i>Make a fire.</i>	Leg een vuur aan.
<i>Blow the fire.</i>	Blaas het vuur aan.
<i>Kindle the fire.</i>	Steek het vuur aan.
<i>The fire is out.</i>	't Vuur is uyt.
<i>Put a Fagot in the fire.</i>	Leg een takkebos in 't vuur.
<i>Let us burn a Fagot.</i>	Laat ons een takke- bos branden.
<i>Put Coal into the fire.</i>	Leg koolen aan 't vuur.
<i>Put out the fire.</i>	Doof het vuur uyt.
<i>Light the Candle.</i>	Steek de kaars aan.
	<i>Put</i>

<i>Put out the Candle.</i>	Doe de kaars uyt.
<i>The fire is now half alive.</i>	't Vuur is half ge- glommen.
<i>There is a good fire.</i>	Daar is een goed vuur.
<i>That Coal burns well.</i>	Die koolen branden wel.
<i>Snuff the Candle.</i>	Snuyt de Kaers.
<i>This is good Wood.</i>	Dit is goed hout.
<i>It rains.</i>	Het regent.
<i>The wind blows.</i>	Het waait.
<i>The wind is high.</i>	Het is een harde wind.
<i>It freezes.</i>	Het vriest.
<i>It thaws.</i>	Het dooit.
<i>It snows.</i>	Het sneeuwt.
<i>It hails.</i>	Het hagelt.
<i>Doth it freeze?</i>	Vriest het?
<i>Doth it snow?</i>	Sneeuwt het?
<i>Good cheer and good fire.</i>	Goede cier en een goed vuur.
<i>Are you not cold?</i>	Zyt gy niet koud?
<i>Do you burn Coal in Holland?</i>	Brandt gy koolen in Holland?
<i>Come and warm your self.</i>	Kom en warm u wat.
<i>Is it so cold at Paris as at London?</i>	Is het te Parys wel zo koud als te Londen?
<i>It is colder in Swed- land than here.</i>	Het is in Zweden kouder als hier.
	<i>This</i>

This is a very melancholy day. Dit is een zwaar-
moedige dag.
The days are very short. De dagen zyn zeer kort.
'Tis not day-light at seven of the Clock. 't Is te zeven uren nog geen dag.
'Tis not day-light at five of the Clock. 't Is te vyf uren niet meer dag.
The nights are very long. De nachten zyn zeer lang.
It doth nothing but rain. Het doet niet dan regenen.
One cannot tell how to spend his time. Men weet niet hoe men zyn tyd zal doorbrengen.
The Winter doth not please me. Ik heb geen zin in de Winter.
It is soon night. 't Is met der haaft avond.
One cannot see any more at five. Men kan te vyven niet meer zien.
'Tis a dying season. 't Is een afgaandetyd.
It is misty. Het is milltig.
One cannot see neither heaven nor earth. Men kan Hemel noch Aarde zien.
It is very dark. Het is zeer euyfter.
The days begin to lengthen. De dagen beginnen te lengen.
The days are a little longer. De dagen zyn al een weynig langer.

It

It is not so cold to day as yesterday. 't Is van daag zoo koud niet als gisteren.
'T is colder to day than yesterday. 't Is van daag kouder dan gisteren.
'T is very cold still. 't Is noch vry koud.
It was yesterday very cold. 't Was gisteren zeer koud.
It was colder last year. Het was verleden jaar kouder.
This is a very cold Winter. Dit is een zeer koude Winter.
We have had no Winter yet. Wy hebben noch geen Winter gehad.
The Winter is gone. De Winter is voorby.
We had a terrible Winter two years ago. Wy hadden over twee jaar een vreeslyke Winter.
Do you remember the great Winter? Mag u die harde Winter noch wel heugen?
I never saw so cold a Winter. Ik heb noch nooit zo een koude Winter meer beleefd.
'T is fine weather. 't Is mooi weer.
It is a fine day. Het is een schoone dag.
Let us go a walking. Laat ons wat gaan wandelen.
The days are very long. De dagen zyn zeer lang.

'7

'Tis fine in the Country.
Land.
There is a fine nose-gay.
Daar is een mooi ruykertje.
That nose-gays smells well.
Die ruyker ruykt wel.
Let us go and walk in the Garden.
Laat ons wat in de tuyn gaan wandelen.
Let us go into the shadow.
Laat ons in de schaduwe gaan.
Let us enter into that green Arbor.
Laat ons onder dat groen priegel gaan.
How do you call that flower?
Hoe heet die Blom?
There is a fine flower.
Daar is een mooie Blom.
These are fine violets.
Dat zyn schoone Violetten.
Let's gather some.
Laat 'er ons wat plakken.
Make me a nose-gay.
Maak my een ruykertje.
There are fine roses.
Daar zyn schoone Roozen.
What rose-tree is that?
Wat is dat voor een Roozeboom?
Give me one.
Geef 'er my een.
Take one.
Neem 'er een.
There is a fine alley.
Dat is een mooie gallery.

The

The trees are very green.
De boomen zyn zeer groen.
Give me that Tulip.
Geef my die Tulp.
It begins to be hot.
't Begint heet te worden.
I have eaten Cherries already.
Ik heb alreede Karfen gegeten.
Let us go abroad.
Laat ons eens uytgaan.
Let us walk.
Laat ons wat kuijeren.
Let us go into the Spring-Garden.
Laat ons in de Fonteyn-hof gaan.
The Weather is very sweet.
't Weer is zeer lieflyk.
The air is very temperate.
De lucht is zeer ge-
maatigd.
Will you be pleased to walk after supper?
Belieft het u na de Avondmaaltyd wat te wandelen?
We had no Spring.
Wy hebben geen Lente gehad.
The seasons are out of order.
De faizoenen zyn uyt hunne order.
'T is a little Winter.
Dat is een korte Winter.
Nothing is forward.
Niets is voorlyk.
All is too forward.
Alles is al te voorlyk.

How

120 Engelsche en Nederduytsche

<i>How hot it is!</i>	Hoe heet is 't!
<i>'T is very hot to day.</i>	't Is zeer heet van daag.
<i>'T is an exceeding heat.</i>	't Is een geweldige hitte.
<i>I cannot endure the heat.</i>	Ik kan de hitte niet verdraagen.
<i>I do not love heat.</i>	Ik ben geen liefhebber van hitte.
<i>I sweat.</i>	Ik zweet.
<i>I sweat all over.</i>	Ik ben overal bezweet.
<i>Heat hinders me from sleeping.</i>	De hitte hindert my van slaapen.
<i>'T is not so hot to day as it was yesterday.</i>	't Is van daag zo heet niet als gisteren.
<i>I am very hot.</i>	Ik ben zeer heet.
<i>We have a very hot summer.</i>	Wy hebben een zeer heete Zomer.
<i>The air is colder.</i>	De Lucht is koelder.
<i>'T is choaking heat.</i>	't Is smachtend heet.
<i>I never felt such heat.</i>	Ik heb noch nooit zulk een hitte gevoelt.
<i>Is it as hot in France as here?</i>	Is het wel zo heet in Frankryk als hier?
<i>It is hotter there.</i>	't Is heeter daar.
<i>It is very hot there.</i>	't Is daar zeer heet.
<i>Let us go a swimming.</i>	Laat ons gaan zwemmen.

Let

SAMENSPRAAKEN. 121

<i>Let us go to wash our selves.</i>	Laaten we ons gaan badden.
<i>The heat is over.</i>	De hitte is al over.
<i>I can do nothing during the heat.</i>	Ik kan niets doen zo lang het zo heet is.
<i>The cold comes.</i>	De koude komt.
<i>We want rain.</i>	Wy hebben regen van noode.
<i>There are abundance of fruits this year.</i>	Daar zyn zeer veel vruchten.
<i>There is a fine Melon.</i>	Dat is een schoone Meloen.
<i>Do you love Melons?</i>	Eet gy gaern Meloenen.
<i>We are going into the Country.</i>	Wy gaan na't Land (of na buyten.)
<i>'T is too hot.</i>	't Is al te heet.
<i>Let us not go out.</i>	Laat ons niet uytgaan.
<i>It thunders.</i>	Het dondert.
<i>It lightens.</i>	Het bliksemt.
<i>'T is a great storm.</i>	't Is een zware storm.
<i>Corns are spoiled.</i>	't Koorn is bedurven.
<i>We are in the Dog-days.</i>	Wy zyn in de hondsdagen.
<i>The Dog-days are passed.</i>	De hondsdagen zyn al voorby.
<i>The days are very much shortned.</i>	De dagen zyn al veel gekort.

F

'T is

*'T is cold in the morn-
ning.*

*The Vintages are
fine this year.*

The Winter comes.

*The Winter is at
hand.*

*The evenings are
long.*

*'T is good to be near
the fire.*

*There is abundance
of wines this year.*

Wine is cheap.

The Vines were fine.

*They have gathered
a world of fruit.*

*The new wine is
good.*

*It was very hot in
Holland this Summer.*

*The fire begins to
smell well.*

*'T is neither cold nor
hot.*

't Is koel's morgens.

't is een goede Wyn-
oogft dit jaar.

De Winter komt
aan.

De Winter staat
voor de hand.

De avonden zyn
lang.

't Is nu goed dicht
by een vuur.

Daar is dit jaar zeer
veel wyn gevallen.

De wyn is goed
koop.

De Wyngaarden
ftonden fchoon.

Zy hebben magtig
veel vruchten verga-
derd.

De nieuwe wyn is
goed.

't Is van deeze Zo-
mer zeer heet in Hol-
land geweest.

't Vuur begint nu
aangenaam te wor-
den.

't Is niet koud noch
heet. *The*

*The cold weather is
come.*

Dialogues between
two perfons.

The first Dialogue.

Good morrow, Sir.

Your servant.

I am yours.

How do you do?

At your service.

*I am very glad to see
you.*

*I most humbly thank
you.*

*How doth the Gen-
tlemen your Cousins?*

*He is well, I thank
God.*

I believe he is well.

*He was well yester-
night.*

*He was well the last
time I saw him.*

't Koude weer is nu
gekomen.

*Zamenfpraaken
tuffchen twee
Perfoonen.*

*De eerste Zamen-
fpraak.*

GOeden morgen,
Heer.

Uw dienaar.

Ik ben de uwe.

Hoe vaart gy.

't Uwen dienst.

Ik ben blyde u te

zien.
Ik bedank u oot-
moediglyk.

Hoe vaart myn
Heer uw Neef.

Hy is wel, God
dank.

Ik geloof dat hy
wel is.

Hy was gister avond
nog wel.

Hy was wel toen ik
hem left zag.

F 2 *Where*

124 Engelsche en Nederduytsche

<i>Where is he?</i>	Waar is hy?
<i>In the Country.</i>	Op 't land.
<i>In Town.</i>	In de stad.
<i>At home.</i>	Te huys.
<i>He is gone out.</i>	Hy is uytgegaan.
<i>How doth Mistris?</i>	Hoe vaart Juffrouw?
<i>She is well.</i>	Zy is wel.
<i>I believe she is well.</i>	Ik geloof dat zy wel is.
<i>She was well yesterday morning.</i>	Zy was gisteren morgen nog wel.
<i>Have you seen Master?</i>	Hebt gy myn Heer gezien?
<i>I saw him yesterday.</i>	Ik heb hem gisteren gezien.
<i>I saw him the other day.</i>	Ik heb hem nog over een dag of ettelyk gezien.
<i>I saw him last week.</i>	Ik heb hem verleden week gezien.
<i>I saw him just now.</i>	Ik zag hem zo even.
<i>I saw him to day.</i>	Ik heb hem van daag gezien?
<i>How doth he do?</i>	Hoe vaart hy?
<i>Very well.</i>	Zeer wel.
<i>Have you been at the Court?</i>	Bent gy aan 't Hof geweest?
<i>I was there yesterday.</i>	Ik was daar gisteren.

I come

SAMENSPRAKEN. 125

<i>I come from thence.</i>	Ik kom 'er van daan?
<i>Do you know that Gentleman?</i>	Kent gy dien Heer?
<i>I know him well.</i>	Ik ken hem wel.
<i>I do not know him.</i>	Ik ken hem niet.
<i>I know him by sight.</i>	Ik ken hem van aanzien.
<i>I know him by reputation.</i>	Ik ken hem door zyn goede naam.
<i>I have the honour to know him.</i>	Ik heb de eere hem te kennen.
<i>I have not the honour to know him.</i>	Ik heb de eere niet van hem te kennen.
<i>Do you know that Gentlewoman?</i>	Kent gy die Juffrouw?
<i>I know her well.</i>	Ik ken haar wel.
<i>I do not know her.</i>	Ik ken haar niet.
<i>I know her by sight.</i>	Ik ken haar van aanzien.
<i>I have the honour to know her.</i>	Ik heb de eere haar te kennen.
<i>I have not the honour to know her.</i>	Ik heb de eere niet van haar te kennen.
<i>When did you see Madam?</i>	Wanneer hebt gy Juffrouw gezien?
<i>When did you see her?</i>	Wanneer zaagt gy haar?
<i>I saw her yesterday.</i>	Ik zag haar gisteren.

F 3

A

<i>A great while ago.</i>	Lang geleden.
<i>From whence come you?</i>	Waar van daan komt gy?
<i>I come from London.</i>	Ik kom van Londen.
<i>From the Court.</i>	Van 't Hof.
<i>From Master.</i>	Van Meester.
<i>What news?</i>	Wat nieuws?
<i>I know none.</i>	Ik weet van geen.
<i>I have not read the Gazette.</i>	Ik heb de Courant niet gelezen.
<i>Whither do you go?</i>	Waar gaat gy?
<i>I go to Westminster.</i>	Ik ga na Westminster.
<i>To the Court.</i>	Na 't Hof.
<i>To Whitehall.</i>	Na Withal.
<i>To the Play-house.</i>	Na het Schouburg.
<i>To France.</i>	Na Vrankryk.
<i>To Madam.</i>	Na Juffrouw.
<i>To Church.</i>	Na de Kerk.
<i>To our house.</i>	Na onzent.
<i>Hard by.</i>	Digt by.
<i>To see a Friend.</i>	Om een Vriend te bezoeken.
<i>Remember me to Mistress.</i>	Myn groetemis aan Juffrouw
<i>Do me that friendship.</i>	Doe my die Vriendfchap.
<i>I will not fail.</i>	Ik zal niet missen.
<i>Farcell.</i>	Vaar wel.

The

The second Dialogue between two Gentlewomen.

*De tweede Zamenfpraak tuffchen twee Juffers.**M* A lam, your most humble servant.*I am yours.**Are you well?**Yes, I thank God, but I am very much afflicted.**Why?**Madam is not well.**What ails she?**She has pain in her head.**May I not see her?**I do not know.**Is she a bed?**Doth she sleep?**I am going to see her.**She prays you to excuse her.**She cannot speak to any body.**J* Uffrouw, uw ootmoedige dienareffe. Ik ben de uwe.

Bent gy nog wel?

Ja, God dank; maar

ik ben vry wat bedroefd.

Waarom?

Juffrouw is niet wel.

Wat fchort haar?

Zy heeft pyn in haar hoofd.

Mag ik haar niet zien?

Ik weet het niet

Is zy te bed?

Slaapt zy?

Ik zal haar eens gaan zien.

Zy bidt, dat gy haar verſchoont.

Zy kan tegen niemand ſpreken.

F 4

She

128 Engelsche en Nederduytsche

<i>She endeavours to rest.</i>	Zy zoekt wat te rusten.
<i>Where is the Gentleman your Father?</i>	Waar is myn Heer uw Vader.
<i>He is in his Chamber.</i>	Hy is in zijn Kamer.
<i>He has company with him.</i>	Hy heeft gezelschap by hem.
<i>He is busy.</i>	Hy is bezig.
<i>He is not well neither.</i>	Hy is ook niet wel.
<i>What ails he?</i>	Wat schort hem.
<i>He hath caught cold.</i>	Hy heeft koude gevat.
<i>Where is your sister?</i>	Waar is uw zuster?
<i>She is gone to the Exchange.</i>	Zy is na de Beurs gegaan.
<i>When will she come again?</i>	Wanneer komtz y weer?
<i>She will return presently.</i>	Zy komt straks weerom.
<i>She will not tarry.</i>	Zy zal niet lang uytblyven.
<i>She will return anon.</i>	Zy zal haast weerkomen.
<i>What will you do after dinner?</i>	Wat zult gy na 't middagmaal doen?
<i>What you will, if my mother be better.</i>	Al wat gy wilt, indien myn Moeder wat beter is.

Will

S A M E N S P R A A K E N. 129

<i>Will you go with me?</i>	Wilt gy, met my gaan
<i>Whither will you go?</i>	Waar wilt gy gaan?
<i>To walk in the Garden.</i>	In den tuin wandelen.
<i>Come, I will.</i>	Ja ik wil.
<i>Or else will you play at Cards?</i>	Of anders wilt gy met de kaart speelen?
<i>I cannot play.</i>	Ik kan niet speelen.
<i>I am the most unfortunate in the world at gaming.</i>	In het speelen ben ik de ongelukkigste mensch van de wereld.
<i>Why?</i>	Waarom?
<i>I lose always, I lost yesterday five Guinies.</i>	Ik verlies altyd; ik verloor gisteren wel zestig guldens.
<i>I never win.</i>	Ik win nooit.
<i>I will never play.</i>	Ik zal ooit speelen.
<i>I am going away then</i>	Ik gaa dan heen.
<i>Are you so much in haste?</i>	Hebt gy zulk een haast?
<i>Will you dine with us?</i>	Wilt gy te middag met ons eeten?
<i>I pray you to excuse me.</i>	Ik bid u verschoon my.
<i>We have company at home.</i>	Wy hebben gezelschap t'huys.

F 5

They

They stay for me at home.

Farewell then, till I have the honour to see you again.

The third Dialogue.

Come in, Sir.

You are welcome.

Are you ready?

Not yet.

Stay a little.

What weather is it?

It is fair weather.

How have you done since yesterday?

Very well to serve you.

Do you know your lesson?

No, for I have no memory.

I am dull.

What do you say, Sir?

You learn well.

I cannot speak.

Zy wachten my t'huys.

Vaar wel dan, tot dat ik de eere heb om u weer te zien.

De derde Zamen-spraak.

Komin, myn Heer.

Gy zyt welkom.

Bent gy gereed?

Nog niet.

Wacht een weinig.

Wat weêr is het?

Het is mooi weêr.

Hoe hebt gy u bevoeld zedert gisteren?

Zeer wel om u te dienen.

Kent gy uwe les?

Neen, want ik heb geen geheugenis.

Ik ben bot.

Wat zegt gy, myn Heer.

Gy leert wel.

Ik kan niet spreken.

Ik

I cannot discourse.

You speak well.

You flatter me.

It is impossible.

Did you know Master E.?

I knew him by sight.

What is become of him?

He is dead.

How long since?

A month since.

When will you come again?

After to-morrow.

Farewell, Sir.

I do not improve.

I cannot take pains.

The fourth Dialogue.

What do you want?

Is Master... at home?

Yes, Sir.

Ik kan geen reden voeren.

Gy spreekt wel.

Gy vleit my wat.

Dat is onmogelyk.

Hebt gy Meester E. gekend?

Ik heb hem van aanzien gekend.

Wat is van hem geworden?

Hy is dood.

Hoe lang geleden?

Een maand geleden.

Wanneer komt gy weer?

Overmorgen.

Vaar wel myn Heer.

Ik neem niet toe.

Ik kan geen moeite aanwenden.

De vierde Zamen-spraak.

Wat moct gy hebben?

Is Meester . . . t'huis?

Ja myn Heer.

F 6 Is

<i>Is he up?</i>	Is hy al op?
<i>An hour ago.</i>	Al over een uur.
<i>Is he busied?</i>	Is hy bezig?
<i>I believe he is.</i>	Ik geloof ja.
<i>Who is with him?</i>	Wie is by hem?
<i>There is company.</i>	Daar is gefelichap.
<i>Can I speak with him?</i>	Kan ik hem niet spreken?
<i>Presently.</i>	Teritond.
<i>Where is he?</i>	Waar is hy?
<i>In his Chamber.</i>	In zyn kamer.
<i>Shew me his Chamber.</i>	Wys my zyn kamer.
<i>You oblige me.</i>	Gy verplicht my.
<i>Pray Sir, excuse me, if you please.</i>	Ik bid u, myn Heer, verschoon my, zo 't u belieft.
<i>What do you desire of me?</i>	Wat begeert gy van my?
<i>Will you be pleased to sit.</i>	Belieft het u te zitten.
<i>Master. . . presents his service to you.</i>	Meeſter. . . biedt u zyn dienst aan.
<i>How does he do?</i>	Hoe vaart hy?
<i>Very well, I thank God.</i>	Zeer wel, God dank.
<i>Do you live with him?</i>	Woont gy by hem?
<i>Yes, Sir.</i>	Ja myn Heer.
<i>Are you an Englishman?</i>	Bent gy cen Engelsman? <i>Wath</i>

<i>What Countryman are you?</i>	Wat landsman bent gy.
<i>I am of York.</i>	Ik ben van Jork.
<i>How do you like our Country?</i>	Hoe gevalt u ons Land.
<i>'Tis the finest Country in the world.</i>	't Is 't schoonste Land van de Werreld.
<i>I have been at London, it is a fine City.</i>	Ik ben te Londen geweest, 't is een schoone stad.
<i>Was you long there?</i>	Hebt gy daar lang geweest?
<i>Two years.</i>	Twee jaar.
<i>You speak like an Englishman.</i>	Gy spreekt als een Engelsman.
<i>I speak a little to make me understand.</i>	Ik spreek een weinig, om verstaan te kunnen worden.
<i>Tell your Master I will come to morrow to see him.</i>	Zeg uw Meeſter dat ik hem morgen zal komen zien.
<i>I will not sail.</i>	Ik zal niet mankeeren.
<i>I will take my leave of you.</i>	Ik zal myn affcheyd van u nemen.
<i>God be with you.</i>	God zy met u.

The fifth Dialogue.

Coachman?
 Sir.
 Are you hired?
 What do you say?
 Do you not understand me?
 I do not know what you say.
 I do not understand you.
 I do not understand Dutch.
 Speak English.
 I ask you if you are hired?
 Now I understand you.
 No, whither will you go?
 To London.
 To what place?
 To the Royal Exchange.
 How much must you have?
 Two Shillings.

De vyfde Zamen-
 spraak.

Koetsier.
 Myn Heer.
 Bent gy gehuurd?
 Wat zegt gy?
 Verftaat gy my niet?
 Ik weet niet wat gy zegt.
 Ik verftaa u niet.
 Ik verftaa geen Duytsch.
 Spreek Engelfch.
 Ik vraag u of gy gehuurd bent?
 Ik verftaa u nu wel.
 Neen, waar wilt gy na toe?
 Na Londen.
 Aan welke plaats?
 By de Koninklyke Beurs.
 Hoe veel moet gy hebben?
 Twee fchellingen.
 'T is

'T is too much.
 I will give you one shilling.
 'T is too little.
 Will you take eighteen pence?
 Indeed I cannot.
 'T is not enough.
 I will take another then.
 Step into the Coach.
 Coachman, stop here.
 Open the door.
 Have you some business here?
 Have a little patience.
 But, Sir, time goes away.
 Do not trouble yourself, I will content you.
 Will you stay long?
 No, I will return presently.
 You have been very long.
 I cannot help it.

Dat is te veel.
 Ik zal u een Schelling geven.
 Dat is te weynig.
 Wilt gy achttien pence hebben?
 Zeker ik kan niet.
 't Is niet genoeg.
 Dan zal ik een ander nemen.
 Stap in de Koets.
 Koetsier, hou hier ftil.
 Doe't portier open.
 Hebt gy hier iets te doen?
 Heb een'weynig geduld.
 Maar, myn Heer, de tyd verloopt vast.
 Ontruft u niet, ik zal u te vrede ftellen.
 Zult gy lang uitblyven?
 Neen, ik zal dadelyk weerkomen.
 Gy hebt lang uitgeweeft.
 Ik kan 't niet helpen.

Here,

Here, there is your money.

I must have more.

You shall have no more.

Then I must be content.

The sixth Dialogue,

Between two young Ladies.

Is the dinner ready?

No, it is not yet.

When will it be ready?

It will be ready within an hour.

What have we for dinner?

We have a young Turkey and other things.

Is the table-cloth laid?

Not yet.

Hier, daar is uw geld.

Ik moest meer hebben.

Gy zult niet meer hebben.

Dan moet ik te vrede zyn.

De zesde Zamen-
spraak,

Tusschen twee jonge
Juffers.

*Is 't middagmaal
gereed?*

Neen nog niet.

Wanneer sal het ge-
reed zyn?

't Zal binnen een
uur gereed zyn.

Wat hebben wy te
middag te eeten?

Wy hebben een
jonge Kalkoen en nog
iets anders.

Is de Tafel gedekt?

Nog niet.

Have

Have we company?

Hebben wy gezelschap?

I know not.

Ik weet het niet.

They are going to dinner.

Zy gaan om middagmaal te houden.

The dinner is ready.

Het middagmaal is gereed.

They have set the table.

Zy hebben de tafel aangezet.

The meat is on the table.

De Kost is al op tafel.

They are at table.

Zy zitten aan tafel.

Have they rung the Bell?

Hebben zy de klok al geluid?

Have we some pottage?

Hebben wy wat pottazi?

Come to dinner.

Kom tot het middagmaal.

I cannot dine.

Ik kust van demiddag geen eeten.

I cannot eat.

Ik kan niet eeten.

I am not hungry.

Ik heb geen honger.

Have they dined?

Hebben zy 't middagmaal algehouden?

Have they taken away the Table?

Is de Tafel al opgenomen?

Is the Dancing-Master come?

Is de Dansmeester gekomen?

No, he is not come yet.

Neen, hy is nog niet gekomen.

When

<i>When will he come?</i>	Wanneer zal hy komen?
<i>He will come prefently.</i>	Hy zal terftondkomen.
<i>Is this his day?</i>	Is 't van daag zyn dag?
<i>Yes, 't is his day.</i>	Ja 't is nu zyn dag.
<i>He will come then.</i>	Dan zal hy welkomen.
<i>Is the Singing-Mafter come?</i>	De Zangmeester is gekomen?
<i>When did he come?</i>	Wanneer quam hy?
<i>He came juft now.</i>	Hy komt daar zoven.
<i>There is the Guitare Mafter.</i>	Daar is de Laytenit.
<i>Where is he?</i>	Waar is hy?
<i>He is in my Ladies chamber.</i>	Hy is in Mejnifters kamer.
<i>Is the English Mafter gone?</i>	Is de Engelfche Meester al weg?
<i>No, he is not gone yet.</i>	Neen, hy is nog niet weggegaan.
<i>When will he go away?</i>	Wanneer zal hy weggaan?
<i>He is going away.</i>	Hy gaat zo heen.
<i>He is gone.</i>	Hy is al weg.
<i>Is Miftrefs at home?</i>	Is Juffrouw t'huys?
<i>She is gone to London.</i>	Zy is na Londen vertrokken.

When

<i>When will ſhe return?</i>	Wanneer zal zy weer komen?
<i>She will return this night.</i>	Zy komt van deevenavond nog weer.
<i>Are you ſure of it?</i>	Weet gy 't wel?
<i>Yes, I am ſure of it.</i>	Ja ik weet het zeker
The ſeventh Dialogue,	De Zevende Zamenſpraak,
<i>Between two young Gentlewomen.</i>	<i>Tuſſchen twee jonge Juffers.</i>
W <i>Here is Miſtris?</i>	W <i>Aar is Juffrouw?</i>
<i>She is in her Chamber.</i>	<i>Zy is in haar kamer.</i>
<i>Are you ſure of it?</i>	<i>Weet gy 't wel?</i>
<i>I believe it.</i>	<i>Ik geloof zo.</i>
<i>Did you not ſee my Siſter?</i>	<i>Hebt gy myne Zuſter niet gezien?</i>
<i>No, I did not ſee her.</i>	<i>Neen, ik heb haar niet gezien.</i>
<i>Where do you go?</i>	<i>Waar gaat gy na toe.</i>
<i>Into my chamber.</i>	<i>Na myn kamer.</i>
<i>Will you go with me?</i>	<i>Wilt gy met my gaan?</i>
<i>Will you play?</i>	<i>Wilt gy ſpeelen?</i>
<i>At what game?</i>	<i>Wat zouden wy ſpeelen?</i>

At

<i>At Cards.</i>	Met de Kaart.
<i>I cannot play.</i>	Ik kan niet speelen;
<i>Let us go then a walking.</i>	Laat ons dan wat gaan kuieren.
<i>Where shall we go?</i>	Waar zullen wy gaan?
<i>Where you will.</i>	Waar gy wilt.
<i>It is too hot.</i>	Het is al te heet.
<i>Let us stay a little.</i>	Laat ons een weinig wachten.
<i>Are you hot?</i>	Bent gy heet?
<i>Yes, indeed.</i>	Ja zeker.
<i>What do you look for?</i>	Waar na ziet gy?
<i>I look for my masque.</i>	Ik zie na myn masker.
<i>Will you come down?</i>	Wilt gy beneden komen?
<i>Presently.</i>	Daadelyk.
<i>Stay a little.</i>	Wacht een weinigje.
<i>What Lady is that?</i>	Wat voor een Mevrouw is dat?
<i>'T is the Countess of.</i>	't Is de Gravinne van.
<i>Do you know her particularly?</i>	Kent gy haar zeer wel?
<i>I have that honour.</i>	Ik heb die eere.
<i>You have many acquaintances here.</i>	Gy hebt hier veel kennissen.
<i>Show me a grace.</i>	Doe my een gunst.

With

<i>With all my heart.</i>	Van harte gaern.
<i>Command me.</i>	Gy hebt inaar te gebieden.
<i>What do you desire of me?</i>	Wat begeert gy van my?
<i>To carry me to my Lady the Countess of.</i>	Dat gy my brengt by Mevrouw de Gravinne van.
<i>'T is done, she will be very joyfull to know you.</i>	Nu heb ik 't gedaan, zy zal blyde zyn u te kennen.
<i>My Dear, I am infinitely obliged to you.</i>	Myn waarde, ik ben oneindelyk aan u verplicht.
<i>I am wholly yours.</i>	Ik ben ganschelyk de uwe.
The eight Dialogue.	De achtste Zamenpraak.
H ave you any Chambers ready furnished to be let?	H ebt gy eenige getoffeerde kamers te huur?
<i>Yes, Sir.</i>	Ja, myn Heer.
<i>How many have you?</i>	Hoe veel hebt gy 'er?
<i>We have two.</i>	Wy hebben 'er twee.
<i>Are they one pair of stairs high?</i>	Zyn zy op de eerste verdieping?
<i>Yes, Sir.</i>	Ja, myn Heer.

Let

142 Engelsche en Nederduytsche

<i>Let me see them.</i>	Laat my ze zien.
<i>Come in if you please.</i>	Kom in, zo't u belieft.
<i>Follow me.</i>	Volg my.
<i>How much do you take a week?</i>	Hoe veel neemt gy 's weeks?
<i>Twenty shillings for the two.</i>	Twintig Schellingen voor de twee.
<i>'T is very much.</i>	Dat is zeer veel.
<i>I can find some cheaper.</i>	Ik kan 'er wel beter koop vinden.
<i>I will give you Sixteen shillings for them.</i>	Ik zal 'er u zestien schellingen voor geven.
<i>I can not take them.</i>	Dat kan ik niet doen.
<i>Shall we agree?</i>	Zullen wy accorderen?
<i>If you please.</i>	Indien 't u belieft.
<i>Will you take no less?</i>	Wilt gy 't niet minder doen?
<i>No Sir, if you were my own brother.</i>	Neen, myn Heer, al waart gy myn eigen Broeder.
<i>Well, I will give you what you ask me.</i>	Wel ik zal u dan zo veel geven als gy my eischt.
<i>Where are your things?</i>	Waar is uw goed?
<i>Somebody will bring them presently.</i>	Iemand zal het terstond brengen.

Are

SAMENSPRAAKEN. 143

<i>Are your beds good?</i>	'Zyn uwe bedden goet?
<i>See them.</i>	Bezie ze eens.
<i>Must I pay you before hand?</i>	Moet ik u voor af betaalen?
<i>As you please.</i>	Zo als 't u belieft.
<i>I will pay you when you will.</i>	Ik zal u betaalen wanneer gy 't hebben wilt.
<i>Sir, some body asks for you.</i>	Myn Heer, daar is iemand, die na u vraagt.
<i>Who is he?</i>	Wie is 't?
<i>'T is an Englishman.</i>	't Is een Engelsman.
<i>Ask him his name.</i>	Vraag hem zyn naam.
<i>'T is Master N.</i>	't Is de Heer N.
<i>Desire him to come in.</i>	Verzoek hem in te komen.
<i>Desire him to come up.</i>	Vraag hem, of hy belieft boven te komen.
The ninth Dialogue.	<i>De negende Zamenpraak.</i>
<i>I Am very glad to see you.</i>	Ik ben zeer blyde, dat ik u zie.
<i>I did not believe to make so happy an encounter.</i>	Ik had niet gedacht zulke gelukkige ontmoetinge te zullen doen.

You

You fee that men meet together.

I am very glad to fee you again once more in my life.

When did you arrive at London?

The laft week.

Where do you lodge?

In the Pall-mall.

In what place?

Near Saint James.

Is it not at Mafter's?

I do not know his name.

When did you come away from Paris?

A fortnight ago.

Where was the King?

He was at Verfailles.

Did you fee our Ambaffador?

Yes, Sir, he made a brave entry.

Gy ziet, dat men fchen malkander ontmoeten.

't Verheugt my zeer, dat ik u nog eens in myn leven mag zien.

Wanneer bent gy te Londen gekomen?

Verleeden week.

Waar bent gy t'huis?

In de Maliebaan.

In wat plaats?

Digt by St. Jacobs.

Is 't niet by Mr.?

Ik weet zyn naam niet.

Wanneer quant gy van Parys?

Voor veertien dagen.

Waar was de Koning?

Hy was te Verfailles.

Hebt gy onzen Ambaffadeur gezien?

Ja; myn Heer, hy deed een treffelyke intrede.

Have

Have you been in our Court?

Will you carry me thither?

I will.

May one fee the King at dinner?

What time doth he dine?

Doth he dine in publick?

Where were you laft summer?

I was in Marfhal Crequi's Army.

Will you ftay here fome while?

I fhall be here but eight days.

Why fo little a while?

I will return into France.

What are ye come here for?

I am come to buy Horfes.

What time may one

Hebt gy aan ons Hof geweest?

Wilt gy 'er my na toe brengen?

Ja gaerne.

Kan men den Koning zien eeten?

Wat tyd eet hy 's middags?

Eet hy opentlyk?

Waar waart gy verleeden zomer?

Ik was in 't Leger van den Maarfchalk de Crequi.

Zult gy hier een poos blyven?

Ik zal hier maar acht dagen blyven.

Waarom zulk een korten tyd?

Ik zal weer na Vrankryk gaan.

Waarom bent gy hier gekomen?

Ik ben hier gekomen om paerden te koopen.

Op wat tyd kan

gind

find you at home?

I go out every morning at seven of the Clock.

I will give my self the honour to see you to-morrow morning.

You shall be well-come.

*Farewell, Sir.
Your most humble
Servant.*

The Tenth Dialogue.

I *Am very glad to see you.*

How have you done since I saw you in Holland?

Very well, at your service.

How do you spend your time every day?

I go abroad, for I have nothing to do.

Have you no acquaintance at Court?

men u t'huis vinden?

Ik gaa alle morgen ten zeven uren uit.

Ik zal my zelvende cere geven, dat ik morgen ochtend u eens kom bezoeken.

Gy zult welkom wezen.

Vaar wel, myn Heer.
Uw ootmoedige dienaar.

De tiende Zamen-spraak.

I K ben blyde u te zien.

Hoe is 't met u geweest, zedert ik u in Holland zag?

Zeer wel, tot uwen dienst.

Hoe brengt gy uw tyd dagelyks door?

Ik gaa wat kuisen; want ik heb niets te doen.

Hebt gy geen kennis ten Hove? No.

No, Sir.

I will give you some.

Do me that Kindness.

How do you like our Court?

'T is one of the most magnificent in the World.

Sir, you are very rich in England.

Why, Sir?

One may see it by the fair buildings of London.

How do you like them?

Indeed, Sir, that surprises me, it is the finest City upon the Earth.

I am of your opinion.

They are rather Palaces than Houses.

When will you come to see me again?

When you please.

Neen, myn Heer.

Ik zal 'er u wel aan helpen.

Doe my die vriendschap.

Hoe gevat u ons Hof?

't Is een van de prachtigste in de Wereld.

Myn Heer, gy zyt in Engeland zeer ryk.

Waarom, myn Heer.

Men kan 't wel zien aan de schoone gebouwen te Londen.

Hoe staanze u aan?

Zeker, myn Heer, ik staa 'er over verfeld, het is de schoonste stad van de wereld.

Ik ben van uw gevoelen.

't Zyn eerder paleizen dan huizen.

Wanneer zult gy my weer komen bezoeken?

Als 't u belieft.

I shall be very glad to see you.

Are you in haf?

Yes, Sir, except your commands retain me.

I will not take you off from your business.

Go to your business, Good night.

Pray, Sir, command me.

Do you not lodge at Master's...

Is't not at the fign of the White Lion?

The eleventh Dialogue.

Sir, according to your Commands, I come to render you my respects.

I am infinitely obliged to you for it.

Take the pains to sit down.

Ik zal blyde zyn u te zien.

Hebt gy haast?

Ja, myn Heer, ten zy uwe bevelen my ophouden.

Ik wil u van uwe bezigheid niet afhouden.

Gaa heen om uwe dingen te doen; goeden nacht.

Myn Heer, gebied mynaar, bid ik u.

Bent gy niet thuis by Meester?...

Is 't niet in de witte Leeuw?

De elf'e Zamenfpraak.

Myn Heer, volgens uw bevel, kom ik u myne eerbiedigheid bewyzen.

Ik ben daar overaan u ten hoogften verplicht.

N neem toch de moeite om neder te zitten.

I do my duty.

Without ceremony.

You have presented me.

I was resolved to go to see you the first.

Tell me what time you are at home.

You will give your self too much trouble.

You will do me too much honour.

What good news will you tell me this morning?

I have heard nothing to day.

Tell me some.

The Dutch Post is not come.

Did you see the Regiment of Guards?

What do you say of them?

They all look like Captains.

Ik kom myn pligt na.

Zonder ceremonien Gy bent my voorgeloomen.

Ik was van voornemen om u eerst bezocht te hebben.

Zeg my wanneer gy thuis bent.

Gy zult u zeiven al te veel moeite aandoen.

Gy zult my al te groot eene eere aandoen.

Wat goede tyding wilt gy my dezen morgen verhalen.

Ik heb van daag niets verstaan.

Verhaal my iets.

De Duitfche Post is nog niet gekomen.

Hebt gy 't Regiment van de Guardes gezien?

Wat zegt gy 'er van?

't Gelyken alle wel Kapiteins.

Will you dine with me?

I pray you to excufe me. I muft go to the Exchange

Are you fo much in hafte?

Yes, Sir, 'tis time to go there.

Do not fail to be to-morrow at home.

I will not fail.

What time will you be there?

About ten of the Clock.

Do you promife it me?

'Tis fure

Farewell, till I have the honour to fee you again.

The twelfth Dialogue.

H *Are you good Horfes?*

Where to go?

Wilt gy te middag met my eeten?

Ik bid u, dat gy my verfchoont, ik moet na de Beurs gaan.

Hcht gy zalk een haelt?

Ja, myn Heer, 't is tyd om daar na toe te gaan.

Laat niet na morgen thuis te zyn.

Ik zal niet misfchen.

Wat tyd zult gy daar zyn?

Omtrent tien uren.

Beloof gy 't my?

Ja zeeker.

Vaar wel dan, tot dat ik de eere heb om u weer te zien.

De twaalfde Zamenfpraak.

H Ebt gy goede paerden?

Waar zouden zy na toe? *To*

To go to Norwich.

Yes Sir, we have very good ones.

Where are they?

I will fhew them unto you.

How many muft you have?

I muft have four.

Will you have a Guide?

Yes, help me to one.

How long will you ftay in your journey?

Eight days.

How much do you take a day?

I take...

What muft the Guide have?

He muft have...

I will do as others do.

When muft you have them?

To-morrow morning.

Na Norwich.

Ja, myn Heer, wy hebben 'er, die zeer goed zyn.

Waar zyn zy?

Ik zal ze u toonen.

Hoe veel moet gy 'er hebben?

Ik moet 'er vier hebben.

Wilt gy een Leidsman hebben?

Ja, befchikt 'er my een.

Hoe lang zult gy op uw reize uiblyven?

Acht dag-n.

Hoe veel neemt gy 's daags.

Ik neem...

Hoe veel moet de Leidsman hebben?

Hy moet hebben...

Ik zal doen als anderen.

Wanneer moet gy ze hebben?

Morgen ochtend.

232 Engelsche en Nederduytsche

What time? Tegen wat tyd?
At five of the Clock. Tegen vyf uren.
They shall be ready. Zy zullen gereed
 zyn.
*Must you be paid
 here?* Moet men u hier
 betalen?
'T is all one. Dat's even veel.
*Sir, give me an ear-
 nest.* Myn Heer, geef my
 wat op de hand.
*How much do you
 ask me?* Hoe veel begeert
 gy?
What you please. Zo veel als 't ube-
 lieft.
*Hold there are two
 Crowns.* Hou daar zyn twee
 Kroonen.
*How many leagues
 is it from hence to Nor-
 wich?* Hoe veel mylen is 't
 van hier na Norwich?
There are... Het is...
Is it a fine City? Is 't een mooije stad?
Very fine. Ja, een heel mooije.
*Give us good Sad-
 dles.* Geef ons goede
 Zadels.
*You shall have some
 of the best.* Gy zult van de beste
 hebben.
*Will you see the
 Guild?* Wilt gy den Leids-
 man zien?
*'T will be time
 enough to see him to-
 morrow morning.* 't Zal tyds genoeg
 zyn als wy hem mor-
 gen ochtend zien.

The

SAMENSPRAAKEN. 153

The thirteenth Di-
 alogue,

De dertiende Za-
 mensprak,

Between a Physician
 and a sick Body.

Tusschen een Doctor en
 een Zieke.

*Sir, I have sent for
 you.*

M Yn Heer, ik heb
 u ontboden.

*What ails you?
 I have a pain in my
 head; my heart akes,
 and I have a pain in
 my stomach.*

Wardeert u?
 Ik heb pijn in myn
 hoofd, myn hart doet
 my zeer, en ik heb pijn
 in myn maag.

How long is it since?

Sedert hoe lang is 't
 geweest?

*Since yesterday.
 Have you slept this
 night?*

Sedert gisteren.
 Hebt gy van deze
 nacht wat geslaapen?

No, I cannot sleep.

Neen, ik kan niet
 slaapen.

*Have you a good
 stomach?*

Hebt gy eenige treik
 tot eeten?

Not at all.

Gansch niet.

*Let me feel your
 pulse.*

Laat my uw pols-
 voelen.

You have a Fever.

Gy hebt een koorts.

*I feel a heaviness
 through all my body.*

Ik voel een loom-
 heid door al myne le-
 den.

G 3 132

154 Engelfche en Nederduytsche

You must let blood. Gy moet gelaten worden.
I was let blood the other day. Ik ben onlangs eerst gelaten.
'T is no matter, to morrow you shall also take Physick. Daar is niet aangelegen, morgen zult gy ook Medieyn innemen.
Do not go out; keep your bed. Ga niet uit, houd het bedde.
What Diet must I keep? Aan wat voor Iest moet ik my houden?
Take men-triall Eggs, and breath. Gebruikt versche dieren en vleeschnat.
Have you a Nurse? Hebt gy een Oppaster?
Send for one. Laat 'er een halen.
Some body asks for me; I must go to see a Patient. Daar is iemand, die na my vraagt; ik zal moeten gaan om een patient te bezoeken.
Take courage. I am going away. Pray come again to morrow to see me. Schep moed. Ik ga heen. Ei lieve, kom morgen weer eens na my zien.
I will not fail. Ik zal niet in gebreeke blyven.
Nurse, let some body Oppaster, laateens

SAMENSpraakEN. 155

go for a Chirurgion. Iemand om een Barbier gaan.
Whom will you have? Wien wilt gy hebben?
The same who has let me blood already. Die zelve, die my nog eens gelaten heeft.
What is his name? Hoe heet hy?
I know not; ask it below. Ik weet het niet; vraag het beneden.
How do you find your self now? Hoe bevindt gy u zelve nu.
I am very Sick. Ik ben zeer ziek.
Call some body. Roep iemand.
I am almost spent. Ik ben ten einde van myne krachten.
I am a dying. Ik sterf.
It will be but a small matter, you are not in danger. 't Ma' geen quaad, gy hebt geen nood.
Do not stir, I find myself a little better. Ga niet heen, ik bevind my zelve een weinig beter.
The fourteenth Dialogue. De veertiende Zamenpraak.
The second Visit. Het tweede Bezoek.
You are very careful. **G**Y zyt zeer zorgvuldig.
 G 6 Are

196 Engelfche en Nederduytfche

<i>Are you something better?</i>	Zyt gy wat beter?
<i>Yes, I thank God. Your Fever is gone. I find myself a little better.</i>	Ja, God dank. Uw koorts is weg. Ik bevoel my zelve een weinig beter.
<i>Have you been let blood?</i>	Bent gy gelaten?
<i>I was let blood yesterday.</i>	Ja, ik werd gisteren gelaten.
<i>Where is your blood? It is upon the window.</i>	Waar is uw bloed? 't Staat in 't venster.
<i>You need to be let blood once more.</i>	Gy moet nog eens gelaten worden.
<i>Your blood is overlet, and corrupted.</i>	Uw bloed is al te heet en bedorven.
<i>Did your Physick work well?</i>	Werkte uwe Medicyn wel?
<i>Very well.</i>	Zeer wel.
<i>How many times were you at stool?</i>	Hoe dikwils gingt gy af?
<i>Ten or twelve times.</i>	Tien oft twaalf maal.
<i>Does your head ache still?</i>	Doet uw hoofd nog zeer?
<i>No.</i>	Neen.
<i>So much the better. You must take after to morrow another Purge.</i>	Zo veel te beter. Gy moet overmorgen nog eens purgeren.

SAMENS PRAAKEN. 197

<i>I will do what you shall order me.</i>	Ik zal uw order volgen.
<i>Keep your self warm.</i>	Houd u warm.
<i>Have you not better stomach?</i>	Zyt gy niet was grasger?
<i>Yes, Sir, I could eat some thing of a Pullet.</i>	Ja, myn Heer, ik zou wel iets van een Kuiken kunnen eeten.
<i>There is no danger.</i>	Daar is geen perikel.
<i>What do you drink?</i>	Wat drinkt gy?
<i>Some small beer with a toast.</i>	Klein bier, met een stukje gerooft brood.
<i>That is good.</i>	Dat is goed.
<i>Endeavour to rest; to morrow I will come again this way.</i>	Zietoe dat gy moogt ruhen; ik zal morgen weer dit heen komen.
The fifteenth Dialogue,	De vyftiende Zamenfpraak,
The third VIII.	Het derde Bezoek.
D oes all go well to day?	G aat alles van daag nog wel?
<i>I am a great deal better.</i>	Ik ben veel beter.
<i>Did you sleep well this night?</i>	Hebt gy van den nacht wel geftaapen?
<i>Perfectly well.</i>	Zeer wel.

158 Engelfche en Nederduytfche

<i>Your Fever is quite gone.</i>	Uw koorts is ganteh weg.
<i>I am much obliged to you.</i>	Ik ben zeer aan u verplicht.
<i>Within two or three days you may go abroad.</i>	Binnen twee of drie dagen moogt gy wel weer uitgaan.
<i>Take a little wine.</i>	Necm een weinig wyns.
<i>Of what wine?</i>	Van welke wyn?
<i>White wine, or Claret?</i>	Witte wyn of roode?
<i>Of what you please.</i>	Die 't u bylieft.
<i>Have you a good stomach now?</i>	Hebt gy een grage maag nu?
<i>I am very hungry.</i>	Ik ben zeer hongereg.
<i>You may eat, but moderately.</i>	Gy moogt wel eeten, maar matig.
<i>Did you not see Master S.?</i>	Hebt gy Meester S. nietgezien?
<i>I come from him.</i>	Ik kom van hem van daan.
<i>How doth he do?</i>	Hoe vaart hy?
<i>He is very sick.</i>	Hy is heel ziek.
<i>Is he in danger?</i>	Loopt hy gevaar?
<i>Ai truly.</i>	Ja wel ter deege.
<i>Is there no hope?</i>	Is 'er geen hoop meer?
<i>There is none at all.</i>	Neen geenfins.

He

SAMENSPRAAKEN. 159

<i>He is a dead man.</i>	Hy is een man des doods.
<i>How long has he been sick?</i>	Hoe lang is hy ziek geweest?
<i>These two Months.</i>	Deeze twee maanden.
<i>What distemper has he?</i>	Wat ziekte heeft hy?
<i>He is in a Consumption.</i>	Hy is in een teering.
<i>How many Children has he?</i>	Hoe veel kinderen heeft hy?
<i>He hath seven.</i>	Hy heeft 'er zeven.
<i>I think his wife is much afflicted.</i>	Ik geloof dat zyn vrouw zeer bedroeft is.
<i>She will not be comforted.</i>	Zy wil haar niet laten troosten.
<i>I have great pity on her.</i>	My jammert haarer.
<i>And I also.</i>	My ook.
<i>Is she young.</i>	Is zynog jong?
<i>She is not young, nor old.</i>	Sy is niet jong, nog ook niet oud.
<i>Where doth she live?</i>	Waar woont zy?
<i>In the great street.</i>	In de grote ftraat.
<i>I thank you.</i>	Ik bedank u.

The

The sixteenth Dialogue,

Between a Brother and a Sister.

Brother, speak English with me.*With all my heart.**Have you exercised your self to day?**Do you not know it?**No, I went out this morning very early.**Whither did you go?**To my Cousin.**Doth she also learn English?**She began yesterday.**Doth her Brother learn also?**He has learnt a long while.**Doth he speak well?**Exceeding well.**When did you see him?**I saw him yesterday.**De zestiende Zamenpraak,**Tusschen een Broeder en een Suster.***B**roeder, spreek Engelsch met my.*Van harten gaern.**Hebt gy u van daag al geoefend?**Weet gy 't niet?**Neen, ik ging van de morgen vroeg uit.**Waar giugt gy heen?**Na myn Nicht.**Leert zy ook Engelsch?**Zy heeft gisteren begonnen.**Leert haar Broeder ook?**Hy heeft het al overlang geleerd.**Spreekt hy wel?**Uitstekend wel.**Wanneer hebt gy hem gezien?**Ik heb hem gisteren gezien.**Well**Will you come to the Park?**Yes, if it please you.**I will.**Is it time to go thither?**Not yet, let us stay a little longer.**I will tarry as long as you please.**I cannot go thither.**Why, Brother?**There is my Master.**You may learn another time.**I will not lose my time.*

The seventeenth Dialogue,

For to speak with a Taylor.

Can you make me a Suit of Cloaths against Sunday?*Zult gy in 't park komen?**Ja, indien 't u belieft.**Wel ik zal.**Is het tyd om daar na toe te gaen?**Nog niet, laat ons nog wat wachten.**Ik zal zo lang wachten als 't u belieft.**Ik kan daar niet na toe gaen.**Waarom, Broeder.**Daar is myn Meester.**Gy moogt op een ander tyd leeren.**Ik wil myn tyd niet verliezen.**De zeventiende Zamenpraak,**Om met een Snyder te spreken.***K**out gy my een pak kleeren tegen Zondag maken?*Yes*

<i>Yes, Sir, you shall have it.</i>	Ja, myn Heer, gy zult het hebben.
<i>Do not promise it me, if you cannot make it.</i>	Beloof het my niet, indien gy 't niet doen kunt.
<i>I will make it.</i>	Ik zal het doen.
<i>What stuff will you have it of?</i>	Van wat voor stof wilt gy het hebben?
<i>Of a black Farandine.</i>	Van zwart Farandyn.
<i>'T is now the mode.</i>	Dat is nu de Mode.
<i>Shall I go to buy it?</i>	Zal ik 't gaan kopen?
<i>Pray do, and I will go with you.</i>	Ei lieve ja, en ik zal met u gaan.
<i>I will be glad of it.</i>	Dat is wel naar myn zin.
<i>How many yards must I have?</i>	Hoe veel ellen moet ik hebben?
<i>You must have...</i>	Gy moet hebben...
<i>Must I have so many?</i>	Moet ik zoo veel hebben?
<i>'T is the least.</i>	Dat is het minste.
<i>Furnish the rest.</i>	Befchik gy 'er de rest by.
<i>To what Merchant shall we go?</i>	By welken Koopman zullen wy gaan?
<i>Let us go to the Angel.</i>	Laat ons in den Engel gaan.
<i>In what street?</i>	In welke straat?

In

<i>In the street of... Is it a good shop?</i>	In de... straat Is 't een goede winkel?
<i>'T is the best in all the Town.</i>	't Is de beste in de stad.
<i>Let us go thither then.</i>	Laat ons daar dan gaan.
<i>S'ay for me.</i>	Wacht my wat.
<i>Pray Sir, make haste.</i>	Ik bid u, myn Heer, haast u wat.
The eighteenth Dialogue.	De achttiende Zamenpraak.
<i>Sir, shew us some of your best black Farandine.</i>	M Yn Heer, laat ons eens van u beste zwart Farandyn zien.
<i>Gentlemen, there is some of the finest in London.</i>	Messieurs, daar hebt gy iets van 't mooiste, dat 'er in Londen is.
<i>This doth not please me.</i>	Dat gevalt my niet.
<i>'T is of the same that they wear at Court.</i>	't Is van 't zelfde, dat aan 't Hof gedragen wordt.
<i>'T is not strong enough.</i>	't Is niet sterk genoeg.
<i>Shew us some other.</i>	Laat ons iets anders zien.

There

<i>There is another piece.</i>	Daar is een ander stuk.
<i>'T is not yet of the best.</i>	Dat is ook nog van 't beste niet.
<i>Let me see some of the best.</i>	Laat my van 't beste zien.
<i>There is a piece of the best.</i>	Daar is een stuk van 't beste.
<i>This is better than the other.</i>	Dit is beter dan 't ander.
<i>Have you no better?</i>	Hebt gy geen beter?
<i>No, truly.</i>	Neen waarlyk.
<i>How do you sell it a yard?</i>	Hoe veel verkoop gy de el?
<i>I sell it for....</i>	Ik verkoop het voor...
<i>'T is too dear.</i>	Dat is al te duur.
<i>Will you take... for it?</i>	Wilt gy... daar voor hebben?
<i>You are welcome; but I cannot: it cost me more.</i>	Gy bent welkom, maar dat kan ik niet doen, 't kost my meer.
<i>Tell me the lowest price.</i>	Zeg my de minste prys.
<i>You shall give me...</i>	Gy zult my geven...
<i>Cut me fifteen yards of it.</i>	Sny my vyftien ellen af.

The

The nineteenth Dialogue.

L *Et us return home.**Take my measure.**What Ribbon will you have?**Of the greatest mode.**Will you have your clothes after the English fashion, or after the French mode?**'T is all one.**When shall I have my Suit of Clothes?**You shall have it after to morrow without fail.**Make it handsomly.**Make it after the mode.**I work for the Court.**What belts do they wear?**De negentiende Zamenpraak.***L** Aat ons na huis keeren.

Neeu my de maat.

Wat voor Lint wilt gy hebben?

Na de grootste manier.

Wilt gy uwe Kleederen naar de Engelsche, of naar de Fransche manier hebben?

't Is evenveel.

Wanneer zal ik myn pak kleeren hebben?

Gy zult het overmorgen sonder fout hebben.

Maak dat het wel staat.

Maak het na de mode.

Ik werk voor het Hof.

Wat voor Draagbanden draagt men nu?
Sir,

*Sir, there is your
Smit.*

*You are a man of
your word.*

*How much must you
have?*

'T is well made.

*This Ribbon pleases
me well.*

Where is your bill?

Here it is.

You are dear.

*I take no more of you
than of others.*

There is your money.

**The twentieth Di-
alogue,**

**To speak with a Shoe-
maker.**

Make me a pair of
Shoes.

*When will you have
them?*

For to morrow.

You shall have them.

Myn Heer, daar is
uw kleed.

Gy bent een man
van uw woord.

Hoe veel moct gy
hebben?

't Is wel gemaakt.

Dit Lint behaagt
my wel.

Waar is uw reke-
ning?

Daar is ze.

Gy bent duur.

Ik neem u niet meer
af dan een ander.

Daar is uw geld.

*De twintigste Za-
menspraak,*

*Om met een Schoen-
maker te spree-
ken.*

Mmaak my een paar
schoenen.

Tegen wanneer
wilt gy ze hebben?

Tegen morgen.

Gy zultze hebben.

Take

Take the measure.

*Make them after the
mode.*

*Sir, there are your
shoes.*

Where are they?

Here they are.

They are too long.

'T is the mode.

*I know the mode
better than you.*

They do not please me.

They are too large.

*Make me some
others.*

*You are hard to be
pleas'd.*

*Will you make me
some others?*

*Here is a pair which
will fit you.*

Try them.

*Those are better
than the others.*

*Of what price are
they?*

They are worth....

'T is too much.

*'T is the ordinary
price.*

Neem de maat.

Maakze naar de
manier.

Myn Heer, daar
zyn uwe schoenen.

Waar zynze?

Zie daar.

Zy zyn telang.

Dat is de mode.

Ik weet de manier
beter dan gy.

Zy gevallen my niet.

Zy zyn te groot.

Maak my een paar
andere.

't Is moeijelyk u te
behagen.

Wilt gy my andere
maaken?

Hier is een paar, dat
u wel passen zal.

Bezoek het eens.

Die zyn beter dan
de andere.

Van wat prys zyn
die?

Zy zyn wel....

waard.

Dat is te veel.

't Is de gewoonlyke
prys.

Every

168 Engelfche en Nederduytfche

Every one pays as much.

The Price of them is set.

I do not believe you. You may believe me.

I would not deceive you.

The twenty-first
Dialogue,
BetweentwoFriends.

*Sir, I am very joy-
full to meet you, I
have some complements
to present unto you.*

*From whom?
From one of your
Friends.*

*What is his name?
His name is Master*

*C. Where did you see
him?*

*I saw him at Ply-
mouth.*

Elkeen betaalt 'er
zo veel voor.

't is een gezette
prys.

Ik geloof u niet.
Gy moogt my wel
gelooven.

Ik wil u niet bedrie-
gen.

De een en twintigste
Zamenfpraak,
Tuffchen twee Vrien-
den.

MYn Heer, ik ben
zeer blyde u te
ontmoeten, en heb
eenige Complimen-
ten by u af te leggen.

Van wien?
Van een uwer vrien-
den.

Hoe heethy?
Zyn naam is Myn
Heer C.

Waar hebt gy hem
gezien?

Ik heb hem te Ply-
mouth gezien.

How

SAMENSPRAAKEN. 169

How doth he do?

*He was well when
I came from thence.*

Doth he live there?

Is he married?

*What doth he do
there?*

I know not.

*Did you drink with
him?*

*Yes, we drank several
times your health.*

*Is he a House-keeper
there?*

Yes.

When was you there?

Last week.

*Will he not return to
London?*

It may be.

Farewell, Sir.

Hoe vaart hy al?

Hy was wel, toen ik
daar van daan quam.

Woont hy daar?

Is hy getrouwd?

Wat doet hy daar?

Ik weet het niet.

Hebt gy met hem
gedronken?

Ja, wy dronken
verfcheide malen op
uwe gezondheid.

Houd hy daar
huys?

Ja

Wanneer waart gy
daar?

Verleeden week.

Zal hy niet weer
te London komen?

Miffchien.

Vaar wel, myn
Heer.

H

The

The twenty fecond
DialogueBetween two young
Ladies.**Y**ou are welcome,
Miftrefs.
I am come to fee you.How have you done
fince yefter-day?I am not very well
Where is your dif-
temper?'T is in my head.
Why do you go out?I had a mind to fee
you.I was going to your
houfe.I have prevented
you.What do they fay
abroad?Mifters L. is mar-
ried.

Is 't Poffible!

De twee en twintig-
fte ZamenfpraakTuffchen twee jonge
Juffers.**W**ilkom hier, Juf-
frouw.Ik ben uw eens lo-
men bezocken.Hoe vaart gy federt
gisteren?Ik ben niet heel wel.
Waar fehort het u?In myn Hoofd.
Waarom gaat gy
uyt?Ik was geneegen
om u te zien.Ik ftond om na u
went te gaan.Ik ben u dan voor-
gekomen.Wat zegt men al
buiten deur.Myn Heer L. is ge-
troudIs 't moogelyk?
When

SAMENSPRAKEN. 171

*When was he mar-
ried?**This morning.**Is he rich?**He has four thousand
pound a year?**Where was he mar-
ried?**In Coventgarden.**How old is he?**He is twenty years old.**No more?**No.**How old is his Lu-
dy?**She is but fifteen
years old.**Of what Family is
fhe?**She is my Lord....
daughter.**Is he in town?**Yes.**Is fhe handfom?**Very handfom.**Is fhe rich?**What portion has
fhe?**Ten thousand pound.*Wanneer is hy ge-
troud?

Van dezen Morgen.

Is hy ryk?

Hy heeft vier duy-
zend ponden 's jaars.Waar is hy ge-
troud?

In Coventgarden.

Hoe oud is hy?

Hy is twintig jaar oud.

Niet meer?

Neen.

Hoe oud is zyne
Juffrouw?Zy is maar vyftien
jaar oud.Van wat geflacht is
zy?Zy is myn Heer...
Dochter.

Is hy in de ftad?

Ja.

Is zy mooi?

Zeer mooi.

Is zy ryk?

Wat krygt zy ten
Huwelyk?Tien duyzend pon-
den.

<i>'Tis a fine portion.</i>	Dat is een brave Huwlyks-gift.
<i>Have they a fine Coach?</i>	Hebben zy een mooie Karos?
<i>Very fine.</i>	Ja, een heel mooie.
<i>Do you know them?</i>	Kent gy ze?
<i>I know them by sight.</i>	Ik ken hen van aan- zien.
<i>I will tell you other news.</i>	Ik zal u een andere tyding zeggén.
<i>What?</i>	Wat toch?
<i>I am going to Hol- land.</i>	Ik zal na Holland gaan.
<i>When do you go thither?</i>	Wanneer gaat gy 'er heen?
<i>The next week.</i>	Toekomende week.
<i>You speak in jest.</i>	Gy gek't'er mee.
<i>I do not jest.</i>	Ik gek't'er niet mee.
<i>Who goes with you?</i>	Wie gaat met u?
<i>My Father and Mo- ther.</i>	Myn Vader en Moeder.
<i>You surprise me.</i>	Gy doet my gewel- dig verwonderen.
<i>Do you go to Ams- terdam?</i>	Gaat gy na Amster- dam?
<i>Yes, Madam.</i>	Ja Juffrouw.
<i>I should be very glad to go along with you.</i>	Ik zou zeer blyde zyn, indien ik met u mocht gaan.
<i>Come then.</i>	Kom dan.

You

<i>You afflict me.</i>	Gy bedroeft my.
<i>I shall not see you any more.</i>	Ik zal u niet meer zien.
<i>How long will you stay there?</i>	Hoe lang zult gy daar blyven?
<i>Two or three years.</i>	Twee of drie jaaren.
<i>That time will seem to me very long.</i>	Dietyd zal my zeer lang vallen.
<i>You will forget me presently.</i>	Gy zult my met der haalt vergeten.
<i>I will never forget you.</i>	Ik zal u nooit ver- geten.
<i>Nor I you.</i>	Noch ik u.
<i>I swear unto you an eternal friendship.</i>	Ik zweer u een eeu- wige vriendschap.
<i>And I unto you also.</i>	En ik u desgelyks.
<i>What will you send me from Holland?</i>	Wat zult gy my van Holland zenden?
<i>I will send you some thing.</i>	Ik zal u iets zenden.
<i>Will you be as good as your word?</i>	Zult gy wel zo goed zyn als uw woord?
<i>Yes, if it please God.</i>	Ja, indien 't God belieft
<i>I shall see.</i>	Ik zal zien.
<i>Doth your little sister go thither also?</i>	Gaat uw kleine Zaf- ter ook daar na toe.
<i>We leave her here.</i>	Wy laten haar hier.
<i>I am not well, I will be gone.</i>	Ik ben niet wel, ik ga zo heen.

H 3

*I am sorry you came
out.*

Farewell, my Dear.

*I do not bid you fare-
well.*

*Will you come to see
us before you go?*

I will not fail.

*If ball be very glad
to see you at our house.*

The twenty-third
Dialogue.

An English Gentle-
man invites to din-
ner a Dutch Gen-
tleman.

*Sir, you are welco-
me.*

Take your place.

This is your place.

Sir, 'tis yours.

Pray, without cere-

't Bedroeft my, dat
gy uytgekomen zyt.

Vaar wel, myn
Waarde.

Ik zeg u nog niet
vaarwel.

Zalt gy ons nog
komen zien, eer wy
vertrekken?

Ik zal niet in ge-
breke blyven.

't Zal my zeer lief
zyn u aan ons huys te
zien.

*De drie en twintig-
ste Zamenpraak.*

*Een Engelsch Heer
nodigt een Duytsch
Heer ten eeten.*

MYn Heer, gy zyt
welkom.

Neem uw plaats.

Dit is uwe plaats.

Myn Heer, 't is de
uwe.

Eylieve, zonder cere-

mo-

monies, sit you down.

*I made you take a
better meal.*

What do you say, Sir?

This is a great Feast.

*How do you like that
wine.*

*'T is very excellent.
Where do you fetch
it?*

At the golden Ploce.

*Will you be pleased
that I cut you some of
this Turkey?*

As you please.

Is it good?

*'T is very tender, and
well roasted.*

You eat nothing.

I eat very well.

This is to you.

I will pledge you.

This is good wine.

'T is indifferent.

*Fill the Gentlemen
some wine.*

monien, zit maar neer.

Ik heb u een beter
maaltyd doen verlie-
zen.

Wat zegt gy, myn
Heer.

Dit is een groot
gastmaal.

Hoe gevalt u die
wyn?

Hy is treffelyk.

Waar haalt gy die?

In het Gulde Vlies.

Belieft u dat ik u
iets van dezen Kal-
koen snyde?

Zo als 't u belieft.

Is hy goed?

Hy is heel malsch
en wel gebraden.

Gy eet niets.

Ik eet zeer wel.

Ik breng 't u eens.

Ik zal 't van u ver-
wagten.

Dit is goede wyn.

Hy is redelyk.

Schenkt dien Heer
eens wyn.

<i>I have drunke enough.</i>	Ik heb genoeg gedronken.
<i>I can neither eat nor drink any more.</i>	Ik lust niet meer te eten noch te drinken.
<i>You have good meat in England.</i>	Gy hebt goede spys in Engeland.
<i>Yes, I thank God.</i>	Ja, God dank.
<i>'T is the King's health.</i>	Op des Konings gezondheid.
<i>I receive it willingly.</i>	Ik ontvang het gewillig.
<i>You do me too much honour.</i>	Gy doet my al te veel eere aan.
<i>To all our Friends.</i>	Aan alle onze Vrienden.
<i>I will drink no more.</i>	Ik wil niet meer drinken.
<i>You cannot drink.</i>	Gy kont niet drinken.
<i>'T is true.</i>	Dat is waar.
<i>Is not the wine good?</i>	Is de wyn niet goed?
<i>'T is too strong for me.</i>	'Ze is my al te sterk.
<i>Mingle water with it.</i>	Meng'er wat water onder.
<i>I never mingle water with wine.</i>	Ik meng nooit water onder wyn.
<i>What do you say of that Paridge?</i>	Wat dunkt u van die Patrys

'T is

<i>'T is a very delicate one.</i>	Hy is zeer lekker.
<i>Have you good store of them in Holland?</i>	Hebt gy'er veel van in Holland?
<i>Not so many as you have in England.</i>	Niet zo veel als gy'er in Engeland hebt.
<i>This is the only Country in the world, the most plentiful in all things.</i>	Dit is 'r eenigste Land in de wereld, dat van alles zulk een overvloed heeft.
<i>'T is true.</i>	Dat is waar.
<i>Pray, permit me to go away.</i>	Ik bid u, laat my gaan.
<i>I am sorry you are so much in haste.</i>	't Moeit my dat gy zulk een haast hebt.
<i>You shall be always welcome at my house.</i>	Gy zult altyd welkom tot myneat zyn.
<i>I am very much obliged to you: I don't deserve so much honour.</i>	Ik ben zeer in u gehouden; ik verdien zo veel eere niet.
<i>Pray Sir, stay a little longer.</i>	Ik bid u, myn Heer, wacht nog een weinig langer.
<i>The company desires it of you.</i>	Het gezelschap verzoekt het u.
<i>Do not leave the Company.</i>	Verlaat het gezelschap niet.
<i>Drink one cup more.</i>	Drink nog een kelkje.
	H 5 Do

<i>Do not go so soon.</i>	Gaa zoo ras niet heen.
<i>'T is to obey you.</i>	't Is om u te gehoorzamen.
<i>You oblige us.</i>	Gy verplicht ons.
<i>I would I were able to serve you.</i>	'k Wenschte, dat het in myn macht stond u te dienen.
<i>You are very obliging.</i>	Gy bent zeer verplichtend.
<i>I never was so well treated.</i>	Ik ben nog nooit zo onthaald.
<i>'T is but our ordinary.</i>	Dit is niet anders als onze gewoonlyke toetfel.
<i>You keep good Tables in England.</i>	Gy houdt in Engeland een goede Tafel.
<i>Your Nation is very civil.</i>	Uwe Landdaard is zeer beleefd.
<i>Sir, I am very glad to enjoy your presence.</i>	Myn Heer, ik ben zeer blyde, dat ik uw gezelschap geniet.
<i>And I, to be in your company.</i>	En ik, dat ik in uw gezelschap ben.
<i>You shall find me always ready to serve you.</i>	Gy zult my altoos gereed vinden om u te dienen.
<i>Sir, I am infinitely obliged to you for it.</i>	Myn Heer, ik ben oneindelyk daar over aan u verplicht.

Do

<i>Do you smoke?</i>	Roekt gy ook?
<i>Never.</i>	Nooit niet.
<i>Do you not love Tobacco?</i>	Houdt gy van geen Tabak?
<i>I never took any.</i>	Ik hebze nooit gebruikt.
<i>'T is a pipe.</i>	Neem een pypje.
<i>Pray see what a clock it is.</i>	Eyikave, zie eens hoe laat het is.
<i>Sir, 't is time for me to go away.</i>	Myn Heer, 't is my tyd om te gaan.
<i>Will you play at Cards?</i>	Wilt gy met de Kaart spelen?
<i>Indeed I have no time.</i>	In de daad ik heb geen tyd.
<i>When will you do me the honour to come again?</i>	Wanneer zult gy my de ere doen dat gy weer komt?
<i>When you please.</i>	Als 't u belieft.
<i>When will you return to Holland?</i>	Wanneer gaat gy weer na Holland?
<i>Within three weeks.</i>	Binnen drie weeken.
<i>So soon?</i>	Zo ras?
<i>Are you weary of being here?</i>	Bent gy 't hier al m e?
<i>Not at all.</i>	Neen geenzins.
<i>Are you well pleased here?</i>	Behaagt het u hier wel?
<i>I am very well pleased.</i>	't Gevalt my zeer wel.

H 6

Sir,

Sir, I must take my leave of you.

I give you many thanks for your good entertainment.

You overcome me with your civilities.

I am wholly yours.

I find well the occasion to trouble you, but not to serve you.

Will you do me a favour?

Command me.

'Tis to stay here at supper.

Indeed I cannot.

Farewell then.

The twenty-fourth Dialogue

Between a Gentleman and his Man.

G*O from me to my Lady... and pre-*

Myn Heer, ik moet myn afscheid van u nemen.

Ik bedank u hooglyk voor uw goed ont-haal.

Gy overwint my door uwe beleeftheden.

Ik ben ganschelyk de uwe.

Ik vind de gelegenheid wel om u moeite aan te doen, maar niet om u te dienen.

Wilt gy my een gunst doen?

Gebied my maar.

't Is om hier t'avond te blyven eten.

Waarlyk, ik kan niet. Vaar wel dan.

De vier en twintigste Zamenpraak

Tusschen een Edelman en zyn Knecht.

G*Aa van mynent wegen na Me-*
sent

sent her my service.

Well Sir, I am going there.

Have you been there?

Yes, Sir.

Is she up?

Not yet.

With whom did you speak?

With her waiting Gentlewoman.

How doth she do?

She told me, she was well.

What did she say?

She thanks you.

Do you know any news?

Master... died just now.

You surprize me.

How long was he sick?

He has been sick but three days.

Of what distemper did he die?

vrouw . . . en bied haar myn dienst aan.

Wel, myn Heer, ik gaa heen.

Hebt gy daar geweest?

Ja, myn Heer.

Was zy al op?

Nog niet.

Met wien spraakt gy?

Met haar Kame-nier.

Hoe voer zy al?

Zy zeide my, dat zy wel was.

Wat zeide zy?

Zy bedankt u.

Weet gy ook iets nieuws?

De Heer . . . is zo even gestorven.

Gy maakt my ont-steld.

Hoe lang is hy ziek geweest?

Hy heeft maar drie dagen ziek geweest.

Van wat ziekte is hy gestorven?

182 Engelfche en Nederduytfche

<i>O! a violent Fever.</i>	Van een heftige Koorts.
<i>When will he be buried?</i>	Wanneer zal hy begraven worden?
<i>To-morrow night.</i>	Morgen avond.
<i>What time?</i>	Wat tyd?
<i>At seven of the Clok in the evening.</i>	's Avonds ten zeven u ren.
<i>Who told it you?</i>	Wie heeft het u gezegd?
<i>'Tis the common report.</i>	't is 't gemeen gerucht.
<i>Was he married?</i>	Was hy getrouwd?
<i>Yes, Sir.</i>	Ja, myn Heer.
<i>Had he children?</i>	Had hy kinderen?
<i>He had some, but they are dead.</i>	Hy heeft 'er gehad, maar die zyn dood.
<i>Is his wife living still?</i>	Leeft zyne Vrouw nog?
<i>She is also very sick.</i>	Zy is ook heel ziek.
<i>Is she in danger?</i>	Loopt zy perykel?
<i>I believe yes.</i>	Ik geloof ja.
<i>Did you know her?</i>	Kent gy haar?
<i>Did you know her Husband?</i>	Hebt gy haren man gekend?
<i>I knew him by sight.</i>	Ik heb hem van aanzien gekend.
<i>Had he an estate?</i>	Had hy middelen?
<i>He did live well.</i>	Hy kon wel leven.
<i>Is his wife much afflicted?</i>	Is zyne Vrouw zeer bedroefd? <i>She</i>

SAMENS PRAAKEN. 183

<i>She will not be comforted.</i>	Zy wil haar niet laten troosten.
<i>She is a dying.</i>	Zy legt op sterven.
<i>She will never recover.</i>	Zy zal 'er niet weer van opkomen.
<i>She is gone.</i>	't Is met haar gedaan.
<i>Where doth she live?</i>	Waar woont zy?
<i>Hard by.</i>	Digt by.
<i>Comb my perriwig.</i>	Kem myn Pruyk uit.

The twenty-fifth Dialogue

De vijf en twintigste Zamenpraak

Between two Englishmen.

Tusschen twee Engelschen.

Sir, I am very glad to meet you.

MYn Heer, ik ben blyde u te ontmoeten.

I am now at your service.

Ik ben nu t'uwen dienst.

Let us go to drink.

Laat ons eens gaan drinken.

Where is good wine to be had?

Waar is goede wyn te krygen?

Let us go to Master Binet.

Laat ons by Monsieur Binet gaan.

Where doth he live?

Waar woont hy? *He*

<i>He lives at the upper-end of Bow-street, near Covent-garden.</i>	Aan 't end van de Bowstraat, digt by Coventgarden.
<i>At what Sign?</i>	Wat hangt 'er uit?
<i>At the Sign of Saint Cecilia.</i>	Sinte Cecilia.
<i>He has some of the best wine in London.</i>	Hy heeft van de beste wyn in Londen.
<i>Of what kind of wine?</i>	Watsoort van wyn?
<i>Languedoc wine.</i>	Languedokse wyn.
<i>Red, or white?</i>	Rode en witte.
<i>Of both.</i>	Van beide.
<i>How doth he sell it a quart?</i>	Wat geeft hy de Kan?
<i>Fifteen Pence.</i>	Vyftien stuivers.
<i>Let us go thither.</i>	Laat 'er ons na toe gaan.
<i>With all my heart.</i>	Van herten gaarn.
<i>Is he a Frenchman?</i>	Is 't een Franschman?
<i>Yes, Sir.</i>	Ja, myn Heer.
<i>Boy, call your Master.</i>	Jonge, roep uw Meester.
<i>Pray Sir, bid some body draw us some of your best wine.</i>	Myn Heer, laat iemand ons eens van uw beste wyn tappen.
<i>He has also Muscatel wine and Frontignac.</i>	Hy heeft ook Muskatel-wyn, en Frontignac.
<i>How do you like this wine?</i>	Hoe gevalt u deze wyn?

<i>I never drank so good at Paris.</i>	Ik hebze te Parys nooit zo goed gedronken.
<i>'T is extraordinary good wine.</i>	't Is uytsteekend goede wyn.
<i>'T is your Ladies health.</i>	't Is op de gezondheid van uw huysvrouw.
<i>It is to yours.</i>	't Is op die van de uwe.
<i>Let us be merry.</i>	Laat ons vrolyk zyn.
<i>I thank you for bringing me hither.</i>	Ik bedank u, dat gy my hier gebragt hebt.
<i>To your dear half.</i>	Op uw waarde helft.
<i>I will do you reason.</i>	Ik zal u bescheyd doen.
<i>Pray, let us be gone.</i>	Ey lieve, laat ons gaan.
<i>We came but just now.</i>	Wy zyn hier maar eerst gekomen.
<i>Do you surrender your self already?</i>	Geeft gy 't alreede op.
<i>I have promised a man to expect him in my chamber.</i>	Ik heb iemand beloofd in myn Kamer te zullen verwachten.
<i>You are not a man of company.</i>	Gy bent geen man van gezelschap.
<i>I cannot help it.</i>	Ik kan 't niet helpen.

<i>Let us pay and be gone.</i>	Laat ons betalen en heen gaan.
<i>How much is it?</i>	Hoe veel is 'er te quaad?
<i>There is...</i>	Daar is...
<i>Let me pay.</i>	Laat my betalen.
<i>You shall not do it.</i>	Gy zult het wel laten.
<i>I have brought you hither.</i>	Ik heb u hier gebracht.
<i>We are not in France.</i>	Wy zyn niet in Frankryk.
<i>Then I will pay another time.</i>	Ik zal dan op een ander tyd betalen.
<i>You may do what you please.</i>	Gy moogt doen wat u belieft.
<i>When shall I have the honour to see you again?</i>	Wanneer zal ik de cere hebben u weer te zien?
<i>When I have any time.</i>	Wanneer ik maar tyd heb.
<i>I love to be in your company.</i>	Ik bengarn in uw gezelschap.
<i>And I in yours.</i>	En ik in 't uwe.
<i>I wish you a good night.</i>	Ik wensch u goeden nacht.

The

The twenty-fifth Dialogue

De zes en trentigste Zamenfpraak

Between a Master and his Man.

*Tuffchen een Meester en zyn Knegt.**Why do you not rise?
Sir, I am rising.**W*Aarom staat gy niet op?
Myn Heer, ik staa al op.*You must rise earlier, you are too lazy.*

Gy moet vroeger opstaan; gy bent al telui.

Why do not you answer me when I call you?

Waarom antwoordt gy niet, als ik u roep?

I did not hear you.

Ik heb u niet gehoord.

Then you sleep very soundly.

Gy slaapt dan zeer vast.

Make a fire.

Leg vuur aan.

Warm my shirt.

Warm myn hemd.

Give me clean linnen.

Geef my schoon linnen.

Run to the Lardress.

Gaa na de Waster.

You must be more careful.

Gy moet beter zorg dragen.

You have no care of me.

Gy past niet op my.

Have

188 Engelsche en Nederduytsche

Have you been at the Landdresses? Bent gy tot de Wallers geweest?
Is my linnen clean? Is myn linnen schoon?
Where are my slippers? Waar zyn myne muilen?
Have you made clean my shoes? Hebt gy myn schoenen schoon gemaakt?
Make clean my cloaths. Maak myn kleeren wat schoon.
Call the Taylor to me. Gaa, haal my den Snyder eens.
Bring me some water. Breng my wat water.
Do not tarry. Blyf niet lang weg.
Why have you tarried so long? Waar bent gy zo lang geweest.
Bid the Cook come up. Zeg den Kok, dat hy boven komt.
Bid the Coachman to put the horses in the Coach. Zeg den Koetsier, dat hy de paarden voor de karos spant.
You must be more diligent. Gy moet naarstiger zyn.
Take heed of eating and drinking too much. Zie toe, dat gy niet te veel eet en drinkt.
Comb my hair. Kem myn haar.
Go and fetch me the Barber. Gaa, haal my den Barbier.
Has any body askt for me? Heeft iemand na my gevraagd? *if*

SAMENSPRAAKEN. 189

If any body ask for me, I shall be at Mr. L. Zo 'er iemand na my vraagt, ik zal by Mr. L. wezen.
Have a care of my linnen. Draag zorg voor myn linnen.
Do not lose my linnen. Verlies myn linnen niet.
Carry this Letter to the Post. Breng deze brief aan 't Posthuis.
Is the Post come? Is de Post aangekomen?
Is the Post gone? Is de Post al weg?
Go to the Post. Gaanade Post.
Do you come from thence? Komt gy daar vandaan?
Are there Letters for me? Zyn 'er brieven voor my?
How much have you pay'd for them? Hoe veel hebt gy 'er voor betaald?
Carry that above. Breng dat boven.
Call me at two of the Clock. Roep my ten twee uren.
Awake me to morrow at six of the Clock. Wek my morga ten zes uren op.
Go to bed. Gaa na bed toe.
Rise to morrow morning betimes. Staa morgen ochtend by tyds op.
Do not forget it. Vergeet het niet.
Pull off my stockings. Trek myne kousfen uit.

<i>Undress me.</i>	Ontkleed my.
<i>Comb my Periwig.</i>	Kem myn paruk.
<i>Softly.</i>	Zachtjes.
<i>'T is enough.</i>	't Is genoeg.
<i>Make clean the Comb.</i>	Maak de Kam schoon.
<i>Fill me some wine.</i>	Scheuk my wat wyn.
<i>Get you gone.</i>	Gaa heen.
The twenty seventh Dialogue.	De Zeven en twintigste Zamenpraak.
H ave you good cloth?	H Ebt gy goed Laken?
<i>What cloth would you have?</i>	Wat voor Laken beliest gy te hebben?
<i>Black cloth.</i>	Zwart Laken.
<i>There is some.</i>	Zie daar.
<i>How much is 't a yard?</i>	Hoe veel is deel?
<i>Thirty shillings a yard.</i>	Deel is dertig Schellingen.
<i>This is not thirty shillings cloth.</i>	Dat is geen laken van dertig Schellingen.
<i>'T is worth somuch.</i>	't is dat wel waardig.
<i>Is it some of the finest?</i>	Is het van 't mooiste?
<i>Yes, Sir.</i>	Ja, myn Heer.

<i>I will have none at that rate, 't is too dear.</i>	Ik wil 't zo hoog van prys niet hebben; 't is my te dier.
<i>You cannot find cheaper in all the shops.</i>	Gy zult het in geene winkels beter koop krygen.
<i>Will you sell it for five and twenty?</i>	Wilt gy 'er vyf en twintig voor hebben?
<i>Upon my word I should lose by it; it cost me above eight and twenty.</i>	Op myn woord, ik zou 'eraan verliezen; want het kost my zelf meer dan acht en twintig.
<i>It is impossible.</i>	Dat is onmogelyk.
<i>'T is as true as you are here.</i>	't Is zo waar, als gy hier zyt.
<i>Make you but one word?</i>	Houdt gy u zo aan een woord?
<i>Have you said the utmost?</i>	Hebt gy 't uiterste gezegd?
<i>Yes, certainly.</i>	Ja, zekerlyk.
<i>Will you take eight and twenty?</i>	Wilt gy acht en twintig hebben?
<i>I must gain something.</i>	Ik moet inmers wat winnen.
<i>You shall have twenty nine.</i>	Ik zal u negen en twintig geven.
<i>Take it.</i>	Wel neem het dan.

The twenty-eight Dialogue.

Have you any fine hats?
Will you have a Cassar.

Shew me one.
There is one of the finest in England.
What must it cost?

The price is...
I will not give so much.

How much will you give for it?

I cannot answer you upon that, you ask me too much.

You bid nothing for it.

Will you take... for it?

I cannot sell it at that rate.

I will give no more.

You shall not find

De acht en twintigste Zamenpraak.

HEbt gy mooie hoeden?
Wilt gy een Kasstoor hebben?

Laat my'er een zien.
Daar is een van de mooiste in Engeland.
Hoe veel moet hy gelden.

De Prys is...
Ik wil zo veel niet besteeden?

Hoe veel wilt gy'er voor geven?

Dat kan ik u niet zeggen, gy eischt my te veel.

Wel gy biedt my niets.

Wilt gy . . . daar voor hebben?

Voor dat geld kan ik het niet geven.

Ik wil niet meer geven.

Gy zult geen beter

a better through all the City.

I am sorry we cannot agree.

And I also.

Look well upon the hat.

I do not ask you too much.

If you will take for it...

I will take it.

Will you then come again to me?

I promise it to you.

Indeed, I lose by it.

The twenty-ninth Dialogue.

WHere is my Gown?

'T is not made yet.

You shall work no more for me.

When shall I have it?

in de gansche Stad vinden.

't Moeit my, dat wy niet eens kunnen worden.

My ook.

Bezie de hoed ter deege.

Ik eysch u niet te veel.

Indien gy'er... voor hebben wilt.

Ik zal't dan doen.

Zult gy my dan weêr bykomen?

Ik beloof het u.

Zeker ik verlies 'er op.

De negen en twintigste Zamenpraak.

WAar is myn Saammar?

'Ze is nog niet gedaan.

Gy zult niet meer voor my werken.

Wanneer zal ik hem hebben?

I

After

<i>After to morrow.</i>	Overmorgen.
<i>No sooner?</i>	Niet eerder?
<i>'T is impossible for me.</i>	Ik kan het onmogelyk eer doen.
<i>You have had my Ferrandine a great while.</i>	Gy hebt myn Ferrandyn een langen tyd gehad.
<i>'T is not my fault.</i>	't Is myn schuld niet.
<i>Did you not promise it me to day?</i>	Hebt gy 't my van daag niet beloofd?
<i>To promise, and to be as good as one's word, are two things.</i>	Te beloven, en zo goed te zyn als zyn woord, zyn twee zaken.
<i>Why do you promise it then?</i>	Waarom belooft gy 't dan?
<i>Madam, other People will be served as well as you.</i>	Anderelieden, Juffrouw, moeten zo wel bediend wezen als gy?
<i>And I as well as others.</i>	En ik zo wel als andere.
<i>My Money is as good as theirs.</i>	Myn geld is zo goed als 't hunne.
<i>One cannot please every one.</i>	Men kan iedereen niet voldoen.
<i>Shall I have it after to morrow?</i>	Zal ik 't dan overmorgen hebben?
<i>I promise it unto you.</i>	Ik beloof het u.
<i>If you fail, I will be</i>	Zogy 't niet doet, ik

very

<i>very angry with you.</i>	zal heel quaad op u weezen.
<i>I pray you have a little patience.</i>	Ik bid u, heb een weyniggeduld.
<i>I will have it till after to morrow.</i>	Ik zal 't hebben tot overmorgen.
The thirtieth Dialogue.	<i>De dertigste Zamenpraak.</i>
B <i>Riddle my horse.</i>	D <i>Oe myn Paard de toom aan.</i>
<i>Saddle him.</i>	<i>Zadel hem.</i>
<i>Have you watered him?</i>	Hebt gy met hem in 't water (of in 't wet) gewacht?
<i>Have you given him his oats?</i>	Hebt gy hem al haver gegeven?
<i>Bring him to the Smith.</i>	Breng hem by den Smid.
<i>Bid him shoe him.</i>	Laat hem beslaan.
<i>Rub him.</i>	Vryf hem.
<i>Bring him into the River.</i>	Breng hem naar de Rivier.
<i>Give him some oats.</i>	Geef hem wat haver.
<i>Walk him.</i>	Leyd hem wat heen en weër.
<i>Give him some straw.</i>	Geef hem wat stroo.
<i>Have you good hay?</i>	Hebt gy goed hooy?
<i>How much have you a night?</i>	Hoe veel hebt gy voor een nacht?

I a. Has

<i>Has he drunk?</i>	Heeft hy gedronken?
<i>Has he eaten his oats?</i>	Heeft hy zyn haver al opgegeten?
<i>Is he very weary?</i>	Is hy heel moede?
<i>Bring him to me.</i>	Breng hem hier by my.
<i>Bring him into the stable.</i>	Breng hem op stal.
<i>Unsaddle him.</i>	Ontzadel hem.
<i>Take him by the bridle.</i>	Vat hem by de toom.
<i>Do not make him run.</i>	Doe hem niet lopen.
<i>Do not overheat him.</i>	Maak hem niet al te heet.
<i>Give him some hay.</i>	Geef hem wat hooi.
The thirty - first Dialogue,	De een en dertigſte Zamenſpraak,
Between two Gentlewomen.	Tuſſchen twee Juffers.
W ill you go to the Garden?	W ilt gy naar de tuyn gaan?
<i>Yes, if you please.</i>	Ja, indien 't u be- lieft.
<i>'T is very fair weather.</i>	't Is zeer ſchoon weêr.
<i>Have you the key?</i>	Hebt gy de ſleutel?

<i>I have it in my pocket.</i>	Ik heb hem in myn zak.
<i>The Sun is too hot.</i>	De Zon is al te heet.
<i>Take your Mask.</i>	Neem uw Masker.
<i>Let us ſtay till 't is colder.</i>	Laat ons wachten tot dat het wat koelder is.
<i>I am contented with it.</i>	Ik ben 'er mee te vrede.
<i>Let us go, it is cool now.</i>	Laat ons gaan, 'tis nu koel.
<i>There is a fine Roſe.</i>	Daar is een mooje Roos.
<i>Give it me.</i>	Geef ze my.
<i>Take it.</i>	Neem ze.
<i>Will you make a Noſe-gay?</i>	Wilt gy een Ruyker maaken?
<i>Make a Noſe-gay.</i>	Maak een Ruyker.
<i>There is Violets ſtill.</i>	Daar zyn nog Vio- len.
<i>Shew it me.</i>	Wys ze my.
<i>Do you not ſee it?</i>	Ziet gy 't niet?
<i>There is a fine Tulip.</i>	Daar is een mooje Tulp.
<i>O lack! how fine it is.</i>	O! hoe mooi is hy.
<i>This is a fine Garden.</i>	Dit is een mooje Tuyn.
<i>Take that Gilly-flower.</i>	Neem die Angelier.

<i>The Roses smell well.</i>	De Roozen ruyken wel.
<i>Smell my Nose-gay.</i>	Ruyk myn Ruykertje eens.
<i>There is a fine alley.</i>	Dat is een mooije Gallery.
<i>Let us go into the shade.</i>	Laat ons in de schaduw gaan.
<i>'Tis not hot.</i>	't Is niet heet.
<i>The Air is hot.</i>	De Lucht is heet.
<i>Let us go under that green Arbour.</i>	Laat ons onder dat groen Prieel gaan.
<i>It is a fair evening.</i>	't Is een mooije Avondtend.
<i> Gather that other Flower.</i>	Piuk die andere Bloem.
<i>Some body must pour water on those flowers.</i>	Iemand moet deze Bloemen eens besproejen.
<i>It did rain yesterday.</i>	't Heeft gisteren geregend.
<i>That signifies nothing.</i>	Dat heeft niets te beduyden.
<i>Where is the Gardener?</i>	Waar is de Tuinier?
<i>Your Nose-gay is finer than mine.</i>	Uw Ruiker is moojer dan de myne.
<i>You are pleased to say so.</i>	Dat belijft u zo te zeggen.
<i>What will you say that</i>	Wat wilt gy 'er on-

<i>that mine is not so fine as yours?</i>	der verzeeten, dat de myne zo mooi niet is als de uwe?
<i>What you will.</i>	Wat gy wilt.
<i>'Tis done.</i>	't is gedaan.
<i>Who shall be our judge?</i>	Wie zal onze rechter weezen?
<i>Your Brother.</i>	Uw Broeder.
<i>Is he at home?</i>	Is hy t'huys?
<i>Yes, he is so.</i>	Ja, hy.
<i>Here he is coming.</i>	Daar komt hy aan.
<i>I pray, tell us which of these two Nose-gays is the finest?</i>	Eylieve, zeg ons, welk van deeze twee Ruykers de mooiste is?
<i>'Tis this.</i>	Deze is 't.
<i>I said so before.</i>	Dat heb ik te voren al gezegd.
<i>I have won it.</i>	Ik heb 't gewonnen.
<i>What have you won?</i>	Wat hebt gy gewonnen?
<i>We have not laid any money down.</i>	Wy hebben geen geld by gezet.
<i>You would not.</i>	Gy woudt niet.
<i>You did not desire it.</i>	Gy begeerde 't niet.
<i>Let us walk a little longer.</i>	Laat ons nog wat wandelen.
<i>'Tis too late.</i>	't Is al te laat.
<i>You cannot go yet.</i>	Gy kunt noch niet gaan.

*We will go away
within half an hour.*

*What a Clock is that?
Ten a Clock.*

*It is not so much.
I have told the Clock.*

I have told it also.

You are mistaken.

The thirty - second
Dialogue.

For a Traveller who
goes into Holland.

Friend, are you a
Dutchman?

*Yes, Sir, at your
service.*

*Are you bound for
Rotterdam?*

*Yes, Sir, when the
wind serves.*

*Have you any Pas-
sengers?*

I have ten already

Wy zullen binnen
een half uur heen
gaan.

Hoe laat is dat?
Tien uren.

't Is zo laat nog niet.
Ik heb de Klok ge-
teld.

Ik heb hem ook ge-
teld.

Gy hebt mis.

De twee en dertigste
Zamenspraak.

Vooreen Reyziger naar
Holland.

Vriend, bent gy
een Hollander?

Ja, myn Heer, t'u-
wen dienst.

Legt gy aan om naar
Rotterdam te varen?

Ja, myn Heer, als
de wind ons maar
dient.

Hebt gy eenige Pas-
sagiers?

Ja, ik heb 'er al tien.
Have

*Have you a good
Vessel?*

Will you see it?

*When will you go
away?*

It may be this night.

*How much do you
ask me for my passage?*

*Sir, you shall give
me... if you please.*

*I will give you as
other people do.*

Where do you lodge?

At the sign of...

I know where it is.

*Be ready, and I will
call you when 't is ti-
me.*

Pray do.

*Must I carry Victu-
als?*

If you please.

*Sir, the wind is
good.*

Let us go then.

Step into the Boat.

Hebt gy een goed
Schip?

Wilt gy 't zien?

Wanneer zult gy
vaaren?

Mitschien van dee-
zen avond nog.

Hoe veel eischt gy
voor myn vracht?

Myn Heer, gy zult
my... geeven, indien
't u belieft.

Ik zal u geeven, 't
gene andere geeven.

Waar bent gy t'huys?

Inde...

Ik weet wel waar
dat is.

Houd u gereed, en
ik zal u aanspreken
als het tyd is.

Ey lieve doe zo.

Moet ik eeten met
my neemen?

Indien 't u belieft.

Myn Heer, de wind
is goed.

Laat ons dan gaan.

Treed maar in de
Boot.

<i>I will pay you at Rotterdam.</i>	Ik zal u te Rotterdam betaalen.
<i>'T is all one.</i>	Dat is even veel.
<i>Where do you go to lodge?</i>	In wat Herberg zult gy gaan?
<i>I know not, I have no acquaintance here.</i>	Ik weet het niet, ik heb hier geen kennis.
<i>Go to the...</i>	Ga naar de...
<i>Is it a good lodging?</i>	Is dat een goede Herberg?
<i>'T is the best in the Town.</i>	't Is de beste in de Stad.
<i>Carry my things.</i>	Draag myn goed.
<i>How much must you have?</i>	Hoe veel moet gy hebben?
<i>I must have...</i>	Ik moet hebben...
<i>Take, there is your Money.</i>	Hou daar is uw geld.
The thirty-third Dialogue,	De drie en dertigste Zamenfpraak,
<i>Being in an Inn.</i>	<i>Zynde in een Herberg.</i>
S <i>How me a Chamber.</i>	W <i>Ys my een Kamer.</i>
<i>When doth the Coach go away for Ter G. w?</i>	<i>Wanneer ryd de wagen op Gouda?</i>

How

<i>How much must I give?</i>	Hoe veel moet ik geeven?
<i>Let me speak with the Master of the Coach.</i>	Laat my met den Voerman fpreeken.
<i>Will you not dine first?</i>	Wilt gy niet eerst middagmaal houden?
<i>Yes, I will.</i>	Ja, kom an.
<i>What have you for dinner?</i>	Wat hebt gy te eeten?
<i>We have...</i>	Wy hebben...
<i>Will you dine in company?</i>	Wilt gy met het gefelfchape eeten?
<i>Yes, if there be any.</i>	Ja, indien 't'er is.
<i>Is the dinner ready?</i>	Is 't middagmaal gereed?
<i>It is upon the Table.</i>	Het staat op de Tafel.
<i>How much do you take a piece?</i>	Hoe veel neemt gy van ieder Perfoon?
<i>I take...</i>	Ik neem...
<i>Will you not ly here?</i>	Zult gy hier niet flaapen?
<i>I do not think fo.</i>	Ik denk van neen.
<i>I will take the occasion of the Coach.</i>	Ik zal de gelegenheid van de wagen niet laten voorbygaan.
<i>When will it go away?</i>	Wanneer rydt hy af?
<i>Presently.</i>	Zo aanftonds.
<i>There is the Master of the Coach.</i>	Daar is de Wage-naar.

I 6 *Come*

Come in, Coachman.

Are you going away?

We shall go away within an hour.

Give me a good place.

You shall have one of the best.

How much must you have?

They give me...

When shall we arrive at Ter Gow.

We shall arrive thither...

Sir, we must go away; there is what I owe you.

Sir, I am at your service.

I hope you will come to see me again when you return.

I will not fail.

Are you contented?

Yes, Sir.

Kom in, Voerman.

Zult gy voort afryden?

Wy zullen binnen een uur afgaan.

Befchik my een goede plaats.

Gy zult een van de beste hebben.

Hoe veel moet ik u geeven?

Zy geeven my...

Wanneer zullen wy te Gouda komen?

Wy zullen daar komen te...

Myn Heer, wy moeten gaan, daar is 't gene ik u fchuldig ben.

Myn Heer, ik ben t'uwen dienst.

Ik hoop dat gy weer aan zult fprecken, als gy te rug komt.

Ik zal 't niet nalaten.

Bent gy te vrede?

Ja, myn Heer.

The

The thirty-fourth Dialogue.

*M*aid, make my bed, and give me clean sheets.

Bring me other sheets.

Why, Sir?

Those are not clean.

They were washed but yesterday.

Excuse me, they have been already lain in.

I will give you some thing, if you give me clean ones.

There are some others.

Sir, we must rise.

Is the boat ready to go?

It is almost time.

I will dress my self then.

Farewell, Landlord.

When shall we arrive?

De vier en dertigste Zamenfpraak.

*V*Ryter, maak myn bed, en geeft my fchoone lakens.

Haal my andere lakens.

Waarom, myn Heer?

Deeze zyn niet fchoon.

Zy zyn gifleren eerst gewaffchen.

Verfchoon my, daar is reeds op geflapen.

Ik zal u wat geeven, indien gy my fchoone brengt.

Daar zyn andere.

Myn Heer, wy moeten opftaan.

Is de fchuyt al gereed om af te vaaren?

't Is fchier tyd.

Ik zal my dan aankleeden.

Vaar wel, Hofpes.

Wanneer zullen wy

<i>we at Amsterdam?</i>	te Amftterdam ko- men?
<i>In the afternoon.</i>	'tAchtermiddag.
<i>What houfe is that?</i>	Wat huys is dat?
<i>'T is the houfe of...</i>	't Is 't huys van...
<i>Where fhall we di- ne?</i>	Waar zullen wy te middag eeten?
<i>We fhall dine at...</i>	Wy zullen ons mid- dagmaal houden te...
<i>Is it a Town?</i>	Is 'teen Dorp?
<i>No, 't is but a fingle houfe.</i>	Neen, 't is maar een enkeld huys.
<i>We are there.</i>	Wy zyn daar al.
<i>Let us fit at the Table.</i>	Laat ons aan de ta- fel gaan zitten.
<i>Take your places without ceremonies.</i>	Neem maar plaats zonder ceremonien.
<i>Let us make hafte to dinner.</i>	Laat ons wat ha- ften om te eeten.
<i>Gentlemen, take your places.</i>	Heeren, neemt plaats.
<i>Is here good wine?</i>	Is hier goede wyn?
<i>This wine is not good.</i>	Deze wyn is niet goed.
<i>Give us fome other.</i>	Geef ons wat an- dere.
<i>We have no other.</i>	Wy hebben geen andere.
<i>What meat is that?</i>	Wat fpyf is dat?

This

<i>This meat is not good.</i>	Deeze fpyf (of dit vleefch) is niet goed.
<i>Every one is conten- ted with it.</i>	Elkeen is 'er mee te vreede.
<i>To your health, Gen- tlemen.</i>	Op uw gezondheid, Heeren.
<i>We thank you.</i>	Wy bedanken u.
<i>This is good bread.</i>	Dit is goed Brood.
<i>'T is good enough.</i>	't Is goed genoeg.
<i>Give me fome.</i>	Geef 'er my wat van.
<i>Let us be gone.</i>	Laat ons gaan.
<i>All is paid.</i>	Alles is betaald.
<i>Shall we be prefently at Amsterdam?</i>	Zullen wy haaft te Amftterdam zyn?
<i>We fhall be there be- fore three a Clock.</i>	Wy zullen daar voor drieën zyn.
<i>I fhall be glad of it.</i>	Ik zal blyde weezen.
<i>There is Amfter- dam.</i>	Daar is Amfter- dam.
<i>Are thofe Church- Steeple?</i>	Zyn dat Kerk-too- rens?
<i>Yes, they are.</i>	Ja, dat zyn 't.
<i>We are very nigh them.</i>	Wy zyn 'er dicht by.
<i>Let us come out of the boat.</i>	Laat ons uyt de fchuyt gaan.
<i>Are we arrived?</i>	Zyn wy alaan?
<i>Yes, we are fo.</i>	Ja, wy zyn aan.

The

The thirty - fifth
Dialogue,

Between an English-
man and a Dutch-
man coming out
of Holland.

A *Re you an En-
glish man?*
*Yes Sir, at your ser-
vice.*

*How long have you
been in Holland?*
But a few months.

*Did you pass by Rot-
terdam?*

Yes, Sir.
Where did you land?

I landed at the Brill.

Where did you lodge?

*At the sign of the
Admiral Tromp.*

*Are you of Amster-
dam?*

*De wyf en der tigtste
Zamenfpraak,*

*Tuffchen een Engels-
man en een Hollan-
der, zyt Holland
komende.*

B *Ent gy een Engels-
man?*

*Ja, myn Heer, om u
te dienen.*

*Hoe lang bent gy in
Holland geweest?*
*Maar weynig maan-
den.*

*Quaamt gy door
Rotterdam?*

Ja, myn Heer?
*Waar quaamt gy te
land?*

*Ik landde in den
Briel.*

Waar logeerde gy?
*In den Admiraal
Tromp.*

*Bent gy van Am-
sterdam?*

No

SAMENS PRAAKEN. 209

*No Sir, I am of the
Hague.*

*Do the States Gen-
eral keep always Court
at the Hague?*

Yes, Sir.
*Where shall we go
to lodge?*

Let us go to the ...

*Have you any other
acquaintance at Col-
chester?*

Yes, Sir.
Sir, are you ready?

*The Coachman stay-
eth for us.*

*Let us go, I am rea-
dy.*

*Shall we go to dine
at the...?*

*No Sir, but we shall
go to sup there, if it
please God.*

*The leagues between
Colchester and London
are short.*

*Neen, myn Heer,
ik ben uyt den Haag
van daan.*

*Houden de Staaten
Generaal hun Hof al-
tyd in den Haag?*

Ja, myn Heer.
*Waar zullen wy ter
Herberg gaan?*

*Laat ons in de...
gaan.*

*Hebt gy eenige an-
dere keunisse te Colche-
ster?*

Ja, myn Heer.
*Myn Heer, zyt gy
gereed.*

*De Koetsier wacht
naar ons.*

*Laat ons gaan, ik
ben gereed.*

*Zullen wy te mid-
dag eeten in de...?*

*Neen, myn Heer,
maar wy zullen daar
t'avond eeten, zo 't
God belieft.*

*De mylen tuffchen
Colchefteren Londen
zyn kort.*

They

210 Engelsche en Nederduytsche

They are none of the longest.

How long is it since you were at Amsterdam?

Two months since.

In what University of Holland have you studied?

I have studied at Leiden.

And you Sir, where have you studied?

At Oxford.

Which of both Universities is the finest?

I know nothing of it, they are both fine.

Sir, do you see London?

Is that London?

'Tis a great City.

Whither shall we go to lodge?

At the Red Lion.

Sir, we are there.

Zy zyn niet van de langsten.

Hoe lang is 't wel geleeden, dat gy te Amsterdam waart?

Wel twee maanden.

Op wat Hoge-school van Holland hebt gy gestudeerd?

Ik heb te Leyden gestudeerd.

En gy, myn Heer, waar hebt gy gestudeerd?

Te Oxford.

Welke van beyde Hoge-schoolen is de mooiste?

Ik kan daar niets van zeggen, zy zyn beide mooi.

Myn Heer, ziet gy Londen wel?

Is dat Londen?

't Is een groote stad.

Waar zullen wy gaan logeeren?

In de roode Leeuw.

Myn Heer, wy zyn 'er al.

SAMENS PRAAKEN. 211

Coachman, stand, we will go down.

Sir, I will not go down.

I am going to lodge at a Friend's house.

Farewell then, Sir.

Sir, your Servant.

You are welcome, Gentlemen.

There is a Dutch Gentleman, who desires to have a Chamber at your house.

Well Sir, he shall have one.

Sir, I am much beholding to you that you do take that pains for me.

Sir, I would I were able to serve you.

Sir, you have shewed me marks of your generosity.

Koetsier, houd stil, wy zullen uytgaan.

Myn Heer, ik gaa niet uyt.

Ik gaa by een van myne Vrienden logeeren.

Vaar wel dan, myn Heer.

Myn Heer, uw Dienaar.

Gy zyt welkom, Heeren.

Hier is een Duytsch Heer, die een kamer in uw huys verzoekt te hebben.

Wel, myn Heer, hy zal 'er een hebben.

Myn Heer, ik ben zeer in u gchoulen voor de moeite, die gy voor my doet.

Myn Heer, ik wenschte dat ik u dienen kon.

Myn Heer, gy hebt my tekenen van uw edelmoedigheyd getoond.

Sir, till we meet again.

I hope I shall have the honour to see you again.

Sir, I shall receive it.

The thirty-sixth Dialogue,

Between two English-Gentlemen meeting at Paris.

My Dear Friend, I have much joy to see you.

I am also overjoyed to meet you.

How do all our Friends at London?

They are all well, and would be very glad to hear that you are alive still.

Myn Heer, tot weérziens toe.

Ik hoop, dat ik de eer zal hebben u weér te zien.

Myn Heer, my zal eef geschieden.

De zes en dertigste Zamenpraak,

Tusschen twee Engelsche Edellieden, ontmoetende malkander te Parys.

Myn waarde Vrind, ik ben zeer blyde dat ik u zie.

Ik ben desgelyks zeer verheugt dat ik u dus ontmoet.

Hoe varen alle onze vrienden te Londen?

Zy zyn alle nog wel te pas, en zouden zeer verblyd zyn om te hooren dat gy nog in 't leeven zyt.

Why

Why alive still?

Because it hath been assuredly told them that you were taken by the Turks between Legorn, and Civita Vecchia.

You see that it is not true, though I must confess the Vessel I was in, was in danger.

Were you pursued by those Barbarians?

Yes truly, Sir, and we had much ado to avoid them, for upon my word they sail well.

Pray Sir, tel me how you escaped them?

Sir, after much difficulty we got into the

Nog in 't leeven, zegje? Waarom toech?

Om dat het hen voor de waarheyd verteld is, dat gy van de Turken genomen waart tusschen Livorno en Civita Vecchia.

Gy ziet nu wel dat het niet waar is; hoevel ik bekennen moet, dat het Schip, waar in ik was, niet buyten gevaar was.

Wierdt gy dan van die Barbaren gejaagd?

Ja voor zeker, myn Heer, en wy hadden veel werks om hen te ontvaaren: want op myn woord, zy zeylen wel.

Ik bid u, myn Heer, zeg my eens, hoe gy hen ontvluchtte.

Wel, myn Heer, na veel tobbens geraakten wy in de haven van
Port

Port Longone, being a strong Place on a little Island called Elba.

Sir, I am very glad that you escaped, and I am sure that you have many good friends in England, who shall have much joy, to hear of your arrival at Paris; for I do assure you, they were much afflicted for your pretended misfortune, when they heard it.

Sir, they did me a great deal of honour to have pitied me, I am much obliged to them, and I am sensible of their goodness.

By the next Post, I will undeceive them, by letting them know

Longone, zynde een sterke plaats op een kleyn Eyland, genaamt Elba.

Ik ben zeer blyde, myn Heer, dat gy 't zo ontkomen zyt; en ben wel verzekerd, dat gy veele goede vrienden in Engeland hebt, die zeer blyde zullen zyn, om van uw aankomst te Parys te hooren: want ik verzekert u, dat zy zeer bedroefd waren over uw gewaande ongeluk, toen zy 't hoorden.

Myn Heer, ik houd' het voor een groote eere, dat zy my dus beklagd hebben; ik ben daar, over aan hen verpligt, en ben gevoelig van hunne goedheid tegen my.

Met de naaste Post zal ik hen nyt den droom helpen, door hen te laten weten

you

you are here, and by that they'll drown all their fears in a glass of good Canary.

Pray, Sir, do me that favour and in the mean while you and I will drink their health here, in a glass of Hermitage Wine; if you please, I will lead you to a place where we may have the best in all the Town.

Very willingly, for I have a mind to drink of Hermitage Wine.

Did you never drink of that kind of Wine?

No, Sir, never.

Then permit me to tell you, that it is one of the best sorts of Wine that is in all France.

dat gy hier zyt: waar door zy alle hunne vreeze met een glas Kanarie-Wyn zullen afspoelen.

Ey leve, myn Heer, doe my die gunst, en ondertuifchen zullen wy hier op hunne gemoneyd een roemer Hermitage-wyn drinken: ik zal u, met u believen, op een plaats brengen, daar men de beste van de stad kan hebben.

Zeer gaarn; want ik ben genegen om eens van de Hermitage-Wyn te drinken.

Hebt gy nooit van dat soort van Wyn gedronken?

Neen, myn Heer, nooit niet.

Laat my u dan zeggen, dat het een van de beste soorten van wyn is, die men in geheel Frankryk heeft.

I

I pass by the place, when I came from Lions, where it is made.

Sir, speaking of Lions, you put me in mind to ask you how you are pleased with your journey of Italy?

Very well, Sir; the Country is not onely pleasant, but full of fine Cities, which are full of Curiosities.

Old Rome, I think, was buried in its ruines.

It is true, Sir, nothing remaineth of it; what is to be seen there, are great ruines, which seem to mourn for the destruction of so fine a City, and to testify to all the World how famous it was.

Toen ik van Lions quam, passerde ik voorby de plaats, daar ze gemaakt wordt.

Myn Heer, nu gy van Lions spreekt, brengt gy my in de zin om u te vraagen, hoe u uwe reys van Italië aantiaat?

Zeer wel, myn Heer; het Land is niet alleen vermakelyk, maar 't is ook vol van scone steden, die vervult zyn met zeldzaamheden.

Oud Rome, acht ik, legt in zyne puynhoopen begraven.

Zo is 't, myn Heer; alles, wat daar te zien is, zyn groote puynhoopen, die de verdelging van zulk een schoone stad schynen te betreuren, en aan de gausche wereld te betuygen, hoe vermaard de zelve cerlyds geweest is?

Is

Is St. Peters of Rome a fine Church?

Yes, Sir, 't is one of the Wonders of the World.

Is Napels a great City?

Yes, Sir, very pleasant, large, and full of People.

Did you see the Burning Mountain, that is very near to it?

Yes, Sir, I saw it.

I think it burns continually.

Yes, Sir.

Did you see the Treasure of Lorette?

Yes, Sir.

Is it so rich?

Yes, indeed, it is extremely.

Is the Place strong?

Not at all.

How do you like Ve-

Is de St. Pieters Kerck te Rome een treffelyk Gebouw?

Ja, myn Heer, 't is een van 's Werelds Wonderen.

Is Napels een grote Stad?

Ja, myn Heer, het is een zeer vermakelyke, grote en volkryke plaats.

Hebt gy den brandenden Berg gezien, die 'er dicht by legt?

Ja, myn Heer, ik heb hem gezien.

Ik acht dat hy gestadig brandt.

Ja, zo doethy, myn Heer.

Hebt gy den schat van Lorette gezien?

Ja, myn Heer.

Is die zo kostelyk?

Ja, gewillelyk, het weegt over.

Is de plaats sterk?

Neen, gausch niet.

Hoe staat u Venek

ni-

Wife?

Were you there in the time of Carnival?

Are their Operas fine?

Yes, wonderful.

Did you see the Arsenal?

Yes, Sir.

Is it so full of stores for War, as they say?

Sir, you would wonder if you saw it: it is the greatest in the World, and full of all manner of stores, both

Were you at Modena?

Yes, Sir, I have travelled all over Italy.

Is the Duke of Modena's Palace finished?

Not yet, Sir.

tië man?

Waart gy daar in de Vallen avond?

Zyn hant Operaas mooi?

Ja, verwonderlyk.

Hebt gy 't Wapenhuys gezien?

Ja, myn Heer.

Is het zo vol van Krygstuyg als men zegt?

Ja, myn Heer, gy zoud u verwonderen, indien gy 't zaagt: het is het grootfte van de ganfche Wereld, en

Oordeys tays, zowel te Water als te Land.

Waart gy ook te Modena?

Ja, myn Heer, ik heb geheel Italië doorge- reyft.

Is 'r Paleys van den Hertog van Modena voltooid?

Nog niet, myn Heer.

It

It was told me, that it will be very fine, when it is all built.

Yes, Sir, very fine, and very large.

Doth the great Duke of Tuscany receive the English well?

Yes, Sir, there is no Nation in Europe, that he receives with so much honour and civi-

lity. How do you like Florence?

'Tis a very fine City, full of Antiquities.

What do you say of the Treasures of the Great Duke?

There is nothing finer nor richer.

Is Saint Laurence's Church finished?

Not yet.

Men heeft my gezegd, dat het een fchoon ftuk werks zal zyn, wanneer 't volbouwd is.

Zo zal 't, myn Heer, 't zal zeer fchoon en groot weezen.

Worden de Engelfchen van den Groot-Hertog van Toskanen wel onthaald?

Ja, myn Heer, daar is geen Volk in Europa, dat hy niet zo veel eere en beleefdheid ontfangt.

Hee gevat u Florence?

't Is een zeer fchoone Stad, vol van alouheden.

Wat dunkt u van de fchatten van den Groot-Hertog?

Daar is niets fchoonder noch kostelyker.

Is de Sint Laurens Kerk voltooid?

Nog niet.

K. 2

Will it be very rich?

Yes, Sir, for its bigness the richest in Europe.

Are the Italian Women handsome?

Yes, some are so.

Are they complaisant?

They are very agreeable.

Sir, at your return did you come by Sea?

Yes, Sir, My Lord, who was then in Italy, did me the honour to bring me in his Felouque from Legorn to Genoa.

I wonder you would venture again to Sea, after having been in so much danger of being taken by the Turks.

Why, Sir? I had re-

Zal zy kostelyk zyn?

Ja, myn Heer, naar hare grootte de kostelykste van Europa.

Is het Italiaansch Vrouw-volk mooi?

Ja, zommige.

Zyn zy aanvallig?

Ja, zeer aanvallig.

Toen gy weeron quaamt, myn Heer, was het ter zee?

Ja, myn Heer; de Heer... die toen in Italië was, deed my de eere dat hy my in zyn Jacht van Livorno naar Genua medenam.

't Verwondert my, dat gy u weer op de Zee durfde wagen, na dat gy in zulk een groot perykel waart geweest om van de Turken genomen te worden.

Waarom, myn Heer?

solved of going from Legorn to Tangier by Sea, but understanding that they had made there a Truce for some while, that diverted my intentions.

Have you any acquaintance there?

Yes, Sir, two Gentlemen of my relations, one a Captain, the other a Volunteer.

Have you been there?

Yes, twice, passing and repassing from the Straits.

Is the Place strong?

Yes, Sir, it is very strong.

The King had much care to defend it, and it cost him much to keep it, otherwise it

Ik was van voornemen om van Livorno naar Tanger ter Zee te gaan; maar verstaande, dat daar een beftaant voor een zekeren tyd gemaakte was, zo deed het my van befluyt veranderen.

Hebt gy eenige kennis daar?

Ja, myn Heer, twee Edellicden van myn maagfchap, de een een Kapiteyn, en de ander een vrijwillige.

Bent gy daar geweest?

Ja, tweemaal, in 't heen gaan, en te rug komen van de Straat.

Is de plaats sterk?

Ja, myn Heer, zeer sterk.

De Koning heeft grote zorg gedragen om de zelve te befchermen, en 't heeft hem veel gekoft om ze te bewaaren; anders

would have been lost.

I think it was in great danger to be so in the last War.

It is true, Sir, and the loss of that Place would have ruined the Trade of all the Straits.

I think the Moors had never broken ground before.

I do not know; but it is certain that they do it now.

I think the Renegado's have taught them to make Fortifications, and Navigation.

It may be so; for many are gone into their Country since some years.

zou ze al verlooren geweest zyn.

Ik geloof, dat ze groot perykel liep in den laastten Oorlog.

Dat is waar, myn Heer; en 't verlies van die plaats zou al den Koophandel van de Straat bedorven hebben.

Ik geloof, dat de Mooren daar nooit te vooren een schop in de aarde gestookt hadden.

Daar weet ik niet van te zeggen; maar 't is zeker, dat zy 't nu doen.

Ik geloof, dat de verloochende Christenen hen 't maken van sterkten, en de Scheepvaart geleert hebben.

Dat kan wel wezen; want veele hebben zich zedert eenige jaaren in hun Land begeeven.

How

How is their General called, that commanded in this last War?

He is called Alcad d'Alkassar.

The King hath lost a great man at Tanager.

It is true, Sir Palmer Fairburn; all the Town did much lament for his death.

Colonel Sackvil behaved himself there most gallantly, and gained much honour.

It is true; he succeeded to that Command after Sir Palmer Fairburn was killed, and got a great Victory over the Moors, killed and wounded a great number, filled up again their Works, took all their Canon and Big-

Hoe heet hun Overste, die in den laastten Oorlog 't opperbevel had?

Zyn naam is Alkad d'Alkasser.

De Koning heeft een voornaam Man te Tanager verlooren.

Dat is waar, 't is de Ridder Palmer Fairburn, wiens dood van de gansche Stad zeer beklagd wierdt.

De Colonel Sackvil droeg zich daar treffelyk, en leyde groote eere in.

Dat is waar, hy aanvaardde het gebied na dat Sir Palmer Fairburn gedood was, en hy bchaalde een grote zeege op de Mooren, hebbende een groot getal gedood en gequett; hunne Werken weér opgevuld; al hun Geschut en Pakkasien genomen,

K 4

gaze

gave, and routed them entirely.

Without doubt it was a brave action, and to say the truth, the English fought as they use to do, like Lions.

Is the Country open to us since the Truce is made?

Yes, Sir, as far as the Jews River.

Sir, your Discours is so agreeable, that I have forgot that Hermitage Wine; les us go to drink some.

Come, Sir, there is the house where it is sold; go in.

Shew me the way; I am not acquainted here.

You force me to be

en hen t'eenemaal geslagen.

Was bayent wyfelen trefelyke daad; en, om de waarheyd te zeggen, de Engelfchen vochten als Leeuwen, gelyk zy gewoon zyn.

Is het Land vy en open voor ons, fêderd dat het beftand gemaakt is?

Ja, myn Heer, tot aan de Joden Kivier toe.

Myn Heer, uw gefprek is zo aangenaam en bevallig, dat ik de Hermitagie-wyn vergetten heb; maar laat ons gaan om die te drinken.

Kom aan, myn Heer, daar is t'huys, daar ze te koop is. Treed in.

Wys my den weg, ik ben hier onbekend.

Gy dwingt my on-

unwilling; but I had rather be so, than to be troublesome to you.

Boy, give us a Pint of your best Hermitage wine.

Gentlemen, there is some of the best.

Come Sir, my service to you.

Sir, I most humbly think you.

Sir, some body asks for you.

Sir, one of your Friends stays for you at home.

Sir, I am sorry to leave you so soon: till to-morrow.

Farewell, Sir.

Till I have the honour to see you again.

beleefd te zyn; maar ik wil dat evenwel liever weezen, dan u lastig vallen.

Jonge, geef ons een pintje van uw beste Hermitagie-wyn.

Heeren, daar hebt gy van de beste.

Myn Heer, om u te dienen.

Ik dank u hartelyk, myn Heer.

Myn Heer, daar is iemand, die naar u vraagt.

Myn Heer, een van uwe Vrienden wacht naar u t'huys.

Myn Heer, 't moeit my, dat ik u zo haast verlaten moet; tot Morgen toe.

Vaar wel, myn Heer.

Tot dat ik de eere mag hebben van u weder te zien.

The thirty-seventh
Dialogue,Between two Lear-
ned Men.*S*ir, you arrive hap-
pily; I was going to
your house to speak
with you.*Is there any thing, in
which I may serve you
since our last enter-
view?**Yes, Sir, I should de-
sire you would do me
the favour to explain
me the Rules, that we
find in the beginning of
Monsieur le Grand's
Philosophy.**Why, Sir, what dif-
ficulty do you find in
them?**It seems at the first
sight they are against
the common sense.**De zeven en dertigste
Zamenpraak,**Tusschen twee geleerde
Lieden.**M*Yn Heer, gy ont-
moet my ter reg-
ter tyd; ik ging zo naar
uw huys toe om met u
te spreken.*Is 'er zedert onze
lattle byeenkomst iets
voorgevallen, waar in
ik u kan dienen?**Ja, myn Heer, ik
wenschte dat gy de
goedheyd geliefde te
hebben, om my de Re-
gelen, die men in 't be-
gin van Monsieur
Le Grands Filosofie
vindt, uyt te leggen.**Wel, myn Heer, wat
zwaarigheyd vind gy
daar in?**Het schynt met den
eersten opslag, dat zy
tegen den gemeenen
zin aanloopen.*

12

*In what, I pray?**Because he teaches
us, that we must not
trust our Senses, which
seems to be false.**There is never the less
nothing more true.**What? can it be false,
that I see truly an ob-
ject, when my eyes are
opened, during the day;
and that nothing hin-
ders that same object to
dull my sight?**No, but that know-
ledge is not sufficient to
form an assured Scien-
ce.**Why, Sir?**Because your eyes
may deceive you, since
they can represent to
themselves a thing
which is not.*Waar in toch, bid
ik u?*- Omdat hy ons leert,
dat wy onze zinnen
niet moeten betrou-
wen; 't welk valsche
schynt te weezen.**Nochtans is'er niets
waarachtiger.**Hoe dat? kan het
valsche zyn, dat ik
waarlyk een voor-
werp zie, wanneer
myne oogen geopent
zyn, gedurende den
dag, en dat niets ver-
hindert dat het zelve
voorwerp myn gezigt
benevelt?**Neen; maar die
kennis is niet genoeg-
zaam om een zekere
Weetenfchap te for-
meeren.**Waarom, myn Heer?**Om dat uwe oogen
u zouden kunnen mis-
leyden, dewyl zy zich
een zaak kunnen ver-
beelden, die niet is.*

K 6

That

That I cannot believe.

Do you not remember to have sometimes perceived a Tower from far?

You may well see one thing for another, since it happens often, that a Tower which shews round is square.

And what do you infer from this?

I say that a Science, which is grounded upon such an uncertain foundation, cannot be sure.

But this mistake is not universal.

I grant it; but you are oblig'd to confess that a true thing, as Science is, ought not to be grounded upon a doubtful thing.

Dat kan ik niet gelooven.

Gheugt u niet zomtyds eenen Toren van verre gezien te hebben?

Gy kunt heel ligt eene zaak voor een andere aanzien, dewyl het dikwils gebeurt, dat een Toren, die rond schynt, vierkant is.

En wat wilt gy daar uyt beflayten?

Ik zeg dat een Wetenschap, welke op zulk een onzeker fundament gegrond is, niet zeker kan zyn.

Maar deeze misflag is niet algemeen.

Ik staa het toe; maar gy bent genoodzaakt te bekennen, dat een waare zaak, gelyk als weetenfchap is, niet op zoen twyfelachtige zaak behoort gegrond te zyn.

By

By what means then do we arrive at the knowledge of the Truth, if our Senses are subject to mistakes?

By the Understanding.

That cannot be since it regards but universal things, as Aristotle says, Intellectus est rerum universalium.

That is true; and that is not contrary to Monsieur le Grand's sentiment, who proves that Man's Wit ought to examine as well particular things as common.

I should be very glad if you could explain clearly his sense.

It will be very easie unto me, if you have the Patience to hear

Door wat middel geraaken wy dan tot de kenniffe der waarheyd, indien onze zinnen aan misflagen onderworpen zyn?

Door het verstand.

Dat kan niet zyn, dewyl dat maar algemeene dingen berref, gelyk als Aristoteles zegt: *Intellectus est rerum universalium.*

Dat is waar, en dat is niet ftrijdig met Monsieur Le Grands gevoelen, dewyl hy bewyft, dat 's menschen vernuft zo wel byzondere als algemene zaken behoort te onderzoeken.

Ik zou bly zyn, indien gy zynen zin duidelyk kondet verklaren.

Dat zal my ligt om te doen zyn, indien gy maargeduld gelieft

me.

Pray, tell me by an example.

I will, did you never see Gold that they bring out of the Indies in duft?

I have feen some feveral times.

That Gold, after it has been put into the Furnace changeth its form; and takes a new one; and neverthelefs 'tis always the same Gold.

That cannot be denied.

What did you perceive of that Gold at first?

I perceived Gold in duft.

But this Gold in duft is gone, and neverthelefs Gold is always Gold.

Let it be fo.

Then you did not

te hebben om my te hooren.

Zeg my dat, bid ik u, door een voorbeeld.

Ik zal: hebt gy nooit Goud gezien, 't welk uyt Indien gebragt wordt in ftof?

Ja, dat heb ik verfehcyde maal gezien.

Dat Goud, na dat het in den oven is gedaan geweest, verandert zyne gedaante, en neemt eene nieuwe aan; en nochtans is het altyd het zelfde Goud.

Dat kan niet ontkend worden.

Wat vernamt gy dan van dat Goud in 't eerft?

Ik wierd Goud in ftof gewaar.

Maar dit Goud in ftof is niet meer voorhanden, en nochtans is Goud altyd Goud.

Laat het zo weezen.

Als dan wierd gy

perceive any thing of that which falls upon the Senses, since the same substance remains.

By which may I discover the Nature of Gold?

By this Faculty, which we call Judicative.

This Discourse is more subtle than true.

On the contrary, I esteem it to be more true than subtle.

Can you prove me this thought by another Example?

Very easily; you see every day Men from your window, walking in the Market.

I see some every day indeed.

Neverthelefs you perceive very often no- thing but their hats,

niets van dat gene ge- waar, 't welk op de zinnen valt, dewylde zelfde zelfftandigheyd blijft.

Door welk middel zal ik dan de natuur des Gouds kunnen ontdekken?

Door dat vermoogen, 't welk wy 't oordeelende noemen.

Dit gefprek is meer fpitsvindig dan waar.

In 't tegendeel, ik acht het meerwaar dan fpitsvindig te zyn.

Kunt gy my die gedachte door een ander voorbeeld bewyzen?

Zeer gemakkelyk? gy ziet dagelyks uyt uw venfter menfchen op de markt wandelen.

Dat zie ik in der daad alle dagen.

Niertemin wordt gy zeer dikwils niets anders gewaar dan hun-

their

their coats, or their clothes.

That is true.

How then do you know really they are Men?

Very surely.

Excuse me, since you cannot affirm that you see any other thing but their clothes.

Mens clothes do cover but men.

That may be false, since they may cover Engines with them, which move in the same manner as men do.

And what do you infer from this Discourse?

I conclude, that our Senses are not certain,

ne Hoeden, hunne Rokken, of hunne Manteis.

Dat is waar.

Hoe weet gy dan, dat het waarlyk menfchen zyn?

Dat weet ik zeker genoeg.

Verfchoon my, want gy kunt niet zeker zeggen, dat gyiers anders ziet dan hunne kleeding.

Menfchen kleederen bedekken maar alleen menfchen.

Dat zou valfch kunnen zyn; dewyl men kunstige werktuygen, die zich op de zelfde wyze als de menfchen beweegen, daar mede zou kunnen bedekken.

En wat zult gy dan uyt dit gefprek befluyten?

Ik befluyt, dat onze zinnen niet zeker zyn, *since*

since they can deceive us.

This is a new Philosophy.

It is true; but it is according to reason, since Science is a certain thing and sure, and the ground which sustains it ought to be of the same nature.

Do you believe that our Senses deceive us always?

Yes, they can deceive us; but our Understanding can never deceive us.

How many People are there, who imagine themselves to know a thing which they do not know?

This fault proceeds from their knowledge, which is not clear and distinct.

That knowledge is hard to be obtained.

nadien zy ons kunnen misleyden.

Dat is een nieuwe Filofofie.

Dat is waar: maar 't is volgens de reden, dewyl werenfchap een zekere en valte zaak is, en de grond, die dezelve onderfteunt, behoort van den zelve aardt te zyn.

Gelooft gy, dat onze zinnen ons altyd bedriegen?

Ja, zy kunnen ons bedriegen; maar ons verftant kan ons nooit bedriegen.

Hoe veel menfchen zyn'er, die zich zelve inbeelden een zaak te weeten, die zy niet wecten?

Die misflag ontftaat uyt hunne kenniffe, die niet klaar en onderfcheyden is.

Zulk een kennis is zwaar te verkrygen.

*It is fo to heavy Wits,
but not fo fubtle and ju-
dicials Peopls.*

*That Monsieur le
Grand, is he not Author
of L'Homme fans
Paflions?*

*'Tis himfelf.
I have feen his Book;
indeed it is well writ.*

*He did write five or
fix others, of which
one is entituled L'Epi-
cure Chrétien &c.*

*Do you know him?
I have the honour to
know him very parti-
cularly.*

*He is a very learned
Man.*

He is univerfal.

Het is zo voor
zwaarmoedige ver-
ftanden, maar niet
voor fchandere en
verftandige menfchen.

Is die Monsieur Le
Grand niet de Schry-
ger van *L'Homme
fans paflions*?

Ja, hy is 't.
Ik heb zyn Boek ge-
zien; 't is in 'erdaad
wel gefchreeven.

Hy heeft nog vyf of
zes andere gefchree-
ven, waar van't eene
is genaamd *L'Epicure
Chrétien*.

Kent gy hem?
Ik heb de eere van
hem byzonderlyk te
kennen.

Hy is een zeer ge-
leerd man.

Hy is volleerd.

The thirty-eight
Dialogue

Between a Gentleman
and a Gentlewo-
man.

*Pray, Sir, tell me one
thing, I am very curi-
ous to know your opi-
nion of it.*

*Pray, Madam, pro-
pose it to me, and if I
can resolve you, I will
do it with all my heart.*

*Sir, I would fain
know which is the no-
blest Sex, the Man, or
the Woman.*

*Madam, I ask it you;
your felf naming the
Man first, it feems to
me you give confent
that he is nobler than
the Woman.*

*De acht en dertigfte
Zamenfpraak,*

*Tiffchen een Edelmaan,
en eene Juffrouw.*

Ik bid u, myn Heer,
zeg my een zaak,
alzo ik nieuws-gierig
ben om uw gevoelen
daar van te weeten?

Eyllêve, Juffrouw,
ftel het my voor, en zo
ik u eenige opening
daar in kan geeven, ik
zal het van ganscher
harte doen.

Myn Heer, ik wên-
fte wel te weten, wel-
ke Sexe de edelfte is, de
Man of de Vrouw?

Juffrouw, ik vraag
het u; dewyl gy zelf
den Man eerft ge-
noemt hebt, zo dankt
my dat gy toeflaat, dat
hy edeler is dan de
Vrouw.

The

Sirs

Sir, 't is not a convincing reason, 't is only for civilities sake.

Madam, Saint Paul commands the Woman to obey her Husband; In the Old Testament great Persons Wives did call them their Lords; by consequence then the Man is nobler than the Woman.

Sir, excuse me, for by obeying one is not inferior to him to whom he submits himself; for Jesus Christ, as the Scripture says, although he be God, did obey both the Virgin Mary and Saint Joseph; and nevertheless he is far

Myn Heer, dat is geen overtuigendereden: 't is maar alleen uyt beleefdheyd geschied.

Junfrouw, de H. Paulus beveelt de Vrouwe haaren Man te gehoorzamen. In 't Oude Testament vind men, dat de Vrouwen van aanzienlyke Personen hen Heeren noemden; waar uyt dan volgt, dat de Man edeler is dan de Vrouw.

Verfchoon my, myn Heer, want om dat men gehoorzaamt, is men niet minder dan hy, aan wien men zich onderwerpt; want Jesus Christus; gelyk de Schrift zegt, alhoewel hy God is, gehoorzaamde de H. Maagd Maria en den H. Joseph; en niet te min is hy veel edeler

nobler than them. And if great Mens Wives called them their Lords, it was to please them, and not by duty.

To shew you that the Man is more noble than the Woman, he was created the first.

Sir, what do you infer from thence? nothing but confusion for your Sex; for things which were created the first, are not the noblest; as for Example, the Heaven, the Earth, the Sun, the Stars, the Seas, and all things, were created before Man; yet nevertheless, according to you, he is the noblest of earthly Creatures.

Madam, that Man is nobler than all Creatu-

dan zy waaren. En indien de Huysvrouwen van vorname Personen hare Mannen Heeren noemden, dat geschiedde om hen te behaagen, en niet uyt plicht.

Om u te toonen, dat de Man edeler is dan de Vrouw; hy wierdt eerst geschapen.

Myn Heer, wat kunt gy daar uyt trekken? niet als beschaming voor uwe kenne; want de dingen, die 't eerst geschapen waaren, zyn de edelste niet; als, by voorbeeld, de Hemel, de Aarde, de Zon, de Starren, de Zeën, en alle dingen zyn eergeschapen dan de Man; en volgens uwe stelling is hy de edelste van alle aardfche schepselen.

Junfrouw, dat de Man edeler is dan alle
res,

res, except the Angels, is true; for God with one word created all, but Man is the work of his own hands.

You grant me then that the creation of Man is more noble than that of Heaven and Earth, because he was created the last; by your same argument I will convince you; The Woman was created after the Man, and of a nobler Substance than he; for he was created of dust, but the Woman was created of one of his Ribs, and of dust. I will bring you another Example, which ought to convince you: An infant's Body is the first formed in his Mother's Womb,

scheptien, uytgezegd de Engelen, is waar; want God schiep alles door een woord; maar de Man is het werk van zyn eygene handen.

Gy staat my dan toe, dat de schepping des Mans edeler is, dan die van den Heinen en de Aarde, om dat hy 't laast geschapen was; ik zal u dan door uw eige bewysreden overtuygen; de Vrouw wierdt na den Man geschapen, en uyt een edeler zelfstandigheyt: want hy wierd uyt het stof geschapen; maar de Vrouw wierdt uyt eene van zyne ribben geschapen, en niet uyt het stof. Ik zal u nog een ander exempel bybrengen, 't welk u behoort te overtuygen; 't Ligchaam eens Kinds word eerst in de Baar-

and

and a long time after the soul is infused into it; yet nevertheless she is more noble than the Body.

Madam, I answer you that the Woman having been formed of one of the Man's Ribs, being created of his own Substance, and having flesh of his flesh, and bone of his bone, as the Scripture saith, his no advantage upon him, neither in regard of her Creation, nor for her Substance sake; for when God said, Let us make Man after our own likeness, he did mean the Woman as well; for the Word (Homo) in Latine signifies the Man and the Woman, therefore the

moeder gevogind, en een tydlang daar na wordt'er de Ziel ingestort, en niet te min is die edeler dan het Ligchaam.

Justrouw, daar op antwoord ik u, dat de Vrouw gevormd geweest zynde uyt eene van des Mans ribben, en geschapen uyt zyn eygene stoffe, vleesch hebbende van zyn vleesch, en been van zyn been, als de H. Schrift zegt, geen voordeel boven hem heeft, noch ten opzichte van haare scheppinge, noch om haare stoffe: want wanneer God zeyde: Laat ons den Mensch maken naar onzen beelde en gelykenisse, zo meent hy de Vrouw desgelyks; want het Latynsche woord (*Homo*) betekent Man en Vrouw

Man

Man and the Woman were made at the same time, and the Being of the Woman was but a Multiplication of one Substance already created and depending of the Man.

Sir, according to you, if it be the same Substance created, why will you have one to be more noble than the other? Why depending of the Man? Let us make him a Companion, saith God; one Companion doth not obey the other, except it be to please him.

Madam, see nevertheless what Saint Paul saith; Women obey

bejde, zulks dat de Man en de Vrouw dan op een en de zelfde tyd gemaakt zyn; en 'tweezen der Vrouwe was maar een vermenigvuldiging van eene zelfftandigheyd, die alreede gefchapen en van den Man afhankelyk was.

Myn Heer, volgens uw zeggen, indien het de zelfde Stoffe gefchapen is; waarom wilt gy dan 't een edeler hebben dan 't ander? Waarom afhankelyk van den Man? Laat ons hem een medegenoot maken, zeyde God: nu, de eene medegenoot gehoorzaamt de andere niet, 't en zy't hem belieft.

Zie nochtans eens, Juffrouw, wat de Apostel Paulus zegt: Gy Vrouwen, weest uwe
your

your Husbaands: But let doth not say unto the Men, Obey your Wives. For what you say, that Man was created of dust, you cannot carry it away; for they had both the same beginning, as concerning the Matter.

If it were changed, it was as much for the advantage of the one, as of the other, and besides, he of them two who approach'd nearest to God in Likeness, and to whom alone it belongs to execute the Functions that Jesus Christ instituted upon the earth, is to be the noblest. Saint Paul saith, Women be ye silent in the Church, in the which he hath or-

Mannen gehoorfaamt: Hy zegt immers niet tot de Mannen, Weest uwe Vrouwe gehoorzaam. Want het gene gy zegt, dat de Man uyt stof gefchapen is, daar mee kont gy niet uytrechten; want zy hadden bejde, ten aanzien der Stoffe, een en 't zelfde begin.

Indien dezelve veranderd ware, dat was zo wel tot voordeel van de eene, als van de andere; en behalven dat, die van de twee, welke Gode in gelykenisse naast quam, en aan wien alleen toebehoort om die bediening te bekleeden, de welke Jesus Christus op de aarde ingesteld heeft, is de edelste. De H. Paulus zegt, dat de Vrouwen zwygen in de Gemeente, alwaar hy bevolen heeft,

L
dai-

dained Priests to fpeak aloud.

Sir, all your Reasons are not able to convince me: I fay the Woman is as well formed to the Image and Likeneſs of God, as the Man, and that if there be ſome Accidents, which put diſtinction between them, yet they are not diſtinguiſhed in regard of God. I would fain know if there be a diſtinction between the Souls of the bleſſed in Heaven. If the Priests ſpeak out in the Church, 't is onely becauſe Saint Paul knew well, that Men are commonly more Learned than Women, becauſe they keep them always in

dat de Prieſters overluyd fouden ſpreken.

Myn Heer, alle uwe redenen zyn niet magtig om my te overtuygen; Ik zeg, dat de Vrouw zo wel naar den beelde engelykeniſſe Gods gemaakt is, als de Man; en dat, in dien 'er al eenige toevallen zyn, welk eenig onderſcheyd tuſſchen hen ſtellen, zo zyn zy echter ten aanzien van Gode niet onderſcheiden. Ik zou gaarn weeten, of 'er eenig onderſcheyd tuſſchen de zielen der zaligen in den Hemel was. In dien de Prieſters overluyd in de Kerk ſpreken, dat is maar alleen om dat de H. Paulus wel wiſt, dat de mannen doorgaans geleerder zyn dan de Vrouwen, dewyl zy haar in onwetendheyt

igno-

ignorance, that they may be always under them: But if we did learn, we ſhould be generally greater Scholars than they are, for without Rhetorick we ſpeak more than they do.

The thirty-ninth Dialogue.

Of the Nature of Plants, between two Learned-men.

WE are come now, I thank God, to the ſair Spring.

O the agreeable Season! What difference doth not one ſee between the Winter and the Spring! Every thing ſeems now to ſmile, when the other Season

houden, op dat zy altyd boven haar ingen zyn. Maar indien wy ons in geleertheyd oefenden, wy zouden doorgaans geleerder zyn dan zy: want zelfs zonder de Redenrykkuilt ſpreken wy meer dan zy.

De negen en dertigſte Zamenſpraak,

Tuſſchen twee geleerde Perſonen, wegens den aard der Planten.

WY zyn nu, God dank, tot de ſchoone Lente gekomen.

O wat een aangenaam ſaijoen! Houdanig een onderſcheyt beſpeurt men tuſſchen den Winter en de Lente! alles ſchyn ons nu roer te lagchen, daar het

seems to cast them all into the Grave.

It is true, but from whence proceeds that Green which covers now all the Trees?

It comes assuredly out of the Bowels of the Earth.

What? do you believe that there is any Green hid in the Earth, which comes out every Year?

No, but I believe that the Earth is the Principle thereof, which causes that agreeable colour.

Pray, tell me how that is done.

As there comes out of the Earth a great quantity of Humours, which pass thorow the Cavities of the Plants, & then their tops, this

ander pery alles schyne in 't grāt te werpen.

Dat is waar: maar waar van daan komt dat groen, 't welk nu al het geboomte bekleet?

Dat komt gewiltelyk uyt de ingewanden der Aarde.

Hoe, geloofst gy dan dat 'er eenige groente in de Aarde verborgen is, die alle jaaren te voorschyn komt?

Neen, maar ik geloof, dat de Aarde het Grond-beginsel daar van is, 't welk die bevallige kleur veroorzaakt.

Eylieve, zeg my, hoe dat geschiedt.

Gelyk 'er uyt de Aarde een grootemengte van vochtigheden komt, die door de luchttypen der Planten palleeren, zeli's tot boven aan den top toe, zo wordt ook des zelfs

Wa-

Water causes their Green.

How comes it then to pass that the Water is not always Green?

'T is because it is not always mingled with strange Bodies.

Doth the mingling of the bodies contribute to the production of Colours?

It contributes to it so much, that one may say, that the Bodies take their Colours according to the several ranks of their parts.

From whence proceeds the smell of Fruits?

From several Causes; for one cannot doubt but that the diversity of Climates change their

groen door dit water veroorzaakt.

Hoe komt het dan, dat het water niet altyd groen is?

Dat is, om dat het niet altyd met vreemde lichaamen vermengd is.

Helpt de vermenging der lichaamen iets tot de voortbrenging der kleuren?

De zelve helpt zo veel daar toe, dat men zeggen mag, dat de lichaamen hunne kleur aannemen, volgens de verscheydene soorten hunner deelen.

Waar uyt ontstaat de reuk der vruchten?

Uyt verscheydene oorzaken; want men behooft niet te twyfe-len, of de verscheydenheid der Luchtstreeken verandert hunne

*nature, and by confe-
quence render them of
feveral fmell.*

*Do you believe that
the Apples which grow
in France and in Spain
be more agreeable to the
tast than thofe which
grow in England?*

*There is no doubt of
it, if you believe that
thofe Countries are hot-
ter and that the Sun
warms them with more
heat.*

*What doth the Sun,
when it renders a Body
odoriferous?*

*It feparates by its
Heat the groffeft Bodies
from the fubtileft, and
evaporating the Hu-
mour which was there
enclofed, it remains but
a fub Matter, which
caufes the fmell.*

nature. en doet hen
gevolgelyk van ver-
fcheydenley reuk
zyn

Geloof gy, dat de
Appelen, die in Frank-
ryk en in Spanje groe-
jen, lieflyker van fmaak
zyn, dan die, welke in
Engeland wafchen?

Daar is niet aan te
twyffelen, indien men
geloof dat die landen
heetter zyn, en dat de
Zon haar met meer-
der hitte verwarmt.

Wat doet de Zon,
wanneer hy een Lig-
chaam welruykend
maakt.

Hy fcheydt door
zyne hitte de groffe
Ligchaamen van de
fynfte af; en de vocht-
tigheyd, die 'er in be-
flooten was, uytwaaf-
femende, zo blyft 'er
maar een vette ftoffe
over, dewelke de reuk
veroorzaakt.

Do

*Do you think that all
this cannot be done in a
cold Country?*

*Not fo well, becaufe,
for want of heat, the
Juice which is with in
the Plant is not well
mortified, and the Hu-
mour which meets
there, hinders that
which ferves to the
Odour to extend it felf
as it fhould do.*

*How comes it then
to pafs, that the ripe
Fruit fmells better
than when it is green?*

*'Tis becaufe in time
the Fruit purges it felf,
and leaves that grofs
matter, which did hin-
der it from dilating and
rarifying it felf.*

*But how doth it come
to pafs, that all Plants
bear fruit of a different*

Meent gy, dat dit
alles in een koud
Landfchap niet ge-
fchieden kan?

Niet zo wel, omdat
door gebrek van hitte
het zap, 't welk in de
plant is, niet ter deege
verfterft; en de vocht-
tigheyd, die zich daar
onthoudt, is een belet,
dat de reuk zich niet
kan uyttrekken als 't
behoort.

Hoe komt het dan
dat een rype vrucht
beter ruikt, dan als ze
noch groen is?

Dat is omdat de
vrucht met der tyd ge-
zuuyvert wordt, en die
grove ftoffe verlaat,
welke een verhinde-
ring was, dat zy haar
zeiven niet kan uyt-
breiden en verduun-
nen.

Maar hoe komt het,
dat alle planten vruch-
ten draagen van ver-
fcheydenley reuk?

L 4

fmell?

smell?

Because the parts which compose the Fruits are of a different texture, and as they enter into the Pores of the Tongue in several manners, it is necessary that they should cause Tastes different one from another.

You are in the right, it must be so.

The fourtieth Dialogue,

Between several Gentlemen that go to be merry abroad.

A. *What shall we do to day Gentlemen? How shall we pass away this day?*

B. *So as you please.*

C. *Let us walk as far as Greenwich.*

scheelende reuk?

Omdat de deelen, waer uyt de vrucht bestaat, van een verscheiedend maaktel zyn; en wanneer zy in de Luchtgaatjes der tonge op verscheydenly wyze ingaan, zo moeten zy nootzakelyk verscheydenly sijnmaak hebben.

Gy hebt recht; het moet zo weezen.

De veertigste Zamenpraak,

Tusschen verscheyde Heeren, die uytgaan om eens vrolyk te weezen.

A. *Wat zullen wy van dag doen, Heeren, hoe zullen wy dezen dag doorbiengen?*

B. *Zo als't u belieft.*

C. *Laat ons naar Greenwich gaan.*

D. *Ab,*

D. *Ab, Gentlemen, let us go thither, I entreat you, I have never been there.*

A. *But what do you intend to do at Greenwich?*

D. *That is a fine Question; and what should we do elsewhere?*

A. *Let us go thither, if you please, I am content to do as the rest.*

B. *I know a honest man there, that has good Wine in his Cellar.*

A. *Let us go thither then; which way shall we go, Gentlemen?*

B. *Let us go thither by Water.*

C. *Let us rather take a Coach.*

D. *No, no, there is more pleasure by Water.*

A. *The Gentleman*

D. *Ja, Heeren, laat ons daar na toe gaan, bid ik u, ik heb er nooit geweest.*

A. *En wat meent gy te Greenwich te doen?*

D. *Dat is ook een vraag; wat zouden wy op een ander plaats doen?*

A. *Laat ons 'er na toe gaan, indien 't u zo gevalt, ik ben te vrede om te doen als de rest.*

B. *Ik ken daar een eerlyk man, die goede wyn in zyn kelder heeft.*

A. *Laat 'er ons dan na toe gaan; wat weg zullen wy gaan, Heeren?*

B. *Laat ons tewater daar na toe gaan.*

C. *Laat ons liever een Koets neemen.*

D. *Neen, neen, 't is pleyzieriger te water.*

A. *De heer heeft*

*saith right, we may
smoak in the Boat, and
drink a merry Cup.*

*B. For my part, you
know I never smoak:
But I will be glad to
drink a Cup of good
Canary.*

*C. Shall we not drink
and smoak enough,
when we come thither?*

*D. Gentlemen, if
we will go thither, let
us not lose time whilst
the Tide serves.*

*A. Go you before,
Gentlemen, I am going
to the Rose for a couple
of Bottles, and some
Pipes.*

*B. Do not stay then:
we will stay for you at
Somerset-houfe.*

*A. Go on, I will
overtake you by and by.*

gelyk, wy konnen in
de Schuyt eens roo-
ken en een glaasje
drinken.

B. Wat my aan-
gaat, gy weet wel dat
ik nooit rook: Maar
ik wil wel eens een
kelkje goede Kanary-
wyn drinken.

C. Zullen wy niet
genoeg drinken en
rooken als wy daar
komen?

D. Heeren, indien
wy daar zullen gaan,
zo laat ons geen tyd
verliezen, terwyl wy
voor stroom hebben.

A. Gaat gy voor uyt,
Heeren, ik gaa na de
Roos, om een paar
boteljes, en eenige
pypen.

B. Blyf dan niet uyt:
wy zullen na u wacht-
ten by Somerset-huys.

A. Gaa maar voort,
ik zal u straks wel on-
derhalen.

D. We

*D. We should have
told him that he should
bring an ounce of good
Spanish Tobacco.*

*C. He hath some in
his Box, he is never
without any.*

*B. Gentlemen, let
us agree for a Boat.*

*C. Shall we take one
Man or two?*

D. Let us take two.

*B. Honest man, what
shall we give you to
carry us to Greenwich,
and to bring us back a-
gain?*

*Sir, you shall give
me a Crown, if you
please.*

*It is too much, you
shall have four shil-
lings.*

*We cannot carry you
for less.*

*C. We must give
them five shillings, they*

D. Wy hadden hem
moeten zeggen, dat hy
een ounce goede Span-
sche Tabak zou mee-
gebragt hebben.

C. Hy heeft wel
wat in zyn doos, hy is
nooit zonder iets.

B. Heeren, laat ons
een verding maaken
voor een schuyt.

C. Zullen wy een
man neemen, of twee?

D. Laat 'er ons
twee neemen.

Wat zullen wy u
geeven, Maat, dat gy
ons na Greenwich
brengt, en weer te-
rug?

Myn Heer, gy zult
mij een Kroon geeven,
indien 't u belieft.

Dit is te veel, gy
zult vier Schellingen
hebben.

Wy konnen u niet
minder voeren.

C. Wy moeten hen
vyf Schellingen geven,

L 6

are

272 Engeliſche en Nederduyſche

*are haest men, they
may get their living.*

*B. Well, you shall
have what you ask.*

*Where is your Boat?
There it is, Gentle-
men.*

*Will you be pleased
to step in?*

*D. Presently, we
stay for a Gentleman.*

*C. There is Mr. A.
coming, he hath made
great haste.*

*B. He goeth like a
lean Cat.*

*A. Well, Gentlemen,
have not I dispatch?*

*D. Truly you have,
you shall drink first.*

*B. Have you brought
good Wine?*

*A. If it be not good,
I will drink it all my
self.*

't zyn eerlyke lieden,
zy moeten 'er van lee-
ven.

*B. Wel gy zult zo
veel hebben als gy
eyſcht.*

*Waar is uw ſchuyt?
Daar is ze, Heeren.*

*Belieft gy in te tre-
den?*

*D. Terſtond, wy
wachten nog na een
Heer.*

*C. Daar komt Mr.
A. aan, hy heeft zich
wakker gehaſt.*

*B. Hy gaat als een
magerē kat.*

*A. Wel, Heeren,
heb ik my niet lullig
gehaſt?*

*D. Ja, dat hebt gy;
gy zelt ook eerſt drin-
ken.*

*B. Hebt gy goede
wyn gebragt?*

*A. Inzien ze niet
goed is, zo zal ik ze
zelf drinken.*

E. You

SAMENS PRAAKEN 253

*B. You understand
the matter very well.*

*C. Come then, Gen-
tlemen, let us step into
the Boat.*

*D. Step in first, we
will follow you.*

*A. Without cerems-
ny, Gentlemen, let
him follow me that lo-
ves me.*

*B. What needs so
many compliments?
For my part I never
use any: I take my
place by you, for you
keep the Bottles.*

*C. Sir, I intreat you
not to let me commit
an incivility.*

*D. Sir, I will not go
before you, I know very
well the respect that is
due to you.*

*C. But, Sir, you
laugh at me, we will
stay here then till to-
morrow.*

A. I must confess,

*B. Dat hebt gy niet
quaalyk.*

*C. Komt dan, Hee-
ren, laat ons in de
Schuyt treden.*

*D. Stap eerſt in,
wy zullen u volgen.*

*A. Zonder Ceremo-
nien, Heeren, die my
lief heeft, mag my vol-
gen.*

*B. Waar toe zo
veel Complimenten?
Ik voor my, gebruyk
ze nooit: Ik ga by u
zitten, want gy hebt
de Bottels by u.*

*C. Myn Heer, ik
bid u, laat my geen
onheuscheyd begaan.*

*D. Myn Heer, ik
wil voor u niet in-
gaan, ik weet zeer
wel wat eerbiedigheyt
ik u ſchuldig ben.*

*C. Maar, myn Heer,
gy lacht om my, zo
doende zullen wy hier
wel tot morgen ſtaan.*

A. Ik moet beken-

L 7

Cent-

254 Eangeliche en Nederduytsche

Gentlemen, you are very ceremonious.

B. Come, come, Gentlemen, let us make haste, what needs so many ceremonies among friends?

D. I beseech you, Sir, let us not make these Gentlemen stay.

C. Sir, I had rather commit an incontinency, than to disobey you.

A. Seriously, Gentlemen, this is a fine River.

B. It is the finest in Europe.

C. The water is very calm at present.

D. We could not have pitch upon a finer day to go by Water.

B. But Mr. A. you have brought Tobacco and Pipes with you: But where will you have fire?

nen, Heeren, dat gy vol ceremonien zyt.

B. Kom, kom, Heeren, laat ons wat haast maken, waartoe zo veel ceremonien onder vrienden?

D. Ik bid u, myn Heer, laat ons deeze Heeren niet doen wachten.

C. Myn Heer, ik wil liever een onbescheeftheyd begaan, dan u ongehoortaan zyn.

A. In ernst, Heeren, dit is een schoone Rivier.

D. 't Is de schoonste in Europa.

C. 't Water is tegenwoordig heel still.

D. Wy zouden geen schooner dag hebben konnen aantreffen, om te water te gaan.

B. Maar Mr. A gy hebt Tabak en Pypen medegebragt; waar zult gy vaurkrygen?

A. I

SAMENSpraakEN. 255

A. I have forgot a match, I am very gladly headed.

C. So much the better, for indeed I do not love smoking, but when I am at my journey's end.

B. Really, Gentlemen, our conversation is better than the smoke.

D. We are very near the Bridge, is there no danger to float is?

A. Not more than in this place, the Water is smooth now.

B. I go through it two or three times a day, whether the Water be high or low.

C. You are mighty bold, I went through it once, when the Water was low, the Boat was like to have been sunk.

A. Ik heb een Lont vergeten; ik ben heel yhoofdig.

C. Zo veel te better, want ik hou van geen rooken, voor dat ik ben daar ik weeten moet.

B. Waarlyk, Heeren, onze omnegang is beter dan de rook.

D. Wy zyn dicht by de Brug; is 'er geen perykel om 'er door te vaaren?

A. Niet meer dan daar wy nu zyn; want het water is esen.

B. Ik ga 'er wel twee of drie maal des daags door, 't zy dat het water hoog of laag is.

C. Gy bent zeer stout, ik ben 'er eens door gevaaren, wanneer het water laag was, en de schuyt zou schier gezonken hebben.

D. There

D. There is not too much safety, I would not trust too much to it.

*A. Nor I neither.
B. What, Gentlemen, cannot you swim?*

C. I swim like a Fish, but not in my Cloaths.

A. I have swimm'd many times over the River, with a Boat after me.

B. I will lay a wager, that I can swim from hence to Greenwich.

C. Pray, let us have that pastime a little.

D. I believe he would drink Water, whilst we drink wine.

B. Some other time, Gentlemen, the Water is not hot enough now.

D. I wish I could

D 't Is'er niet al te veylig; ik zou'er my liever niet al te veel berouwen.

A. Noch ik niet;
B. Wat, Heeren, kont gy niet zwemmen?

C. Ik zwem als een Vis, maar niet in myz Klederen.

A. Ik heb dikwils de Rivier overgezwommen met een schuyt achter my.

B. Ik wil wedden, dat ik van hier tot Greenwich zou kunnen zwemmen.

C. Eytieve, laat ons dat kortswyl eens hebben.

D. Ik geloof dat hy water zou ruypen, terwyl wy wyndrinken.

B. Op een ander tyd eens, Heeren, het water is noch niet warm genoeg.

D. Ik wenschte dat

swim, on condition to bathe my self now; but I swim like a Stone.

A. We are now under the Bridge.

B. This is a fine Bridge.

C. It is the finest in Europe.

D. How long is it since it was built?

It is above...

A. We are now going to see a great many Ships.

B. We shall see many of them; but they are almost all Merchantmen.

C. Where are then the Men of War?

D. They are most of them now at Sea.

A. A little before the War was proclaimed, I went to Rochester by Water with some Gen-

ik konde zwemmen, mits dat ik het nu zou doen; maar ik zwem gelyk een steen.

A. Wy zyn nu onder de Brug.

B. Dit is een mooije Brug.

C. 't Is de schoonste in geheel Europa.

D. Hoe lang is 't geleden, dat hy gemaakt is?

't Is meer als...

A. Wy zullen nu een meenigte van Schepen zien.

B. Wy zullen 'er wel een party zien, maar 't zyn meest alle Koopvaardy - Schepen.

C. Waar leggen de Oorlog-schepen dan?

D. Die zyn nu meest in Zee.

B. Een weynig te vooren, dat de Oorlog afgekondigd wierd, ging ik na Rochester te

lemen of London, who saw the finest of the King Ships in the River of Rochester.

A. *Did you see the Sovereine?*

B. *Yes, and twenty more of the biggest next it.*

B. *They say it is a prodigious Ship.*

A. *It is the biggest that ever I saw; you would think that you are in a Castle.*

C. *Metinks that those are very great Ships.*

C. *They are big enough for Merchantmen.*

D. *Is there no Men of War upon the Thames at this time?*

C. *There may be*

water met eenige Heeren van Londen, en toen zagen wy des Konings beste Schepen in de rivier van Rochetter.

A. Zaaft gy de Souvereyn?

D. Ja, en nogtwin- tig van de grootsten daar nevens.

B. Zy zeggen dat het een byster groot Schip is.

A. 't Is het grootste dat ik nog ooit gezien heb. Gy zoudt denken, dat gy in een Kasteel waart.

C. My dunkt, dat dit al heel groote Schepen zyn.

C. Zy zyn groot genoeg voor Koopvaarders.

D. Leggen'er tegenwoordig geen Oorlogschepen op den Teems?

C. Ik geloof, daar

some I suppose.

B. *I have heard his Majesty hath caused many Frigats to be built at Woolidge, and at Deptford.*

A. *I saw them begun.*

B. *Is there no way to go to see them?*

A. *Yes, if we have but time enough.*

C. *We will come on purpose, another time, to see the Ships.*

D. *If we have time, we may land at Deptford as we come back.*

B. *As the company shall think fit.*

C. *We shall see, we shall see.*

A. *We are almost at Greenwich.*

mogen'er eenige zyn.

B. Ik heb gehoord dat zyn Majesteit vele Fregatten heeft doen bouwen te Woolidge, en te Deptford.

A. Ik heb ze zien beginnen.

B. Zouden wy ze nu niet kunnen gaan zien.

A. Ja, indien wy maar tyd genoeg hebben.

C. Opeen andertyd zullen wy'er wel eens eygentlyk om uytgaan om de schepen te zien.

D. Indien wy tyd hebben, wy mogen te Deptford eens aan land itappen, als wy te rugge komen.

B. Zo als't Gezelschap het goet zal vinden.

C. Wy zullen zien, wy zullen zien.

A. Wy zyn al haast te Greenwich.

B. *I wish we were there already: For I begin to be dry.*

C. *To the business in hand, we do not mind our Bottles.*

D. *Sir, pull your Cup out of your Pocket a little.*

A. *You have done well to put me in mind of it, for I did not think upon it.*

A. *Come, Gentlemen, to your Health.*

B. *Tope it.*

C. *Drink to me, for I am dammost choaked.*

A. *Sir, I drink the King's Health.*

B. *I accept of it with all my heart.*

A. *It must go round.*

B. *Sir, it is his Majesty's good Health, I*

B. Ik wenschte dat wy'er al waren; want ik begin al dorst te krygen.

C. Maar tot de zaak; wy denken niet eens om de Bottels.

D. Myn Heer, haal de kelk eens uyt uw zak.

A. Gy hebt wel gedaan my indachtig daar van te maaken, want het was niet in myn zin.

A. Kom, Heeren, op uw gezondheid.

B. Drink lustig.

C. Breng het my eens, want ik smacht schier.

A. Myn Heer, des Konings gezondheid.

B. Ik neem het van ganschert herten aan.

A. Het moet rond gaan.

B. Myn Heer, 'tis op zyn Majestey's drink

drink to you.

A. *You do not drink it up.*

B. *I cannot, Sir, the glass is too big, and you have filled it so full, that I cannot hold it without spilling.*

A. *Truly, I drunk it so.*

B. *Excuse me, I cannot drink so much at a draught.*

B. *Here, Sir, pledge me.*

C. *I desire no better.*

D. *I have drunk but one Cup yet, make haste then, that I may drink at my turn.*

A. *Let me see the Cup, Sir, I will help you.*

goede gezondheid, ik breng het u toe.

A. Gy drukt het niet uyt.

B. Ik kan 't niet doen, myn Heer, het glas is te groot, en gy hebt het zo vol geschonken, dat ik het niet kan houden zonder storten.

A. Ik heb het zeker ook zo gedronken.

B. Verschoon my, ik kan zo veel in een teug niet drinken.

B. Hier, myn Heer, doe my bescheyd.

C. Ik wensch niets liever.

D. Ik heb nog maar een kelk gedronken, haast u dan wat, dat het myn beurt ook word om te drinken.

A. Laat my de kelk eens zien, myn Heer, ik zal u wat helpen.

D. *I will help my self, give me the Bottle.*

A. *Hold, here it is, it is almost empty.*

D. *There is enough still for me.*

E. *He drinks pretty well for a little man.*

A. *Come, let us open the other Bottle, I am so dry, that I could drink the Sea and Fishes.*

B. *You spill, have a care what you do.*

C. *You cannot make so much as you have left.*

A. *I am to blame, I confess; but seeing I have committed a fault, I must drink it.*

B. *This Wine will make a Cat speak.*

A. *Gentlemen, let us empty our Bottle,*

D. I. zal my zelven helpen, geef my de Bottelje maar.

A. Hou daar, hy is al schier leeg.

D. Daar is nog genoeg in voor my.

E. Hy haalt wel na zich, voor zo een kleyn man.

A. Kom, laat ons de andere Bottelje op doen; ik heb zulk een dorst, dat ik de Zee en de Visschen wel zou kunnen opdriaken.

B. Gy stort, zietoe wat gy doet.

C. Gy kont zo veel niet maken, als gy verlooren hebt.

A. Ik beken schuld; maar de wyl ik de fout begaan heb, zo behoort ik ook te drinken.

B. Deze Wyn zou een stomme wel doen spreken.

A. Heeren, laat ons de Bottelje leeg maa-

before we come out of the Boat.

C. *Give a Glass to these poor Watermen that have taken so much pains to row.*

D. *Here, Friends, this is for you. Thanks, Gentlemen.*

A. *Gentlemen, shall we pay for the Boat now, or shall we pay them when we come back?*

B. *Do as you please, as you think good.*

C. *No, no, we will pay when we come back.*

D. *That is a very fine and delightful place.*

A. *So it is.*

C. *Gentlemen, will you have me carry you to that honest man's house, I spoke to you*

ken, eer wy uit de schuyt gaan.

C. Geef deze arme schuytvoorders, die zo veel moeite gedaan hebben om te roeyen, ook een glas.

D. Hier, vrienden, dat is voor u.

Grooten dank, Heeren.

A. Heeren, zullen wy nu voor de Schuyt betaalen, of zullen wy betaalen als wy te rugge komen?

B. Doer zo als 't u belieft, zo als gy 't goed vindt.

C. Neen, neen, wy zullen betaalen als wy weer te rug komen.

D. Dit is een schoone en vermaakelyke plaats.

A. Zo is 't.

B. Heeren, wilt gy, dat ik u aan 't Huys van dien eerlyken Man brenge, daar ik u van

If when we came away.

C. Hath he good wine?

B. He hath some excellent.

D. Let us go there then.

B. Besides, he is a man of good company too.

He hath been in Holland, he can speak good Dutch.

He is altogether merry, he always sings.

He hath many drinking Songs.

He will make you burst with laughing.

One is never weary of his company.

A. Let us go there quickly then, he is such a man as I would have.

B. Your Servant, Landlord.

Sir, your most humble Servant.

zeyde, toen wy afgingen?

C. Hy heeft goede Wyn

B. Hy heeft 'er, die treffelyk is.

D. Laat ons daar dan gaan.

B. En behalven dat, 't is ook een man van goed gefelfchap.

Hy heeft in Holland geweest, hy kan goed Duytsch fpreken.

Hy is heel vroolyk, hy zingt altyd.

Hy heeft veel drinkdeuntjes.

Hy zal u van lachgen doen barften.

Men is nooit moede van zyn gezelfchap.

A. Laat ons dan met der haalt daar na toegaan, dat is zo een man als ik zoek.

B. Uw Dienaar, Hofpes.

Myn Heer, ik ben uw zeer ootmoedige dienaar. *Uto*

How do you do?

Very well at your service.

We are come to take a little diversion here, these Gentlemen and I.

I have commended to them, both your self, and your good Wine.

Sir, I am much obliged to you, I give you thanks for it.

Gentlemen, you are all very welcome.

Will you be pleased to walk up Stairs, I have some to go that I will send you up, with some of the best Wine of a high colour, it is like me.

For although I am not high minded, I love to drink high, chiefly about the higher time of the day, (the Evening) and yet I never

Hoe vaart gy al?

Zeer wel om u te dienen.

Deze Heeren en ik zyn hier gekomen om ons wat te verlustigen.

En ik heb u en uw goede wyn hen aan-geprezen.

Myn Heer, ik ben daar over aan u verplicht. Ik bedank 'er u voor.

Heeren, gy zyt alle zeer welkom.

Beloft gy na boven te gaan. Ik heb iets hartigs gereed dat ik u zal zenden, met een kan van de beste Wyn, die hoog van koleur is, gelyk als ik:

Want hoe wel ik niet hoogmoedig ben, drink ik echter gaermluifig, en voornamelyk als 't hoog op den dag is (tegen den avond) en nochtans

M

stun-

stumble, nor am never more impertinent nor insolent.

B. Well, Gentlemen, did not I tell you, that this man was very good company.

C. Truly, he is very merry.

A. He is a good fellow, I must make acquaintance with him.

B. You will delight in his company, when you know him.

Gentlemen, I bring you something that was never eaten yet.

Do you see this Neats-tongue?

You never saw it before.

Though it were for the King's mouth, it could not be better.

C. Landlord, we are engaged to you, come,

flraykel ik nooit, noch ik ben ooit daar door te onbetfcheyden of baldadiger.

B. Wel Heeren, heb ik u niet gezegt, dat deze Man een goed gezelfchp was.

C. Waarlyk, hy is zeer vrolyk.

A. 't is een goede flokker, ik moet wat kennis met hem maaken.

B. Gy zult vermaak hebben in zyn gezelfchp als gy hem kent.

Heeren, ik breng u iets, dat nooit te voren gegeeten is.

Ziet gy deze Ofseltong?

Gy hebt die nooit te voren gezien.

Al was het voor des Konings mond, zo kon ze niet beter weezen.

C. Hofpes, wy zyn aan u verplicht, kom, *fit*

fit down here by me.

I love you, you are of a good humour, I am going to drink your health.

Will you do me reason?

Yes indeed, Sir, I do reason to all the World.

And especially unto honest people.

B. Landlord, you and I must be better acquainted.

Truly, Sir, if you get acquaintance with me, you will do well; for I love greatness.

And though I am no great Man, I do as my Grandfather did. I rise betimes in the Morning, before it be broad day, and I drink a great Glas of Wine.

A. You do as an

zit hier wat by my neer.

Ik heb zin in u, gy bent van een goeden aardt, ik zal op uw gezondheyd drinken.

Wilt gy my bescheyd doen?

Ja zeker, myn Heer, ik doe aan al de wereld bescheyd.

En byzonderlyk aan eerlyke luyden.

B. Hofpes, gy en ik moeten beter kennis t'zamen maaken.

Waarlyk, myn Heer, indien gy kennis met my maakt, gy zult wel doen; want ik hou veel van grootheyt, en

toewel ik geen groot man ben, zo doe ik nochtans als myn

Grootvader deed. Ik sta's morgens by tyds op, al eer het hoog

dag is, en ik drink een groot glas wyn.

A. Gy doet, als een *bo*

honest man ought to do.

D. Landlord, here is to you.

I heard that you have a great many good Songs, pray sing us one.

Yes, Sir: But pray cut this Neats tongue, I assure you, that it is an exceeding good one.

A. Lend me a Knife, Landlord, and I will cut it.

B. Truly, it looks well.

Gentlemen, did not I tell you so, another time you will believe me.

D. We did not doubt, but that it was good upon your word.

Taste a little of this white Wine, I believe you will like it.

A. I will pledge you;

eerlyk man behoort te doen.

D. Hofpes, 't geldt u.

Ik hebgehoord, dat gy een deel goede deuntjes hebt, eylieve zing 'er ons een.

Ja, myn Heer; maar ik bid u, snyd deze Ossentong eens op, ik verzecker u, dat hy puyk is.

A. Leen my een Mes, Hofpes, ik zal ze opshyden.

Zeker, zy ziet 'er wel uyt.

Heeren, heb ik u zo niet gezegd, op een ander tyd zelt gy my gelooven.

Wy twyfelden niet, of ze zou goed zyn, op uw woord.

Proeft eca weynig van deze white Wyn, ik geloof dat zy u wel zal aanstaan.

A. Ik zal u beseheyd well,

well, Sir, it is the health of your inclinations.

Sir, I do not like it to you.

B. I receive it with all my heart.

C. Landlord, I find this Tongue a little too much salted, have you got nothing else for me? For I love not things that are so salted.

I have a couple of good Pullets below on the spit.

Well, bring them up to us, if you please.

A. Ah, ah, you have then a mind to feast.

H. The Gentleman is of my humour, he is not dainty-mouthed, but he loves good victuals well.

C. Our Landlord saith right; but I will sell

doen; wel, myn Heer, 't is op de gezondheyd van uwe neygingen.

Myn Heer, ik bring het u.

B. Ik ontfang het van ganschert herten.

C. Hofpes, ik bevind dat deze tong wat te hartig gezouten is, hebt gy niet iets anders voor my; want ik hou niet van dingen, die zo gezouten zyn.

Ik heb beneden een paar goede Kuykens aan 't spit.

Wel, brengze ons eens boven, zo 't u belieft.

A. Ha, ha, gy meent dan een galmaal aan te rechten.

H. Die Heer is van myn aardt, hy is geen lekkermond, maar hy houdt wel van goede loof.

C. Onze Hofpes zegt wel, maar ik zal u

you more, when my belly is full, I want but a few things to ſatisfie my hunger.

D. Sir, I blow this cup from you, you preach too long upon the vintage.

C. Well, well, like for like.

B. But, Gentlemen, you do not mind that it begins to be late.

A. Do not trouble yourſelf, we ſhall have time enough.

Gentlemen, here are the two Pallets, they are as tender as...

B. Sit you down there, Landlord, and eat a bit with us.

H. Gentlemen, I will tell you one thing, I eat not much; but I make it up in drink.

C. We muſt do ſo,

nog meer zeggen; wanneer myn bayk vol is, ik heb maar weinig van Goen om myn honger te vermaaden.

D. Myn Heer, ik blaas die kerk van u, gy preekt al te lang over de Wyntyd.

C. Wel, wel, leer om leer.

B. Maar, Heeren, gy geeft'er geen acht op, dat het laat begint te worden.

A. Ontrust u zelve niet, wy zullen tyds genoeg hebben.

Heeren, hier zyn de twee Kuykens, zy zyn zo murwals...

B. Zit daar neer, Hofpes, en eet wat met ons.

H. Heeren, ik zal u een ding zeggen: ik eet niet veel, maar ik maak het goed met drinken.

C. Zo moeten wy

little

little eating, much drinking.

L. I act my part well enough; for I do really believe, that as long as I drink I ſhall never die.

D. You ſay right; but overwiſe when you are dead, you ſhall drink no more.

L. Alas! what miſfortune, when I think upon it; come, let us drink then, while we live.

A. Drawer, go and draw us of the ſame white wine.

I will, Sir, Make haſte.

A. Come, Landlord, ſing a ſadling Song.

I will, Sir, but I muſt firſt drink a Glas.

B. This Drawer is long a coming.

L. He would be fit

doen, weynig eeten, en veel drinken.

H. Ik quyt my wel genoeg; want ik geloof waarlyk, dat zo lang als ik drink, ik nooit zal ſterven

D. Gy hebt gelyk, maar anders, wanneer gy ook dood bent, zult gy niet meer drinken.

H. Eylaas! wat een ongeluk, als ik'er aan gedenk: kom laat ons dan drinken, terwyl wy leeven.

A. Tapper, gaaen tap van de zelfde witte Wyn.

Ik zal, myn Heer. Haalt u wat.

A. Kom, Hofpes, zing een dronkemans deantje.

Ik zal, myn Heer: maar ik moet eest een glaasje drinken.

B. Deze Tapper blyft lang weg.

H. Hy zou bequaam

M 4

to

to fetch death.

*Why doft thou make
us stay fo long?*

*C. Come, Landlord,
this is to your health,
and to thank you for
your good company.*

*I. Sir, I am your
moft humble Servant.*

*I am to give you
thanks for the honour
you have been pleas'd
to beftow upon me.*

*B. What do we owe
you, Landlord?*

*Gentlemen, there is
eight ſhillings for Wine,
pay what you please
for the reft.*

*Here Landlord, there
is fifteen ſhillings for
all, are you content?*

*Yes, Sir, and give
you many thanks beſi-
des.*

zyn om den Dood te
maalen.

Waarom laat gy
ons zo lang wachten?
C. Kom, Hofpes,
dit is op uw gezond-
heyd, en om u voor
uw goed gezelfchap te
bedanken.

H. Myn Heer, ik
ben uw zeer ootmoedige
dienaar.

Ik zal u bedanken
voor de eere, die gy
my hebt gelieven aan
te doen.

B. Wat zyn wy u
ſchuldig, Hofpes?

Heeren, daar zyn
acht ſchellingen voor
de Wyn te quaad, be-
taalt voor de reſt wat
u goed dunkt.

Daar, Hofpes, daar
zyn vyftien ſchellin-
gen voor alles, bent
gy te vrede?

Ja, myn Heer, en ik
bedank u hooglyk
daarenboven.

En-

*Farewell, Land-
lord, till we ſee you
again.*

*Gentlemen, your
moft humble ſervant,
I hope you will do me
the favour to come and
ſee me again.*

*Yes, yes, we will.
You ſhall always
command the beſt
Wine.*

*We thank you,
Landlord.*

*Gentlemen, I wiſh
you at ell home.*

*We thank you, Land-
lord.*

*We have ſtaid there
a long while, it is very
late.*

*Let us go quickly to
find out our Boat.*

*Truly, this man is
good company.*

So he is.

*He deſerves that
people ſhould go to his
hoaſe.*

Vaarwel, Hofpes,
tot wederziens toe.

Heeren, uw zeer
ootmoedige dienaar,
ik hoop dat gy my de
gunſt zult doen, en
my weſt aanspreken.

Ja, ja, wy zullen.

Gy zult altyd met
de beſte Wyn godlend
worden.

Wy bedanken u,
Hofpes.

Heeren, ik wensch
u L. wel r'huys.

Wy bedanken u,
Hofpes.

Wy hebben daar een
langen tyd geweeſt,
het is al heel laat.

Laat ons wat ras
gaan, om onze ſchuyt
te vinden.

Zeker, deze man
is goed gezelfchap.

Zo is hy.

Hy verdient dat men
tot zynent zou gaan.

M 5

Hz

*He receives people
very kindly.*

*Come, honest friends,
we have staid a lit-
tle longer than we
thought.*

*You must make a lit-
tle haste, if you please.
As much as we can
possibly, Gentlemen.*

*Do then, you shall
have another shilling
to drink.*

*I think we shall have
time enough.*

*It is a fine weather,
we have wind and
tide, we shall come
home in good time.*

*The Moon shines
bright, we go a great
pace, we shall quickly
be at London-Bridge.*

*These men are strong
they row with all their
strength.*

Hy ontfangt de
lyyden zeer vriende-
lyk.

Kom, Vrienden, wy
hebben een weynig
langer uytgebleeven,
dan wy gedacht had-
den.

Gy moet u wat haas-
ten, zo't u belieft.

Zo veel als wy kun-
nen, Heeren.

Doet zo, dan zult
gy nog een schelling
tot drinkgeld hebben.

Ik denk, dat wy tyds
genoeg zullen hebben.

Het is mooi weer,
wy hebben voor de
wind en voor stroom,
wy zullen by tyds
thuis komen.

De Maan schynt
helder, wy gaan snel
voort, wy zullen met
der haast by de Brug
van Londen weezen.

Deze kacrrels zyn
sterk, zy roeijen uyt
alle hunne macht.

How

S A M E N S P R A A K E N. 275

*How pleasant it is
now upon the Water!
Are not those fishers?*

Yes, Sir.

*Do you think they
have got any fish?*

*Yes truly, they have.
Let us buy some.*

*No, no, let us not
stay, we have not too
much time.*

*What should we do
with that fish?*

We will eat it.

*There is enough at
the Fish-market.*

*You say right; but it
is not so good, and it
is dearer.*

*It is as good every
job, what matter is it,
how dear it is? it is not
too dear neither.*

*I do not love fish;
I love flesh better.*

Hee vermakelyk is
't nu op't water.

Zyn dat geen Vis-
schers?

Ja, myn Heer.

Denkt gy, dat zy visch
gevangen hebben?

Ja, wis hebben ze.

Laat ons wat ko-
pen.

Neen, neen, laat ons
niet wachten, wy heb-
ben niet al te veel tyd
over.

Wat zouden wy
met die visch doen?

Wy zouden ze eeten.

Daar is genoeg op
de Vischmarkt.

Gy hebt gelyk; maar
zy is niet zo goed, en
zy is daarder.

Zy is volkomen zo
goed. Wat legt'er aan
gelegen noe duurze is?
En zy is ook zo duur
niet eens.

Ik hou niet van
visch, ik heb liever
vleesch.

M 6

Zou

You are a great fish-eater.

There is nothing better than a good stewed Carp.

You have reason.

I love Tenches extremely, when they are well seasoned.

So do I.

He thinks that they do dress fish better in Holland than here.

That is true, the Dutch are better Cooks than we are.

Yes I have eaten some well dressed in this Country.

I believe it.

I was at Kingston a while ago with a Gentleman, a friend of mine, that carried thither two great Carps from London; we had them dressed for us very well in our Inn. I did never

Gy bent een grote vleesch-eeter.

Daar is niet beter dan een goede geitoofde Kaiper.

Gy hebt gelyk.

Ik hou byzonder van Zeeit, wanneer ze wel toegemaakt is.

Zodoe ik ook.

My dunkt, dat zy in Holland de vifch beter toemaaken dan hier.

Dat is waar, de Hollanders zyn beter Koks dan wy.

Ik heb 'er evenwel in dit Land gegeten, die wel toegerecht waren.

Ik geloof 't wel.

Ik was, een poos geleeden, eens te Kingstone met zeker Heer, een vriend van my, die twee grote Karpers van Londen medenam; en wy kreegen ze zeer wel to gemaakt in onze Herberg; Ik

e. 24

eat anything so good.

In what Inn did you eat?

At the Castle.

It is true, it is a good Inn; there is a hand-some Maid which is a very good Cook.

Ah, ah, we are come already to the Tower.

If it were not so late, we would go to visit a Gentleman a friend of mine in the Tower, that would entertain us nobly.

It is too late, it must be some other time.

When you please, we shall go there.

O God be thanked, we are arrived.

Softly, Gentlemen, step out one after another, we are come in good time.

heb nooit iets beters gegeten.

In wat Herberg waart gy 'huys?

In 't Kasteel.

't Is waar, dat is een goede Herberg, daar is een aardige Meyd, die een brave Kook is.

Ho, ho, wy zyn alree by den Tour gekomen.

Indien 't zo laat niet was, wy moelten een zeker Heer, een vriend van my, in den Tour gaan bezoeken, hy zou onstrefelyk onthaalen.

't Is nu al te laat, op een ander tyd eens.

Als 't u belieft, zo zullen wy 'er eens gaan.

O, God zy gedankt; wy zyn al aan.

Zagtjes, Heeren, stap een voor een uyt, wy zyn nog in goede tyd aangekomen.

M 7

I 2

It is too late, let us pay for the Boat, it is good reason.

Here honest men, here is your money; here is another billing that we promised you to drink.

We thank you Gentlemen.

Now, Gentlemen it is time for us to take leave one of another.

Gentlemen, before we part, will you be pleas'd to let me give you a Glass of Sack?

No, Sir, we thank you; it shall be for another time.

Come, come, it is not so late.

For my part, I must go home, I will not drink to day, they stay for me at home.

Well, Sir, since you are not pleas'd, fare-

't is al te laat, laat ons voor de schuyt betaalen, 't is reden.

Daar, Maats, daar is uw geld, en daar is nog een schelling, die wy u tot drinkgeld beloofden.

Wy bedanken u, Heeren.

Na Heeren, 't is tyd dat wy onze afscheyd van malkander nemen.

Heeren, eer wy scheyden, belieft het u dat ik u nog een glaasje Sek geef?

Neen, myn Heer, wy bedanken u; op een ander tyd eens.

Kom, kom, 't is zo laat nog niet eens.

Ik voor my moet t'huys gaan, ik wil van daag niet meer drinken; zy wachten t'huys namy.

Wel, myn Heer, dewyl 't u niet belieft, well

well, I rest your servant.

I thank you for your good company.

Gentlemen, your most humble servant.

I wish you a good evening, and a good night.

The forty-first Dialogue.

Gentlemen, I am going to take my leave of you.

Why will you go?

Because it is almost dinner time.

Can you not dine with us?

Sir, I give you thanks, I cannot stay to day.

Why, what business have you?

I have not much business, but I must

vaarwel dan, ik blyf uw Dienaar.

Ik bedank u voor uw goed gezelschap.

Heeren, uw zeer ootmoedige Dienaar.

Ik wenschen u een goeden avond, en een goeden nacht.

De een en veertigste Zamenpraak.

Heeren, ik zal myn Haffscheyd van u neemmen.

Waarom wilt gy heen gaan?

Om dat het schier eetens-tyd is.

Kunt gy van den middag niet met ons eeten?

Myn Heer, ik bedank u. ik kan 't van daag niet wachten.

Waarom, wat hebt gy te verrichten?

Ik heb juyt niet veel te verrichten, inaar ik
needs

needs dine at home to day.

Have you invited any body to dine with you?

No, but I did promise a Dutch Gentleman, who doth not understand our Language, to go along with him into the City, to help him to buy some commodities.

What time do you look for him?

I look for him about two a clock.

Are you sure he will come?

I am not sure if it, but seeing I have promised him, I must needs be at home.

It is well done.

Well then, I will not hinder you.

Farewel, your Servant.

moet noodzaakelyk van de middag t'huys eeten.

Hebt gy iemandgenooi om met u te eeten?

Neen, maar ik heb een Duytsch Heer, die onze taal niet verstaat, beloofd met hem in de stad te gaan, en hem behulpzaam te zyn in 't koopen van eenige waaren.

Wat tyd verwacht gy hem?

Ik verwacht hem omtrent twee uren.

Bent gy verzekerd dat hy komen zal?

Ik ben 'er juyll niet van verzekerd, maar evenwel, dewyl ik 't hem beloofd heb, zo moet ik maken t'huys te zyn.

't Is wel gedaan.

Wel, ik zal u dan niet hinderen.

Vaarwel, uw Dienaar.

Sir.

Sir, I am your most humble Servant.

By, go open the door to Missen...

I can open it myself.

But you have not the Key.

How! do you lock your door?

It is our custom.

Pray, Sir, oblige me so much as to present my respects to your Sister.

Sir, I shall not fail, but she is very much your Servant.

I am her most humble Servant.

When shall we see one another again?

To morrow if it pleases God.

I will come and see you.

Myn Heer, ik ben uw zeer ootmoedige Dienaar.

Jonge, doe de deur open voor Mr...

Ik kan zelf wel open doen.

Maar gy hebt de sleutel niet.

Hoe, thuyt gy uw deur?

't Is onze gewoontezo.

Ik bid u, myn Heer, dat gy my zo veel verplicht, dat gy myne gebiedenis aan uwe zuster doet.

Myn Heer, ik zal niet in gebreke blijven; maar zy is uwe Dienaresse.

Ik ben haar zeer ootmoedige Dienaar.

Wanneer zullen wy malkander weder zien?

Morgen, als 't God belieft

Ik zal u komen bezoeken.

Pray

282 Engelfche en Nederduytfche

Pray do.
Ik bid u, doe zo.
I will expect you.
Ik zal u verwach-
Farewel.
ten. Vaarwel.
James, where goest thou?
Jakob, waarheen?
I was going to look for you, Sir.
Ik ging om na u te zien, myn Heer.
What is the matter?
Wat is dereden?
They stay for you to dinner.
Zy wachten na u met eeten.
What! is it so late?
Wat! is het dan zo laat?
It is twelve a Clock.
't Is twaalfuuren.
Already?
Alreede?
They say so.
Zy zeggen zo.
Who is at home?
Wie is 'er t'huys?
It is Mistress's such a one, who is come this morning to see your Sister.
't Is Juffrouw zo een, die van de morgen gekomen is om uwe Zuster te bezoeken.
How long hath she been there?
Hoe lang heeft zy 'er al geweest?
She came as soon as you went out, but your Sister went to walk abroad with her, and they came back together.
Zy quam zo dra als gy uytgegaan waart: maar uwe Zuster ging eens met haar uyt, en zy quamen t'zamen weêrom.
Doth she dine at home?
Zal zy te middag t'huys eeten?

I

SAMENS PRAAKEN. 281

I think so, Sir.
Ik geloof ja, myn Heer.
Is the dinner ready?
Is de maaltyd gereed?
Yes, Sir, they only stay for you to sit down.
Ja, myn Heer, zy wachten maar alleen na u om aan te zitten.
Let us make haste then, the clock strikes.
Laaten wy ons dan wat haasten, de klok slaat.
It is twelve, Sir.
Dat is twaalf, myn Heer.
Are you sure of it?
Weet gy 't zeker?
Yes, Sir, it is so much.
Ja, myn Heer, 't is zo veel.
I did not think it was so late.
Ik dacht niet, dat het zo laat was.
Ring the Bell.
Trek aan de schel.
Ring hard.
Schel hard.
They are coming, Sir.
Zy komen, myn Heer.
Madam, your most humble servant.
Juffrouw, uw zeer ootmoedige Dienaar.
Your most humble servant, Sir.
Uw zeer ootmoedige Dienaresse, myn Heer.
Madam, I am very glad to meet with you here so fortunately.
Juffrouw, ik ben blyde u hier zo gelukkig te ontmoeten:
Sir, the Gentlewoman
Myn Heer, Juffrouw,
you

Your Sister did me the honour to invite me to dinner, after a little walk that we have had together.

Ab! what a good sister I have, to invite to my house such persons as I honour as you.

I must kiss her presently for that very thing.

Come hither, sister, that I may kiss you.

Why will you kiss me?

Because of the happiness which you have procured me.

What happiness, Brother?

For having invited this Lady to dine with us.

I did it for my own interest, as well as for yours.

Truly, I am very

uwe Zuster heeft my de eere gedaan, om my ten eeten te noodigen, na dat wy een weynig t'zaamen gewandeld hadden.

O! wat een goede Zuster heb ik, dat zy zulke perloonen tot onzen noodigt, die ik eer als u.

Ik moet haar terftond kuffen, alleen om die zaak.

Kom hier, Zuster, dat ik u eens kus.

Waarom wilt gy my kuffen?

Om dat gy my aan zo een geluk geholpen hebt.

Wat geluk, Broeder?

Dat gy deze Juffrouw by ons tenceten genodigt hebt.

Ik heb het zo wel om myn eygen belang gedaan, als om 't uwe.

Waarlyk, ik ben zeer

much engaged to you both, for your kind love and your civilities.

Let us leave off compliments.

But, Brother, from whence come you, that you made us stay so long?

I come from giving a visit.

But you might have dined without me.

You should not have staid for me.

You should have began.

Your sister hath too much respect for you, Sir, as not to wait for you.

She stays for me sometimes, as the Fryer stays for the Abbot.

In earnest, Brother, I

in u beyde gehouden, om uwe vriendschap en beleedheyd.

Laat ons de complimenten achter wege laaten.

Maar, Broeder, waar komt gy van daan, dat gy ons zo lang hebt doen wachten?

Ik kom van een bezoek.

Maar gy had wel zonder my kunnen eeten.

Gy zoudt na my niet gewacht hebben.

Gy zoudt maar begonnen hebben.

Uwe Zuster, myn Heer, draagt u te veel eerbiedigheyd toe, dat zy u niet zoude wachten.

Zy wacht zomtyds na my als de Monnik na den Abt.

In ernst, Broeder,

so-

Sometimes wait too long for you, both at dinner and fupper.

And sometimes alfo you dine well without me.

That feldom happens but when the time is paff.

You are a good fifter, I do not complain.

Truly, you were to blame to complain without a caufe.

Come, come, let us talk of fomething elfe; let us dine quickly, I begin to have a good ftomack.

Befides that, I muft make hafte:

For I look for a Gentleman who is to call upon me as foon as I have dined.

How, Brother, will you leave the company

ik wacht zomtyds al te lang na u met eeten, zo wel 's Middags, als 's Avonds.

En zomtyds eet gy 's middags ook wel zonder my.

Dat gebeurt zelden, dan wanneer de tyd voorby is.

Gy bent eene goede Zuffter, ik heb niet te klaagen.

Zeker, gy zoudt te befchuldigen zyn, indien gy zonder oorzaak klaagde.

Kom, kom, laat ons van wat anders praa- ten; laat ons met der haaft eeten, ik begin honger te krijgen.

Behalven dat, zo moet ik my haaften:

Want ik verwacht zeker Heer, die my zal aanfpreeken zo ras als ik gegeten heb.

Hoe, Broeder, zult gy 't gezelfchap van

of

of Madam?

Madam will be pleafed to have the goodnefs to excufe me; for I am engaged by word of mouth to keep a Gentleman company into the City, who is to call on me prefently.

Sir, I fhould be very forry to hinder the effect of your promifes.

Madam, I beg pardon, if I commit this day any incivility againft you; but another time I will redeem this fault.

Sir, there is no fault, I affure you.

Madam, I know you to be fo good, that I am fure you will not believe that it is for

Juffrouw verlaaten?

Juffrouw zal gelieven de goedheyd te hebben, dat ze my verfehooone; want ik ben door myn woord verbonden, om een Heer, die my terftont fal aanfpreeken, in de ftad gezelfchap te houden.

Myn Heer, 't zou my bedroeven, dat ik tot belet van uwe belofte zou ftrekken.

Juffrouw, ik bidde duyzendinaal om vergiffeniffe, indien ik dezen dag eenige onheusheyd tegen u begaa, op een ander tyd zal ik deze fout verbeteren.

Myn Heer, daar is niets misdreeven, dat verzekere ik u.

Juffrouw, ik weer dat gy zo goed zyt, dat ik my wel mag verzekeren, dat gy niet geloven zult, dat het

will be

1724 Sewel deel 11/13

288 Engelfche en Nederduytfche

want of respect towards you.

Sir, I know you so well, that I know you to be the most civil Gentleman that ever I know; that is all I can say.

Madam, you are too much obliging, you are obliging to an excess that is not imaginable. You will be pleas'd to grant me the permission to draw a conjecture of it to my advantage.

Alas, Sir, what do you speak of? My words are not able to advantage you to any thing.

nyt gebrek van eerbiedigheyt tegen u is.

Myn Heer, ik ken u zo wel, dat ik veel weet, dat gy de beleefte Heer zyt, dien ik ooit gekend heb; en dat is alles, wat ik zeggen kan.

Jeuffrouw, gy zyt al te verplichtende, gy zyt zo overdadig verplichtende, dat het onbegrypelyk is: 't zal u gelieven my toe te staan, dat ik een gissing tot myn voordeel daar ayt trekke.

Helas, myn Heer, waar spreekt gy van? Myn woorden zyn van zo weynig belang, dat zy u nergens toe kunnen te staede komen.

E Y N D E.

HET DERDE DEEL

Van de korte

W E G W Y Z E R,

Zynde een

WOORDE-BOEKJE,

Vermeerderd met veel Woorden, als mede een Verklaring van verscheide Abbreviatiën, die in de Engelfche Taal gevonden worden.

THE THIRD PART

Of the Compendious

G U I D E

Containing a small

VOCABULARY,

Augmented with many Words, together with a Declaring of severall Abbreviations, which are found in the English Tongue.

Een WOORDEN-BOEK.

A VOCABULARY.

A ofte An word by de Engelsche gebuykt voor een voorstellige Artyckel, en beteekent een; Als een mensch, a Man; een Arm, an Arm.

AAD. AAN.

AAN.

Een A Ader a Vein.
 Een Aal an Eel.
 Aalmoes Alms.
 een Aam Wyns a But of wine.
 Aan 12.
 een Aanbeelt an Anvile.
 Aanbidden to Adore, to worship.
 Aanbieden, presenteer, to Offer.
 een Aanblafinge an Aspiration.
 Aandoen to Put on.
 Aangaande Touching, concerning.
 Aangekomen Arrived.
 Aangenaam Acceptable.
 Aangeplackt Pasted.
 Aangevoogen Alleged.
 Aangezien Seeing.
 het Aangezicht the countenance, the face, or a visage.

Aangroey growth.
 Aangrypen, vangen, vaiten, to Apprehend.
 Aanhaaken to Hang upon a Hook.
 Aanhaalen to draw to, to Attract.
 Aanhangen to Defend.
 Aanhangfel an Appendix.
 Aanhouden, ernstelyk verfoeken, to Insist.
 Aanjagen to Chase.
 Aanleeven to stick to, to Adhere.
 Aankondigen to publish or to proclaim.
 Aankoppelen to make up the match.
 Aanlanden to Come to the Coast.
 Aanlokken to Allure, to Entice.

Aan-

AAN.

Aanmerken to Observe.
 Aanmerkinge Animadversion.
 Aanmoedigen to Encourage.
 Aannaderen to Approach.
 Aannemen to Accept.
 Aanpryfen, bevelen to Recommend.
 Aanraaken to Touch.
 Aanrennen to Run to.
 Aanschakelen to Chain.
 Aanschouwen to behold.
 Aanspellen to Pin.
 Aanstaan, bebaagen to Please.
 Aanteekenen, to record.
 Aantoonen to shew.
 Aantrekken to Attract.
 Aanvallen to Assault or Assault.
 Aanvangen to begin or enter upon.
 Aanveegen to sweep.
 Aanwassen to Increase.
 Aanzien to Admire.
 een Aap an Ape.
 Aape-spel Apish trick.
 een Aar (van Korn) an Ear (of Corn.)
 Aarde Earth.

AB. AC.

een Aarde knuyck a Pictier.
 Aardbevinge an Earthquake.
 Aardigheid a quibble or quibbling.
 Aaren to Clean.
 een Aarts-Bisschop an Arch-Bishop.
 een Aarts-Hartog an Arch-Duke.
 Aarzelen to Hesitate.
 Aas (voor Vifch) a Bait (for fish).
 Aayen to Wheddle, to Casell.
 Abdis, Abdulle, an Abbots.
 Abrikoos an Apricock.
 Absent Absent.
 Absolutelyck Absolutely.
 een Abt an Abbot.
 Academie University.
 Acces zie Toegang.
 een Accoord an Accord.
 Achten to Esteem, to Account, or Accompt, to Prize.
 Acht nemen to Mind.
 Acht nemende zie voortzicnende.
 Achter, na, behind.
 A 2 Ach-

AC. AD. AF.

Achter laten, verſuy-
men to Omit.
Achterleven van een
ſchip, the poſt of a
ſhip.
Achteruytſlaan to Spurn.
Achtunge Reſpect.
een Actie zie handeling.
een Adder a Viper.
Adel Noble.
Adelborſt a Cadet.
Adem Breath.
Ademen to Reſpire.
Admiraal an Admiral.
Advocaat a Lawyer.
Advys Advice.
Afbeeldſel Portraitu-
re.
Afbranden to Conſume
by fire.
Aflanken to Caſhcer.
Aftroogen to wipe off.
Afdwaalen to wander or
ſtragle.
Aflionteeren to Affront.
de Afgang the deſcent or
going down.
Afgebrooken Abrupt.
Afgemat tired or fati-
gued.
Afgelant Ambaſſador.
een Afged an Idol.

AF.

Afgymelyk Abominable.
Afgunft Deſavour.
Afhankelyk dependent.
Afhouden to bear off.
Afkeeren to turn from.
Afkeuren to Cry down or
prohibit.
Afkomſte Offspring, pe-
digree.
Afkorten to Abate.
Allegging Laying down.
Ameemen to Decrease.
Afnemer Ablative.
Aflchillen de ſchors, to
pill.
Aflchikken to have an
Averſeneſs.
Aflhyden to pare
Aflaan to yield.
Aflval Apeſtacy.
Aflvallen to Revolt.
Aflweezende zie Abſent.
Aflzonderen to ſeparate.
Aflweeren to abjure.
Agaat Agate.
een Agent an Agent.
Agterdenken to ſuſpect.
Ajuin an Onion.
een Aker an Acorn.
een Aker, an Acre or
Aker
Al, Alle, All.

Alarm

AL. AM.

Alarm Alarm.
Aldaar, there, yonder.
Algemeen Univerſal.
Alhier Here.
Alhoewel All beiz.
Alleen Alone.
Alleenlyk Only, ſolely.
Allengskens by degrees.
Allerbovenſte Uppermoſt.
Alliantie zie verbond.
Almachtig Almighty,
Omnipotent.
Almanak an Almanack.
Atom overall.
Alreede Already.
Als as.
Alſoo ſo
een Altaar an Altar.
Altemaal Altogether.
Al tot, Unto.
Altyt Always.
Aluin Aluin.
Alwaar where.
een Amandel an Al-
mond.
Ambacht Trade.
Ambaſſadeur zie Afge-
ſant.
Amber zie Brantſteen.
Amp, Officie an Offi-
ce.
een Ander Another.

A 3

AN. AP.

Anderſins Elſe, Other-
wiſe.
Andyvie Endive.
Angit zie Benaurheyt.
Angit, Agony, Anxiety.
een Anker an Anchor,
Ancre or Anker.
Anſjovis Anchovies.
Antichriſt, Antichriſt.
een Antwoort, an An-
ſwer.
Apart Ajunder.
Apoſtel Apoſtle.
Apotecker Apothecharie.
een Appel an Apple.
Appel drank Cider.
Appelleeren, tot hoo-
ger Recht roepen to
Appeal.
Appetyt Appetite.
Approbeeren Approve.
Arbeid Labour.
Arbeiden to Toil.
een Arant an Eagle.
Arg Untoward.
een Argument an Argu-
ment.
een Arke an Ark.
een Arm ofie Arm an
Arm.
Arm Poor.
Armoede Penurie, Pover-
ty.

Ar

AR. AS. AV. BAA.

Arreleeren *to Arrest.*
 een Armoek, *an Ar-
 resteeke.*
 Artillerye *Artillerie.*
 een Artycel *an Article.*
As affe.
 een Aspick *an Asp.*
 een Allignatie *an affig-
 nation.*
 Assigneeren *to Assign.*
 Avantage *Advantage.*
 Avery *Average.*
 de Avond *the Evening.*
the Even.
 Avondinaal *supper.*
 by Avontuurjer *Adven-
 ture.*
 Avontureren *to Adven-
 ture.*
 een Auzar *an Auzar.*
 Authenteyt *Authentic.*
 Azyn *Vinegar.*

B

Baden *to Bath.*
 Deen Bank *a seamark,
 a Beacon.*
 een Baal *a Bale.*
 een Baan, *a path-way*
 een Baar van de Zee *a
 Wave.*
 een Baard *a Beard.*

BAA. BA BAN.

Baaren *to Bear or bring
 forth.*
 Baay *Bay or Baze.*
 Babbelen *to twittle-
 twattle.*
 Babilove *a Barb.*
 Bagagie *Baggage.*
 een Bailluw *a Bailiff.*
 Bakken *to Bake.*
 een Bal *a Ball.*
 een Balans *a Balance.*
 Badaadig *British, Beafte-
 ly.*
 een Balk *a Balk, a Beam.*
 Balant *Ballast.*
 Baloong *flannel.*
 Balfem *Balm, Balsam.*
 een Band *a Band.*
 Bangheyt *Anxiety.*
 een Bantere *of een Vaan-
 del an Esquin.*
 een Bank *a shelf, a Bank
 or Bench.*
 een Bank, Dyck, ofte
 laant van de Zee *a Bank
 of the sea.*
 Banket *a Banquet.*
 een Bankier *a Banker.*
 een Bankroetier *a Bank-
 rupt, Bankrot.*
 Bannen *to Banish.*
 Bar *Barren,*

een

BA BE.

een Barbier *a Barber.*
 barshantigheyd *Merry.*
 Bassen *to Bark, to Bay.*
 Bass Bark *(of a tree).*
 een Bastaard *a Bastard.*
 een Battalije *a Battal.*
 een Bavian *a Baboon.*
 een Bayonnet, *a Bayon-
 net, or Dagger.*
 een Bazuin *a Trumpet.*
 Beantwoorden *to Reply.*
 Bebloed *imbred with
 blood.*
 een Beet *a Beet.*
 Bedaardheid *Molesta-
 tion.*
 Bedagthaen *prudent.*
 Bedanken *to Thank.*
 Bedauwen *to Bedew.*
 een Bedde *Deken a
 Blanket.*
 Bedekken *to Cover.*
 een Bedel *a Beadle.*
 Bedelen *to Beg.*
 Bedencken *to Bethink.*
 Bederven *to Corrupt, to
 spoil, to Waste.*
 Bedorven *Unlous.*
 Bed-pan *a Warning pan.*
 Bedraagen *in Reckening
 to Amount.*
 Bedriegen *to Cheat, to*

BEE. BE.

*Deceive, to
 Deceive, to
 Deceive.*
 Bedroeft *sorry.*
 Bedrog, Decit, Fraud,
Guile.
 Beedele *a Bedstead.*
 Bedwingen *to Constrain,
 to Enforce, to Restrain.*
 een Bee *a Prayer.*
 Beedevaart *Supplicatio.*
 een Beeld *a Image.*
 een Been *a Bone, a Leg.*
 een Beer *a Bear.*
 een Beest *a Beast.*
 Beestig *British.*
 Beeven, kleppen *to Pant,
 to Tremble.*
 Bewing, *a Trembling.*
 een Bezem *a Besom, or
 Broom.*
 een Bet *a Band for the
 Neck.*
 Begrijpheid *Capacity.*
 Begaan *to perpetrate.*
 Begeeren *to Covet, to
 Desire.*
 Begeven *to Betake.*
 Begeven *Added.*
 Beginnen *to Begin.*
 Beginsel *Principle.*
 een Begraven *a Burial.*
 Begraven *to Bury.*

A 4

Be-

BE.

Begrip, een kort Begrip
an *Abstract*.
Behaagen to *Pleaze*.
wat Behaagt Ul. what
pleaseth You.
Behalven except.
Behartigen to *apply*.
Behelien to *Contain*.
Behendig *Hardson*.
Behouden to *Beware*,
to *ward*.
een Behoedinge a *Caution*.
Het behoort u *Behoereth*,
it should or ought.
Behouden safe.
Beide *Both*.
een Beitel a *Beetle*.
een Bek van een Vogel
a *Beak*.
Bekeeren to *Convert*.
Bekend maken to *Ac-*
quaint.
Bekennen to *Confess*.
een Bekken a *Basin*.
een Bekkeneel a *skull*.
Beklaagen to *Complain*, to
Lament.
Beklaagyk, Jammerlyck
Dolefull.
Bekooren to *inchant*, to
Charm.
Belagchelyk *Ridiculous*

BE.

Belasting *Imposition* or
Impost.
Beledigen to *Offend*.
Beleefd *Courteous*, *Af-*
fable, *Civil*.
een Beleg a *siege*.
Belegeren to *Besiege*, to
beleaguer.
Belemmeren to *clog*, to
hinder.
Beliegen to *Bely*.
een Belofte aan God a
Vow.
een Belooninge a *Re-*
ward.
Belyden to *profess*.
Bemerken, Bepreuren to
perceive.
Bemind *Beloved*.
Beminnelyk *Amiable*.
Beminnen, lief hebben
to *love*.
Benauwdheid *Anguish*.
een Bende (Soldaten)
a *Band* (of *soldiers*), a
Troop.
Beneden Below or *under-*
neath, *Below*.
Beneffens *Besides*.
Benyden to *Grudge*.
Bepaalinge *Bounds* or
limis.
Bepraaten to *whedde*.

Be-

BE.

Beproeven to *Trye*.
Bequaam *Apt*, or *Capa-*
ble, *Fit* meet.
Bequaamheyd *Convent-*
ence.
Beraaden, adviseeren
to *Advise*, or to *Con-*
sult.
een Berdt a *Board*.
Bereiden to *prepare*.
een Berg a *Hill*, a *mountain*.
Berspen to *Check*, to
Rebuke, to *Reprove*.
Bernende *Ardent*.
Beroemt *Renow'd*.
een Beroep a *Vocation*.
een Beroerte *the passiz*.
Berooven to *Beleave*.
Berouw *Repentance*.
Berouw hebben to *Re-*
pent.
Beschaamd *Asham'd*.
Beschadigen, Berooven
to *Annoy*.
Beschermen to *ward*, to
protect, to *Guard*.
Bescherminge *savvy*
guard, *safeguard*.
Beschryven to *Describe*.
Beschuldigen to *Accuse*.
voor een vyerfchaar

BE.

beschuldigen to *Ac-*
rain.
Besluyten to *Conclude* or
to *Decree*.
Besmeeren to *Besmaar*.
Besmetten to *Infect*, to
Beray.
Besnyden to *Circumcise*.
Bespotten to *Rally*.
Bespreken to *Bespeak*.
Bestaan to *Consist*.
de Beste *the Best*.
Betaalen to *Pay*.
Betaamelyk *Expedient*.
het Betaamt u *Beseemet*,
or *Becometh*.
B.teckenen to *Detoken*,
to *signifie*.
Beter *Better*.
Betooveren to *Bewitch*,
to *Charm*, to *Enchant*.
Betrachten to *Endeavour*.
Betrouwen to *Trust*.
Bevallen to *Besall*.
een Bevel a *Warrant*.
Beveelen to *recommend*.
Bever, Cailoor a *Bever*.
Bevestigen to *Confirm*,
to *Establish*, to *Ratify*.
en Beuling, potpatty
a *Pudding*.
de Beurts the *Exchange*.

A 5

see

BE. BI.

een Beurs *a purse.*
 Beuzelingen Toys, *Trifles.*
 Bewaarder *a Tutor.*
 Bewaaren, *to Keep, to Preserve, to save.*
 Bewaaren, voorbehouden *to Reserve*
 een Beweeginge *a motion, a Passion.*
 Beweenen *to B. weep.*
 een Bewerp *a Project.*
 Bewoonen, *to inhabit.*
 Bewyzen *to Demonstrate.*
 Bezië *a Berry.*
 Bezitten *to possess.*
 Bezig *Busy.*
 Bezoeken *to Visit.*
 Betrekinge *a Visitation.*
 Bewaren *to Aggravate.*
 Bezwyning *swooning, swooning away.*
 een Biblioteek *a library.*
 Bidden *to Pray.*
 Optmoedig Bidden *to Request.*
 Bier *Beer.*
 een Biese *a Rush.*
 Bisfen *Rushes.*
 de Billen *the Buttocks.*
 Blykheyd *Equiry.*

BI. BL.

Binden *to Bind, to Tie.*
 Binnen *Within.*
 een Binnenzaal *a Parlour.*
 Biskuit *Bisket.*
 Bishop *a Bishop.*
 Bit, toom, *a Bridle.*
 Bitter *Bitter.*
 Bitterheyt *Bitterness.*
 een Blaas *a Blast.*
 de Blaas *the Bladder.*
 een Blaasbalg *Bellows.*
 Blaauw *Blue.*
 Blaazen *to Blase or to Blow, to puff.*
 een Blad *a Leaf.*
 een Bladwyzer, Register *a Register.*
 Blaeten *to Bleat.*
 Blaffen *to Bark (as a Dog.)*
 een Blasjet *a Busk.*
 Bleek *Pale.*
 Blind *Blind.*
 Bloed *Blood.*
 Bloeden *to Bleed.*
 Bloedverwandschap *a Relation or kindred.*
 een Bloem *a Flower.*
 Bloeyen *to Blossom.*
 een Blok *a Block.*
 Bloot *Bare, uncovered.*
 Bly-

BL. BO.

Blyde, vrolyk *glad.*
 Blyken of Bleiken *to bleach.*
 Blyven *to Abide, to stay.*
 een Bobbel, *a Bubble.*
 een Bode *a Messenger.*
 de Bodem *the Bottom.*
 een Roef *a Villain, a knave.*
 een Boek *a Book*
 een Boek Papier *a quire of paper.*
 Boenen *to Rub.*
 een Boer *a Cow.*
 Boeragtig *Rustical.*
 Boers *unmannerly.*
 Boetvaardig *penitent.*
 een Boezem *a Bosom.*
 een Bok *a Buck.*
 een Bolwerk *a Bulwark.*
 Bondgenoot *an Ally, a Confederate.*
 een Boodschap *an Errand, a Message.*
 een Boog *a Bow.*
 een Boogschietet *an Archer.*
 een Boom *a Tree.*
 een Boomingaard *an Orchard.*
 Boonen *Beans.*
 de Boord van een beker

BOO. BR.

the Brim of a Cup.
 Booren *to Bore.*
 Boo, Godloos, *Lowd, Unlawful, wicked.*
 Boosheit *malice.*
 een Boot *a Boat.*
 een Bord *a Plate.*
 Borduuren *to Embroider.*
 een Borg, een pant *a pludge.*
 Borge, Bail, *surety.*
 een Borger, *a Citizen.*
 een Borst *a Breast.*
 een Borst of lyfrok *a Waist-Coat.*
 een Bos (hout) *a Bush.*
 een Bos druiven *a Bunch of grapes.*
 Bot *Dul.*
 Boter *Butter.*
 een Bottelier *a Butlor.*
 Boven *Above, upon.*
 Bouwen *to Build.*
 Bouwvallig *Ruinous.*
 Braaden, roosten *to Broil, to Roast, to Toast.*
 Braaf *Brave.*
 Braaken *to Vomit.*
 Brak *Brackish.*
 Branden *to Burn, to scorch.*
 Brandsteen *Amber.*
 A 6 Brand

BR. BU.

Brand Yfer *an Andiron*,
or *Brandiren*.
een Brasflet *a Bracolet*.
Breet, *Broad*, larg.
Breedte *Breadth*.
Breeken *to Break*.
Brein *Brains*.
Bringen *to Bring*.
een Breuk *a Breach*.
Breyen *to Knit*.
een Brief *a Letter*.
een Brille *a Spectacles*.
Brittanje *Britain*.
een Brodder *a Bungler*.
een Broeder *a Brother*.
Broek *Breeches*.
Broeyen *to Breed*, *to Hatch*.
Broeyen met heet wa-
ter, *to scald*.
een Broeyfel *a Brood*.
Brood *Bread*, *a Loaf*.
Bros *Bristle*.
Brouwen *to Brew*.
een Brug *a Bridge*.
een Bruid *a spouse*, *a Bride*.
een Bruidegom *a Bridegroom*.
Bruin *Brown*.
Brullen *to Brawl*, *to Roar*.

BY.

Buigen *to Bend*, or *to Bow*.
de Buik *the Bellie*.
Buikig *Big*.
Buiten *Abroad*.
Buiten wesen *Besides himself*.
Bukken *to sleep*.
Bulderen *to Bluster*.
een vrye Burger *a Burges*.
een Buurman *a Neighbour*.
By *By*.
den Bybel *the Bible*.
Bybrengen *to Alledge*.
By doen *to Add*.
een Eye *a Bee*.
Bye korf *a Bee hive*.
Bygeloovig *superstitious*.
By kans, naasten *by Almost*.
een Byl *a Hatchet*, *a Bill*, or *Axe*.
een Bypad *a By path*.
een Byfloop *a By-fellow*.
Byftaan *to Assist*.
Byftand *succour*.
Byten *to Bite*.
By tyds, vroeg *Betimes*.
Byvoeginge *Addition*.

een

CA.

een Bywoord *an Adverb*.
een Bywyf *a Concubine*.
Byzonder *Apart*.

C.

Abai *the Caball*.
een Cabinet *a Cabinet*.
Cadans *Cadence*.
Calotje *a calot* or *Leather cap*.
een Cameel *a Camel*.
een Canaal *a Channel*.
Canaffer *a Canasser*.
Candidaat *a Candidate*.
Caneel *Cinamon*.
Canfer *Canphire*.
Canonnen, wetten *Canons*.
Canonnik *a Canon* or *Prebendary*.
Capelaan *a Chaplain*.
een Capitein *a Captain*.
een Capittel *a Chapter*.
Capituleren *Capitulate*.
een Capriol maken *to Caper*.
een Carbonkel *a Carbuncle*.
Cargezoen *the Cargo*.

CA. GE.

Caronje *Fade*, *Baggage*.
een Castanje *a Chest-nut*.
een Catarre *a Catarrh*.
Catechifeeren *to Catechize*.
Cederboom *a Cedaretree*.
een Ceela *a Bill* or *Note*.
Cellery *Cellery*.
het Center, middelpunt *the Center*.
Ceremonien, gewoonten *Rites*.
Cherubim *a Cherubin*.
Chirurgie *Surgery* or *Chirurgery*.
Chocolaad *Chocolate*.
Chrillus *Christ*.
Chronyk *Chronicle*.
Cieraad *A ray* (*in Cleaths*) *ornament*.
Cimbaal *Cymbal*.
Cipier *a Faylor*.
een Cirkle *Circle*.
een Citroen *a Citron*, or *Limon*.
een Clavecimbel *a Harpsicol*.
Climaat *Climate* or *Climate*.
Coffy *Coffee*.
Coleur *Colour*.
een Collegie *a Colledge*.

A. 7

een

CO.

een Colonel a Colonel.
 Comcommer a Cow-cumber.
 een Comeet a Comet.
 Commandeeren to Command.
 Commissie Commission.
 Compagnie Company.
 een Compas a Compass.
 Complexie Constitution, Complexion.
 Compres a Bulster.
 een Conciëge a Keeper.
 Confiske ren to Confiscate.
 Conossément a Bill of lading.
 een Conrector an Usher of a school.
 Conscientie, gewisse the Conscience.
 een Constapel a Gunner.
 Convooy a Convoy.
 een Copey a Copie.
 Coraal Coral.
 Corenten. Currans.
 een Coulang a Neck-lace.
 een Courant a Gaset.
 Crocodil, a Crocodile.
 een Cyffer a Cipher.
 Cyfferen to Cast accounts.

DAA. DA.

Cyffer konst Arithmetick
 een Cyter a Cistern.

D.

een Daad a Deed, a Deed.
 met der Daad Really.
 Daar there.
 Daar en boven Furthermore, Besides that.
 Daar na Thicker.
 Daarom Therefore.
 Daar van There-f.
 Daar van daan Thence.
 een Dag a Day.
 Dage'yks Quor'dian.
 de Dageraat the Dawning of the Day.
 een Dagrol a Calendar.
 ene Dak van een hays. a Roof of a house.
 een Dal a Valley.
 een klyne Dal a Billiard.
 een Dam a Causey.
 Damast Damask.
 Dammen to Crown. or king a man at Draughts.
 een Damp a Damp, Vapour.

Dan

DA. DE.

Dan, Than, Then,
 Dankbaarheid Gratitude.
 Danken to thank.
 een Dans a Dance.
 Dapperheid Valour.
 de Darnen the Bowels.
 Dartel Wanton.
 een Das a Badger.
 Dat This, This.
 Dateeren to Date.
 Datelyk By and by.
 Dauw D.w.
 De The.
 Deeg Paste or dough.
 een Deel a portion.
 een Deel van een boek a Volume.
 Deelagtig zyn to Partake.
 Deelen to Deal.
 een Deeling a Portion, a section.
 Deerlyk deplorable.
 Deesseem Leaven.
 Deftig Grave, serious.
 een Deegen a sword.
 een ruuwe Deken a Rug.
 Dekken to Cover.
 een Dekfel a Cover.
 Delven to Dig.

DE. DI.

Dempen to heap up.
 Denken to Think.
 Derhalven Consequently.
 Dertig Thirty.
 Desgeelyks Likewise.
 Deugd Virtue.
 een Deugeniet a Rogue.
 een Deur a Door.
 een Deurwaarder a Sergeant.
 Deze This.
 Dezelve the same.
 een Diaken a Leacon.
 een Diamant a Diamond.
 Dicht by, By, Hard by.
 een Dictionarium; Woordenboek a Dictionary.
 Die That or these.
 een Dief a Thief.
 een Dienaar a Servant.
 Dienen to serve.
 Diep, Deep, profound.
 een Dier a Beast.
 Dierbaar Dear.
 Divery Theft.
 Dik Thick.
 Dikmaals, Ofters or oftentimes.

een

DI. DO.

een Ding a *Thing*.
 Dingen to *heapan*.
 een Discipel a *Disciple*.
 Disputeeren, to *Argue*,
 to *Dispute*.
 Distel *Thistle*.
 Distileeren to *Distill*.
 Dobbelsteen a *Die*.
 Doch, maar, *But*.
 een Dochter a *Daughter*.
 een tref Dochter, a
Daughter in Law.
 een Doct'or a *Doctor*.
 een Doekken a *Clout*.
 een Doelmerk a *But or*
mark.
 Doemen to *Damn*.
 Doen, maaken to *Do*.
 een Dogge, een Hond
 a *Dog*.
 Dolheid, a *advers*.
 Dolworden to *Inrage*.
 Dom *Stupid*, *Blockish*.
 een Donheer a *Canon*
 in a *Cathedral Church*.
 Dompelen to *Dip*, to
Duck.
 Donder *Thunder*.
 een Donterkloot a
Thunderbolt.
 Donker *Dark*.

DOO. DO:

Donker sat-*Colour*.
 de Dood *Dead*.
 Doodelyk *Capital*.
 Dooden to *Kill*, to *mor-*
tise.
 een Doodkist a *Coffin*.
 Doodslaan to *slay*.
 Doof *Deaf*.
 Doolen *Wander*.
 een doo'hot a *labyrinth*.
 Doop *Baptism*.
 Doopen to *Baptize*.
 Doop-Vader *Godfather*.
 Door *Through*.
 Doorhooren, to *Trans-*
perce.
 Doordringen to *penetra-*
te.
 Doorgang *Passage*.
 Doorkooven to *Cleave*.
 Doorlugtig, *illustrious*.
 een Doorn a *Bramble* or
Briar, a *Thorn*.
 Doortrapt, *Cunning*,
crazy, *subtle*.
 Doorzien to *Peruse*.
 Dorrigt *Perspectiv*.
 een Doos a *Box*.
 Dooyen to *haw*.
 Dor *Arid*.
 een Dorp a *Village*.
 Dorst *Thirst*.

een

DR.

een Dozyn a *Dofen*.
 Draad *Thread*.
 een Draagband a *Belt*
 (for a *sword*)
 Draagen to *Car*, to *Car-*
ry, to *Wear*.
 een Draager a *Bearer*.
 een Draak a *Dragon*.
 Draaven to *Trot*.
 Draaven to *Twine* or
Twist.
 een Drachma a *Dram*.
 een Drapier a *Draper*.
 Drank *Drink*.
 Dreigen to *Threaten*.
 Diek *Dun*.
 Diakel *Treads*.
 Die *Three*.
 Drievulkeheid, *Trinity*.
 Druft *Passion*.
 Dringen to *Urge*.
 Drinken to *Drink*.
 Droefheid *Grief*, *sorrow*.
 Droeffem *Drugs*.
 Droevig *sad*.
 een Drogist a *Druggist*.
 een Dronkaard a *Drun-*
kard, a *Ruddle-Cap*.
 Droog *Dry*.
 Droogcheeren to *shear*
cloth.
 een Droom a *Dream*.
 een Druif a *Grape*.

DU.

Druipen to *Drop*.
 Drukken to *Print*.
 Dryven to *Drive*.
 Dubbel *Double*.
 een Ducaat a *Ducated*.
 Duidelyk *Clear*.
 Duiden met de Vinger
 to *Point with the fin-*
ger.
 een Duif a *Dove*, a *Pir-*
geon.
 Duiken to *Plunge*.
 een Duim a *Thumb*.
 een Duim breed *an-*
inch.
 Duinen *Downs*.
 Duister *Dimm*, *Obscure*.
 de Duivel *the Devil*.
 Dun, *stender*; *small*,
Thin.
 Dun maken to *Rati-*
se.
 Durven to *Dare*.
 Dus *so*, *thus*.
 Duur *Dear*.
 Duuren to *last*.
 Duuwen to *push*.
 Dwaalen; to *go Astray*
 to *Err*, to *Wander*.
 Dwang *Constraint*.
 Dwars *side wise*, *Cross*.
 een Dwerg a *Dwarf*.

een

DW. ED.

een Dwingeland a Ty-
rant.
Dwingen to Force.
Dy Thon.
de Dye the Tzigh.
Dyn Thine.
een Dy-ftuk a Leg.

E

Ebbe the Ebb.
Eccho, Wederklank
an Eccho.
Echt Breeken to Com-
mitt Adultery.
Eclipsis an Eclips.
Edel Noble.
een Edelman a Gentle-
man.
Edelmoedig Generous.
een Eed an Oath.
Eed breekinge Perjury.
Eedgespan Conspiracy.
Een One.
Eendvogel a Duck.
Eendragt Concord.
Eendragtigheid Una-
nimity.
Eenhootn an Unicorn.
Eenig ding something.
Eenige Any.

EE. EI.

Eenpaarig Uniform.
Eens Once.
Eenvoudig Ingenuous.
Eenzaam, verwoest De-
solate.
Eenzinnig Obstinate.
Eer Honour.
Eerbieden to Reverence.
een Eerdief a Calum-
niater, a Defamer.
Eergierigheid Ambition.
Eerlyk Honest.
de Eerste the First.
Eer trap Degree.
Eerwaardigheid Digni-
ty.
Eerzucht hebben to Af-
pire.
Eeten to Eat.
Eetwaaren Victuals.
Eeuw an Age.
Eeuwig perpetual.
Eeuwigheid Eternity.
Eeuwiglyk Eternaly.
Effen Even.
een Egge a Harrow, a
Rake.
Ezgen to Harrow.
Egen Own, Peculiar.
Eigenaar an Owner.
Eigenen to Own.
een Eiken-Boom an
Oak

EL. EN.

Oack tree.
Eilaas Alas.
een Einde an End.
Eindigen to Finish.
Eischen to Demand.
een El, Elle an Ell.
Elders Elsewhere.
een Element Element.
Eendigheid Calamity,
Miserie.
Elf, Eleven.
Elk, Each.
een Elleboog an El-
bow.
En Elfen an Awl.
Embuscade Ambush-
ment.
een Emmer a Bucket.
Employeren to Employ.
Ende And.
een Endvogel a Duck.
Eng Strait.
een Engel an Angel.
Engels English.
Enkel Single.
Enkelbeen the Ankle
bone.
Enten to graft.
Zig E-barmen to have
Compassion.
een Erigenaam an Hair.

ER. EV.

Erg sharp.
Ergens Any where, som-
where.
Ergernis geeven to Of-
fend.
Erkennen to Acknow-
ledge.
Ernstig Earnest, serious.
Ervarentheid Experience.
Erven to Inherit.
Erweten Pease.
een Esquader a Squa-
dron.
een Esfiche-Boom an
Ash tree.
Evangelium the Gospel.
Even Plain.
Evenaaren to Equal.
Evenwel However.
Ever-zwyn a wild Boar.
Evuel Evil.
Examineeren to Exami-
ne.
een Exter (Vogel) a
Mag-Py.
Extraordinaris Extraor-
dinary.
een Ey an Egg.
een Ezel an Ass.

FAA. FL.

F

Faalen to Fail.
 Faam Fame, reputation.
 Fabelagtig Fabulous.
 een Factoor a Factor.
 Faculteit Faculty.
 Failleeren to Fail.
 Failant a phasant.
 een Fakkel a Torch.
 Falivouwen to trick.
 een Fatsoen, Manier
 a Fashion.
 Fatsoeneeren to Shape.
 Feest Feast.
 een Feit a Mischief.
 Femelaar a Leveller.
 Fiel a Knave.
 een Figuur a Figure.
 't Firmament, the Sky.
 Flaauw Faint.
 Flaauw worden to languish.
 een haastige Flauwte a qualm.
 Fleemen to Flatter.
 een Fles a Bottle.
 Flikkeren to Sparkle.
 Floers Crape.
 Fluimagtig Elogmatick.

FL. GAA.

een Fluite a Flute.
 Flus by and by.
 Fluweel Velvet.
 Foché, Mace.
 de Fok the Fore mast
 Sail.
 Fondament Foundation.
 een Fontein a Fountain.
 een Foreest a Forrest.
 Formaat Form.
 Fortuine Fortune.
 Pout Crime.
 Fraay Pretty.
 Frambozen Raspberry.
 Frans trench.
 Fuis Fresh.
 Frontieren Borders.
 Fruyten, Braden to Fry.
 Fyn Fine.

G

Gaaf, gift, Talent.
 Gaan to Go.
 te Rugge gaan to Retire.
 Gaapen to Gape.
 Gaaren Thread.
 Gaauw Nimble, Quick.
 Gading Will, accord.
 Gagie Wages.
 de Gal the Gall.

een.

GA. GE.

een Galdery a Gallorie.
 de Galg the Gall ws.
 Gallopeeren to Gallop.
 Galm Cry, loud voice,
 Clamour.
 Galnoot a Gall nut.
 een Gang, een naauw
 Straatje an Alley.
 een Gans a Goose.
 Garnaal a Shrimp.
 Garnisoen Garrison.
 Garst Barley.
 een Galt a Guest.
 een Gastmaal a Feast.
 Galt vryheid Hospitality.
 een Gat a Hole.
 Gebaar Noise.
 Gebak Pastry.
 Gebakken steen Brick.
 een Gebed a Prayer.
 Gebeuren to Happen.
 een Gebied a Territorie.
 Gebieden to Bid.
 een Gebit a Bit.
 Gebogen Bent.
 Gebonden Bound.
 Gebooren Born.
 Geboorte Birth, Nati-
 vity.
 een Gebouw an Edifi-
 ce.

GE. GEE.

Gebrabbel a Mingle
 mangle.
 Gebrek Need.
 Gebrek lyden to Want.
 Gebreken, to lack, or
 Want.
 Gebruiken to Use.
 Gedaan Done.
 Gedagten Thought.
 Gedagtenis Memory
 Remembrance.
 Gedagtig Mindfull.
 Gedagtig wezen to Re-
 cord.
 Gedeeld shared.
 een Gedeelte a part.
 een Gedenkteeken a
 Monument.
 een Gedicht a Poem.
 Gedoogen to Tolerate.
 Gedouwt Strained.
 Gedraagzaamheid Be-
 haviour.
 Gedrang Crowd, Press
 Throng.
 Gedult Patience.
 Geduure to Continue.
 Geel Yellow.
 de Geetzugt Jaundice.
 Geen None or no.
 Geenzins in no Wise.
 Geerne, Fain.

Ge

GEE. GE.

Geest Millet, *Hirse*.
 Geesselen to Scourge.
 Geest Ghost, *the Spirit*.
 Geeven, toegeeven to
Afford.
 Geeven to Give.
 Gegeneert Begotten.
 Geheel-en-al Wholly,
intirely.
 Geheim Secret.
 Gehoor Audience.
 Gehoorzaamheid Obedi-
ence.
 Gehoorzaam zyn to O-
bey.
 een Geit 't wyfje van
 een Bok a Goat.
 een Gek a Fool.
 Gekerm Groan, *lamentation*.
 Gekogt Bought.
 Gekscheeren to Jeer.
 Gekyf a Bawling, *scolding*.
 Gelaat Gesture.
 Gelag, Reckoning.
 Geld Money.
 Geleerd Taught.
 Gelegenheid Occasion,
Opportunity.
 Geloof Belief, Faith.
 Gelooven to Believe.

GE.

Geluid, sound, Noise.
 Geluk Fortune, luck.
 Gelukkig Happy.
 Gelyk As, Alike or
like.
 Gelyken to Resemble.
 Gelykenis a Similitude.
 Gelykformig Uniform.
 Gemaakt Made.
 Gemak Ease.
 Gemeen Common.
 Gemeen, Publick, Vul-
gar.
 Gemeenzaame kennisse
Acquaintance.
 't Gemoed the Mind.
 Gemoeten to Meet.
 Genade Grace.
 Geneesbaar Curable.
 Genees middelen, Re-
medy, Receipts.
 Geneezen to Heal.
 Genegen Addicted.
 Genegen Prone.
 Genegentheid Affec-
tion.
 Generaal General.
 Generereen to Procreate.
 Geneuglyk Pleasant.
 Gengber Ginger.
 Genieten to Enjoy.
 Genoeg Enough.

Ge-

GE.

Genoeg doen to Satis-
fy.
 Gepsins Meditation.
 Geraas Noise.
 Gerechtigheid Justice.
 Gereed Ready.
 een Gereedschap a Tool.
 Geregeld Regulated.
 Gering Vile.
 Geruoep Clamour.
 Gerst Barley.
 Gerucht Rumour.
 het Gerucht Fame.
 Gerust Quiet.
 Gescheurd Torn.
 Geschieden to Arrive.
 Geschiktheid Aptness.
 Geschut Artillerie.
 Geschut gieten to Cast
Guns or Metals.
 een Geslacht a Tribe.
 Geslachte Gender.
 Gesnap Prating, or
Chatting.
 een Gesp a Buckle, a
Clasp.
 Gesprek a Parley.
 Gest Test.
 Gestadig Continual.
 een Getal a Number.
 Getrouw Faithful.
 Getrouwigheid Fidelity.

GE.

een Getuige a Witness.
 Getuigen to Testify.
 Gevaarlyk Dangerous, Pe-
rilous.
 een Geval van een
 Naam woord a Case
of a Noun.
 een Geval an Adven-
ture, Event.
 Gevangenis Captivity,
 a Goal or Jail, a Pri-
son.
 een Gevecht a Combat.
 Geveinsdheid Hypocri-
sy.
 een Gevel a Frontispice.
 Gevoegelyk Convenient.
 Gevoelig Sensible.
 Gevolg Retinue, Train.
 Geweest Been.
 Geweld Violence.
 Geweldigly Violently.
 Gewennen to Accustome.
 Gewicht Waight or
weight.
 Gewisse Conscience.
 Gewoonlyk Ordinarily.
 een Gewoonte a Cust-
tom.
 Gezag Authority.
 Gezegend Blessed.
 Gezezt Toll.

een

GE. GO.

een Gezel a *Compani-
on.*
 een Gezelschap a *Com-
panie, Fellowship, So-
ciety.*
 Gezicht *Sight.*
 een Gezichte a *Vision.*
 Gezondheid *Health.*
 een Gezwel an *Ulcer.*
 een Gier a *Vulture.*
 Gierig *Greedy.*
 een Gierigaart a *Niggard.*
 Gierigheid *Avarice.*
 Gieten to *Pour, to Shed.*
 een Gifte a *Gift.*
 Giffen to *Gift.*
 Gilteren *Yesterday.*
 Glad *slippery*
 Glans a *Glimmering.*
 Glas *Glass.*
 Glintteeren to *Sparkle.*
 Glorieeren to *Brag.*
 Glory, eer, *Glory.*
 Glyden to *slide.*
 God *God.*
 God lasteren to *Blaspheme.*
 Godloos *Ungodly.*
 Godsdienst *Religion.*
 Godvruchtigheid *Piety.*
 Goed *Good.*
 Goederen *Chattels.*

GR.

Goedertierentheid *Be-
nignitie.*
 Goedkeuren to *Approve.*
 Goed koop *Cheap.*
 een Golf a *Wave.*
 Gomme *Gum.*
 een Goot a *Gutter.*
 Gooyen to *Fling, to
Throw.*
 een Gordel a *Girdle.*
 een Gordelriem a *Belt.*
 Gordien to *Gird.*
 een Gordyn a *Curtain.*
 Goud *Gold.*
 een Graaf an *Earl.*
 Graan of koorn *Grain.*
 Graveeren to *Engrave.*
 Graauw *Gray.*
 een Grafa *Sepulcher, a
Tomb.*
 Gram *Angry.*
 Gramschap *Anger or
Choler.*
 een Granaat-Appel a *Pom-
granat.*
 Gras *Grass.*
 Grendelen to *Bar or Bolt.*
 Grim-Lachen to *smile.*
 Grimmig *Austere.*
 Groen *Green.*
 Groeten to *Greet, to
salute.*

Groe-

GR. HA.

Groeyen to *Grow.*
 Grof *Course (not fine)*
 Grof, ongemaniert *Rude.*
 Grof vlas *Tow.*
 de Grond *the Ground.*
 Grondform, 't bewerp *van een huys, a Plat-
form.*
 Groot Big, grand, Great, *Grootagting, Reputation.*
 Groot-maken, to *Mag-
nify.*
 Groot moedig, *Animo-
sity, Magnanimity.*
 een Groot Vader, a *Grand
Father.*
 Grouwel, *horror.*
 Grypen, to *Gripe, to Ar-
rest.*
 Guichelen, to *Juggle.*
 Gulzigheid, *Riot.*
 Gunst, *Favour.*
 Gy, *Thou.*

H.

een **H**Aak, a *Hook.*
 Haalen, to *Fetch.*
 een Haan, a *Cock.*
 een Haas a *Hare.*

HA.

Haast, *soon.*
 Haastelyk, met haast *A-
pace.*
 Haasten to *Hasten.*
 doodelyke Haat *Fesd.*
 Haaten to *Hate.*
 Haatelyk *Odious.*
 Hagel *Hail.*
 Hair *Hair.*
 Hair-kleed *Sack-Cloth.*
 Hakken to *Mince.*
 een Hakmes a *Clawer.*
 de Hals *the Neck.*
 een Ham a *Ham.*
 een Hamer a *Hammer.*
 een Hand a *Hand.*
 een Handboom a *Bar,
or Lever.*
 Handdaadig *Guilty.*
 een Handdoek a *Towel.*
 Handel *Trade.*
 Handelen to *Handle.*
 Handeling an *Action.*
 Handhaaven to *Maintain.*
 Handschoenen *Gloves.*
 Hangen to *Hang.*
 een Hangmat a *Ham-
mock.*
 een Hangslot *Pad-Lock.*
 Hard *Hard.*
 Hardnekkig *Obstinate.*
 B
 een

HA. HE.

een Haating a *Herring*.
 een Harnas a *Harness*.
 een Harp a *Harp*.
 Harst *Rosin*.
 een Haspel a *Reel*.
 een Haven a *Haven*, a
Port.
 Haver *Oats*.
 Hazaad *Hazard*.
 Hebben to *Have*.
 Hebreen *Hebrew*.
 Hechten to *Type*.
 Heden to *Day*.
 Heel, zeer, *Verie*.
 een Heer a *Lord*.
 Heerlykheid *Magnificen-*
ce.
 Heerschap *Lordship*.
 Heerschen to *bear sway*,
to Rule.
 Heerschzugt *Ambition*.
 Heesch *Hearse*.
 Heet *Hot*.
 Heffen to *Heave*, or
Heave up.
 een Heft a *Haft*.
 Heftigheid *Violence*.
 een Hegge a *Hedge*.
 een Heide a *Heath*.
 Heiden *Heathen*.
 Heilig *Holy*.
 een Heilige a *Saint*.

HE.

Heiligen to *Hallow*.
 Heimelyk *Privily*, *Un-*
derband.
 den Heirleger *the Camp*.
 een Hek a *Rail*.
 een Held en *Heros*.
 Helder *Bright*.
 de Helst, Halst, *Half*.
 Helle *Hell*.
 een Helm a *Helmet*.
 Helpen to *Help*.
 Hem *Him*.
 een Hembd a *Shift*.
 een Mans Hembd a
Shirt.
 een Vrouwen Hembd a
Smock.
 een Hembd-rok a *Wash-*
coat.
 Hemel *Heaven*.
 Hemelsch *Celestial*.
 Hemelsblauw, *Azure*,
Skie-Colour.
 Hemelvaart *Ascension*.
 een Henne a *Hen*.
 Hennip *Hemp*.
 een Herberg an *Inn*, a
Tavern.
 Herbergen to *Harbour*.
 Herdenken to *Revolve*.
 een Herder a *Pastor*.
 Herft *Autumn*, *Har-*
vest.
 Her-

HE.

Herhaalen to *Recite*, to
Rehearse, to *Repeat*.
 Herhaalen, weerkrygen
to Recover.
 Herkaauwen to *Rumi-*
nate.
 Herkooopen to *Buy a-*
gain.
 Herleeven to *Revive*.
 Hermaaken to *Repair*.
 Herroepen to *Recall*, to
Revoke.
 de Heriffenen *Brains*.
 Heritellen to *Restore*, or
Reestablijb.
 een Hert a *Hart*.
 het Heite *the Heart*.
 Hertelyk *Cordial*.
 een Hertog a *Duke*.
 een Hertoginne a *Dut-*
chess.
 Hervatten to *Retake*.
 Hervormen to *Reform*.
 Herwaarts *Hither*.
 Herwaarts en Der-
waarts To and Fro.
 Herzien to *Review*.
 Heugen to *Remember*.
 Heup *Hanch*, or *Hip*.
 een Heuvel a *Bank*, or
Hillock.
 een Hiel a *Heel*.

HL. HO.

Hier *Here*.
 Hier na *Here after*.
 Hier van daan *Hence*.
 Hinderen to *Hinder*.
 Hincken to *Halt*.
 een Historie a *History*,
à Storie.
 Hoe *How*, *why*.
 een Hoed a *Hat*.
 Hoedanigheid *Quality*.
 Hoede to *take Heed*.
 een Hoef (van een
 Beest) a *Hoof*.
 een Hoek a *Corner*.
 Hoenderen *Poultry*.
 een Hoep a *Hoop*.
 een Hoere a *Queen*, a
Whore.
 een Hoer huys a *Bau-*
dy house.
 den Hoest *the Cough*.
 Hoewel *Although*.
 het Hof *the Court*.
 Hol *Hollow*.
 een Hol a *Cave*.
 een Hond a *Dog*.
 een jonge Hond a
Whelp.
 Honger *Hunger*.
 Hongersnood *Famin*.
 Honing *Honey*.
 Hoofd a *Head*.

HO.

Hoofd geld *Pol Money*.
 een Hoofd Kuffen a Bol-
ster, a Pillow.
 de Hoofd pan, Becke-
neel, the Scull.
 Hoofd pyn *Head Ache*.
 Hoog *High*.
 om Hoog *Upward*.
 Hoogmoedig *Haughty*.
 Hoogte *Height, Altitu-*
de.
 Hoop *Heap*.
 Hoopen *to Hope*.
 Hooren *to Hear*.
 een Hoorn a *Horn*.
 een Hoorplaats an *Au-*
ditory.
 Hooy *Hay*.
 Hoozen *to draw up*.
 Hoppe *Hopps*.
 Hotien *to Snake*.
 Hovaardig *Proud*.
 Hovaardigheid *Pride*.
 Hovaardy *Arrogance*.
 Houden *to Hold*.
 tegen recht Houden *to*
Usurp.
 Hout *Wood*.
 Houtle kool *Charcoal*.
 Houwen *to Hew, to*
Wed.
 Hui *Huy, Whay*.

HU. JA.

Huid *Skin*.
 een Huys a *House*.
 te Huys *at Home*.
 een Huysgezin a *Fami-*
ly.
 Huysheer *Land-Lord*.
 Huiverig *Chill*.
 Hulp *Assistance, Aid,*
Relief.
 Huppelen *to Hop*.
 een Hut a *Cottage*.
 Huurder a *Tenant*.
 Huuren *to Hire*.
 Huwelyk *Marriage*.
 Hy *He*.
 Hygen *to Pant*.
 Hyllen *to Hoise*.

I.

JA *Yea*
 Jaagen *to Chase, to*
Hunt.
 een Jaar a *Year*.
 Jaarlyks *Annual*.
 een Jaarmarkt a *Fair,*
or Market.
 Jaloers *Jealous*.
 Jammer *Pitie*.
 Jammerlyk *Dolefull*.
 Jeder een *Every one*.
 Jemant *Some Bodie*.

Jesuf

JE. IN

Jesuf *Jesuf*.
 Jets *Something*.
 Jeuken *to Itch*.
 de Jicht, Podagra *the*
Gout.
 Ik *I*.
 Ik ben *I am*.
 In *In*.
 Inbeelden *to Imagine*.
 Inbeelding *Fancy or*
Fantasy, or Phanta-
sie.
 Inderdaad *Indeed*.
 Indien *If*.
 Indiscreet *Undiscreet*.
 Indoopen *to Dip*.
 Indruk *Impression*.
 Inenten *to Inoculate*.
 een Ingang an *Entran-*
ce.
 het Ingewand *the Bowels*.
 Ingezeten *Inhabitant*.
 Ink of Inkt *Ink*.
 een Ink koker an *Ink-*
born.
 Inkomst *Revenue*.
 een Inleidinge an *Intro-*
duction.
 Innerlyk *Interior*.
 Inscheepen *to Imbark*.
 Insluten *to Enclose or*
Inclose.

JO. KA.

Instrument a *Tool*.
 Interest, Woeker, *Inter-*
rest.
 Intoomen *to Refrain*.
 Inval, Fall, *Tumble*.
 Invoeren *to Introduce*.
 Inwendig *Inward*.
 Inwikkeien *to Engage*.
 Inwoonen *to Inhabit*.
 Inzonderheid *Principal-*
ly.
 Inzwelgen *to Swallow*.
 Jokken *to Jest*.
 een Jongen a *Boy*.
 een Jong Gezel a *Lad*.
 Jonkheid *Youth, Young*
Age.
 een Jood a *Jew*.
 Ja *Js*.
 Jucht *Russia-Leather*.
 Juichen *to Rejoice*.
 een Juk a *Yoke, or Yoak*.
 een Jurk (een Kinder-
overtrek) a Frok for
a Child.
 een Juweel a *Jewel*.

K.

het **K**ankebeen *the Ja-*
we-bone.
 Kaal *Bald*.

B 3

een

KL.

een klein Kind *an Infant.*
 Kleinigheeden *Small Be-
 sines.*
 Klein maaken *to Lessen.*
 de Kleintie *the Leaf.*
 Klieven *to Cleave.*
 Klimmen *to Climb.*
 een Kling *a Blade.*
 een Klink van een
 Deur *a Latch of a
 Door.*
 Klinken *to Sound.*
 een Klip *a Shelf, a
 Rock.*
 een Klis *a Burr.*
 kloek *Vigorous.*
 een Klok *a Bell, or a
 Clotk.*
 een Klooster *a Monas-
 tery, Convent.*
 een Kloot *a Globe.*
 een Kloot van Loot *a
 Plummet.*
 kloppen *to Knock.*
 een Klos *a Bobbin.*
 een Klugt *a Farce, a
 Droll.*
 Knaagen *to Gnaw, ook
 beteekent het klui-
 ven.*
 Knaaginge *Remorse.*

KN. KO.

een Knapzak *a Sachel.*
 Knartien *to Grash*
 een Knecht *a Servant.*
 Kneeden *to Kneal.*
 Knellen *to Wring or
 Strain.*
 een Kneukel *a Knuc-
 kle.*
 een Knie *a Knee.*
 Knikken met het Hoofd
to Beck or Nod.
 Knippen *to Fillip.*
 een Knol *a Turnep.*
 een Knoop *a Button,
 a Knot.*
 een Knop *a Bud.*
 Knorrig *Grumling.*
 een Knuppel *a Club.*
 Knypen *to pinch.*
 een Koc *a Cow.*
 een Koegel *a Bullet.*
 een Koekoek *a Cuc'oo.*
 Koelte *Coolness.*
 Koesteren *to Cherish.*
 een Koets *a Coach.*
 een Koffer *a Trunk.*
 een Kok *a Cake, or a
 Cook.*
 een Kooker *a Case, to
 put something in.*
 Kolven *to play at Gaff
 or Cricket.*

een

KO.

een Kom *a Porringer.*
 Komen *to Come.*
 een Konfoor *Chafing-
 dish.*
 een Koning *a King.*
 een Koningin *a Queen.*
 Koninklyk Regal, King-
 ly, Royal
 een Koninkryk *a King-
 dom, a Realm.*
 Konst Art, Skill.
 een Konstenaar *an Ar-
 tificer.*
 een Konyn *a Rabbet.*
 Kooken *to Boil.*
 Kool *Cabbage.*
 een Kool *a Cole.*
 Koopen *to Buy.*
 Koopen, Verwerven,
to Purchase.
 een Koopman *a Mer-
 chant, a Chapman.*
 Koopmanschap *Com-
 merce, Wares.*
 't Koor of Choor, *the
 Choir.*
 een Koord *a Cord.*
 Koorn *Corn.*
 een Koorts *an Ague.*
 een brandende Koorts
a Fever.
 een Kooy in 't Schip

KO. KR.

a Cabin of a Ship.
 een Kop *a Cup.*
 de Kop *the Scalp.*
 Koper *Brass, Copper.*
 een Koppelaarster *a
 Band.*
 Koorraalen *Beads.*
 een Korf *a Basket.*
 Korst *Crust.*
 Korswyl *Play, Sport.*
 Kort *Short.*
 Kortheid *Brevity.*
 Korzellig *peevish.*
 Kost, Spys, *Meat.*
 Kostelyk *Costly, Pre-
 cious.*
 Kotten *to Cost.*
 de Koster *the Sexton.*
 Kost geld *Pension.*
 Koud *Cold.*
 een Koufbandt *a Garter.*
 Kouffen *Stockings.*
 een Kraa *a Crain (to
 list Burdens.)*
 Kraaken *to Crack*
 een Kraam of Tent, *a
 Booth or Tent.*
 een Kraan *a Crane (a
 Bird.)*
 Kraayen *to Crow.*
 een Krabbe *a Crab.*
 Krabben *to Scratch.*

B 5

Kragt

KA.

een Kaars *a Candle.*
 een Kaarfemaaker *a*
Chandler.
 een Kaars-snuiter *a*
Candle snuffer.
 een Kaart *a map.*
 een Kaart, speelkaart,
a Card for Wool, a
Pack of Cards.
 Kaas *Cheese.*
 Kaauwen *to Chew* or
Chew
 een Kabbeijau *a Codl*
(Fijb.)
 een Kabel *a Cable.*
 Kaf *Chaff.*
 Kakelen als een Hen *to*
Cackle as a Hen.
 Kalander *a Weevil, a Ca-*
lender.
 een Kalf *a Calf.*
 Kalfsvleesch *Veal.*
 Kalk *Lime.*
 een Kam *a Comb.*
 een Kameel *a Chamel.*
 Kameelot *Chamlet.*
 een Kamer *a Chamber.*
 een Kan *a Can, a Flag-*
gon.
 een Kan, twee Pinten,
a Quart.
 ik Kan *I Can.*

KA.

Kandeeel *Candle.*
 een Kandelaar *a Can-*
die-stick.
 Kanetas *Canvas.*
 de Kanker *the Canker.*
 de Kant *the Border.*
 de Kant van 't Water
Brinch.
 de Kant van een Blad.
zyde the Margin.
 Kant *Lace.*
 een Kap *a Bonnet.*
 de Kap van een Mantel
a Cape of a Cloak.
 een Kapel *a Chappel.*
 een Kaperson *a Lawna-*
cle.
 een Kapoen *a Capon.*
 Kappen *to Chop.*
 Kappers *Capers.*
 Kapsel, Hulsfel, *Head-*
Dress.
 een Kar *a Cart.*
 Karmelk *Butter milk*
 een Kas *a Press* or *Chest*
of Drawers.
 een Kasteel *a Castle.*
 Kastyden *to Chasten.*
 een Kat *a Cat.*
 Katoen *Cotton.*
 een Karrol *a Pulley.*
 de Keel *the Throat.*

Keeren,

KE.

Keeren, te rugge kee-
 ren, *to Retreat.*
 een Kegela *Pin* or *Keal.*
 een Keizer *an Empe-*
ror.
 een Keizerin *an Empress.*
 een Keizerryk *an Em-*
pire.
 een Kelder *a Cellar.*
 een Kelk *a Cup.*
 Kennen *to know.*
 Kennisse *Knowledge,*
Acquaintance
 een Kerk *a Church.*
 een Kerker *a Dungeon.*
 Kermen *to Wail.*
 Kermis *a Fair.*
 een Kerffe *a Cherry.*
 Kerven *to Cut, flush.*
 een Ketel *a Kettle, a*
Cauldron.
 een Keten *a Chain.*
 een Ketter *a Heretick.*
 een Keuken *a Kitchen.*
 de Keur *the Choice.*
 een Keur Meester *an*
Essayer.
 een Keur-Vorst *an E-*
lector.
 Kieken *Chicken.*
 Kiezen *to Choose.*
 een Kikvorfch *a Frog.*

KI. KL.

de Kin *the Chin.*
 een Kind *a Child.*
 een klein Kindje *a Bi-*
be.
 een Kianeken *a Rund-*
let.
 een Kist *a Trunk.*
 Kittelen *to Tickle.*
 Klaager *Plaintiff.*
 Klaar *Clear.*
 Klaar, Even, *Plain.*
 Klaauw *a Claw.*
 Kladden *to Blot.*
 Klagt *Complaint.*
 Klank *Sound.*
 een Klap *a Box.*
 Klappen *to Babble, to*
Blab.
 Klauteren *to Climb.*
 Kleeden *to Clothe.*
 Kieedinge *Attire, Ap-*
parel.
 een Kleedt *a Cloath, a*
Garmen.
 een kostelyk Kleedt *a*
Robe.
 een Kleerborstel *a*
Brush.
 een Kleermaaker *a Tay-*
ler.
 Kley, of Kley, *Clay.*
 Klein *Small.*

KR.

Kragt *Strength.*
 Krakkeelen *to Quarrel.*
 de Kramp *the Cramp.*
 Krank *Weak.*
 een Krans *a Garland.*
 een Kreeft *a Lobster.*
 een kreg *a Carrion.*
 een Kreupel *a Cripple*
 een Kribbe *a Rack, or*
Manger.
 het Knieken van den
 Dag *Break of Day.*
 Krimpen *to Shrink.*
 een Kring *a Circle.*
 Krom, Scheef *Awry,*
or Crooked.
 een Kroon *a Crown.*
 de Krop *the Crop.*
 Kruid *Herb.*
 een Kruidenier *a Cro-*
cer.
 Kruid-Nagelen *Cloves.*
 een Kruik *a Pitcher.*
 Kruipen *to Creep.*
 een Kruis *a Cross.*
 Krullen *to Curl.*
 een Kruywaagen *a*
Wheel-Barrow, or a
Barrow with Wheels.
 Kruigen *to Get.*
 een Krygsheyr, Leger,
an Host, Army.

KU. LA.

Kryt *Chalk.*
 Kryten *to Crie, to Wail.*
 een Kuyper *a Coeper.*
 kuifsch *Chast.*
 de Kuit *the Calf of the*
Legg.
 Kurk *Cork.*
 een Kussen *a Cushion.*
 de Kust *the Coast.*
 Kyven *to Brabble, to*
Chide.
 Kyvinge *Bickering, or*
Scolding.

L.

L Aaden *to Charge.*
 Laag, Nederig,
Low.
 Laaken *to Vituperate.*
 een Laan *an Alley.*
 een Laars *a Boot.*
 Laat *Late.*
 Laatdunkend *Presump-*
tuous, vain, Proud.
 Laauw *Luckewarm.*
 een Ladder of Leer, *a*
Ladder.
 Laf *Insipid, Unsavoury.*
 Lagghen *to Laugh.*
 Lat *Wax.*
 Laken *Cloth.*

een

L.A. LE.

een Lakey *a Lackey.*
 een Lain *a Lamb.*
 Lamme *Lame.*
 een Lamoen-Appel *a*
Lemon.
 Land *Land.*
 de Landpaalen *the Bor-*
ders of a Land, the
Limits.
 een Landfchap *a Region,*
a Territory.
 Lang *Long.*
 Langzaam *Slow.*
 Lankmoedig *Patient.*
 een Lantaern *a Lantern.*
 een Lap, een oude Lap,
a Rag.
 een Last *a Burden.*
 Lasteren, Valschelyk
 Beschuldigen, *to Ca-*
luminate.
 Lasteren *to Slander.*
 Latte *a Lath.*
 een Laurier Boom *a*
Bay-tree.
 Lavendel *Lavender.*
 Leder *Leather.*
 Ledig *Empty.*
 Ledig zyn *to be Vacant.*
 Ledig maaken *to make*
Void.
 Leelyk *Unhandsom,*
Ugly.

LE.

Leenen *to Borrow, to*
Lend.
 een Leen-houder *a*
Vassal.
 Leep ooggen, een die
 loopende ooggen heeft,
Blar-Eyed.
 Leepheid *Fineness.*
 Leeren *to Learn, to*
Teach.
 een Leerling *a Scholar.*
 Leet *Grief.*
 Leet wezen *to Repent.*
 Leeven *to Live.*
 Leevende *Alive.*
 de Levende deelen des
 Lichaams *the Vitals.*
 Leevendig *Quick.*
 Leevendigheid *Viva-i-*
ty.
 een Lecuw *a Lion, or*
Lyon.
 een Leeuwrik *a Lark.*
 Leezen *to Read.*
 een Leger *an Army.*
 Leger flian *to Pitch the*
Camp.
 Leggen *to Lay.*
 ten laste Leggen *to*
Charge.
 Leiden *to Lead.*
 een Leidsman *a Guide*
 B 6 Lek.

LE. LI.

Lekker *Daintie.*
 een Leli *a Lilly.*
 't Lemmer van een De-
 gen *the Blade of a*
Sword.
 de Lendenen *the Loins.*
 Lengte *Length.*
 de Lente *Lent, the*
Spring.
 een Lepel *a Spoon.*
 een Les *a Lesson.*
 een Lessenaar *a Desk.*
 de Leste *the Last.*
 Letten *to take Care.*
 Letterkunde *Literature.*
 't Leven *Life.*
 de Lever *the Liver.*
 Leveren *to Deliver.*
 een Leugen *a Lie.*
 Leunen *to Lean.*
 een Leye *a State.*
 een Leyband *Leading*
Strings.
 een Lichaam *a Bodie.*
 Licht *Light.*
 een Lidt *a Joynt.*
 een Lidtmaat *a Mem-*
ber.
 een Lidt teken *a Scar.*
 een Lied *a Song.*
 Liefde *Love.*
 Liefkoozen *to Carefs.*

LI. LO.

Liegen *to Lie.*
 Liever *Rather.*
 Ligt (niet swaar) *Light*
(not Heavy).
 Ligtheid *Facility.*
 Ligvaardig *Uncertain.*
 Likken *to Lick.*
 een Linie *a Line.*
 de Linker Hand *the Left-*
Hand.
 Linnen *Linnen.*
 een Lint, een Snoer,
a Ribbon.
 gaare *int Tape.*
 de Lippen *the Lips.*
 Lijpen *to Lijp.*
 Lijfigheid *Crafs.*
 een Lits *a Loop.*
 Livrei *a Liverie.*
 Loens *Squint-eyed.*
 Loeren *to Leer, to O-*
gle.
 Loeyen *to Bellow.*
 Lof *Praise.*
 een Lozang *a Hymn.*
 Logeeren *to Lodge.*
 Lokken *to Bait.*
 Lomp *Course, Unpoli-*
shed.
 Lonk *Sheep's-Eye.*
 Lont *a Match.*
 Lood, Loot, Lead.
 een

LOO. LU.

een Loodgieter *a Plum-*
mer.
 een Loodsman *a Pilot.*
 Loogchenen *to Deny.*
 Look *Garlick.*
 Loom *Slow.*
 Loon *Wages.*
 een Loop *a Race.*
 Loopbaan *Lifs.*
 Loopen *to Run.*
 Loos *Cunning, Sharp.*
 Looten *to Cast Lots.*
 Looven *to Commend.*
 Los *Slack.*
 een Los bol *a Heedless-*
min.
 Los maaken *to Lose, to*
Undo.
 de Lucht *the Air, the Skie.*
 Luid *Lowd.*
 Luid van Stem *Aloud.*
 Luiden de Klok *to Toll*
the Bell, to Sound, to
Ring (Bells).
 een Luiffel *a Penthouse.*
 een Luis *a Lowse.*
 Luifter *Luster.*
 een Luit *a Lute.*
 Lust *Delight.*
 Lustig *Lustie.*
 Luttel, klein, *Little.*
 Luy *Idle, Lazy.*

LY. MAA.

Luyers of Luuren *Swad-*
ding-Cloaths or Clouts
for Children.
 Lyden *to suffer, to Un-*
dergo.
 Lym *Glue.*
 een Lyn-Baan *a Rope-*
Yard.
 Lywaat *Linnen.*

M.

de **M** Aag *the Stoë*
mack.
 een Maagd *a Virgin.*
 Maagdom *Virginity.*
 Maagfchap *Affinity.*
 een Maakelaar *a Bro-*
ker.
 Maaken *to Make.*
 Maalen *to Grind.*
 Maaltyd *Meal, Repast.*
 de Maan *the Moon.*
 een Maand *a Month.*
 de Maanen van een
 Paard *the Manes of a*
Horse.
 Maar *But.*
 een Maat *a Measure.*
 een Maat Kooien van
 fes-en dertig Mudden
a Chaudron of Coals.
 Maa-

MAA. MA.

Maatigen to *Temper.*
 Maayen to *Reap*, to *Mow.*
 Mager *Lean*, *Slender.*
 Magt *Might*, *Power.*
 Magtig *Able*, *Potent.*
 Magtig maaken to *Enable.*
 Majesteit *Majesty.*
 een Majoor a *Major.*
 Mal *Mad.*
 Malligheid *Fondness.*
 met Malkandere *Togther.*
 de Mam of Tepel, the *Pap.*
 een Man a *Man.*
 een Mande a *Maund*, a *Basket.*
 Manier *Manner.*
 Manieren *Qualities.*
 Manierlyk *Modest.*
 het Manneke the *Male*, (of every *Kind*).
 Mannelykheit *Virility.*
 een Mantel a *Cleke.*
 Marcheeren to *March.*
 een Mark Graaf a *Marquis.*
 de Markt the *Market.*
 Marmer steen *Marble.*
 een Martelaar a *Martyr.*

MA. ME.

een Masker a *Mask.*
 Massief *Massy*, *Solid.*
 de Mast the *Mast.*
 Mat *Weary.*
 Materie, Stof, *Matter.*
 een Matras a *Quilt.*
 Mede deelen to *Communicate*, to *Impart.*
 Mede Lyden *Pitie.*
 Mede Minnaar *Rival.*
 Medicyn *Physick.*
 Mees *Mead.*
 Meekrap *Mudder.*
 Meel *Meal*, or *Flour* of *Meal.*
 Meenen to *think.*
 Meer *Mere.*
 Meest *Most.*
 een Meester a *Master.*
 Meeten to *Measure.*
 een Meid, Dienst-
 Maagd, a *Maid.*
 Meineedig *Perjury.*
 een Meir a *Lake.*
 een Meisje a *Girl*, a *Wench.*
 Melaats *Leper.*
 Melancooye *Melancholie.*
 Melden to *Mention.*
 Melk *Milk.*
 Melken to *Milk.*

M.

ME.

Memorie *Memory.*
 Mengelen to *Mixgle.*
 Mengen to *Mix.*
 Menig *Many.*
 Menigmaal *Often*, *Of-tenimes.*
 een Menigte a *Multitude.*
 Menigvuldig *Manifold.*
 Mennen to *Lead.*
 Mennonist of Menist, *Anabaptist.*
 Menschelyk *Humane.*
 Merg *Marrow.*
 een Merk a *Mark.*
 Merkelyk *Remarkable*, *Observable.*
 een Merk teeken a *Token.*
 een Merry a *Mare.*
 een Mes a *Knife.*
 Mest, Drek, *Dung.*
 Met *With.*
 Metaal *Metal.*
 Met-erdaad *Indeed.*
 een Met-Gezel a *Partner.*
 een Metselaar a *Mason.*
 Meubelen *Household-goods.*
 een Meulen a *Mill.*
 Middag *Noon*, *Midday.*

MI.

een Middag-maal a *Dinner.*
 Middel the *Middle.*
 Middelerwyl in the *mean while.*
 Middelmaatigheid *Mediocrity.*
 't Middel punt the *Center.*
 in 't Midden *Amongst.*
 Middernagt *Mid-Night.*
 een Mier an *Ant.*
 Mikken to *Aim.*
 Miilddadig *Liberal.*
 Miilddadigheid *Bounty.*
 de Militie *War*, the *Exercise* of *War.*
 de Milt the *Spleen.*
 Min *Love.*
 Minder *Inferiour*, *Less.*
 Minieverig *Jealous.*
 een Minne a *Nurse.*
 Minnellyk *Amiable*, or *Lovely.*
 een Minuut a *Minute.*
 Minziek *Amorous.*
 een Mirakel a *Miracle.*
 Misboren *Abortive.*
 Misbruiken to *abuse.*
 een Misdad a *Misdeed.*
 Misgunnen to *Envy.*
 Mishaagen to *Displease.*
 Mis-

MI. MO.

Misleiden *to Deceive.*
 Mislukken *to Miss.*
 Mismaakt *Deformed.*
 Misnoegd *Malcontent.*
 een Mispel *a Medler.*
 Mispryzen *to Dispraise.*
 Misrekenen *to Misrecon.*
 de Misse *the Mass.*
 een Mislag *a Fault.*
 Mistig *Foggy Weather.*
 Mitroostig *Grieved, Afflicted.*
 Mitrouwen *to Mistrust, to suspect.*
 Miszeggen *to Carp.*
 Modder *Mud.*
 Moede *Wearry.*
 Moed *Courage.*
 Moed geeven *to Aimate.*
 Moeder *Mother.*
 een Moei of Meutje *an Aunt.*
 Moeite *Trouble.*
 Moeras *Marsh, Fen.*
 een Moerbessie *a Mulberry.*
 Moeten *Must.*
 Moeyelyk *Peevish.*
 Mogelyk *Possible.*
 een Mol *a Mole.*

MOO. MO.

een Molen *a Mill.*
 een Molenaar *a Miller.*
 een Mom-Aangezicht *a Visard.*
 Mompelen *to Mutter or to Mumble.*
 een Monarch *a Monarch.*
 de Mond *the Mouth.*
 Monsieur, Myn Heer, *Sir.*
 een Monster *a Monster.*
 Monsteren *to Muster.*
 Moogen *to May or Can.*
 Moogend *Mighty.*
 Mooi, Net, *Fine.*
 een Moord *a Murder, or Murder.*
 een Moordenaar *a Murderer.*
 een Moord Kuil *a Cutthroat, a Dangerous Place.*
 Mooy *Prestig, Fine.*
 een Morgen (Lands) *an Acre or Aker.*
 Morgen *to Morrow.*
 de Morgen tyd *the Morning.*
 een Moriaan *a Blackmore.*
 Morren *to Repine.*
 Morf-

MO. MU.

Mossig *Sluttish.*
 Mortier *Mortar.*
 Mos *Moss.*
 een Mossel *a Muscle.*
 ik Most *J Must.*
 Most *Must, new or sweet Wine.*
 Moltaart *Mustard.*
 Mout *Malt.*
 een Mouw *a Sleeve.*
 een Mudde *a Bushel.*
 een Mug *a Kind of Gnat, a Midge.*
 een Muil *a Slipper.*
 Muilbanden *to Muzzle.*
 een Muil Ezel *a Mule.*
 een Muis *a Mouse.*
 Muiten *to Mutiny.*
 Muite, Muite-maker, *Seditious Man.*
 een Munnik *a Monk.*
 de Munt *the Mint.*
 Munten *to Coin.*
 Murnureeren *to Murnure.*
 Murw *Mellow.*
 Muscus *Musk.*
 een Muts *a Cap.*
 een Muur *a Wall.*
 Muzick *Musick.*
 My *Me.*
 Myden *to Avoyd.*

MY. NA.

een Myl *a Mile.*
 Myn *Mine.*
 een Myn *a Mine.*
 Myn Heer *Sir.*
 een Myter *a Mitre.*
 een Myt, Warm *a Mito.*

N.

NA, ergens na toe, *To.*
 Na, echter, *After.*
 Na, volgens, *According to.*
 Na, achter, *behind.*
 een Naad *a Seam.*
 Naaken, Genaaken *to Approach, to Come near.*
 Naakt *Bare, Naked.*
 een Naa'd *a Needle.*
 een Naam *a Name.*
 een Naamwoord *a Noun.*
 Naar *Frightful, Dreadful.*
 Naarstig *Diligent.*
 Naarstigheit *Industry.*
 de Naaste *the Next.*
 ten Naasten by *Almost.*
 Naauw *Narrow, Strait.*
 Naauwelyks *Scarce.*
 Naauw:

NA.

Naauwkeurig *Exact, Strict, Punctual.*
 Naayen *to Sew or Sow.*
 een Naayster *a Seamster or Simster.*
 Na bootfen *to Counterfeit.*
 Naby *Near, Nigh.*
 de Nacht *the Night.*
 een Nachtegaal *a Nightingale.*
 Nadeel *Prejudice.*
 Nademaal *Seeing, Since.*
 Naderen *to Advance.*
 Naderhand *Afterwards, then.*
 Nadien *Whereas.*
 Nadoen *to Imitate.*
 Nagalm *Echo*
 de Nagelen *the Nails (of the fingers).*
 Nakomelingschap *Posterity.*
 Nalaaten by Testament *to Bequeath.*
 Nalaatig *Negligent.*
 Namaakfel *a Counterfeiting.*
 Namentlyk *Namely.*
 een Nap *a Bowl.*
 Narigt *Advice.*
 peuren of Naspoo-

NA. NE. NEE.

ren *to Follow by the track, to Trace*
 Naftaan **to sue; or stand for preferment.*
 Nat *Wet.*
 Nattigheid *Humidity.*
 Natuur *Nature.*
 de Navel *the Navel.*
 Navolgen *to Prosecute.*
 Navraagen *to Inquire.*
 Nazoeken *to Search.*
 Neder *Down.*
 Nederdaalen *to Descend.*
 Nederig *Low*
 Nederknielen *to Kneel down.*
 een Nederlaag *a Defeat.*
 Nederwaarts *Below.*
 Nederwerpen *to Cast down, to Deject.*
 Nederzitten *to Sit down*
 een Neef *a Cousin, a Nephew.*
 Neemen *to Take.*
 Neeming met geweld *Raping.*
 Neen *Nay, No.*
 Neerhaalen *to Pull down.*
 Neeringe *Trade.*
 Neerslagtig *Afflicted.*
 Ne-

NE. NI.

Negen *Nine.*
 Negotieeren *to Negotiate.*
 Neigen *to Bend.*
 de Nek *the Neck.*
 Nergens *No Where.*
 een Nest *a Nest.*
 Net *Neat.*
 een Net *a Net.*
 Netel *Nettle.*
 de Neus *the Nose.*
 Neusdoek *a Handkercher or Handkerchief.*
 de Neusgaten *the Nostrils.*
 een Neut *a Nut.*
 Nicht *Nestce*
 Niemand *No Bodie.*
 de Nieren *the Kidneys, the Reins.*
 Nielen *to Sneeze.*
 Niet *Not.*
 Niet, te Niete doen, *to Abolish, to Abrogate, to Cancel.*
 Niets *Nothing or Nought.*
 Niet tegenstaande *Nevertiblefs.*
 Nieuw *New.*
 van Nieuws *a New.*
 Nieuwsgierig *Curious.*
 Nimmer *Never.*

NO. NOO. NU.

Noch *Yet.*
 Nochte *Neither, Nor.*
 Noemen *to Name.*
 Noen, Middag, *Noon.*
 Nogtans *However, Howsoever.*
 Nummer *Number.*
 een Nonne, Bagyn, *a Nun.*
 Nooddrust *Indigence.*
 Nooden *to Bid, to Invite*
 Noodhulp *a Helper.*
 Noodlot *Fate.*
 Noodwendigheid *Necessity.*
 Noodzaakelyk *Necessary.*
 Nooit *Never.*
 Noopende *Touching, Concerning.*
 Noord *North.*
 Noote - Muscaat *Nutmeg.*
 Nors *Fierce.*
 een Notaris *a Notary.*
 Noteeren *to Note.*
 Nu *Now.*
 Nugter *to be Fasting.*
 Nuttig *Useful.*
 Nuttig zyn *to Avail.*
 Nyd *Envy.*
 Ny-

OM.

Nypen *to Nip, to Pinch.*

O.

Obligatie *a Bond.*
 de Oceaan, de
 groote Zee *the Ocean.*
 Oeffenen *to Exercise.*
 een Oester *an Oyster.*
 Of, Ofte, Or, *Whether,*
Either.
 Offeren *to Sacrifice.*
 een Okker-neut *a Wall-*
nut.
 Oli *Oil.*
 een Olifant *an Elephant.*
 een Olyf *an Olive.*
 Om, Ontrent *About.*
 een Ombragie *an Um-*
brage.
 Om dat *Because.*
 Omhelzen *to Embrace.*
 Omhoog *Aloft.*
 Omkeeren *to Overturn.*
 Omkooopen met gifte
to Bribe.
 Omringen *to Surround,*
Inviron.
 Omvoeren *to Move.*
 Omflag *Embarrassment.*
 Ommyten *to Throw*
down.

OM. ON.

Omftandigheid *Circum-*
stance.
 Omwerpen *to Over-*
throw.
 Omzigtig *Wary.*
 Omzwerven *to Wander.*
 Onaangenaam *Unaccep-*
table.
 Onafhankelyk *Inde-*
pendant.
 Onagrzzaam *Unmindfull.*
 Onbedagt *Inconfidera-*
te.
 Onbedreeven *Ignorant.*
 Onbekend *Unknown.*
 Onbekommerd *Undis-*
turbed.
 Onbekwaam *Unapt, Un-*
capable, Unfit, Un-
met.
 Onbeleefd *Uncivil.*
 Onbeloond *Unrewarded.*
 Onbeminneelyk *Difa-*
graceable.
 Onbemuurd *Unwalled.*
 Onbereid *Unprepared,*
Unready.
 Onberispelyk *Unreprova-*
ble.
 Onbeschaamd *Impudent,*
Unshamefaced.
 Onbefeiden *Undiscre.t.*
 On-

ON.

Onbefmet *Unstained.*
 Onbetaald *Unpaid.*
 Onbetaamelyk *Absurd,*
Uncomely, Unseemly.
 Onbetamend *Unbefee-*
ming.
 Onbevekt *Unspotted.*
 Onbeweeglyk *Unmovea-*
ble.
 Onbillyk *Unreasonable.*
 een Once *an Ounce.*
 Ondankbaar *Ungratefull,*
Unthankfull.
 Onder *Under.*
 Onder *Among.*
 Onderaarfch *Sub.erra-*
neous.
 Onderbrengen *to Sub-*
due.
 Onderdaanigheid *Alle-*
giance.
 Onderdrukken *to Op-*
press.
 Ondergaan *to Undergo.*
 Onderhaalen *to Overta-*
ke.
 Onderhouden *to Main-*
tain, to Support, to
Unterh.ll, to Uphold.
 Onderling *Mutuall.*
 een Onderling, een die
 minder in Officie is,

ON.

an Underling.
 Ondermynen *Undermi-*
ne.
 Onderneemen *to Under-*
take.
 Onderscheiden *to Dis-*
tinguish, to Discern.
 Onder-Rectör *an Usher*
of a School.
 Onderschryven *to Sub-*
scribe.
 Onderftand, *Assistance.*
 't Onderfte boven *Upfi-*
de-down.
 Onderfteunen *to Prop,*
to Uphold.
 Onderftutten *to Bear up.*
 Ondertrouwen *to Be-*
trush.
 Ondertuffen *White, and*
mean White.
 Ondervraagen *to Inter-*
rogate.
 Onderwerpen *to submit.*
 Onderwinden *to At-*
tempt, to Undertake.
 Onderwyzen *to Inform,*
to Instruct.
 Onderzaat *a Vassal.*
 Onderzoeken *to Exa-*
mine.
 Ondeugd *Vice.*

On-

ON.

Ondeugend *Vicious*.
 Ondeugende, daar geen genade meer in is, *Ingracious*.
 Ondienstelyk *Unserviceable*.
 Ondiep *Shallow*.
 Onecht *Illegal*.
 Oneer *Dishonour*.
 Oneerbaar *Unhonest*.
 Oneerbiedig *Unreverent*.
 Oneffen *Unequal*, *Uneven*, *Unlike*.
 Oneffen, Ruig, Rugged.
 Oneigen *Improper*.
 Oneindelyk *Infinite*.
 Onervaren *Unskilful*.
 Onfeilbaar *Unfallible*, or *Infallible*.
 Ongeacht *Unregarded*.
 Ongeakkert *Unrilled*.
 Ongebruikelyk *Unusual*.
 Ongediert *Vermine*.
 Ongeduurig *Unstable*.
 Ongehoord *Unheard of*.
 Ongehoorzaam *Disobedient*.
 Ongeleerd *Unlearned*, *Untaught*.
 Ongelooflyk *Incredible*.
 Ongeloovigheid *Unbelief*.

ON.

Ongelukkig *Infortunate*.
 Ongelyk *Unlike*.
 Ongemakkelyk *Uneasy*.
 Ongemanierd *Unmannerly*.
 Ongemeen, Selden, Raar *Rare*.
 Ongenade *Disgrace*.
 Ongeneuchelyk *Unpleasant*.
 Ongenoegen *Displeasure*.
 Ongepolyst *Unpolished*.
 Ongeraakt *Untouched*.
 Ongeregeld *Unruly*.
 Ongerechtigheid *Iniquitie*.
 Ongerustheid *Unquietness*.
 Ongefcheiden *Undivided*.
 Ongefchent *Unstained*.
 Ongeschikt *Unhandsom*, *Unmodest*.
 Ongeschooren *Unshaven*.
 Ongestadig *Unsettled*, *Unstable*.
 Ongetemd *Untamed*.
 Ongetemperd *Unstayed*.
 een Ongetrouwd man *a Bachelor*.

On-

ON.

Ongetwyffeld *Undoubted*.
 Ongeval *Mischance*.
 Ongeveinsd *Unfeined*.
 Ongevoelig *Unperceivable*, *Un sensible*.
 Ongewaaterd *Unwatered*.
 Ongewoonheid *Unwontedness*.
 Ongewoonelyk *Unusual*.
 Ongezegd *Untold*.
 Ongezien *Unseen*.
 Ongezond *Unsound*, *Unwholesom*.
 Ongoddelyk *Ungodly*.
 Onheilig *Profane*.
 Onkosten *Charges*.
 Onkruid *Weeds*.
 Onkuis *Unchast*.
 Onlydelyk *Unsupportable*.
 Onmagtig *Unable*.
 Onnoogelyk *Impossible* or *impossible*.
 Onnatuuriyk *Unnatural*.
 Onnoodig *unnecessary*.
 Onnozel *Harmless*, *Innocent*.
 Onnuttelyk *Unprofitable*.
 Onordentelyk *Unorderly*.

ON. ONT.

Onpartydig *Indifferent*.
 Onpasselyk *Indisposed*.
 Onprofytelyk *Unprofitable*.
 Onredelyk, sonder reden, *Unreasonable*.
 Onregtvaardig *Unjust*, *Unrighteous*.
 Onrein *Unclean*.
 Onryp *Unripe*.
 Ons *Us*.
 Onschuldig *Blameless*.
 Onsmakelyk *Unsavoury*.
 Onspaarzaam *Unthrifty*.
 Onstandvastig *Unconstant*, *Unsteadfast*.
 Onsteiffelyk *Immortal*.
 Onsterk *Feeble*.
 Ontbinden *to Assail*, *to Dissolve*.
 Ontblooten *to Deprive*.
 Ontbonden *Unyoked*, *Unzied*.
 een Ontbrekinge *a Defect*.
 Ontbyt *Break-fast*.
 Ontdekken *to Bewray*.
 Ontdekken, Ontblooten, *to Discover*, *to Uncover*, *to Unvail*.
 Ontdoen *to Undo*.

Ont-

ONT.

Ontdooyen *to Thaw.*
 een Ontfang *a Receipt.*
 Ont. angen *to Conceive*
or Receive.
 Ontgaan *to Escape, to*
get away.
 Ontgespen *to Unbuckle.*
 Onthaalen *to Receive, to*
make welcome.
 Onthoofden *to Behead.*
 Onthouden *to Abstain,*
or to Detain, to Re-
tain.
 Ontkennen *to Denie.*
 Ontknoopen *to Unbut-*
ton.
 Ontknoopt *Untied.*
 Ontkomen *to Escape.*
 Ontlaaden *to Unload.*
 Ontlasten *to Acquit, or*
to Discharge.
 Ontleeden *to Dissect.*
 Ontloopen *to Eschew.*
 Ontlossen *to Release.*
 Ontmoeten *to Meet.*
 Ontneemen *to Pick, to*
pull.
 Ontoegankelyk *Inacces-*
sible.
 Ontraaden *to Disswade.*
 Ontrouw *Unfaithful.*
 Ontchoeyd *Unshod.*

ONT.

Ontschuldigen *to Excuse.*
se.
 Ontslaan *to Absolve.*
 Ontslippen *to Slip away.*
 Ontspannen *to Unyoke.*
 Ontsteeken *to Kindle.*
 Ontsteltenis *Consterna-*
tion.
 Onttarnen *to Rip.*
 Onttrekken *to Purloin.*
 Ontugtig *Dissolute.*
 Ontvlugten *to Fly, to*
run away.
 Ontvouwen *to Unfold.*
 Ontwaaken *to Awake.*
 Ontwapenen *to Unarm.*
 Ontwennen *to Break off*
a Custom.
 Ontydelyk *Untimely.*
 Ontydig *Unseasonable.*
 Ontzag *Aw.*
 Ontzegelen *to Unseal.*
 Ontzeggen *to Renounce,*
to Unsay
 een Ontzegger, de
 naam gegeven aan
 een Papijt, a Recu-
 sant.
 Ontzien *to Respect.*
 Onveranderlyk *Unchan-*
geable.
 Onverbterlyk *Excellent.*
 On-

ON.

Onverciert *Unpolished.*
 Onverdagt *Unthought.*
 Onverdraagelyk *Unsus-*
ferable.
 Onverduldig *Unpatient.*
 Onvergeefelyk *Unpar-*
donnable.
 Onvergenoegzaam *In-*
saturate.
 Onverhoeds *Unawares,*
on a sudden, Napping.
 Onvermoeyd *Unwear-*
ied.
 Onvermogen *Impotency.*
 Onvernuttig *Unwisy.*
 Onverschillig *Indiffé-*
rent.
 Onverteld *Untold.*
 Onvertzaagd *Intrepid,*
Bold, fearless.
 Onverwagt *Unawares,*
Unexpected, Unthought.
 Onverzadelyk *Unsati-*
able.
 Onverzien *Unprovided.*
 Onverzoenelyk *Irrecon-*
cilable.
 Onuitpreekelyk *Un-*
speakable, Unutterable.
 Ontvindelyk *Unsearch-*
able.
 Onvoegelyk *Undecent.*

ON. OO.

Onvolkomen *Imperfect.*
 Onvoorzigtig *Unwary,*
Rash.
 Onvrindelyk *Unkind,*
Unfriendly.
 Onvrugbaar *Barren,*
Unfruitfull.
 Onwaar *Untrue.*
 Onwaardelyk *Unesti-*
mable.
 Onwaardig *Unworthy.*
 Onweer *Storm, Tempest.*
 Onweetend *Unskillfull.*
 Onweetendheid *Iguo-*
rance.
 Onwertig *Unlawfull.*
 Onwillig *Unwilling.*
 Onwinbaar *Im. or Un-*
pregnable.
 Onwys *Unwise.*
 Onze *Ours.*
 Onzeker *Uncertain, Un-*
sure.
 Onzichtbaar *Invisible.*
 Onzuiver *Impure.*
 een Oog *an Eye.*
 de Oog braauwen *the*
Eye-brows.
 een Oogenblik *a Mo-*
ment.
 Oogmerk *an Aim, Sco-*
pe.

OO. OP.

Ook *Also*.
 een Oom *an Uncle*.
 een Ooi *an Ear*.
 Oordeel *Judgment*.
 Oordelen *to Judge, to decide*.
 Oorkoude, een Register, a Record.
 Oorlog *War*.
 d'Oorspronk *the Original*.
 Oorzaak, Rede, a Cause, or Matter, or a Cause.
 het Oosten *the East*.
 Ootmoedig *Humble, Submissive*.
 Ootmoediglyk Bidden *to Crave*.
 Op Up, Upon.
 Opblaazen, *to Swell, to Blow up*.
 Opboonen *to Boonise*.
 Opbrengen *to Educate*.
 Op dit *hinc*.
 Op dat niet *Least*.
 Opdraagen *to Dedicate*.
 Openbaar *Apparent, Manifest*.
 Openbaaren *to Publish, to Reveal*.
 Open doen *to Open*.

OP.

Opentlyk *Openly*.
 Ophalen *to Lift, to Hold up*.
 Ophangen *to Hang*.
 Ophessen *to Harrow*.
 Ophelderen *to Clear up*.
 Ophouden *to Cease, to Sustain*.
 Opinie *Opinion*.
 Opklimmen *to Ascend, to Mount*.
 Opleggen *to Allot*.
 Opletten *to Regard of Mind*.
 Opleunen, steunen *to Lean*.
 Opligten *to List*.
 Opmerken *to Notice, to Regard*.
 Opofferen *to Sacrifice*.
 Opperste *Chief, Principal*.
 Opraapen *to take up*.
 Oprecht *sincere, Upright*.
 Oprekenen *to Calculate*.
 een Oprekening *a Computation*.
 een Opvoer *a Tempt, an Uproar, a Sedition*.
 Opscheppen *to Dish up*.
 Opschikken *to Adorn, Beautify*.

Op-

OP. OR.

Opschrift *Superscription*.
 Opsluiten *to Lock or Shut in*.
 Opstaan *to Arise or Rise up*.
 Opsteeken *to Broach*.
 Opstellen *to Project*.
 Optoeg *March*.
 Opveilen *to Expose to Sale*.
 Opvoelen *to Educate*.
 Opwaarts *Upward*.
 Opwekken *to Raise up, or Rouse*.
 Opzamelen *to Heap up, to gather*.
 Opzet *Intention, Willful*.
 Opzigt *Overseeing*.
 een Orakel *an Oracle*.
 een Oratie *an Oration*.
 Ordentelyk *Orderly*.
 Order, Order, a War-rant.
 een Ordinaal *an Urinal*.
 Ordonnantie *an Act*.
 Ordonneeren *to Ap-point, to Ordain*.
 een Orgel *an Organ*.
 een Orlogie *a Watch*.
 een Os *an Ox*.
 een jonge Os *a Bullock*.
 Osse vleesch *Beef*.

OU. OV.

Oud *Ancient, Old*.
 Ouder *Elder*.
 Ouderdom *Age*.
 Ouderen *Parents*.
 de Ouderlingen *the Lay-ellers*.
 Oudheid *Antiquity*.
 een Oven *an Oven*.
 Over, Over, Upon.
 Over, aan de over zyde, *Beyond*.
 Overal *every Where*.
 Overblytielen *Reliques, Remainers*.
 Overblyven *to Remain*.
 Overbrengen *to Transport*.
 Overdaadig *Profuse*.
 Overdenken, *to Meditate*.
 Overdwars *Cross*.
 Overeenkomen op een koop *to Bargain*.
 Overeenkomende *Agreeable*.
 Overeenkominge *an Accord*.
 Overgeeven *to Reston*.
 Overgeeven *to Cast or vomit, to Spew or Spue*.
 Overhouden *to Reserve*.

C 2

het

OV.

het Overige *the Rest.*
 Overgheld *Authority.*
 de Overigheid *the Magistracy.*
 Overklappen *to Report.*
 Overkomen *to Come or go Over.*
 Overlaaden *to Overcharge.*
 Overlang *Over-long.*
 Overleeven *to Over-Live.*
 Overleggen *to Contrive, to Ponder.*
 Overmeesteren *to Overmaster.*
 Overreden, met reden toebrengen, *to Persuade.*
 Overrompelen *Surprise, to take napping.*
 Overslaeten *to Rest.*
 Overflaan *to Omit.*
 Overfpeel *Adultery.*
 Overfte *Uffer.*
 Overftelpen *to Overwhelm.*
 Overtollig *Superfluous.*
 Overtreffende *a Trespass.*
 Overtreffende *Eminent.*
 Overtuigen *to Convince.*
 Overvloed *Abundance,*

OV. PAA.

Plentie.
 Overvloeden *to Overflow.*
 Overvloeyen *to Abound, to Redound.*
 Overvoeren *to Wash over.*
 Overweldigen *to Prevail.*
 Overwinnen *to Conquer, to Overcome.*
 Overwinninge *Victorie.*
 Overzenden *to Remit.*
 Overfetten *to Translate.*
 Overfien *to Oversee.*
 een Ouwetje *a Water-beal.*
 een Oshoofd *a Hogs-head.*
 een Oye *an Ew.*

P.

een P Aal *a Stake.*
 Paalen, Landfpalen *Limits.*
 een Paar *a Brace or Couple, a Pair.*
 een Paard *a Horse.*
 Paaren *to Pair.*
 Paaffen *Enfer, the Passover.*
 een Paauw *a Peacock*

cen

PA.

een Pad *a Path.*
 een Padde *a Toad.*
 een Padde-ftoel of Duivels brod *a Toad-ftool, a Miferem.*
 een Paarel *a Pearl.*
 een Pagie *a Page.*
 een Pak *a Bundle, a Pack.*
 een Paleis *a Palace.*
 de Palm van de Hand *the Palm of the Hand.*
 een Palm-boom *a Palm-tree.*
 Palm-hour *Boxwood.*
 een Pan *a Pan.*
 een Pand, Borg *a Pledge.*
 te Pand leggen *to Pawn.*
 een Pannekoek *a Pancake.*
 een Pantoffel *a Pantofle.*
 een Papegaay *a Parrot.*
 Papier *Paper.*
 Paradys *Paradise.*
 't Parlem. *nt the Parliament.*
 een Parruik of Pruik *a Perwig.*
 Particulier, Byzonder *Particular.*
 een Party *a Parcel.*
 Partydig *Partial.*

PA. PE.

een Pas *a Pace.*
 een Paspoort *a Passport.*
 een Pasquil *a Libel, a Pasquil.*
 een Passagier, Reiziger *a Passenger.*
 Passieren *to Pass.*
 Passen *to Try, Essay.*
 een Passer *a Compass.*
 een Pastey *a Pasty, a Pie.*
 een Patriarch *a Patriarch.*
 een Patroon *a Patron.*
 een Patrys *a Partridge.*
 Paveyen, Plaveyen *to Pave.*
 een Paviljoen *a Campy, a Pavillion.*
 de Paus *the Pope.*
 Peauter, Tin, Pewter.
 een Peer *a Pear.*
 Peilen *to Sound.*
 Pek *Pitch.*
 Pekel *Brine, Pickle.*
 een Pelgrim *a Pelgrim.*
 Pellen *to Shell.*
 een Pels *a Pelt.*
 een Penceel *a Pensil*
 een Penne *a Pen.*
 een Pennemes *a Penknife.*

C 3

cen

PE. PI.

een Penning, een flui-
ver a *Pennie*.
de Pens the *Panch*, Tri-
pe.
een Penfoen a *Penston*.
Peper *Pepper*.
Pergament of Poek-
ment, *Parkment*.
een Perk a *Parh*.
een Pers a *Fris*.
een Perfoon a *Person*.
Perykel *Danger*.
een Perzik a *Peach*.
Pestilentie the *Plague*.
Peterche *Parley*.
Peul *Pease*.
Peuluw a *Belfer*.
Peuzelen to *Fiddle*.
Pharizer a *Pharisee*.
een Filosooph a *Philos-
opher*.
een Piek a *Pike*.
Piepen to *Peep*.
Pikken to *Pick*.
een Pink (klein scheep-
je) a *Pink* (a little
ship).
een Pint a *Pint*.
Pinxteren *Whitsunday*
or *Pentecost*.
een Pinatemakel a *Pars-
nep*.

PI. PL.

Piffen to *Pifs*.
een Piffool a *Piffel*.
Pit in het houd *Pish* in
Wood.
Plaagen to *Vex*.
een Plaat a *Plate*.
een Plaats a *Place*.
Plakken to *Glue*.
een Planeet a *Planet*.
een Plank a *Plank*, a
Shef.
Planten to *Plant*.
een Plas a *Poel*.
een Plas regen a *Shower*
of *rain*.
Piat *Flat*.
een Piatteel, een scho-
tel, a *Platter*.
een Pleister a *Plaisfer*.
Pleisteren to *Bait*.
Pleiten to *Plead*.
Pleizier *pleasure*.
Pletteren to *Squash*, to
Crush in pieces.
de Pleuris the *Pleurisy*.
Pligt *Duic*.
een Ploeg a *Plough*.
Ploegen to *Plough*.
Ploomp *Clownish*.
Plooyen to *Plair*.
een Plugge gat a *Bung-
hole*.

een

PL. PO.

een Plum a *Plume* or
Feather.
Plukken to *Pluck*.
Plunseren to *Plunder*.
een Poel an *Abyss*.
Poever *Dust*, *Powder*.
Pogghen to *Command*.
de Pokken the *ticks*.
Politie, Raad *Police*.
een Polpepel a *Ladle*.
de Pols the *Pulse*.
Polyiten to *Polish*.
een Pomp a *Pump*.
een Pompoen a *Pom-
pion*.
een Pond a *Pound*.
een Ponjaart a *Dagger*.
een Pont a *Ferry boat*.
Poozen to *Indavour*, or
Endeavour.
een Poort a *Gate*.
een Poot a *Parw*.
een Poppetje a *Babie*.
Porfelein kraid *Purstain*.
de Post the *Post*.
een Pot a *Pot*.
een Potentaat a *Poten-
tate*.
een Pots a *Trick*.
Pot-spys *Pottage*.
een Pottebakker a *Pot-
ter*.

PR.

Praatagtig *Talkative*.
Praaten to *Babble*, to
talk.
Pragtig *Pompous*.
Praktyk *Practise*.
Precies *Practise*.
een Predikant a *Minis-
ter*.
een Predikatie a *Ser-
mon*.
Prediken to *Preach*.
een Precktoel a *Ful-
pit*.
Premie *Premium* or *Ad-
vance Money*.
Presenteeren to *Offer*.
Preident, voorzitter
President.
Preffen, dwingen to
Press.
Presumtie *Arrogance*.
Pretendeeren, ergens
na staan to *Pretend*.
Prevelen to *Mutter* or
Mumble.
een (groen) Prieel a
(*green*) *Arbour*.
een Priem a *Bodkin*.
een Prieftter a *Priest*.
een Prikkel a *Sting*.
Prikken to *Prick*.
een Prins a *Prince*.
Print

PR.

Print Cut or *Print.*
 Privilegie, voorregt a
Priviledge.
 Probeeren to *Affay.*
 een Proces a *Process.*
 een Procureur an *At-*
torney, Proctor.
 Proef *Proof.*
 Proeven to *Taste.*
 Proyt Profit.
 Proytelyk *Beneficial.*
 Prooy Prey, or *Booy.*
 een Propheet a *Prophet.*
 Proppen to *Absorb, to*
Swallow up.
 Prospereeren to *Thri-*
ve.
 Protesteeren to *Protest.*
 Proviant *Victuals.*
 een Provintie a *Pro-*
vince.
 Pruilen to *Powt.*
 een Pruijn a *Plum.*
 een wilde Pruijn a *Sloe.*
 een Prys a *Prize, Rate.*
 Pryzen to *Praise.*
 een Psalm a *Psalm.*
 een Puyft, a *Wheal, a*
Blain, a Blijfer, a
Puh.
 Punt the *Point.*
 Punt-eind *Period.*

PU. PY. QU.

Purgeeren to *Purge.*
 Purper *Purple.*
 een Put a *Pit, a Well.*
 Putten (water) to *Draw*
(Water.)
 een Pyl an *Arrow, a*
Bolt (to shoot.)
 een Pylaar a *Column,*
a Pill.
 Pyn an *Ache or Pain.*
 een Pynas a *Pinnas*
(Ship.)
 Pyn hebben to *Ake or*
Ache.
 Pyn in de Darmen *Col-*
lick.
 Pynigen to *Rack, to Tor-*
ment.
 Pynlyk *Painful.*
 een Pyp a *Pipe.*
 een Pyramide a *Pyra-*
mid.

Q.

Quaad *Bad, Evil,*
Ill, Naught.
 Quaadspreken van ie-
 mand agter zyn rug,
 to *Backbite.*
 een Quakzalver, a
Quack, a Quacksal-
ver,

QU. RA.

ver, a *Mountebank.*
 Quaalyk doen to *do A-*
miss.
 een Quartel a *Quail.*
 een Quast a *Knot.*
 een Quee-Appel a *Quin-*
ce.
 Queeken to *Cultivate.*
 Quellen to *Molest, or*
to Pester, to Quell, to
Torment, to Vex.
 een Questie, Krakeel,
 a *Quarrel.*
 Quetten to *Hurt, or*
Wound.
 Quikzilver, *Quicksilver.*
 een Quitancie an *Ac-*
quittance.
 Quynen to *Languish.*
 Quytten, Quytichelden,
 to *Quit.*

R.

Raad *Counsel, Ad-*
vice.
 een Raad a *Council.*
 den Raad the *Senate.*
 Raaden to *Council.*
 Raadpleegen to *Delibe-*
rate.
 een Raadfel a *Riddle.*

RA.

Raadslaagen to *Consider,*
to Consult.
 Raaken, to *Hit.*
 een Raam a *Frame for*
a Window.
 een Raap a *Turnep.*
 Raauw *Raw.*
 Raazen to *Rage.*
 Raazerny *Fury.*
 Rabbelen to *Stammer.*
 een Rad a *Wheel.*
 Radys *Radish.*
 een Ram a *Ram.*
 Ramp *Disaster.*
 Rampzalig *Fatal, Un-*
lucky.
 de Rand the *Edge.*
 Rang *Row, Range.*
 Rantzoen *Ransom.*
 Rapportereen, vertel-
 len to *Report.*
 Ras *Swift, Nimble.*
 Rasjes, terstont *Quick-*
ly.
 Raspen to *Grate.*
 een Ratel a *Rattle.*
 een Rave a *Raven.*
 Razynen *Raisins.*
 Redden to *Save.*
 Rede *Discourse.*
 Redelyk *Rational.*
 Reden *Reason.*

RE.

een Ree of Rhee a *Roe*.
 Reeds *Already*.
 een Regeerder a *Ruler*.
 Regeeren to *Reign*.
 Regeering *Reign*, *Government*.
 een Regel a *Rule*.
 Regelmatigheid *Regularity*.
 Regen *Rain*.
 Regenbak a *Cistern*.
 een Regenboog a *Rainbow*.
 een Regiment a *Regiment*.
 een Register a *Register*.
 Regt *Right*, *Straight*.
 Regt *Inquiry*, *Justice*.
 Regten, Regt buigen, to *Redress*.
 een Regter a *Judge*.
 een Registerstoel a *Tribunal*, a *Judges seat*.
 Regtgebied *Jurisdiction*.
 Regtpleerde *Doctor of the Law*.
 Regvaardig *Just*, *Righteous*.
 Regvaardigen to *Justify*.
 Regtinnig *Orthodox*.

RE. RI.

een Reiger a *Hiern*, or *Heren*.
 Rekenen to *Protract*.
 Reiken to *Reach*.
 Rein, suiver *Clean*.
 Reinigen to *Purify*.
 een Reis of Tocht a *Voyage*, a *Journey*.
 Reizen to *Travel*.
 Rekenen to *Count*, to *Number*, to *Reckon*.
 een Rekening an *Account*.
 Rekken to *Stretch*.
 Remedie *Remedy*.
 Renten, Inkomsten, *Rents*.
 Reppen to *Dispatch*.
 een Republyk a *Commonwealth*.
 een Request a *Petition*.
 Resolventen to *Resolve*.
 de Rest the *Rest*.
 Revengie *Vindication*.
 Reuk *Odour*.
 Reukwerk *Perfume*.
 een Reus a *Giant*.
 een Ribbe a *Rib*.
 een Ridder a *Knight*.
 Rieken to *Scent* or *Savour*.
 een Riem an *Car*.

een

RI. RO.

een Riem a *Girdle*.
 een Riem Papier a *Rest of Paper*.
 een Riet a *Cane*, a *Reed*.
 Rimpelen to *Wrinkle*.
 een Ring a *Ring*.
 een Rinket a *Racket*.
 een Rivier a *River*.
 een Robyn a *Ruby*.
 een Roede a *Rod*.
 een Roede Lands a *Rod of Land*.
 Roekeloos *Rash*, *Bold*, *Fool-hardy*.
 Roem *Glory*.
 Roemen to *Boast*.
 Roepen to *Call*.
 een Roer a *Caliver*, a *Gunn*.
 't Roer the *Rudder*.
 Roeren to *Stir*.
 Roest *Rust*.
 Roesten to *grow Rusty*.
 Roet *Soot*.
 Roeyen to *Row*.
 Rogge *Rye*.
 een Rok a *Coat*.
 Rollen to *Roll*.
 Rollen, met klooten spelen to *Bowl* or *Bowl*.
 Rommelen to *Rumble*.

RO.

Rommelen als Byen to *Buz*.
 Rond *Round*.
 een Rondas a *Shield* or *Backler*.
 Rondom *Round about*.
 Ronken to *Snore* or *Snort*.
 Rood *Red*.
 Roodagtig *Ruddy*.
 de Roodeloop the *Bloody flux*.
 Roof, buit a *Prey*.
 Rook *Vapour*, *Smoke*.
 Room *Cream*.
 een Roos a *Rose*.
 Roosten to *Rest*.
 Rooven to *Rob*.
 een Roover a *Robber*.
 een Rovinge a *Ravering*.
 Roozemaryn *Rosemary*.
 een Rosbaar a *Litter*.
 een Roskam a *Horsecomb*, a *Curry-comb*.
 een Rot, Ratte a *Rat*.
 Rotten to *Rot*.
 een Rotting a *Cane*.
 een Rots a *Rock*.
 Rouwen to *Rue*.
 Rozyn *Raisins*.
 de Rug the *Back*.

R U. R Y.

te Rugge glyen *to Back-side.*
 Ruggewaarts *Backwards.*
 de Ruggraat *the Backbone.*
 Ruig, Rouw, *Rough.*
 Ruiken *to Smell.*
 Ruilen *to Truck.*
 Ruimte *Room.*
 Ruifchen *to Ruffle.*
 een Ruit *a Square of Glass.*
 Rukken *to Snatch.*
 Runfel van Melk *Renner.*
 Rusten *to Pause, to Rest, to Ref.*
 Ruuw *Rugged, Harsh.*
 een Ry of order *a Rauck.*
 Ryden *to Ride.*
 Rygen *to Late.*
 Ryk *Rich.*
 Rykdom *Riches Wealth.*
 Rykmaaken *to Enrich.*
 een Rym *a Rime.*
 Ryp *Ripe.*
 Ryt *Kice.*

S.

S Aay *Serge.*
 de Sabbat *the Sabbath.*

S A. S C.

een Sabel, *a Sabie, a Hanger.*
 Saffraan *Saffron.*
 Saisoen *Season.*
 Salaad *Salley.*
 Salie *Sage.*
 Samen *Together.*
 Samenbinden *to Bind.*
 Samenhang *Connexion.*
 Samenloop *Concourse.*
 Samenstellen *to Compose.*
 Samenvoegen *to Join.*
 Samenweeren *to Conjure.*
 Sap *Juice, Sap.*
 Satan *Satan.*
 Saucys *Sausage.*
 Saus *Sauce.*
 Sayet *Woofed, or Yarn.*
 een Scepter *a Mice, a Scepter.*
 Schaade *Dammage, Harm.*
 Schaadelyk *Pernicious.*
 Schaaden *to Hurt.*
 een Schaaf *a J-yner's Plane.*
 Schaak *Chefs.*
 een Schaal, *a Scale*
 Schaamagig *Bastifull.*
 Schaamrood *Bush.*
 Schaama-

S C.

Schaamte *Shame.*
 een Schaap *a Sheep.*
 Schaape vlees *Mutton.*
 een Schaar *Cizars.*
 Schaaren *Shears.*
 Schaars *Scarce.*
 Schaaven *to Shave.*
 een Schaduwe *a Shadow, an Umbrage.*
 een Schagt *a Quill.*
 een Schandaal *a Scandal.*
 Schandelyk *Infamous, Shameful.*
 Scharlaken *Scarlet.*
 Schatten *Treasures.*
 een Schatter *a Rater.*
 Schattinge *Toll, or Tribute.*
 Schavot *a Scaffold.*
 een Scheede *a Sheath.*
 Scheel *Squint-Eyed.*
 Scheelagig *Asquint.*
 de Scheen *the Shin.*
 een klein Scheepje *a Bark.*
 Scheepvaart *Navigation.*
 Scheeren *to Poll.*
 een Scheermes *a Rasoer.*
 Scheiden *to Separate.*
 een Scheidsman *an Ar-*

S C.

biter, *an Umpire.*
 een Schel *a Bell.*
 Schelden *to Scold, to Rail.*
 Scheldwoord *Base.*
 een Schelling *a Shilling.*
 een Schelm *a Rogue, a Villain.*
 een Schelvis *a Haddock.*
 Schenden *to Violate, to Vitate.*
 Schenken *to Bestow.*
 Scheppen *to Create, to Shape.*
 Schermen *to Fence.*
 Scherp *Acute.*
 Scherpheid *an Edge (of a Knife.)*
 een Scheur *a Rent, a Rupture.*
 Scheuren *to Burst.*
 Scheuring *Schism.*
 een Schicht *a Dart.*
 Schielyk *Suddain.*
 Schieten *to Shoot (with a Gunn).*
 Schikken *to set in order, to Dispose.*
 een Schil *a Shell.*
 een Schild *a Buckler, a Shield.*

SC.

childeren to *Limn*, to
Paint.
een Schildery a *Picture*.
een Schilpad a *Tortoise*.
Schimmelagtig *Mouldy*.
Schimpen to *Rally*.
een Schip a *Ship*.
een Schipken met Rie-
men a *Barge*.
een Schoen a *Shoe*.
een Schoenlapper, a
Cobler.
een Schoenmaaker a
Shoe-maker.
Schoffecren to *Ravish*.
een Schoof a *Sheaf*.
een School a *School*.
een Hooge school an
University.
Schoon *Fair*.
Schoonheid *Beautia*.
Schoonmaaken to *Clean*.
Schoorsteen a *Chimney*.
Schoot *Lap*.
een Schop a *Shovel*.
een Schors van een
Boom a *Bark of a*
tree.
de Schorffe afdoen to
Blanch.
een Schortekleed an *A-*
pron.

SC.

een Schotel a *Dish, a*
Platter, a Scuttle.
een Schouder a *Shoul-*
der.
't Schouderblad, the
Shoulder-Blade.
een Schouwipel a *Sight*.
een Schraag a *Trefle*.
Schraapen to *Scrape*.
Schrande *Subtle, Sharp,*
cunning.
een Schreef a *Flit*.
Schreeuwen to *Bawl,*
to shout or cry out.
een Schriftgelearde a
Scribe.
Schriftuur *Scripture*.
Schrik *Fright*.
Schrikkeljaar *Leap-Year*.
Schrikkelyk *Horrible*.
een Schroef a *Screw or*
Screw.
Schroeyen, Branden to
Scorch.
Schroom *Fear*.
Schrapel *Scruple*.
een Schuynwerker a
Joiner.
Schryven to *Write*.
Schubagtig *Scaly*.
Schudden to *Quiver, to*
Shake.

Schurd-

SC. SE.

Schudden 't Hoofd, to
Wag the Head.
Schuilen to *Lurk*.
een Schuilplaats a *Shel-*
ter.
Schuim *Scum*.
Schuins, *Oblique, Slope,*
awry, across.
een Schuld a *Debt*.
Schuld a *Fault, blame*.
Schuld, Handdadig *Guilt-*
ty.
een Schulp a *Shell*.
Schurf, Schurthe *Scab*.
een Schut, Scherm a
Screen.
een Schuur a *Barn*.
Schuur-n to *Scoar*.
Schuuwen to *Avoid, to*
Eshew.
Schynen to *Shine*.
een Schynheilige an *Hy-*
poocrite.
het Schynt it *Secretly*.
Schyten to *Shite*.
een Secretaris a *Secre-*
tary.
een Seete a *Sett*.
Sedert *Since*.
't Seffens *Together*.
een Seiffen a *Siike*.
Senebladen *Sena*.

SI. SL.

een Sententie, Vonnis
a Sentence.
Sergie of Sargie, *Serge*.
een Servet a *Napkin*.
Sidderen, beeven to
Quake.
een Signet a *signet*.
een Sikkel a *Cikle or*
Sickle.
Simpel, Silly, *Simple*.
Sint *Since*.
Slaa of Salaad *Sallet*.
een Slaaf a *Slave*.
een Slaager a *Butcher*.
Slaan to Bang, to Beat,
to Strike.
Slaapen to *Sleep*.
Slaaperig van Leden,
Benumbed, Dr-usie.
een Slaaplaaken a *Sheet*
of Linnen.
Slaaverny *Bondage*.
een Slabdoek a *Bib*.
een Slag a *Blow, a*
Lash, a Stripe.
een Slag ader an *Arte-*
rie.
Slagorder *Array (in*
Battel).
een Slak a *Snail*.
eert Slang an *Asp, a Ser-*
pent, a Snake, a Viper.
Slap

SL.

Slap Slack, Remiss.
 een Slee a Sledge or
 Sled.
 Sleepen to Trail, to
 Drag.
 Slegt Base, Simple.
 een Sleutel a Key.
 Slibberagtig Slippery.
 Slibberen to Slide.
 Slim Well advised, Wa-
 ry.
 een Slinger a Sling.
 een Slip, Pand van een
 rok a Lappet of a
 Gown.
 Slokken to Sup up.
 een Sloof a Sloven.
 een Sloop a Ditch.
 Slordig Slutish.
 een Slot a Lock.
 Sluipen to Slumber.
 een Sluis a Sluce.
 Sluiten to Shut.
 een Sluyer a Scarf.
 Slyk Mire.
 Slym Slime.
 Slypen to Whet.
 Slyten to Wear out or off
 Smaad Outrage, an A-
 buse.
 Smaak, Geur, Relish.
 Smaaken to Taste.

SM. SN.

Smagten to be almost
 Choaked.
 Smal Strait, Close.
 Smeeden to Forge.
 Smeeken to Beseech, to
 Entreat.
 Smeer Greas, Suet or
 Tallow.
 Smelten to Melt.
 Smerten to Smart.
 een Smit a Smith.
 Smooren to Smother.
 Smyten to Smite, to
 Strike.
 een Snaak a merry, jo-
 vial man, a Banterer.
 een Snaphaan a Fusée.
 Snappen to Prattle,
 Chat or Tattle.
 een Snede broots, a
 Shive of Bread.
 een Sneer a Slice.
 Sneedig Clever, Skillful.
 Sneeuw Snow.
 Snelheid swiftness.
 Snikken to Sob, sigh, or
 Groan.
 een Snip a Woodcock.
 Snippen to Clip.
 een Snoek a Pike (fish).
 Snoepagtig Dainty-mou-
 thed.

een

SN. SO. SP.

een Snoer a String.
 Snoeyen to Prune, or
 Lop.
 Snoode Evil.
 Snorken to Snort or
 Snore.
 Snot of Loop der Neu-
 se of mont, Rheum,
 Snot.
 Snuiten to Snuff.
 Snyden to Cut, to Slice.
 Snyden in Houd to Car-
 ve in Wood.
 Sober Sober.
 een Sok a Sock.
 een Soldaat a Soldier.
 een Somma a Summ.
 Soldeeren to solier.
 Somtyds Sometimes.
 Soort, Sort.
 Sop, Soppe, Broth,
 Soop.
 een Spa, Spade a Spade.
 Spaanders Chips.
 Spaaren to Save, to
 Spare.
 een Spacie, a Spaco.
 een Span a Span.
 Spargie Sparagras.
 Spatten to Splash or
 Dash.
 Speceryen Spices.

SP.

Speelen op de klokken
 to Chime.
 Speelen op de Fluit to
 Pipe.
 Speelen to Play.
 Speelen Games.
 een Speel Toneel a Sta-
 ge, a Theater.
 Speenen een kind to
 Wean a Child.
 een Speer a Lance, a
 Spear.
 Spek Bacon.
 een Spel a Pin.
 Speldewerkskant Bone-
 lace.
 Spellens to Spel.
 een Spelonk Den, Cave
 or Cavern.
 een Spiegel a Looking-
 Glass.
 een Spies a Pike.
 een Spil a Pen.
 een Spinnekop a Spider.
 Spinnen to Spin.
 een Spinnewebbe a Cob-
 web.
 een Spit a Spit.
 Spits Pointed, Sharp.
 een Splinter a Shiver or
 Splinter.
 Splitsen, Splyten, to
 Clea-

SP.

Cleave, Slit, or Split.
 Spoeden to Speed.
 een Spoel a Shuttle or Shuttle.
 Spoelen to Rinse.
 een Spougje a Sponge.
 een Spook a Spright, Fantom.
 een Spoor a Spur.
 Spotten to Scoff.
 een Spouter a Mocker.
 Spouwen to Spew or Spue, to Spit, to Vomit.
 een Spraak a Speech.
 Spraakzaam, Beleef, Affable.
 Spreken to Speak.
 een Spreekwoord a Proverb.
 een Spreeuw a Starling.
 Sprenkelen to Sprinkle.
 een Spreek a Phrase.
 Spryen to Spread.
 Springen to Leap, to Skip.
 Spruiten to Spring out, to Burgeon.
 een Spyker a Nail.
 een Spyskamer a Buttery or Buttelry.
 Spyt Spite.

ST.

een Staak a Stake.
 Staal steel.
 Staan to Stand.
 Staande Houde to Sustain.
 een Staart a Tail.
 Staat, state, Case, Condition.
 Staatzucht Ambition.
 een Stad a City, a Town.
 een Staf a Staff.
 een Stal a stable.
 een Stam a Log, or Stump.
 Stameren to Stammer.
 Stampen to stamp.
 een Stamper a Pestle or Pounder.
 Standvastigheid Constancy.
 Stank Sink or Stench.
 een Stap a Step.
 een Star a Star.
 Staroogen to Gaze.
 een Statuit a Statute.
 een Steek van een Spel a Prick of a Pin.
 Steeken to Stick.
 Steeken met een Ponjaart to Stab.
 Steelen to Steal.

een

ST.

een Steen a Stone.
 Steenen to Groan.
 een Steen-kuil a Quarry of Stone.
 een Steenrots a Rock.
 een Steile a Precipice, a Steep.
 Stellen een zaak aan iemand to Refer.
 een Stelling a Position.
 Stepen to Stanch or Stop.
 een Stem a Voice, a Vote.
 een Steinsel a Wedge, or Coin.
 Sterffelyk Mortal.
 Sterk Strong.
 Steikte Strength.
 Sterven to Die.
 een Steunfel a Prop, a Stay.
 Steuren of Stooren to Interrupt, Disturb.
 een Stiefvader a Father in Law.
 een Stier a Bull.
 Stigtinge Edification.
 Stikziende Purblind.
 Stil Calm.
 Stillwygendheid Silence.
 Stinken to Stink.
 Supt Punctual.
 een Stoel a Chair.

ST.

Stoeyen to Tey, to Wag.
 Stof, poeder, Dust.
 Stoffeeren to Furnish.
 Stoffen stuff.
 een Stok a Bar, a Staff, a Stick.
 Stom, Stil, Mute.
 Stomp Blunt, or Dull.
 een Stoop a Pottle.
 Stooten to Bruise, to Dash (against), to push, to Thrust.
 Stooven to Stew.
 Stoppen to Obstruct, to Stop.
 Storm a Storm.
 Storten to Sted, to Spill.
 Stout Bold, Saucy, Stout.
 Stouthheid Wickedness, Malice.
 een Sraal a Beam or Ray.
 een Sraat a Street.
 Straf Severe.
 Straffen to Correct, to Punish.
 Straks Anon.
 de Sirand the Shore.
 Streelen to Stroke.
 Stremmen to Curd, to Curdle.
 Stremfel Renner.

een

ST. SU.

een Streng Garen, a
Skein of thread.
Strengheid Rigor.
een Strik a Snare.
een Strooc a Straw.
een Strook a Band.
de Stroom the Stream.
Strooyen to Strew, to
Cover or Spread over.
een Strop a Halter.
Struikeling Stumbling.
een Stryd a Battel.
Stryden to Combate.
Stryken to Smooth.
Studeeren to Studie.
een Student a Student.
een Stuk geschut, a
Canon.
een Stuk a Piece.
Stutten to Shore up.
Stuur, Straf, Severe.
Stuuren to Steer.
Styf, Striff.
Styffel Starch.
een Styl a Post or Stake.
Styven to Starch.
Substantie Substance.
Suffen to Dote.
Suiker Sugar.
een Suiker-riet a Sugar-
Cane.
Sukkelen to Linger or

SY. TA.

Languish.
Sy She.
een Syllabe a Syllab.
Synode a Synod or Con-
vocation.
Syrroop Sirrup.

T.

een T Aal, Spraak
a Language, a
Speech.
een Taart a Tart.
Taay Tough.
een Tabbaart a Gown.
Tabak Tobacco.
een Taching a Teal.
Taf Taffery.
een Tafel a Table.
een Tafel-bord a Tren-
cher.
een Tafel-kleed a Car-
pet.
een Tak a Branch.
een Tak van een Boom
a Bough of a Tree.
een Talent a Talent.
een Talhout a Fagot.
Talk Tallow.
Talmen to Haggle.
Tam Tame.
een Tambour of Trom-
mel.

TA. TE.

meislager a Drum-
mer.
een Tand a Tooth.
Tanden Teeth.
Tandpyn Tooth-Ache.
Tand-vleesch the Gum.
een Tang a Pair of
Tongs.
Tappen to Draw beer.
Tapyt Tapestry.
Tarw Wheat.
Tassen to sell.
Taxeeren to Tax.
Teder Tender.
een Teef a Bitch.
Teelen to ingender, to
Engel.
een Teems a Sieve.
een Teen a Toe.
Teeren to Spend, to con-
sume, to digest.
de Teering the Consump-
tion.
Tegen, Aent, Against.
in Tegendeel Contrarily.
Tegenover over against.
Tegen-party an Adver-
sary.
Tegen dank in Spite of,
Mauvri.
Tegenspoed Adversity.
Tegenspreken to Con-

TE.

tradict, to Gainsay.
Tegentlaan to Oppose.
Tegenstryden to Contest,
to debate.
Tegenvergif Antidote.
Tengenwerpen to Ob-
ject.
Tegenwoordigheid Pre-
sence.
Tegenzin Antipathy.
een Teken a Ladge, a
Sign.
Tekenen to Design.
een Telg a Sucker, or
Spig.
een Teljaar a Plate, a
Trencher.
Tellen to Tell.
Tempeest a Tempest.
een Tempel a Temple.
een Tent a Tent.
Ten zy Unless.
Tepel the Nipple.
Ter Unto.
een Termyn a Terme.
Terpentyne Olie Turpen-
tine.
Terstond Anon, Forth-
with, Immediately.
Terwylen While, and
mean while.
Terzyden Aside.

Thee

TH. TI. TO.

Thee Tea.
 een Tichchel a Tile.
 Tien Ten.
 Tiende Tith.
 Tieren to Keep a heavy noise.
 Timmerhout Timber.
 een Timmerman a Carpenter.
 Tin Tinn, Pewter.
 een Tobbe, a Tub.
 Toe Unto.
 Toebehooren to Appertain, to Belong.
 Toebereden to Prepare.
 Toedoen to Shut.
 Toeigenen to Appropriate, or to Claim.
 Toegang Access.
 Toegeeven to Afford.
 Toegenegen Affectionate.
 Toejuichinge Applause.
 Toekomend Future.
 Toelaaten to Admit, to let, to permit.
 Toeleg Attempt or Design.
 Toeneemen to Increase, to Improve.
 Toepassen to Apply.
 Toericken to Stretch

TO.

out, to Reach.
 Toerekenen to Attribute.
 Toeroepinge Acclamation.
 Toerusten to Equip.
 Toefchryven to Ascribe.
 Toeftaan to Allow or Consent, to Permit.
 Toeftenen to Appoint.
 Toeftemmen to Assent.
 een Toefteen a Touchstone.
 een Toeval an Accident.
 Toevalig Casual.
 Toevlugt Recourse, a Shelter.
 Toevoegen to Apply.
 Toewyzen to Adjudge.
 Toezien to Mind, to take heed.
 Tol, Toll or Tribute.
 een Tol a Top.
 een Tolk a Truchman, an Interpreter.
 een Tollenaar a Publican.
 een Tombe a Tomb.
 een Ton a Tun.
 de Tong the Tongue.
 een Tonnen a Barrel.
 Tontel Linder.

een

TO. TR.

een Toom a Bit or a Bridle.
 in den Toom houden to Refrain.
 een Toon a Tune.
 Toonen to Show.
 Toon fletien (ter) to Expose.
 Toorn Wrath, Anger or Choler.
 een Toons a Torch.
 de Top of Hoogte the Top or Height.
 een Toren a Tower.
 Toonen to Unfow, or Unfitch.
 Tot, At, To.
 Tot dat Until.
 Tot, al tot, tot den Unto.
 een Tovenaar a Sorcerer.
 een Tovenaarster a Witch.
 een Touw a Rope.
 Traag Slow.
 een Traahe, een open Venfter a Casement.
 Traalien Lattis.
 een Traan a Tear.
 Tragten to Strive, to Labour.
 Trappen Steps.
 Treeden to Tread.

TR. TU.

een Tregter a Tunnel or Funnel.
 Trekken to Draw, to Pull.
 Trekken een Schip, to Tow a Ship.
 Treurig zyn to Mourn.
 Trillen en Beeven to Shiver, to quake.
 een Triomf a Triumph.
 een Troep a Troop.
 een Troffel van een Metselaar a Trowel.
 een Trog a Trough.
 een Trommel a Drum.
 een Trompet a Trumpet.
 een Troon a Throne.
 Trooft Comfort.
 Trooften to Confolate.
 een Tros a Bunch.
 Trois Proud.
 Trouw Faithful.
 Trouwen to Wed.
 Trouwen of getrouwd worden to Marrie, or be Married.
 Tugtigen to Discipline.
 Tuimelen to Unstable.
 een Tuin a Garden.
 een Tuip a Tulip.
 Turf Turf.
 Tuffen Among.

Tuf

TU. TW. TY.

VA. VE.

Tuffenbeiden *Between.*
 Tuffenpoozing *Intermission, Pause.*
 Twaalf *Twelf.*
 Twee *Two.*
 de Tweede *the Second.*
 Tweedragt *Discord.*
 Tweeligt *Twilght.*
 Tweeling *Twin.*
 Twee pinten, een kan, a *Quart.*
 Tweevoudig *Double.*
 Twintig *Twenty.*
 Twist, *Dispute, quarrel.*
 Twyffelagig *Ambiguous.*
 Twyffelen *Doubt.*
 Twynen *to Twine or Twist.*
 Tyd *Time, Term.*
 Tydverdryf *Pastime.*
 een Tyger a *Tiger.*
 een Tyran a *Tyrant.*
 een Tytle a *Title.*

V.

Vaakerig *sleepy.*
 een Vaam of Vadem a *Fadem.*
 een Vaan a *Banner.*
 Vaardig *Ready.*

Vaaren *to Fare.*
 Vaart wel *Fare will*
 een Vaatdoek a *Dish-Clout or Duffing-Clout.*
 een Vaatje a *Cask.*
 een Vader a *Father.*
 een Stief Vader a *Step-Father.*
 een Vaers a *Verse.*
 Vagevuur *Purgatory.*
 een Valk a *Hawk, a Falcon.*
 Vallen *to Fall.*
 Valtch *False, Untrue.*
 Van From, *cf.*
 Vangen *to Catch, to Apprehend.*
 Van te vooren *Before.*
 Van Waar *Whence.*
 een Varken a *Hog.*
 Vatt *Firm.*
 Vasten *to Fast.*
 Vast maaken *to Make fast.*
 een Vat a *Fat.*
 Vatten *to Apprehend.*
 een Veder a *Feather, a Plume.*
 Vee *Cattle.*
 Veegeen *to Sweep.*
 Veel *Many, Much.*
 Veel eer *Raib.*

Veel-

VE.

een Veen a *Fen.*
 Vegten *to Fight.*
 Veilig *Safe, Secure.*
 Veinzen *to Dissemble, to Fein, or Feign.*
 Vel *Skin.*
 een Vel papier a *Sheet of paper.*
 een Veld a *Field.*
 een Veldslag a *Battel.*
 Veldtuig *Artillery.*
 Venkel *Fennel.*
 een Veniter a *Window.*
 Venin *Venom, Poyson.*
 Ver *Far.*
 Verafgelegen *Remote, Far.*
 Veragten *to Contemn, or to Despise, to Scorn.*
 Veranderen *to Alter, to Change.*
 Verandering *Variety.*
 Veranderlyk *Mutabl.*
 Verantwoorden *to answer, to warrant.*
 Verbaasd *Astonished, Abasht.*
 Verbaasd maaken *to Astonish.*
 Verbaazen *to Amaze.*
 Verbeelden *to Represent.*

VE.

Verbeiden *to Turry.*
 Verbergen *to Hide.*
 Verbeteren *to Amend, to Reform.*
 Verbeuren *to Forfeit.*
 Verbieden *to Forbid.*
 Verbinden *to Oblige.*
 Verbintens *Obligation.*
 Verbitteren *to exasperate, to Incense.*
 Verblyven *to Sojourn, to Stay.*
 Verbod *Prohibition.*
 Verbond *Alliance, a Covenant, a League.*
 Verborgen, *Heimelyk Secret.*
 Verborgendheid a *Mystery.*
 Verbreeken *to Destroy.*
 Verbreiden *to Drivle.*
 Verbryzelen *to Break, Bruise or Beat in pieces.*
 Vercieren *to Adorn, to Burnish.*
 Verdeelen *to Divide.*
 Verdeelinge *Division.*
 Verdenken *to Suspect.*
 Verder *Further or Farther.*
 Verderven *to Corrupt, to Taint.*

D

Ver-

VE.

Verdienen *to Deserve, to Earn.*
 Verdienste *Merit.*
 Verdiepen *to Dig, to Hollow.*
 Verdigten *to Forge, to Invent.*
 Verdoemen *to Condemn.*
 Verdraagelyk *Tolerable.*
 Verdraagen *to Bear or Suffer, to Endure.*
 Verdriet *Sorrow.*
 Verdrietig *Tedious.*
 Verdrinken *to Drown.*
 Verdrukkinge *Affliction.*
 Verduisteren *to Darken.*
 Verdwaald *Strayed.*
 Verdwynen *to Vanish, to Vanquish.*
 Vereeniging *Union.*
 Vereiffen *to Require.*
 Verflaauwen *to Slacken.*
 Verfoeyen *to Abhor, to Detest.*
 Vergaan *to Perish.*
 Vergaderen *to Collect, to Gather, to Recollect.*
 een Vergadering *a Congregation.*
 Vergeefs *in Vain.*
 Vergeeten *to Forget.*
 Vergeetelyk *Oblivious.*

VE.

Vergeetig *Unmindful.*
 Vergeeven *to Forgive, to Pardon, to Remit.*
 Vergelden *to Recompense, to Requite.*
 Vergelyken *to Compare.*
 Vergen *to Demand, Requite.*
 Veigenoegd *Satisfy'd.*
 Vergezellen *to Accompany.*
 Vergift *Poison.*
 Vergiffen *to Mistake.*
 Vergulden *to Gild.*
 Vergunnen *to Favour.*
 een Verhaal *a Narration, a Relation or Story.*
 Verheffen *to Advance, to Exalt, to Extol.*
 Verheugen, Verbiyden *to Rejoyce.*
 Verhinderen *to Hinder.*
 Verhuizen *to Remove.*
 Verjaagen. *to Repel.*
 Verkeerd *Perverse, Un- toward.*
 Verkeeren *to Commerce, to Converfe.*
 Verkiezen *to Elect.*
 Verklaaren *to Declare.*
 Verkleeden *to Disguise.*
 Verkoelen *to Cool.*

Ver-

VE.

Verkocht *Sold.*
 Verkondigen *to Announce.*
 Verkoopen *to Retail, to Sell.*
 een Verkoop *a Sale.*
 Verkorten *to Abbreviate.*
 Verkouden *to get a Cold.*
 Verkrygen *to Attain, to Obtain.*
 Verkwikken *to Cheer up.*
 Verlaten *to Abandon, to Leave, to Relinquish.*
 Verlangen *to Long.*
 Verlappen *to Erub.*
 Verleeden, geleeden, Ago, or Past.
 Verlezen *to Pick or Cull.*
 Verleegendheid *Trouble, Incumbrance.*
 Verleiden *to Seduce.*
 Verlies, verdervenisse, *Perdition.*
 Verliezen *to Lose.*
 Verligten *to Ease, to Alay or Mitigate.*
 Verlof *Licence.*
 Verloozchenen *to Deny, or Disown.*
 Verlooren *Lost.*

VE.

Verlossen *to Deliver, to Redeem.*
 Vermaaken *to Recreate.*
 Vermaanen *to Admonish, to Exhort, to Warn.*
 Vermeerderen *to Amplify, to Augment, to Multiply.*
 Verminderen *to Abate, or to Diminish.*
 Vermits *Forasmuch as.*
 Vermoeden *to Presume, to think.*
 Vermoeyd *Tired, Weary.*
 Vermoeyen *to Toil.*
 Vermoorden *to Assassinate.*
 Vermijden *to Shun, to Eschew.*
 Vernederen *to Abuse.*
 Verneemen *to Inform, Inquire.*
 Vernisten *to Ruine.*
 Vernietigen *to Annihilate.*
 Vernieuwen *to Renew.*
 Verontreinigen, *to Violate.*
 Veroordeeling *a Casting in Law.*
 Verplaatsen *to Displace.*

VE.

Verpligten to Oblige.
 Verquikken to Quicken.
 Verquillen to Spend, to Wash.
 een Verquister a Prodigal, an Unthrif.
 Verraad Treason.
 Verraaden to DeRay.
 een Verraader a Traitor.
 Verraadery Treachery.
 Verrallen to Surprise.
 Van verre Aloof.
 Verrigten to Dispatch.
 Verrotten to Putrife, to Rattle, to Rot.
 Versch Fresh.
 Verscheiden Severall.
 Verschieten to Disburse.
 Verschillen to Differ.
 Verschoonen to Excuse.
 Verschrikken to Fright, or Terrify.
 een Verschyning an Apparition, a Vision.
 Verslinden to Devour.
 Verslyten to Wear out.
 Versmaaden to Disdain.
 Verspieden to Spy.
 Verstaan to Conceive, to Understand.
 Verstand Understanding.
 Ventellen to Mend.

VE.

Versterken to Fortify.
 Verstikken to Smother.
 Verstooren to Interrupt.
 Verstoeten to Repulse.
 Verstouten to Presume.
 Verstrooyen to Scatter.
 Vertaalen to Interpret.
 Verteeren to Consume, to Digest.
 Verteilen to Tell.
 Vertoornen to Anger.
 Vertraagen to Delay.
 Vertrouwen to Rely.
 Vervaard Afraid.
 Vervallen to Decay.
 Verveelen to Weary, to Tire.
 Ververffen to Refresh.
 Vervliegen to Evaporate.
 Vervloeken to Curse or accurse.
 Vervolgen to Pursue, to Persecute.
 Vervreemden to Alienate.
 Vervuylen to Defile.
 Verwaardigen to Vouchsafe.
 Verwagten to Expect, to Wait for.
 Verwe Colour.
 Verwekken to Excite.
 Ver-

VE.

Verwelken to Fade.
 Verwen to Dye.
 Verwerd Perplexed.
 Verwerpen to Cast off, or Cast away, to Reject.
 Verwerven to Purchase.
 Verwoest Desolate.
 Verwoesten to Wash.
 Verwonderen to Admire, to Wonder.
 Verworpen Abject, Reprobate.
 Verwyten to Reproach, to Upbraid.
 Verzaaken to Forsake.
 Verzaden to Satiare.
 Verzagten to Mitigate.
 Verzamelen to Assemble.
 Verzekeren to Ascertain or to Assure, to Avouch.
 Verzinnen to Mistake.
 Verzoek a Request.
 Verzoeken to Tempt.
 Verzoenen to Reconcile.
 Verzoeninge Attonement.
 Verzoeten to Asswage.
 Verzuimen to Neglect, to Omit.
 Verzweeren to Abjure, to Forswear.
 Vet Fat, Sweet.

VE. VI. UI.

een Vetez a Lace.
 Victorie a Victoria.
 een Victorie Vuur a Bonifire.
 Victualle Victuals.
 Vier Four.
 een Vierde deel a Quarter.
 een Vierkant a Quadrant.
 Villen to Flay or Flea.
 Vinden to Find.
 Vinger a Finger.
 door de Vingeren zien to Connoye.
 een Vink a Chaffinch.
 een Violetbloem a Violet.
 een Viool a Viol or Vial.
 een Vis a Fish.
 Vissen met, een Angelroe to Angle.
 Vitten to Carp, to Caril.
 een Uil an Owl.
 Uit Out.
 Uitblussen to Extinguish, to Quench.
 Uitbreiden to Amplify.
 Uitdaagen to Challenge, to Desy.
 Uitdeelen to Distribute.
 Uitdrukken to Express.

UI.

Uitdryven to *Expel.*
 Uitermaten *Extream,*
Mirably.
 Uitsaile *the Uitermost,*
Remotio.
 Uitsaan to go *Abroad.*
 Uitsceven to *Imply,* to
Disseve.
 Uitermen *Except,*
Unless.
 Uithouwen to *Italien.*
 Uithouwen to *Carve.*
 Uithoezen to *Sect.*
 Uithleeden to *Undress.*
 Uithleeden to *Deride.*
 Uithleggen to *Expand.*
 Uithleeken to *Run.*
 Uithlokken to *Draw to,*
to Attract.
 Uitmuntend *Excellent.*
 Uitneemen to *Except.*
 Uitroepen to *Proclaim.*
 Uitroejen to *Exaspate,*
to Root out.
 Uitruimen to *Evacuate.*
 Uitscheiden to *Quit,* to
Leave.
 Uitschelden to *Abuse,* to
Rail at.
 Uitschaltben to *Bar,* to
Cross or Strike out.
 Uitsluiten to *Exclude.*

UI.

Uitspannen to *Utcom.*
 Uitswecken to *Pro-*
nounce, to *Utter.*
 Uitspreiden to *Extend.*
 Uitspeckendheid, *Pre-*
sumence.
 Uitspel *despite.*
 Uitspel geven to *Retrieve.*
 Uitsieken to *Procrastina-*
te, to *Proseque.*
 Uitsieken tot een zeks:
re tyd to Adjourn.
 Uitsieken to *Abstract.*
 Uitsiecoyen to *Disolve.*
 Uitsieken (linne) to
Iron (linnen).
 Uitsiecen, verzwakken
to Grow weak, to
Weaken.
 Uittrekken to *Extract.*
 Uitvekkooien, *Uct.*
 Uitvinden to *Invent.*
 Uitvloeyen to *Gush out.*
 Uitvlugt *Evafion,* *Sub-*
terfuge.
 Uitvoeren to *Execute.*
 Uitwendig *Outward.*
 Uitwerpen to *Cast out.*
 Uitwissen to *Blot out.*
 Uitwringen to *Wring,*
Wring.
 Uitzonderen to *Except.*
 cen

VL. VO.

een Viagge a *Flag.*
 een Vlak a *Blemish,* a
Spot, a *Stain.*
 een Vlam a *Flame.*
 Vlas Flax, *Tow.*
 een Vleermuis a *Bat.*
 Vlees *Flesh.*
 de Vleeshal *the Shambles.*
 een Vleeshouwer a *Bat-*
cher.
 Vleeschlyk *Carnal.*
 Vlegten to *Intangle.*
 een Vlek a *Borough.*
 een Vles a *Bottle.*
 een Vleugel a *Wing.*
 Vleyen to *Flutter.*
 een Vlieg a *Flie.*
 Vliegen to *Flie.*
 Vier *Elck.*
 een Vlies a *Tunic.*
 Vloeken to *Swear,* to
Curse.
 de Vloer *the Floor.*
 Vloeyen to *Flow.*
 een Vlooa a *Flex.*
 een Vloot a *Fleet.*
 een Vloot scheepen a
Navie.
 Vlugten to *Flie away.*
 Vlyng *Diligent,* *Quick.*
 een Vocaal a *Vowel.*
 Vochtig *Moist.*

VO.

Vodde *Rag.*
 Voeden to *Feed,* to
Nourish.
 Voeder *Edler.*
 Voordiel *Food.*
 een Voorsier, *Minne*
a Nurse.
 Voegen to *Joyn.*
 Voegen to *Decome.*
 Voelen to *Touch,* to
Feel.
 de Voering (van een
 kleet) *the Lining (of*
a Coat.)
 een Voet a *Foot.*
 een Voetangel a *Caltrop.*
 een Vogel a *Bird,* a
Fowl.
 een Vogelkooy a *Bird-*
cage, or a *Cage.*
 Vogellym *Bird-lime.*
 Vogt *Liquor.*
 Vol *Full.*
 Volbrengeu to *Accom-*
plish, to *Effect,* to
Perform.
 Voldoen to *Content.*
 Voldoening *Satisfaction.*
 Voleinden to *Perfect.*
 Volgen to *Follow.*
 Volgens, na, *According*
to.

VO.

Volharden *to Persist.*
 Volharding *Perseverance.*
 een Volk, Natie, a *Nation, People.*
 Volkomen, Volmaakt, *Perfect.*
 Volkryk *Populous.*
 Volmaaken *to Establish.*
 Volstrektelyk *Absolutely.*
 een Vonk a *Spark.*
 een Voogd a *Tutor.*
 Voor *Afore.*
 Voorbeding *Previous.*
 een Voorbeeld *an Example, a Pattern.*
 Voorbehouden *to Reserve.*
 Voorby gegaan *Pass.*
 Voordeel *Advantage.*
 te Vooren *Before.*
 Voorgaande *Precedent.*
 een Voorganger *Predecessor.*
 Voorgevel *Fore-front.*
 een Voorhof a *Porch.*
 't Voorhoofd *the Brow, a Forehead.*
 't Voor-Jaar *the Spring.*
 Voorkomen *to Anticipate, to Prevent.*

VO.

Voornaamentlyk *Briefly or Especially.*
 Voornemen *to Propose.*
 Vooroordeel a *Prejudice.*
 Voorouders *Ancestors.*
 Voorraad *Provision.*
 een Voorreeken a *Preamble, Preface, a Prologue.*
 Voorregt *Priviledge.*
 Voorfchikking *Predetermination.*
 Voorfchryven *to Prescribe.*
 te Voorschyn komen *to Appear.*
 Voorslaan *to Propose.*
 Voorsnyden *to Carve meat.*
 Voorspoed *Prosperity.*
 Voorspraak *Intercessor.*
 Voorslaan *to Protect.*
 de Voorfte *the Former.*
 Voortellen *to Refer, to Propose.*
 Voort, buiten *Forth.*
 Voortaan *Hereafter.*
 Voortbrengen *to Produce.*
 Voortgaan *to Proceed.*
 Voortplanten *to Propagate.*
 Voor-

VO. VR.

Voortreffelyk *Magnificent.*
 Voorwaarend *Dispatch, Swift, Quick.*
 een Voorval *an Event.*
 Voorwaar *Truly, or Indeed.*
 Voorwendfel *Pretence, or Pretext.*
 een Voorwerp *an Object.*
 Voorzeggen *to Foretell, to Prognosticate.*
 Voorzegging *Prediction.*
 Voorzien *to Provide.*
 Voorziende *Aware.*
 Voorzienigheid *Providence.*
 Voorzigtig *Circumspect, Discreet.*
 Voorzigtigheid *Prudence.*
 Voorzigtig zyn *to be Warie.*
 Vorleren *to be Forward.*
 een Vorm a *Mould.*
 een Vorfch, Kikvorfch, a *Frog.*
 Vorst *Frost.*
 een Vos a *Fox.*
 Vrouwen *to Fold.*

VR.

een Voys a *Voice.*
 een Vraag a *Question.*
 Vraagen *to Ask.*
 een Vraat a *Glutton.*
 Vingt *Freight.*
 een Vrat a *Wart.*
 Vrede *Peace.*
 Vrede maaken *to Pacify.*
 te Vreden stellen *to Appease.*
 een Vreemdeling *an Alien, a Stranger.*
 Vrees *Fear.*
 Vreesselyk *Dreadfull, Terrible.*
 Vreugd *Joy.*
 Vriezen *to Freeze.*
 een Urinaal gas *an Urinal.*
 een Vriend a *Friend.*
 Vrindelyk *Kind.*
 Vrindschap *Amity.*
 een Vroedvrouw a *Midwife.*
 Vroeg, by tyds *Early.*
 Vrolyk *Stirke or Chearfull, Merry.*
 Vrolykheid *Joy, Mirth.*
 Vroomheid *Uprightness.*
 een Vrouw a *Dame, Woman.*
 een Vrouwen kaper a *Bandit.*

VR. VU.

Head.
 een Vrouws getroude man a *Husband.*
 een Vrouws muts a *Coyf.*
 een Vrouws onderrok a *Petticoat.*
 Vrugt *Fruit.*
 Vry *Free.*
 Vrydom, Vryheid *Im-munity, Liberty.*
 Vryhouden to *Dejray.*
 Vrymoedigheid *Assu-rance.*
 Vryfpreeken to *Absolve, to Acquit.*
 Vryven to *Rub.*
 Vrywillig *Voluntary.*
 Vuil *Foul, Slatish.*
 Vuilgheid, Sijk, Dirt, *Filth.*
 Vuilmaaken to *Pollute, to Soil.*
 een Vuist a *Fist.*
 Vullen to *Fill.*
 Vullis *Dust.*
 een Ur an *Hour.*
 een Uurwerk a *Watch.*
 een Uurwyzer a *Dial.*
 Vuur *Fire.*
 Vuurig *Ardent, Fercent.*
 een Vuupyl a *Squib, a*

VU. WA.

Rocket.
 Uwen *Thine.*
 de Vyand the *Enemy,*
 a *Foe.*
 Vyf *Five.*
 een Vyg a *Fig.*
 een Vyl a *File.*
 een Vyver a *Pond.*
 een Vyzel a *Mortar.*

W.

W Aagen to *Hazard.*
 Waaken to *Wake, to Watch.*
 Waar *Where.*
 Waar *True.*
 de Waard the *Hest.*
 Waarde, Waardy *Value.*
 Waardig *Worthy.*
 Waardig agten to *Vouch-safe.*
 Waardigheid *Dignitie.*
 Waaren *Wares.*
 Waarheid *Truth.*
 Waarmaaken to *Avert, to Verifie.*
 Waarmcemen to *Obferce.*
 Waarom *Wherefore.*
 Waarfchouwen to *Warn.*
 Waarfchynelyk *Prob-able.*

Waar-

WA.

Wartoe *Whereto.*
 Waarzegging *South-saying.*
 Waathem *Exhalation.*
 een Waayer a *Fun.*
 de Waereld the *World.*
 een Wafel a *Wafer.*
 een Wagen a *Waggon.*
 een Wagenas an *Axel-tree.*
 een Wagenmaaker a *Cart-Wright.*
 Wagenschot *Wainfot.*
 Wagensmeer Hog's *Greafe.*
 Waggelen to *Reel, to Wag.*
 Wagt *Guard or Gard.*
 Wagten to *Attend, to Wait.*
 zig Wagten to *be Wary.*
 een Wagt-toren a *Belfrey, a Watch-Tower.*
 Wakker *Awake.*
 Wakkerheid *Vigilance.*
 een Wal a *Wall.*
 Walzen to *Lothe.*
 een Walvis a *Whale.*
 een Wambus a *Doublet.*
 Wandelen to *Walk.*
 een Wangedroge a *Mofter.*

WA. WE.

Wanhooopen to *Despair.*
 Wankelen to *Wag.*
 Wanneer *When.*
 Want *For.*
 Wantrouwig *Diffident, Aliftruful.*
 Wapenen, *Arms, Weapons.*
 Wapenen to *Arm.*
 een Wapenhuys an *Arsenal.*
 een Wapenmaaker an *Armourer.*
 Warm *Warm.*
 Warmte *Heat.*
 Was *Wax.*
 Wassen to *Wash.*
 Wat *What, Somewhat.*
 Wat fchort u ? *What Ails you?*
 Water *Water.*
 een Water-loop a *Brook.*
 een Water-pot a *Chamber pot.*
 een Watervloed a *Flood.*
 de Water-zugt the *Dryffe.*
 een Webbe a *Web.*
 Wedden to *Lay a Wa-ger.*

WE.

Weder *Weather.*
 Weder antwoorden to *Reply.*
 Wedergeboorte *Rege-*
neration.
 Wedergeeven to *Ren-*
der, to Restore.
 Wedergeevening *Restitu-*
tion.
 Wederhouden to *Hold*
back.
 Weder inforten to *Re-*
lapse.
 Wederkeeren to *Return,*
to Turn.
 Wederleggen to *Con-*
sute, to Refute.
 Wederom *Again.*
 Wederom betaalen to *Repay.*
 Wederom brengen to *Reduce.*
 Wederom roepen to *Reclaim.*
 Wederopstandinge, *Re-*
surrection.
 Weder overzien to *Re-*
vise.
 Weder roepen to *Re-*
tract.
 Wederspannig *Rebel-*
lious.

WE.

Wederstaan to *Resist.*
 Wederstreeven to *Thwart.*
 Wederwaardigheid *Tri-*
bulation.
 Wederzenden to *Send*
back.
 Wederzyds *Mutual.*
 een Weduw a *Widow.*
 Wee *Wo.*
 Weegen to *Weigh, to*
Poise.
 een Weeghuis of Wand-
huis a Wall-house.
 een Week a *Week.*
 Week maaken to *Make*
tender.
 Weeldrig *Voluptuous,*
Wanton.
 Weemoedig *Pasillami-*
ous.
 Weenen to *Weep.*
 Weergaloos *Incompa-*
rabile.
 Weerklank an *Eccho.*
 Weerkrygen to *Recover.*
 Weerligt *Lightning.*
 een Weerichyn a *Re-*
surrection.
 een Weeskind an *Or-*
phan.
 Weetenschap *skill,*
scien.

WE.

Sciens.
 een Weet niet an *Ign-*
orant.
 Weeven to *Weave.*
 het Weezen *Being.*
 een Weg a *Way.*
 uit de Weg *Away.*
 Wegdoen to *Remove.*
 Wegens of van *We-*
gen Behalf.
 Weggaan to *Depart.*
 Wei *Whay.*
 een Welde a *Pasture.*
 Weigeren to *Refuse.*
 Weinig *Few.*
 Wel *Well.*
 Wel aan *Go to.*
 Welbehaagen *Agree-*
ment.
 Weldaad *Benefit.*
 Welke *Which.*
 Welkom *Welcome.*
 Wellust *Lust.*
 Wellustig *Voluptuous.*
 Welspreekend *Elo-*
quent.
 Welvaart *Prosperity,*
Weal.
 Wenden to *Turn.*
 Wenssen to *Wish.*
 Wentelen to *Tumble.*
 een Werf a *Wharf.*

WE. WI.

Werken to *Work.*
 Werkinge *Operation.*
 merktuig an *Instru-*
ment.
 een merkwoord a *Verb.*
 inmerpen to *Cast, to*
Throw.
 een Wespe a *Wesp.*
 Wegens of van *We-*
sten the
West.
 een Wet a *Law.*
 Wetten to *Whet.*
 een Wied-mesje a *Wee-*
ding-hook.
 een Wieg a *Cradle.*
 een Wiel a *Wheel.*
 Wierook *Frankinsence.*
 de Wil the *Will.*
 Wild, *Savage, Wilde.*
 een Wildernis, a *De-*
sart, Wilderness.
 een Wilgeboom a *Wil-*
low tree.
 de Wind the *Wind.*
 Windbreeken to *Belch*
 een Winkel a *Shop.*
 een Winkelhaak a *Ris-*
le, or Square.
 Winnen to *Get or Gain.*
 Winst *Gain.*
 Winter, *Winter.*
 een Wiffelbank a *Bank*
 D 7 (107)

WI. WO. WR.

(for use money.)
 een Wisselbrief a Bill
 of Exchange.
 Wisselen to Exchange.
 Wit White.
 een Wit of Meik a
 But or Mark.
 Witachrig Blankish.
 Woeker Usury.
 Wooten to Flutter, to
 Frisk or Leap.
 Wol Wool.
 een Wolk a Cloud.
 een Wond a Wound,
 Sore.
 Wonderbaar Prodigious.
 Wonderen to Marvel.
 Woonen to Dwell.
 een Woord a Word.
 Worstelen to Wrestle.
 een Wortel a Root.
 een geele Wortel of
 Peen a Carrot.
 Wraak Vengeance.
 Wraakgierig Vindicti-
 ve.
 Wrang Harsh.
 Wreed Cruel.
 Wreedheid Cruelty,
 Rigour.
 Wrecken to Avenge,
 to Revenge.

WU. WY. YD.

Wringen to Urge.
 Wrangel Curd.
 Wurgen to Choke.
 een Warm a Worm.
 Wy We.
 Wyde Ampt.
 Wyders Befid.s.
 een Wyl a Wile.
 Wyken to Shrink, to
 Soke, to Sleep.
 te Ruggen Wyken to
 Recoyl.
 Wyn Wine.
 een Wjngaard a Vine.
 Wynleeringe, wyn-
 tydt, Vintage.
 Wynruit Ras
 een Wynverkooper a
 Vintner.
 Wys, Sage, Wise.
 Wyten to Tell, to Re-
 proach.
 Wyzen to Show, to
 let See.
 Y.
 Y Del Main.
 Ydelheid Vanity.
 Ylhoofdig Half mad,
 Frantick.
 Ys Ice.

Yver

YV. ZA.

Yver Zeal.
 Yvoor Ivory.
 Yzer Iron.
 Yzing a Quaking.

Z.

Zaad Seed.
 een Zaag a Saw.
 een Zaak a Thing.
 Zaayen to Sow.
 een Zadel a Saddle.
 Zagt Soft.
 Zagtrinnig Meek, Mill.
 een Zak a Pocket, a Sack.
 een Zakkje a Bag.
 Zakken to Sink.
 een Zak-pyp a Bag pipe.
 Zalf Ointment, Salve.
 Zaligheid Salvation.
 Zalmmaakter Savour.
 Zalm a Salmon.
 Zalven to Anoint.
 een Zalvinge an Unction.
 Zand Sand or Gravel.
 een Zang a Song.
 Zeden Morals.
 Zeden, Manieren Man-
 ners.
 Zederd Since.
 Zedigheid Modesty.
 de Zee the Sea.

ZE.

een Zeef a Sift, Sieve or
 Seve.
 een Zee-kaart a Sea-
 Card.
 een Zeeit a Trench.
 Zeemleer Shamoy-Lea-
 ther.
 Zeeep Soap.
 Zeer Very.
 een Zeer a Sore.
 Zeer doen to Hurt.
 een kleinlopende Zee-
 righeid a Tetter.
 een Zeeroover a Pirat.
 een Zegel a Seal.
 een Zegel van den Tol
 of Costuumhuis a Co-
 chet.
 een Zegel-bewaarder a
 Keeper of the Seal.
 een Zegel-ring a Signet.
 Zegenen to Bless.
 Zegeninge Benediction.
 Zegepraal Triumph.
 Leggen to Say.
 een Zeil a Sail.
 Zeilen to Sail.
 een Zeilsteen a Load-
 Stone.
 Zeker, Certain, Sure,
 Secure.
 Zelden Seldom.

Zelfs

ZE. ZI.

Zelfs *Even.*
 Zeiflandigheid *Substance.*
 Zemel *Bran.*
 Zenden *to Send.*
 een Zenuw *a Sinew.*
 Zes *Six.*
 een Zetel, Stoel, *a seat.*
 Zetten *to put, to set.*
 Zeven *Seven.*
 Zever *Foam, slaver.*
 Zie daar *Behold, Lo.*
 Zieden, kookken *to seeth.*
 Ziek *sick.*
 Ziekte, ongemak *Disease.*
 de Ziel *the Soul.*
 Zien *to Look, to See.*
 Ziften *to Sift.*
 Zig *one's self, him-self.*
 Zigtbaar, Zienlyk *Visible.*
 Zilver *Silver.*
 Zilverwerk *Plate.*
 Zin *Sence.*
 Zindelyk *Neat.*
 Zingen *to Sing.*
 Zinlykheid *Fancy, Mind.*
 Zinneloos *Mind, Senseless.*

ZI. ZO.

Zitten *to sit.*
 't'Loek *Stray'd.*
 Zoeken *to seek.*
 een Zoen *a Kijf.*
 een Zoen-offer *a Propitiatory Sacrifice.*
 Zoet *sweet.*
 Zoethout *Licorish.*
 een Zop *a Soap.*
 een Zolder *a Garret.*
 Zomer *Summer.*
 Zommige *Some.*
 een Zondaar *a Sinner.*
 Zondag *Sunday of Sabbath-day.*
 Zonde *Sin.*
 Zonder *Without.*
 Zonligen *to Sin.*
 Zondvloed *Deluge, Inundation.*
 de Zonne *the Sun.*
 Zonnestraalen *Rays of the Sun.*
 Zoo, Alzoo, So.
 Zoodanig *Such, Like.*
 Zoo draa *Assoon as.*
 de Zool van de Voet, *the Sole of the Foot.*
 een Zoom *a Seam, a Hem.*
 Zoomen *to Hem.*

een

ZO. ZU.

een Zoon *a son.*
 Zorg *Care.*
 Zorgeloos *Careless, Secure.*
 Zorgvuldigheid *Carefulness.*
 een Zot *a Fool, a Sor.*
 Zotteid *Folly.*
 Zotterny *Poptery, or Foolish trick.*
 Zoude *should.*
 Zout *Salt.*
 een Zoutkeet *a Salt-pit.*
 een Zout-vat *a Salt-feller.*
 Zugten *to Sigh.*
 het Zuiden *the South.*
 Zuigen *to suck.*
 Zuinig *Sparing, Saving.*
 Zuipen *to Sup.*
 dikmaals *Zuipen to Bib.*
 Zuiver *Pure.*
 Zuiveren *to Purify, to Refine.*
 Zulk *Such.*
 Zuster *Sister.*
 Zuur *Sour.*
 Zuurdeeffem *Leaven, Ferment.*
 Zuuring *Sorrel.*
 Zuur zien *to Scowl.*
 een Zwaan *a Swan.*

ZW.

Zwaar *Heavy.*
 een Zwaard of Sabal *a sable, a sword.*
 een Zwaard-fchedel *a Scabbard.*
 een Zwaard-veeger *a Furber, Cutler.*
 Zwaarigheid *Difficulty.*
 iemand *Zwaarigheid aandoeng to Puzzle.*
 Zwaarlyvig *Corpulent.*
 Zwaarmoedig *Unquiet, Restless.*
 een Zwager *a Brother in Law.*
 een Zwagtel *a Band, a Swath band.*
 Zwak *Weak.*
 een Zwaluw *a Swallow.*
 Zwart *Black.*
 Zwavel *Brimstone.*
 Zwavelstoffen *Matches.*
 Zweemen *to Ressemble.*
 een Zweep *a Whip, Scourge.*
 een Zweer *an Ulcer.*
 Zweeren *to Swear.*
 Zweeten *to Sweat.*
 de Zweet-gaaten *the Pores.*
 Zwelgen *to Swallow.*
 Zwelien *to Swill.*

een

ZW.

cen Zwellinge a Botch.
Zwemmen to Swim.
Zwerven to Wander.
Zwier Air.
Zwygen to be silent, to
Hold one's tongue.
cen Zwyn a Swine.

ZY.

Zy She.
cen Zy, Zyde a Side.
ter Zyde Aside.
Zyde, Zy silk.
Zyn to be.
cen Zy-waam a silk-
worm.

T A B L E I.

A Table of Abbreviations or Contractions, wherein one, or two, or three Letters stand for one or more Words.

Een Tafel van Woordkorting, waarin een of twee, of drie Letters staan voor een of meer Woorden: Als.

A. or An voor Answer.	Dr. Brother.
A. B. or B. A. voor Bachelor of Arts.	C. C. C. Corpus Christi College.
Abp. Archbishop.	Cent. Centum, an Hundred.
A. D. Anno Domini, or, in the Year of our Lord.	C. S. Custos sigilli, Keeper of the Seal.
A. M. or M. A. Master of Arts.	D. Duke.
B. Book.	Dr. Doctor.
B. A. Batchelor of Arts.	D. D. Doctor in Divinity.
Bp. Bishop.	D ^o . Ditto, the Same.
B. V. M. Blessed Virgin Mary.	E. Earl.
	E. g. or ex. gr. Exempli gratia.

T A B L E I.

gratia, or, for Example.	M ^o . Mistres.
F. R. S. Fellow of the Royal Society.	M. S. Manuscript.
Hon ^{ble} . Honourable.	MSS. Manuscripts.
Id. idem, the Same.	M. S. Memoria Sacra, or Sacred to the memory.
Ibid. ibidem, in the same place.	N. B. Nota bene, mark well.
I. H. S. Jesus, the three first Greek Letters of the Name.	N. S. New Style.
I. N. R. I. Jesus of Nazareth (Rex, or) King of the Jews.	O. S ^o . Old Style.
J. D. Juris Doctor, Doctor of the Law.	Pen. or Penule. Last save one.
K. King.	Per Cent, by the Hundred.
K ^m . Kingdom.	P. G. Professor in Gresham College, as M. of Musc. A. of Astro-nomy, &c.
K ^t . or Kn ^t . Knight.	P. S. Postscript.
L. or Ld. Lord.	Q. D. quasi dicat, as if he shou'd say.
L. C. J. Lord Chief Justice.	Q. Queen, or Question.
Ldp. or Lp. Lordship.	R. Rex, King, or Regina, Queen; as W. R. King William. A. R. Queen Anna. C. R. II. King Charles the Second.
La ^o . Ladyship.	Rev ^d . Reverend.
LL. D. Legum Doctor, Doctor of the Laws.	R ^t . Right, as R ^t . W ^{right} . Right Worshipfull, or R ^t . Hon ^{ble} . Right Honourable.
M. Marquefs.	
M. A. Matter of Arts.	
Math. Mathematicks.	
M. D. Medicine Doctor, Doctor in Physick.	
M ^r . Master.	

T A B L E I.

S. or S. Saint.	S. Sir.
SS. T. <i>Sacrosancta Theologia</i> , Holy Divinity.	Ult. <i>Ultimus</i> , Last.
S. T. P. <i>Sancta Theologia</i> Professor, or Doctor in Divinity.	V. <i>Vide</i> , See.
S. Sc. Holy or Sacred Scripture.	(Viz.) <i>Videlicet</i> , or, that is.
Sc. <i>Scilicet</i> , to Wit; or that is.	V. G. <i>verbi gratia</i> , for Example.
Sh. Shire.	Wp. Worship.
	Worsh. Worshipfull, & c. it, and, &c: &c. et cetera and so forth.

There are many other Contractions that are used both in Print & Writing, which may be reduced to these general Heads.

- I. Titles and Characters of Men: as *Adm.* Admiral; *Bar.* Baronet; *Cap.* Captain; *Coll.* Colonel; *Esq.* Esquire; *Genl.* General; *Gent.* Gentleman; *Philomath.* Philomathematicus, or a Lover of Mathematicks; *Prof.* Professor.
- II. Proper Names of Persons and Places; as *Abr.* Abraham; *Geo.* George; *Wm.* William; *Lond.* London, *Southton*, Southampton, &c.
- III. Books of the Bible, as *Gen.* Genesis; *Ex.* Exodus, &c.
- IV. Months; as *Jan.* January; *Feb.* February; *Sept.* September, &c.
- V. Winds: as *N.* North, *S.* South, *E.* East, *W.* West; *N. N. E.* North-North-East; *W. S.* West and by South.
- VI. Parts of Books; as *Ch.* or *Chap.* Chapter; *S.*

T A B L E I. & II.

s. or *sect.* Section; *pa.* or *p.* Page; *L.* Line; *V.* Verse; *Q.* Question; *Ans.* Answer; *Obj.* Objection; *Sol.* Solution, or Answer; *Ep.* Epistle; *Doct.* Doctrine; *Obs.* Observation; *Expl.* Explication, &c.

VII. Inscriptions on Coyn or Money, and on Medals; as *GEORGIUS. D. G. M. BR. FR. ET HIB. REX. F. D.* that is, *Georgius Dei Gratia Magna Britannie, Frantiae & Hibernia Rex, Fidei Defensor.* GEORGE, by the Grace of God, King of Great-Britain, France and Ireland, Defender of the Faith.

And on the Reverse.

BRUN. ET L. DUX. S. R. I. A. TH. ET EL. 1720. that is, *Brunswiga & Lunenburga Dux, Sacri Romani Imperii Archi-Thesaurarius & Elector.* 1720. Duke of Brunswick, and Luneburch High Treasurer and Elector of the Sacred Roman Empire, 1720.

T A B L E II.

A Table of Contractions Used only in Writing, but scarce ever in Print in our Age.

Een Tafel van Woordkorting alleen gebruykelyk in 't schryven; maar zeer seldom in het drukken in onse tyd.

Acc. Account.	Cr. Creditor.
Ag ^t . against.	Com ^r . Commissioner.
Adm ^t . Administrator.	D ^d . Deliver'd.

D^r.

T A B L E II.

Dr. Debtor.	S ^d . Said.
Exec ^r . Executor.	W th . With.
Hon ^d . Honoured.	W ⁿ . When.
Jn ^r . John.	W ^{ch} . Which.
L ^r . Letter.	W ^t . What.
L. J. C. Lord Jesus	Y ^e . The.
Christ.	Y ^e . That.
Ma ^m . Madam.	Y ^s . This.
M ^y . Majesty.	Y ^r . Your.
P ^d . Paid.	X ^t . Christ.
Q ^t . containing.	X ^t ian, Christian.
R ^d . received	X ^m as, Christmas.
Serv ^t . Servant.	

m^t is written often for *ment*, at the end of a word, as *Infirm^t*: *Commandem^t*: and *t* set a little above the last Letter, with a Colon under it, stands for *ant* or *ent*, in many other words also; as *Coven^t*: *Covenant*, *Ob^t*: *Obedient*, &c.

Con, with a Line or Dash over it, goes for *sion*, at the end of a word, as *Condiⁿ*, *Condiⁿ*.

A Dash or Line over any Vowel, stands for *n* or *m* thus, *Comⁿ* for *Common*, *w^a* for *want*, *Com^t* for *Comment*.

Note, Some of these Contractions are used in Books that are printed on particular subjects, as *Exec^r*, *Adm^r*, &c. in Law-Books, *D^r*, *C^r*, &c. in Books of Merchandize but seldom in other Authors.

T A-

T A B L E III.

A Table of Numbers and figures; Numbers are usually expressed by those seven Roman Capital Letters, I. V. X. L. C. D. M. which are called *Numerals*; or by these Ten Characters, (*viz*) 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. which are called *figures*, and 0, which is a *Cypher*.

Een Tafel van Getallen en figuren; de Getallen van gewoonelek tygedrakte door dezen seven Romynse Capitallen Letters, I. V. X. L. C. D. M. welke getallic genoemt worden; of door deze tien Caracters (als) 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. welke figuren genoemt worden, en 0, welke is een Cyfer.

Their Signification.

1. One.	I.
2. Two.	II.
3. Three.	III.
4. Four.	IV.
5. Five.	V.
6. Six.	VI.
7. Seven.	VII.
8. Eight.	VIII.
9. Nine.	IX.
10. Ten.	X.
11. Eleven.	XI.
12. Twelve.	XII.
13. Thirteen.	XIII.
14. Fourteen.	XIV.
15. Fifteen.	XV.
16. Sixteen.	XVI.

T A B L E III.

17. Seventeen.	XVII.
18. Eighteen.	XVIII.
19. Nineteen.	XIX.
20. Twenty.	XX.
21. Twenty-One.	XXI.
22. Twenty-Two.	XXII.
23. Twenty-Three.	XXIII.
24. Twenty-Four.	XXIV.
25. Twenty-Five.	XXV.
26. Twenty-Six.	XXVI.
27. Twenty-Seven.	XXVII.
28. Twenty-Eight.	XXVIII.
29. Twenty-Nine.	XXIX.
30. Thirty.	XXX.
40. Forty.	XL.
50. Fifty.	L.
60. Sixty.	LX.
70. Seventy.	LXX.
80. Eighty.	LXXX.
90. Ninety.	XC.
100. One Hundred.	C.
200. Two Hundred.	CC.
300. Three Hundred.	CCC.
400. Four Hundred.	CCCC.
500. Five Hundred.	D. or ID.
600. Six Hundred.	DC. or IDC.
700. Seven Hundred.	DCC. or IDCCC.
800. Eight Hundred.	DCCC. or IDCCCC.
900. Nine Hundred.	DCCCC. or IDCCCCC.
1000. One Thousand.	M. or CI0.
1725.	MDCCXXV.

Thousand seven Hundred and Twenty Five.

F I N I S.